V.

ΠΟΛΙΤΕΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΟΙΚΙΛΑ.

Κατὰ στατιστικὴν ἐσχάτως γενομένην ἐν Ἀγγλίᾳ, τὸ Λονδῖνον κατέχον ἐπιφάνειαν 710 τετρ. μιλλίων, ἀριθμεῖ ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἑκατομμύρια κατοίκους, ὧν 100 χιλ ξένοι. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσι πλείονες καθολικοὶ, ἢ ὅσοι ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ, πλείονες Ἰουδαῖοι ἢ ὅσοι ἐν Ἱερουσαλὴμ, πλείονες Ἰρλανδοὶ, ἢ ὅσοι ἐν Δουβλίνῳ, πλείονες Σκῶτοι τῶν ἐν Ἐδιμβούργῳ, πλείονες Γαλάται τῶν ἐν Καρδέφ.

Ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ ἀριθμεῖται εἷς τοκετὸς κατὰ πᾶν πέμπτον λεπτὸν, καὶ εἷς θάνατος κατὰ πᾶν ὄγδοον, διὰ δὲ τῶν ὁδῶν αὐτῆς, ἐχουσῶν μῆκος 7 χιλ. ἀγγλικῶν μιλλίων διέρχονται καθ' ἑκάστην 7 νεκροί. Ὁ πληθυσμὸς αὐξάνει καθ' ἑκάσαν κατὰ 120, ἤτοι κατὰ 45 χιλ. κατ' ἔτος κατὰ προσέγγισιν. Οἱ τῆς ἀστυνομίας κατάλογοι ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὑπάρχουσιν 117 χιλ. κακοῦργοι καὶ 38 χιλ. μέθυσοι κατ' ἔτος.

Ὁ τοῦ Περοῦ πληθυσμός. — Ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς περουϊανῆς κυβερνήσεως ἐξετυπώθη ὀγκώδης τόμος ἐξ 850 σελίδων, περιέχων τὰ ἀποτελέσματα καταλόγου τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ 1876. Τὸ πρῶτον ἤδη ἐνηργήθη ἐν Περοῦ ἡ σπουδαιοτάτη αὕτη ἐργασία, καὶ μεθ' ὅλας τὰς δυσχερείας, ἃς ἀπήντησε διεξήχθη καλῶς. Ἡ ἐργασία αὕτη περιλαμβάνει α) τὸν κατάλογον τῶν χωρῶν, κατατεταγμένων κατὰ νομαρχίας εἰς παραλίους ἐπαρχίας, ἐπαρχίας, διαμερίσματα, πόλεις, κώμας, χωρία· β) τοὺς ἀστοὺς καὶ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν· γ) τὴν διανομὴν τῶν γενῶν κατὰ τὰς αὐτὰς διαιρέσεις· δ) τὴν τοῦ πληθυσμοῦ ἀναλογικὴν σχέσιν πρὸς τὴν κατεχομένην ἔκτασιν καὶ ε) τὸν ὁλικὸν πληθυσμὸν τῆς δημοκρατίας.

Αἱ πρώτισται διαιρέσεις περιλαμβάνουσι 18 νομαρχίας, 3 παραλίους ἐπαρχίας, 95 ἐπαρχίας, 765 διαμερίσματα. Αἱ χῶραι περιλαμβάνουσιν 66 μεγάλας πόλεις, 68 μικρὰς, 1285 κωμοπόλεις, 487 κώμας, 6,200 χωρία καὶ 4,473 δεσποτείας. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Περοῦ περιλαμβάνει 1,365,945 ἄνδρας, καὶ 1 ἑκατομ. 334 χιλ. γυναῖκας, ἤτοι 100 ἄνδρας πρὸς 98 γυναῖκας. Ἐν Εὐρώπῃ παρατηρεῖται ὅλως τοὐναντίον, ἤτοι 46,60 τοῖς 100 ἄνδρες πρὸς 50,40 τοῖς 100 γυναῖκας. Ἡ ἀντίθεσις αὕτη, ἥτις δὲν ἀπαντᾷ μόνον ἐν Περοῦ, ἀλλ' ὑφίσταται καὶ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ἐν Βρασιλίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀργεντινῇ δημοκρατίᾳ, ἀποδοτέα εἰς τὴν ἀποίκισιν, ὀλίγα δ' ἔτη ἀρκοῦσιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας τῶν δύο γενῶν καὶ ἰδίᾳ ἐὰν γένηται οἰκογενειῶν ἀποίκισις.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Περοῦ συμποσοῦνται εἰς 2,699,945 καὶ κατοικοῦσιν ἐπὶ ἐπιφανείας 1,605,742 τ. χλμ. ἤτοι 2 κάτοικοι ἐπὶ ἑνὸς τετρ. χλμ.

Κίνησις πληθυσμοῦ ἐν Εὐρώπῃ. Ὁ ἐνιαύσιος καταστατικὸς πίναξ τοῦ 1877 ὑπὸ τοῦ κ. Hûbner δίδει τοὺς ἑπομένους ἀριθμοὺς περὶ τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Εὐρώπῃ—Ἐπὶ 10,000 κατοίκων, ὁ πλείων ἀριθμὸς τῶν τοκετῶν ἀνήκει εἰς τὴν Γερμανίαν (406), ὁ δὲ ἐλάσσων εἰς τὴν Γαλλίαν (262)· τὴν μέσην κατέχει ἡ Ρωσσία, 300 τοκετοὺς ἐν μυρίοις κατοίκοις ἀριθμοῦσα. Ἡ μείζων θνησιμότης παραταρεῖται ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ ἀριθμοῦσῃ 352 θανάτους ἐπὶ δεκακισχιλίων ψυχῶν, ἡ δὲ ἥττον ἐν Ἀγγλίᾳ ἀριθμούσῃ 220 μόνον θανάτους. Τὴν πρώτην ἐν τοῖς γάμοις κατέχει τάξιν ἡ Γερμανία (90 γάμοι ἐπὶ 10,000 κατοίκων), εἶτα ἐπέρχονται κατὰ σειρὰν ἡ Αὐστρία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Μεγάλη Βρεττανία καὶ ἡ Ρωσσία (68 γάμοι ἐπὶ 10 χιλ. ψυχῶν).

Στατιστικῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἐν μάχῃ, ἐξ 700 πυροβολισμῶν φονεύεται εἷς. Κατὰ δὲ τὸν στρατάρχην de Saxe διὰ νὰ φονεύσῃ τις ἐν μάχῃ ἕνα ἄνθρωπον πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ ἴσον πρὸς τὸ βάρος αὐτοῦ ποσὸν μολύβδου.

Προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσις. Ἐπὶ μυρίων κατοίκων ἐκπαιδεύονται ἐν τοῖς προκαταρκτικοῖς σχολείοις 2 χιλ. ἐν τῇ ἀμε-

ρικανικῇ συμπολιτείᾳ, 1,540 ἐν Γερμανίᾳ, 1,140 ἐν Βελγίῳ, 990 ἐν Γαλλίᾳ, 910 ἐν Ὁλλανδίᾳ, 890 ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ, 800 ἐν Ἀγγλίᾳ, 700 ἐν Ἰταλίᾳ, 500 ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ 150 ἐν Ρωσσίᾳ.

Συγγράμματα ἐν Γερμανίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Κατὰ τὸ 1877 ἐξεδόθησαν ἐν Γερμανίᾳ 14,000 συγγράμματα ἀποτελοῦντα ἐν ὅλῳ 20,000 τόμους. Μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἀνωνύμων δημοσιεύσεων, τὰ βιβλία ταῦτα ἐγράφησαν ὑπὸ 10,000 συγγραφέων. Διαιροῦνται δὲ καθ' ὕλην ὡς ἑξῆς: ἐγκυκλοπαιδεῖαι, βιβλιογραφίαι 372· θεολογικὰ 1,253· νομικὰ, πολιτικὰ, καὶ στατιστικὰ 1329· ἰατρικὰ 755· τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, χημείας καὶ φαρμακολογίας 470· φιλοσοφικὰ 163· διδακτικὰ καὶ παιδαγωγικὰ 1,629· βιβλία πρὸς χρῆσιν τῆς νεολαίας 485· κλασικὰ τῶν ἀνατολικῶν καὶ ἀρχαίων γλωσσῶν 520· τῶν νεωτέρων γλωσσῶν 445· ἱστορικὰ 739· γεωγραφικὰ 311· μαθηματικὰ καὶ ἀστρονομικὰ 166· στρατιωτικὰ 374· ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ 525· ἀρχιτεκτονικῆς, μηχανικῆς, μεταλλευτικῆς, ναυτικῆς 378· περὶ θήρας, ἁλιείας καὶ δασονομίας 163· γεωργίας καὶ φυτοκομίας 392· φιλολογικὰ 1126· πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ 540· οἰκοδομῆς 17· ποικίλα 507· πίνακες γεωγραφικοὶ 336· τὸ ὅλον βιβλία 13,925. Ἐκτὸς τούτων ἐκδίδονται διάφορα ἡμερολόγια εἰς ἀντίτυπα 8,000,000. Μόνον τὸ Tree Frog Calendar, τὸ ὀνομαστότερον διὰ τὰς προφητείας του περὶ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, πωλεῖ κατ' ἔτος ἀντίτυπα 500,000.

Ἐκ τῆς Γαλλίας τῷ 1877 ἐξήχθησαν βιβλία γαλλικὰ ἀξίας 14,268,250 φράγκων. Ἐδημοσιεύθησαν δ' ἐν αὐτῇ βιβλία εἰς ξένας γλώσσας καὶ εἰς νεκρὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀξίας 1626,252.

Ἡ ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἐξαγ. κατὰ τὸ 1877 ἀνέρχεται εἰς 896,316 λίρας στερλίνας. Ἀπὸ τοῦ 1875 δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδημοσιεύθησαν 130 συγγράμματα ἀφορῶντα εἰς τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα.

Δημοσία παίδευσις ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐφημερὶς εὐρωπαϊκὴ ἐδημοσίευσε μακρὰν ἀνάλυσιν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ἥτις περιλαμβάνει ἐνιαύσιον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀτὸ τοῦ 1875 —1876 ἀποσπῶμεν τὰς ἑπομένας περικοπὰς περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολείων, τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν.

Τὸ κράτος τοῦτο ἀριθμοῦν περὶ τὰ 34 ἑκατομ. κατοίκων, ἐν οἷς 5 ἑκατομ. παίδων ἀπὸ ἓξ μέχρι τεσσάρων καὶ δέκα ἐτῶν, διαιρεῖται εἰς 7 μεγάλα σχολειακὰ διαμερίσματα, εἰς 250 μεσαῖα καὶ εἰς 4,6 χιλ. στοιχειώδη. Ἕκαστον σχολειακὸν διαμέρισμα ἔχει κατὰ μέσον ὅρον ἐπιφάνειαν 2,560 σταδίων καὶ περὶ τοὺς 750 ἐν συνόλῳ κατοίκους, ἐν οἷς 115 παῖδες ἡλικίας ἓξ μέχρι τεσσάρων καὶ δέκα ἐτῶν.

Ἐνίοτε πολλὰ διαμερίσματα ἔχουσι μίαν καὶ μόνην προκαταρκτικὴν σχολὴν, τοῦτο δὲ συμβαίνει ἰδίᾳ εἰς πολυαριθμοτέρας πόλεις. Ἐπὶ τοῦ παρόντος μόλις τὸ τρίτον τῶν παίδων φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἑπομένως ὑπάρχουσι περὶ τὰ δύο ἑκατομμ. ἐν συνόλῳ μαθητῶν ἤτοι 80 ἐν ἑκάστῃ σχολῇ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτώντων ἀρρένων εἶναι τριπλάσιος τοῦ τῶν θηλέων. Περὶ τὰ 99 τοῖς 100 σχολεῖα τοῦ κράτους. εἶναι προκαταρκτικὰ, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν περὶ τὰ 100 εἰσὶ μεσαῖα, ἀριθμοῦντα περὶ τοὺς 6,600 μαθητάς. Ὑπάρχουσι προσέτι 100 διδασκαλεῖα, εἰς ἃ φοιτῶσι περὶ τοὺς 7,700 μαθητὰς, 100 ἄλλα πρὸς ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν, πάντα ἀγγλικὰ, ἐκτὸς μόνον ἕξ, μετὰ 6,700 μαθητῶν καὶ ὀκτὼ σχολαὶ πρὸς ἐκμάθησιν τῶν εἰδικῶν ἐπιστημῶν, ἀριθμοῦσαι περὶ τοὺς 900 μαθητάς· ὑπολογιζομένων δὲ καὶ τῶν εἰς ἄλλα ὑπουργεῖα ὑπαγομένων, αἱ σχολαὶ κεῖται ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ εἰς 13 περίπου. Ἐκ τῶν προκαταρκτικῶν σχολῶν τὰ μὲν $^{9}/_{10}$ ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς, τὸ δὲ $^{1}/_{10}$ εἰσὶν ἰδιωτικαί. Ἐκ τῶν διδασκαλείων τὸ μὲν $^{1}/_{10}$ ὑπάγεται ὑπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὰ δὲ λοιπὰ ἐννέα εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχάς. Ἐκ δὲ τῶν σχολῶν τῶν ξένων γλωσσῶν εἰς ἃς φοιτῶσι δύο θήλεα ἐπὶ εἴκοσιν ἀρρένων, μία ἐπὶ δέκα καὶ τὸ τρίτον τῶν μαθητῶν ὑπάγονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, μία ἐπὶ δέκα καὶ τὸ δέκατον τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς, αἱ δὲ λοιπαὶ ἤτοι $^{4}/_{5}$ εἰσὶν ἰδιωτικὰ σπουδαστήρια, ὧν τὰ $^{3}/_{4}$ κεῖνται ἐν τῷ πρωτευούσῃ. Ἡ σχολὴ Καϊσαγάκου καὶ ἡ ἰατρικὴ τοῦ Τόκιο σχολὴ ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἐξ διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Περὶ τοὺς 20 μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρω σχολῶν ἀποστέλλονται εἰς Ἀμερικὴν καὶ Εὐρώπην, ὅπου εὐρύτερα διακούουσι μαθήματα.

Οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τῶν προκαταρκτικῶν σχολῶν συμποσοῦνται εἰς 21,000, ἐν οἷς 663 κοράσια, ἤτοι ἓν ἐπὶ 20 ἀρρένων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ἑκάστην εἰς τὰς προκαταρκτικὰς σχολὰς φοιτών-

των μαθητῶν ἀνέρχεται εἰς ἓν καὶ ἥμισυ περίπου ἑκατομμύριον, ἤτοι εἰς τὰ τρία σχεδὸν τέταρτα τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν.

Ἐν τοῖς διδάσκουσιν ἀριθμοῦνται 800 γυναῖκες, ἤτοι μία ἐπὶ 35 διδασκάλων, συμποσουμένων περὶ τὰς 28 χιλ.

Ἐν εὐρωπαϊκῇ ἐφημερίδι ἀπαντῶμεν τὴν κατωτέρω στατιστικὴν ἐν τῇ διαβιβάσει ἐπιστολῶν, ἐν ᾗ καταφαίνεται τὸ ταχυδρομικὸν τέλος, ὅπερ πληρόνεται ἐν ταῖς μνημονευομένοις κράτεσι ἐπὶ ὡρισμένου βάρους ἁπλῆς ἐπιστολῆς, εἴτε προπληρόνεται τοῦτο εἴτε μή.

Οἱ κατωτέρω ἀριθμοὶ δεικνύουσι τὸ βάρος τῆς ἐπιστολῆς, τὸ προπληρονόμενον καὶ τὸ κατόπιν πληρονόμενον ταχυδρομικὸν τέλος.

Κράτη.	βάρη ἁπλῆς ἐπιστολῆς.	προπληρονόμενα ταχυδρομικὰ τέλη.	κατόπιν πληρονόμενα
Γερμανία	15	0,12 1/2	0,25
Αὐστρία	15	0,12 1/2	0,25
Βελγικὴ	15	0,10	0,20
Δανιμαρκία	15	0,12	0,24
Ἱσπανία	15	0,12	0,24
Μ. Βρεττανία	30	0,10	0,20
Ἑλλὰς	15	0,19	0,20
Ἰταλία	15	0,20	0,30
Λουξεμβοῦργον	15	0,10	0,20
Νορβηγία	15	0,12 1/2	0,23
Κάτω χῶραι	15	0,10	0,20
Πορτογαλία	10	0,13 1/2	0,27
Ῥωσσία	15	0,32	0,64
Σουηδία	15	0,17 3/10	0,64
Ἑλβετία	15	0,10	0,29

Ἐκ τῶν συγκριτικῶν πινάκων φαίνεται ὅτι ἡ Γαλλία μεθ' ὅλον τὸν πλοῦτον αὐτῆς καὶ τὸν πολιτισμὸν ὑπολείπεται μεγάλως τῶν λοιπῶν κρατῶν, καὶ ὁ λόγος τῆς ὀπισθοδρομήσεως ταύτης ἔγκειται εἰς τὴν ὑπερτίμησιν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν. Ἡ ἀλήθεια αὕτη καταφαίνεται προσέτι ἐκ τῆς ἑπομένης γενικῆς στατιστικῆς περὶ τῆς ταχυδρομικῆς κινήσεως. Οὕτω λ. χ. κατὰ τὰ ἔτη 1860, 1865, 1870

καὶ 1875 διεβιβάσθησαν ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ 564 (τῷ 1860), 720 (τῷ 1865), 990 (τῷ 1870) καὶ 1100 (τῷ 1875), ἤτοι 34.5 κατ' ἄτομα. Ἐν Ἑλβετίᾳ κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογικὴν σειρὰν 26, 37, 56, 73 ἤτοι 27.3 κατ' ἄτομα. Ἐν Γερμανίᾳ ὡσαύτως 193, 228, 582, 643, ἤτοι 15.3 κατ' ἄτομα. Ἐν Βελγίῳ 24, 34, 64, 68, ἤτοι 13. καὶ ἐν Γαλλίᾳ 263, 313, 305, 366 ἤτοι 10.2.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ταχυδρομικὴ κυκλοφορία τῷ 1839 συνεποσοῦτο μέχρι μόνον 76 ἑκατομμυρίων ἐπιστολῶν, ἐν δὲ Γαλλίᾳ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ὑπερέβαινε τὰ 83 ἑκατομμύρια, ἐνῷ σήμερον συμποσοῦται ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς 365 ἑκατομμύρια. Ἡ δυσαναλογία αὕτη ἐν τῇ αὐξήσει τῆς κυκλοφορίας ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χώραις ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Ἀγγλία προέβη τῷ 1840 εἰς τὴν ταχυδρομικὴν αὐτῆς μεταρρύθμισιν, οὕτως ὥστε εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἡ κυκλοφορία ηὔξησε κατὰ 120 %, καθ' ὅσον ἀνεκαίνισε σπουδαίαν ὑποτίμησιν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἣν ἐτήρησεν αὐστηρῶς μεθ' ὅλας τὰς πολυδαπάνους αὐτῆς θυσίας, ἤδη δὲ καρποῦται τὰς ὠφελείας τοῦ μέτρου τούτου καὶ ὑπερέχει πάντων.

Ἡ Ἑλβετία, ὡς καὶ ἡ Γερμανία ἀφίστανται τῆς Γαλλίας ἔτι μᾶλλον.

Ἐν Βελγικῇ ἡ ταχυδρομικὴ κυκλοφορία συνεποσοῦτο τῷ 1838 μόνον εἰς 6,500,000 ἐπιστολῶν ἐνῷ σήμερον διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελων κατὰ 10 ἑκατοστὰ συμποσοῦται εἰς 68 ἑκατομμύρια.

Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τῶν προσόδων καὶ δαπανῶν τοῦ δήμου Ἀθηναίων καὶ τῶν δημοτικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων διὰ τὸ 1877, αἱ βεβαιωθεῖσαι πρόσοδοι τῆς ἰδίως δημοτικῆς διοικήσεως ἀνέρχονται εἰς δρ. 439576, εἰσπραχθεῖσαι δὲ δρ. 386,301,20· ἤτοι, α') ἐκ τῶν προσόδων τῆς δημοτικῆς περιουσίας δρ. 72,445,39· β'.) ἐξ ἐνοικίων ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων δραχ. 225,725. γ'.) ἐξ ἀμέσων δημοτικῶν φόρων δραχ. 30,603,19· δ'.) ἐκ καθυστερούντων παρελθουσῶν χρήσεων δραχ. 57,354,62. Εἰσεπράχθησαν ὡσαύτως α') δρ. 54,009 διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, ἤτοι τὸ 1/4 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ σιτηρῶν δημοτικῶν δασμῶν· β'.) δραχ. 80,402,21 διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου· γ'.) δραχ. 68, 637,99 διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ δημοτικοῦ νηπιακοῦ ὀρφανοτροφείου, καὶ δ'.)

ἐκ τῶν νεκροταφείων δραχ. 13,075,50. Αἱ δὲ δαπάναι τοῦ δήμου Ἀθηναίων κατὰ τὸ 1877 ἀνῆλθον εἰς δραχ. 384,064,68 καταλειφθέντος περισσεύματος ἐν τῷ δημοτικῷ ταμείῳ ἐκ δρ. 2,236,52.

Ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ ἡ Ἐλπὶς ἐνοσηλεύθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1877 ἀσθενεῖς 859, ὧν 710 ἄνδρες καὶ 149 γυναῖκες· τούτων ἀνῆκον 62 εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων, 430 εἰς τοὺς δήμους τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, 337 εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐκτὸς Ἑλλάδος καὶ 30 ἀλλοδαποί. Ἐκ τῶν ἀσθενῶν τούτων ἐθεραπεύθησαν 619, ἀπέθανον 146 καὶ ἔμειναν ὑπὸ νοσηλείαν 94. Ἐν δὲ τῷ νηπιακῷ ὀρφανοτροφείῳ Ἀθηνῶν διετράφησαν κατὰ τὸ 1877 βρέφη 465, ὧν 57 υἱοθετήθησαν ὑπὸ διαφόρων φιλανθρώπων.

Μέταξα.—Ἡ παραγωγὴ μεταξης ἤρξατο ἐπιδιωκομένη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1876, ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Ἀλάσκας. Διατί, λέγουσιν οἱ Ἀμερικανοί, τὰ 6 ἑκατ. δολλάρια, τὰ ὁποῖα δίδομεν εἰς τὴν εἰσαγομένην μέταξαν, νὰ μὴ τὰ ὠφελεῖται ὁ τόπος; Καταλληλος γῆ πρὸς φύτευσιν μωρεῶν ἀγοράζεται ἀντὶ 420 δολλαρίων τὸ ἄκρον ($2\frac{1}{2}$ στρέμματα), καὶ ἀγροὶ μέχρις εἴκοσιν ἄκρων ἢ καὶ ὀλιγώτερον δύνανται νὰ δίδωσιν ἐργασίαν καὶ διατήρησιν εἰς ὁλόκληρον οἰκογένειαν.

Ὁ καπνὸς ἐν Ρωσσίᾳ. — Ρωσσικὴ ἐφημερὶς δημοσιεύει περὶ τῆς καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ ἐν Ρωσσίᾳ ἐξ ἐπισήμου πηγῆς τὰς ἑπομένας πληροφορίας. Ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ διεδόθη ἀνὰ τὴν μεσημβρινὴν καὶ κεντρικὴν Ρωσσίαν, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ μικρᾷ Ρωσσίᾳ μεγάλως ἀνεπτύχθη, ἤτοι ἐν τῇ Βεσσαραβίᾳ καὶ ταῖς ὀλίγαις παροχθίοις τοῦ Βόλγα κυβερνείοις.

Ἡ τοῦ καπνοῦ παραγωγὴ ἐν Ρωσσίᾳ δύναται νὰ διανεμεθῇ οὕτως:

Τὸ κυβερνεῖον Τσερναγὼφ παράγει κατ' ἔτος 916 πούτια, τὸ τῆς Πουλτάβης 559 χιλ., τὸ τῆς Βεσσαραβίας 500 χιλ., τὸ τῆς Σαμάρας 20 χιλ., τὸ τῆς Βορονέγης 49 χιλ. Εἶτα τὸ κυβερνεῖον Καρκὼφ, παράγει 46,800 περίπου πούτια, τὸ τῆς Κριμαίας 37 χιλ., τὸ τῆς Ταμπὼφ 36 χιλ., τὸ τῆς Βολλωνίας 30 χιλ., τὸ τῆς Σαρατὼφ 20 χιλ., τὸ τῆς Ποδολίας 18 χιλ., τὸ τῆς Τούλας 15 χιλ. Οὕτως ἡ ἐτησία παραγωγὴ τοῦ καπνοῦ ἐν Ρωσσίᾳ ἀνέρχεται εἰς 3 ἑκατομ. πούτια. Πρὸς τούτοις 75 χιλ. παρέχει ὁ Καύκασος καὶ 27 χιλ. ἡ Σιβηρία κατ' ἔτος, ἅπερ προστιθέμενα ἀναβιβάζουσι τὸ ὁλικὸν ποσὸν εἰς 3,102,000 πούτια καπνοῦ κατ' ἔτος.

Ὑπολογιζομένου ἑκάστου πουτίου ρωσσικοῦ καπνοῦ πρὸς 2 ρούβλια κατὰ μέσον ὅρον, εὑρίσκεται ὅτι ἡ ἐτησία τοῦ καπνοῦ ἐν Ρωσσίᾳ παραγωγὴ ἀποφέρει τὸ ποσὸν 6,204,000 ρουβλίων.

Τὰ κρείσσονα τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ καπνοῦ εἴδη καλλιεργοῦνται ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ρωσσίᾳ, ὅπου ὡς σπορὰ χρησιμεύει ὁ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Τουρκίας. Ἐκ πάντων προτιμῶνται τὰ καπνὰ τὰ παραγόμενα ἐν τοῖς ἀγροῖς τῆς Βεσσαραβίας καὶ τῆς Κριμαίας.

Ἐν τῇ μικρᾷ Ρωσσίᾳ καλλιεργοῦνται μόνον κατώτερα εἴδη.

Ὁ ρωσσικὸς καπνὸς εἶναι προωρισμένος δι' ἀποκλειστικὴν χρῆσιν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τῆς Ρωσσίας.

Ἡ μέθη ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Ἐξ ἐκθέσεως, διανεμηθείσης εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων καὶ συνταχθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκθέσεων τῆς ἀστυνομίας, προκύπτει ὅτι ἡ μέθη εἶναι περισσότερον ἀνεπτυγμένη ἐν τῇ βορείῳ ἢ ἐν τῇ νοτίῳ Ἀγγλίᾳ, ἐν ᾗ ὑπάρχουσι πλείονα καπηλεῖα. Ἐν αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νοτιοδυτικῇ Ἀγγλίᾳ ἡ μέθη ἀναλογεῖ πρὸς 15—23 τοῖς ἑκατὸν τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ἂν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν μόνον αἱ πόλεις, 44 τοῖς ἑκατόν. Ἐν δὲ τῇ βορείῳ ἡ ἀναλογία εἶναι ὡς 72 τοῖς ἑκατὸν καὶ ἐν τοῖς πόλεσι μόνον 150. Ὁ δυσανάλογος οὗτος ἀριθμὸς ἐξηγεῖται ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ μέθυσοι, ὡς καὶ οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ παριστῶντες, ἐπιφαίνονται πλέον ἢ ἅπαξ ἐν τῇ σκηνῇ.

Ἀφ' ἑτέρου κατὰ ἀγγλικὸν φύλλον δεικνύον τὴν πρόοδον τῆς μέθης ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Ὀσναβρύργῃ μόνῃ ἡ κατανάλωσις πνευματωδῶν ποτῶν, ἥτις ἀνήρχετο τὸ 1872 ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ εἰς 287,000 λίτρας, συνεπεσώθη τῷ 1873 εἰς 343 χιλ. τῷ 1874 εἰς 384 χιλ., τῷ 1875 εἰς 474 χιλ. καὶ τῷ 1876 εἰς 481, ἤτοι 16 λίτρας κατὰ μέσον ὅρον ἐφ' ἑκάστου κατοίκου.

Κύνες ἐν Ἀγγλίᾳ. Κατ' ἔγγραφον κατατεθὲν πρό τινος εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν κυνῶν ἐν Ἀγγλίᾳ βαίνει αὐξάνων Ἰδοὺ τὰ αὐθεντικὰ ἐξαγόμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1867, ὅτε ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ συστήματος τῶν ἀδειῶν. Τὸ 1867, 828,328—τὸ 1868, 907,745—τὸ 1869, 1,806,000—τὸ 1870, 1,064,621—τὸ 1871, 1,123,023—τὸ 1872 1,130,163—τὸ 1873, 1,176,262—τὸ 1874, 1,252,

068—τὸ 1875, 1,302,158—τὸ 1876, 1,362,176 καὶ τὸ 1877, 1,492,176.—Ἡ στατιστικὴ αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὴν κυρίως Ἀγγλίαν καὶ τὴν Οὐαλίαν,

---

Λύκοι ἐν Γαλλίᾳ. Ἐν Γαλλίᾳ γεννῶνται καθ' ἕκαστον ἔαρ 2,500 λυκυδεῖς, φονεύονται δὲ σχεδὸν δισχίλιοι νέοι καὶ γέροντες λύκοι. Ἕκαστος τέλειος λύκος καταστρέφει ἐτησίως κατοικίδια ζῶα, ἀξίας χιλίων καὶ ἐπέκεινα φράγκων· ὥστε ἡ ὁλικὴ ζημία ἀνέρχεται εἰς 2 ἑκατομμ. φράγκων.

Τὰ ἄγρια θηρία ἐν Ἰνδικῇ. Μέγας ἐνῖαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φθορῶν, ἃς προξενοῦσιν ἐν τῇ ἀγγλικῇ Ἰνδικῇ τὰ ἄγρια θηρία καὶ ἄλλα ἐπιβλαβῆ ζῶα, καὶ ἡ ἐκ τούτων προκύπτουσα καταστροφὴ ὑπολογίζεται κατ' ἔτος διὰ στατιστικῶν. Τῷ παρελθόντι ἔτει ἐξωλοθρεύθησαν τουλάχιστον 48,000 κτήνη, πεσόντα ὑπὸ τοὺς ὀδόντας ἀγρίων ζώων, ἢ ὑπὸ τὰ δήγματα δηλητηριωδῶν ὄφεων. Ἀλλ' εἰς ἀντίσωσιν ἐφονεύθησαν ἐν μὲν τῶν πρώτων 22,375, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων 270,185.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπώλοντο ἐκ τῶν θηρίων καὶ τῶν ὄφεων τούτων 19,273 ἄνθρωποι καὶ 54,830 κτήνη, ἐνῷ διενεμήθησαν ὡς ἀμοιβὴ διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐπιβλαβῶν τούτων ζώων 124,514 ρουπίαι. Καθὰ φαίνεται, τὸ κακὸν προοδεύει μᾶλλον ἢ ἐλαττοῦται.

Αἱ μεγάλαι ἐν Λονδίνῳ πυρκαϊαί. — Ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἑταιρίᾳ τοῦ Λονδίνου σπουδαῖον ἀνεγνώσθη ἐσχάτως ὑπόμνημα περὶ τῶν μεγάλων πυρκαϊῶν, ὅσαι ἐκτὸς τῆς ἐν ἔτει 1666 συμβάσης, κατέστρεψαν τὴν πόλιν ταύτην. Αἱ περὶ τῶν πυρκαϊῶν τούτων λεπτομέρειαι φθάνουσι μέχρι του 798, ὅτε λέγεται ὅτι ὅλη ἡ πόλις ἐκάη μὲν, ἀλλὰ δὲν διεσώθησαν αἱ περὶ τούτου λεπτομέρειαι. Τὸ αὐτὸ δυστύχημα φαίνεται συμβὰν καὶ κατὰ τὸ 1077 καὶ 1086, κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο πᾶσαι αἱ οἰκίαι καὶ ἐκκλησίαι ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς κατεκάησαν. Παρατηρητέον ὅτι τὸ δυστύχημα προῆλθεν ἐκ τοῦ κατὰ τὸν χειμῶνα ψύχους, ἐξ οὗ ἠναγκάσθησαν οἱ κάτοικοι μεγίστας νὰ καταβάλωσι προσπαθείας πρὸς θέρμανσιν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν.

Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ τῷ ἔτει 1092. Κατὰ τὸ 1136 ἡ τότε ξυλίνη γέφυρα τοῦ Λονδίνου κατεστράφη, ἡ δὲ πυρκαϊὰ ἐπεξετάθη μέχρι τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Παύλου. Ἀλλ' ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς

ταύτης εὐάρεστον προῆλθεν ἀποτέλεσμα, ὅτι ἔκτοτε οἱ κάτοικοι ἤρξαντο ν' ἀνοικοδομῶσι τὰ κατώτερα τῶν οἰκιῶν αὐτῶν μέρη ἐκ λίθων καὶ πλίνθων, καλύπτοντες αὐτὰ ἐπίσης διὰ κεράμων ἀντὶ τῶν τέως ἐν χρήσει καλάμων.

Ἐπὶ Ριχάρδου τοῦ Α' ὁ δήμαρχος καὶ οἱ δημοτικοὶ πάρεδροι ἐξέδωκαν κανονισμούς, οἵτινες ὅμως δὲν παρεκώλησαν, ὥστε μεγάλαι πυρκαϊαὶ νὰ καταστρέψωσι τὴν Σουτβάργην, τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ Λονδίνου τῷ 1212 καὶ τὴν νέαν τῆς πόλεως ταύτης γέφυραν, ὅπου τρισχίλιοι ἐπνίγησαν ἐν τῷ Ταμέσει. Ἄλλαι πυρκαϊαὶ ἐξερράγησαν ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ἄστεως κατὰ τῷ 1504, 1508, 1633 καὶ 1678. Κατὰ τὸ 1619 καὶ τὸ 1631 κατεκάησαν ἡ Βιθχὼλ καὶ μέρος τῆς Βέστμινστερ, ἐπὶ δὲ Καρόλου τοῦ Β' καὶ Ἰακώβου τοῦ Β' καὶ ἄλλαι συνοικίαι πρὸς ἀνατολάς. Ἀλλ' ἐκ πασῶν τούτων τῶν πυρκαϊῶν ἡ βαθυτάτην παραγαγοῦσα ἕνεκα τῶν καταστροφῶν αὐτῆς ἐντύπωσιν εἶναι ἡ τοῦ 1666, ἥτις ἐκραγεῖσα τὴν νύκτα τῆς κυριακῆς 12 σεπτεμβρίου διήρκησε μέχρι τῆς παρασκευῆς, καταστρέψασα 13,200 οἰκίας καὶ 89 ἐκκλησίας, ἐν αἷς καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Παύλου.

Κατὰ στατιστικὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ κ. Χόρτον ἡ ἐτησία ἀπώλεια τῶν νομισμάτων, εἴτε ἐκ τῆς χρήσεως εἴτε ἐκ πυρκαϊῶν, ναυαγίων καὶ ἄλλων συμβάντων ὑπολογίζεται, τῶν μὲν ἀργυρῶν εἰς 6 ἑκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν, ὧν ἑκάστη ἰσοδυναμεῖ πρὸς 25 φράγκα, τῶν δὲ χρυσῶν εἰς 4 ἑκατομμύρια. Ὁ κ. Χόρτον συμπεραίνων ἐκ τούτου ὅτι μείστη ζημία προσγίγνεται, ἔκρινε καλὸν, καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ γενικοῦ πλούτου, τὴν ὅσον οἷόν τε χρῆσιν χαρτονομίσματος, ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται λίαν ἀνάρμοστον καὶ ἀσύμφορον, ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτοῦ τοῦ χάρτου, εὐκόλως καταστρεφομένου.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.

Τὸ συνέδριον τῶν Πυρρηναίων. Τοῦτο διὰ τῆς συζεύξεως Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ' μετὰ τῆς θυγατρὸς Φιλίππου τοῦ Δ' ἐθηκε τέρμα τῷ 1659 εἰς μακρὰν αἱματηρὰν ἔριδα μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἱσπανίας.

Συνέδριον τῆς Βρέδας. Συνελθὸν τὸ 1667 μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ὁλλανδίας καὶ Δανίας, ἔθηκε τέλος εἰς πόλεμον,

ὅστις προῆλθεν ἐξ ἐμπορικῶν ἀντιζηλιῶν, καὶ ἐξησφάλισενἑκάστη τῶν δυνάμεων τούτων τὰς ἰδίας κτήσεις.

Συνέδριον τοῦ Ἀκουϊσγράνου. Συνεκροτήθη τῇ 2 μαΐου 1668 καὶ ἀνέστειλε τὸν πόλεμον, ὃν κατὰ τῆς Ἱσπανίας ἐκήρυξε Λουδοβῖκος ὁ ΙΔ' τῷ 1661.

Συνέδριον τῆς Νιμέγης. Ἐγένετο τῷ 1678 καὶ ἀνεδείξε διαιτητὴν τῆς Εὐρώπης Λουδοβῖκον τὸν ΙΔ'. Οἱ Ὁλλανδοὶ, οἱ Ἱσπανοὶ, ὁ αὐτοκράτωρ καὶ οἱ γερμανοὶ ἡγεμόνες ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τοὺς ὑποβληθέντας αὐτοῖς ὅρους ὑπὸ τῆς Γαλλίας διὰ τῆς τριπλῆς συνθήκης, ἥτις ὑπεγράφη μεταξὺ Γαλλίας καὶ τῶν Γενικῶν κρατῶν τὴν 10 αὐγούστου 1678, μεταξὺ Γαλλίας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῇ 5 Φεβρουαρίου 1679, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Σουηδίας.

Συνέδριον τῆς Οὐτρέχτης. Συνῆλθε τῇ 29 ἀνουαλίου 1712 καὶ ἔθηκε τέρμα εἰς τοὺς μακροὺς καὶ αἱματηροὺς πολέμους ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'.

Συνέδριον τοῦ Ἀννοβέρου. Ἕνεκα τοῦ συνεδρίου τούτου, συνελθόντος τῷ 1715 ὁ Γεώργιος Λουδοβῖκος ἀπῆλθεν ἐξ Ἀννοβέρου ὅπως τὸν Ἀγγλικὸν θρόνον καταλάβῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα Γεώργιος ὁ Γ'. Ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου μέχρι τοῦ 1837 τὸ Ἀννόβερον διετηροῦν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν αὐτονομίαν ἐκυβερνᾶτο διηνεκῶς ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἀγγλίας.

Συνέδριον τῆς Καμβρέ. Τὸ κατὰ τὸ 1772 συνέδριον ἦν τὸ τρίτον ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συγκροτηθέντων. Τὸ πρῶτον τούτων ἤτοι τὸ τοῦ 1529 προὐκάλεσε τὴν συνθήκην τῶν κυριῶν ὑπογραφεῖσαν ὑπὸ Λουδοβίκου τῆς Σαβοΐας καὶ Μαργαρίτας τῆς Αὐστρίας. τὸ δὲ δεύτερον, ὅπερ ἦν καθαρῶς θρησκευτικὸν, συνῆλθε τῷ 1565 διὰ Μαξιμιλιανοῦ τῶν Βεργούεν.

Συνέδριον τοῦ Ἀκουϊσγράνου. Συνῆλθε τῷ 1748 καὶ ἔθηκε τέρμα εἰς τὸν περὶ διαδοχῆς τῆς Αὐστρίας πόλεμον, ὃν προὐκάλεσαν τῷ 1740 αἱ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Μαρίας Θηρεσίας ἀξιώσεις τοῦ ἐκλέκτορος Λουδοβίκου τοῦ Ἀλβέρτου τῆς Σαβοΐας, διαρκέσαντα ἐπὶ ἑπταετίαν.

Συνέδριον τῶν Παρισίων. Τὸ πρῶτον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συνέδριον συνῆλθε τῷ 1763. Ἐκ τοῦ συνεδρίου τούτου ἐπήγασε συνθήκη μεταξὺ Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ἱσπανίας, θέσασα τέρμα

εἰς τὸν ἑπταετῆ πόλεμον. Ἡ συνθήκη αὕτη ἐστὶν ἡ μᾶλλον ἐπονείδιστος καὶ ἐξευτελιστικὴ ὅσων (ἐκτὸς τῆς τοῦ 1871) ὑπέγραψεν ἡ Γαλλία.

Συνέδριον τῶν Παρισίων. Διὰ τοῦ συνεδρίου τούτου, συγκροτηθέντος τῷ 1783 μεταξὺ Γαλλίας, Ἱσπανίας, Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀνεγνωρίσθη ἡ τῶν τελευταίων τούτων ἀνεξαρτησία

Συνέδριον τῆς Λουνεβίλλης. Διὰ τοῦ συνεδρίου τούτου συνελθόντος τῷ 1801, ἔληξεν ὁ κατὰ τῆς Γαλλίας πόλεμος τοῦ δευτέρου συνασπισμοῦ.

Συνέδριον τῆς Πράγας. Ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ συνελθόντι τῇ 28 ἰουλίου 1813 οἱ ἡγεμόνες Αὐστρίας, Πρωσσίας καὶ Ρωσσίας ἀπεφάσισαν ὅπως συνασπισθέντες ἀφαιρέσωσι παρὰ τοῦ Ναπολέοντος πάσας αὐτοῦ τὰς κτήσεις πέραν τοῦ Ρήνου καὶ τῶν Ἄλπεων.

Συνέδριον τῆς Σατιλλόνης. Συνῆλθε τῷ 1814 κατὰ φεβρουάριον καὶ μάρτιον μεταξὺ τῶν συμμάχων δυνάμεων καὶ τοῦ Ναπολέοντος, ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Βιέννης, ὅστις ἀπεποιήθη νὰ συναινέσῃ εἰς τοὺς προταθέντας αὐτῷ ὅρους, ἤτοι τὴν περιστολὴν τῆς Γαλλίας εἰς τὰ ὅρια αὐτῆς κατὰ τὸ 1792.

Συνέδριον τῆς Βιέννης. Οἱ σύμμαχοι καὶ πάλιν συνῆλθον, ὁ δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ ΙΗ' Λουδοβίκου ὁ Ταλλεϋράνδος, συνηνώθη μετ' αὐτῶν. Τὸ συνέδριον ἐγένετο τῷ 1814, ἡ δὲ τύχη τῆς γαλλικῆς μοναρχίας ἀπεφασίσθη ἐν μιᾷ μόνῃ συνεδριάσει.

Συνέδριον τῶν Παρισίων. Τὸ συνέδριον τοῦτο συνελθὸν τῷ 1856 μεταξὺ Γαλλίας, Ρωσσίας, Ἀγγλίας, Πρωσσίας καὶ Πεδεμοντίου, ἔθηκε τέρμα εἰς τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον. Ἐκ τοῦ συνεδρίου τούτου προέκυψε συνθήκη μεταξὺ τῶν μεγάλων δυνάμεων, ἥτις τῷ μὲν 1871 ὑπέστη τὴν πρώτην τροποποίησιν, τῷ δὲ 1878 κατεστράφη τέλεον.

Συνέδριον τῶν Βερσαλλιῶν. Ἡ χρονολογία τοῦ συνεδρίου τούτου συνελθόντος τῷ 1871, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἐν ᾗ συνέστη, ἀκούοντως ὑπομιμνήσκουσι τὴν συνθήκην, ἣν κατ' ἀνάγκην ἡ Γαλλία ὑπέγραψε καὶ τὴν εἰρήνην, ἧς ἔτυχεν ἀντὶ μεγάλης θυσίας, ἤτοι διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς Ἀλσατίας καὶ τῆς Λωραίνης καὶ τῆς ἀποτίσεως πέντε δισσυνίων φράγκων.

Συνέδριον τοῦ Λονδίνου. Διὰ τῆς συνδιασκέψεως ταύτης,

συνελθούσης τῇ 13 μαΐου 1871, ἡ Ρωσσία ἐπωφελουμένη τὴν κατασύντριψιν τῆς Γαλλίας, διέρρηξε τὴν παρισινὴν συνθηκην τοῦ 1856 καὶ ἀνεκτήσατο πάνθ' ὅσα πλεονεκτήματα ἀπώλεσε διὰ τῆς ἥττης αὐτῆς τῷ 1856.

Συνέδριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τῷ 1877 οἱ πληρεξούσιοι τῶν μεγάλων δυνάμεων συνελθόντες ἐν συνδιασκέψει ἐσκόπουν τὴν λύσιν τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, γνωστὸν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνδιασκέψεως ταύτης, ἐξ ἧς προέκυψεν ὁ μόλις λήξας καταστρεπτικὸς πόλεμος καὶ ἡ συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.

Συνέδριον τοῦ Βερολίνου. Τὸ συνέδριον τοῦτο ἀποτελούμενον ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ὑπογραψασῶν τὴν συνθήκην τοῦ 1856 δυνάμεων ἤτοι τῆς Ἀγγλίας, Γερμανίας, Αὐστρίας, Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Τουρκίας, συνῆλθεν ἐν Βερολίνῳ τῇ 1/13 ἰουνίου 1878 πρὸς ἐξέτασιν τῆς συνθήκης τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἣν καὶ ἀναθεωρῆσαν ἐν εἴκοσι συνεδριάσεσιν ἐτροποποίησεν, ὑπογράψαν τῇ 1/13 ἰουλίου συνθήκην, διακανονίζουσαν τὴν νέαν ἐν Ἀνατολῇ κατάστασιν, ἣν ἐδημιούργησεν ὁ τελευταῖος μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ρωσσίας πόλεμος.

Καὶ ἕτερα συνέδρια ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος ἄχρι τοῦ νῦν, ἀλλ' ἀδύνατος ἡ ἀπαρίθμησις τούτων. Ὡς κυριώτερα καὶ μᾶλλον ἄξια μνήμης θεωροῦνται τὰ ἑπόμενα, ἤτοι τὸ συνέδριον τῆς Βρέδης 1775, τὸ συνέδριον τῆς Μούνστερ καὶ Ὀσναβρούσχης 1664 καὶ 1648, τὸ τῆς Φραγκφόρτης 1691, τὸ τῆς Ρυσνὶκ 1687, τὸ τῆς Ραστὰλδ 1713—14, τὸ τοῦ Ἀκουϋσγράνου 1818, τὸ τῆς Λεϋβάχης 1821 καὶ τὸ τῆς Βερόνης 1822.

(Ἐκ τῆς «Σαββατιαίας ἐπιθεωρήσεως»).

Σταφίς. — Ἡ παγκόσμιος ἐτησία σταφιδοπαραγωγὴ ὑπερβαίνει τοὺς 160,000 τόννους, ἤτοι 3,000,000 στατῆρας. Σταφιδοφόροι χῶραι εἰσιν ἡ Ἑλλὰς παράγουσα κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίως στατῆρας σταφίδος 1,345,000, ἡ Τουρκία 470,000, ἡ Περσία 160,000, ἡ Ἰταλία 200,000, ἡ Γαλλία 100,000, ἡ Ἱσπανία 850,000.

Ἡ καλλιτέρα σταφὶς τοῦ κόσμου εἶναι ἡ τῆς Μαγάλας (Ἱσπανία). Ἡ ἐπαρχία αὕτη εἰσπράττει ἐτησίως ἐκ 400,000 στατήρων σταφίδος ὑπὲρ τὰ 100 ἑκατομμύρια φράγκα. Ἐνίοτε ὁ στατὴρ τιμᾶται 100—150 σελίνια

Πετρέλαιον. Ἡ χρῆσις τοῦ πετρελαίου δὲν ἀνάγεται καθολοκληρίαν εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχήν. Ὁ Ἡρόδοτος λαλεῖ περὶ τῶν πηγῶν τῆς Ζακύνθου, ὁ δὲ Πλούταρχος διηγεῖται ὅτι ὅταν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος εἰσῆλθεν νικητὴς εἰς Βαβυλῶνα ἐφωταγώγησε διὰ πετρελαίου τὰς ὁδοὺς τῆς μεγάλης ἐκείνης πόλεως, τοποθετήσας τοῦτο κατὰ μῆκος τῶν δρόμων.

Νέα ὅμως εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ πετρελαίου. Πηγαὶ τοῦ ἐλαίου τούτου εὑρέθησαν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς νεκρᾶς θαλάσσης, εἰς τὴν Περσίαν, εἰς τὸν Καύκασον, εἰς τὴν Ἰνδίαν, Γερμανίαν, Ἑλλάδα, Ρουμανίαν κλπ. Πάσας ὅμως τὰς πηγὰς ταύτας ἐπεσκίασε τὸ πετρέλαιον τῆς Πενσιλβανίας (Ἀμερική). Ἡ πρώτη μεγάλη φλὲψ τοῦ πετρελαίου ἀνευρέθη κατὰ τὸ 1859 πλησίον τῆς Ριτσουσβίλλης προμηθεύουσα 1500 λίτρας ἡμερησίως. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ πλούτου τούτου σύμπας ὁ κόσμος κατελήφθη ὑπὸ ἀληθοῦς μανίας τοῦ πετρελαίου καὶ εἰς μόνην τὴν Ν. Γόρκην κατηρτίσθησαν 317 ἑταιρίαι μὲ κεφάλαιον ἑνὸς δισεκατομμυρίου πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ πολυτίμου τούτου ὑγροῦ. Δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι πανταχοῦ ἡ ἐπιτυχία ἔστεψε τὸν ζῆλον τοῦτον τῶν Ἀμερικανῶν, πραγματικὴ μόνον ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἄνω Καναδᾶ τῆς δυτικῆς Βιργινίας, καὶ πρὸ πάντων τῆς κοιλάδος Oil Creek ἐν Πενσιλβανίᾳ. Ἡ μέση ἐξαγωγὴ τῶν φρεάτων τούτων ὑπολογίζεται εἰς 5,000,000 χιλιόγραμμα ἡμερησίως.

Ἡ χρῆσις τοῦ πετρελαίου αὐξάνει πανταχοῦ τοῦ κόσμου μετ' ἐκπληκτικῆς ταχύτητος. Εἰς τὴν Γαλλίαν εἰσάγουσιν 60,000,000 χιλιόγραμμα καθαροῦ ἢ ἀκαθάρτου πετρελαίου, ἐξ οὗ ἀπολαμβάνει τὸ δημόσιον 22 ἑκατομμύρια φράγκα. Ἕνεκα τῆς εὐτελοῦς ἀξίας του τὸ πετρέλαιον εἰσήχθη εἰς πάσας τὰς καλύβας σχεδόν. Ἐκτὸς τῆς φωτιστικῆς χρήσεως χρῶνται τοῦ πετρελαίου καὶ ὡς καυστικῆς καὶ καταναλωσίμου ὕλης. Ἐν Ἀμερικῇ αἱ τὸ πετρέλαιον διυλίζουσαι μηχαναὶ, θερμαίνονται δι' ἀκαθαρίστου πετρελαίου, ὅπερ ἐπὶ τόπου κοστίζει ἐλάχιστα. Ἐν Γαλλίᾳ προὐτάθη ν' ἀντικατασταθῇ ὁ ἄνθραξ ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις καὶ ἀτμαμάξαις διὰ πετρελαίου, καὶ αἱ πρὸς τοῦτο δοκιμαὶ ἐστέφθησαν διὰ πάσης ἐπιτυχίας. Θεωρεῖται ὡς βέβαιον ὅτι ὀψέποτε ὁ λιθάνθραξ ἕνεκα τῆς μεγάλης καταναλώσεως ἐκλείψῃ, δύναται τὸ πετρέλαιον νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ μετ' ἐπιτυχίας. Ἐκτὸς τούτων ἀπεδείχθη ὅτι τὸ πετρέλαιον δύναται καὶ νὰ στεροποιηθῇ. Διὰ χημικῆς τινος σκευασίας ἐπετεύχθησαν λαμπρὰ ἐπὶ τούτου ἀποτελέσματα καὶ εἴδομεν τὸ πετρέλαιον μεταβαλλόμενον εἰς στερεὰν ὕλην παραπλησίαν τοῦ στέατος. Τὴν ὕλην ταύτην δύναταί τις εὐχερῶς νὰ

ρευστοποιήσῃ πάλιν χρώμενος τοῦ φοινικικοῦ ὀξέως ἢ τοῦ ὀξικοῦ. Εἰς τὴν παρισινὴν ἔκθεσιν ὑπάρχουσι διάφοροι σάπωνες καὶ κοσμητικὰ à la vaseline (συστατικὸν πετρελαίου)· ἡ ἀμερικανικὴ vaseline ἐκπληροῖ διαφόρους χρείας καὶ ἀποδείκνυται χρησιμωτάτη εἰς τὸν κοινὸν βίον.

Ἡλιοτροπισμός. Ἐν τῇ παρισινῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν ὁ κ. Paul Bert ἀνέγνωσεν ὑπόμνημα ἐπὶ τῆς κυρίας αἰτίας τῶν περιοδικῶν κινήσεων τῶν ἀνθέων, τῶν φύλλων καὶ τοῦ ἡλιοτροπισμοῦ. Ὡς εἶναι γνωστὸν ὑπάρχουσι φυτὰ ὑποκείμενα εἰς κινήσεις χαρακτηριζομένας ὑπὸ τὸ ὄνομα ὕπνος καὶ ἐγρήγορσις καὶ ἐχούσας τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐξ ἐξογκώσεως κειμένης ὑπὸ τὸ ἄνθος ἢ τὸ φύλλον. Ὁ περιφανὴς οὗτος φυσιοδίφης μετὰ μακρὰς ἐρεύνας ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐξογκώσεως ταύτης ἐπὶ τῆς ἀκακίας (δένδρου τῆς Ἀμερικῆς συμπτυσσομένου ἅμα τῇ ἐπ' αὐτοῦ θίξει) προῆλθεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ ἡμερήσιαι καὶ νυκτεριναὶ αὗται κινήσεις ὠφείλοντο εἰς τὴν ἐν τῷ ἐξογκώματι σώρευσιν, εἶτα δὲ κατανάλωσιν ὑγροῦ τινος σχηματιζομένου ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ὁποίου ὁ σχηματισμὸς ἔφερε τὴν κίνησιν. Ἡ ἀνεύρεσις τῆς φύσεως τοῦ ὑγροῦ τούτου εὑρισκομένου ἐν τόσῳ μικρῷ χώρῳ ἦν, δύναταί τις εἰπεῖν, ἀδύνατος. Ἐν τούτοις ὁ ἀκάματος ἐρευνητὴς κατώρθωσε νὰ λύσῃ τὴν δυσκολίαν ταύτην ὡς ἀκολούθως. Ἔθρυψεν ἐκ φύλλων τῆς ἀνωτέρω ἀκακίας, ὧν τὰ φυλλάρια ἦσαν ξηρά, ἴσα κατὰ βάρος τεμάχια ἐκ τοῦ καυλοῦ, τοῦ μίσχου καὶ τῆς κινούσης ἐξογκώσεως καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι τὸ ἐκ τῆς τελευταίας ἐξαχθὲν ὑγρὸν παρεῖχε μεγάλην ποσότητα ἀμύλου· εἰς τὸ ἄμυλον τοῦτο ὁ κ. Bert ἀποδίδει τὴν κυρίαν ἀφορμὴν τῶν περιοδικῶν κινήσεων τῶν φυτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸ ἄμυλον παρασκευαζόμενον τὴν ἡμέραν διὰ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἡλίου φυλλαρίων σωρεύεται τὸ ἑσπέρας ἐν τῇ ἐξογκώσει, ἐν ᾗ συναθροίζει κατ' ὀλίγον τὰ ὑγρὰ τοῦ καυλοῦ, ἐξ οὗ προκύπτει μεγαλειτέρα ἔνασις τοῦ κινοῦντος ἐλατηρίου. Ἐπὶ πλέον δὲ παύοντος τὴν νύκτα τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἀμύλου καὶ συγχρόνως ἀναλισκομένου εἰς τὴν διατροφὴν τοῦ φυτοῦ, ἡ ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ του ἔνασις ἐκλείπει μετ' αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς ταχέως, κατόπιν δὲ βραδέως, ὅτε ἅμα ὑποφώσκοντος τοῦ φωτὸς ἀρχίζει ἡ νέα παραγωγή.

Οὕτω ὁ κ. Bert κατέδειξε παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην ὅτι αἱ παραλλαγαὶ τῆς ἐξατμίσεως πολὺ ὀλίγην ἐπιρροὴν κέκτηνται ἐπὶ τῶν κινήσεων τῶν φυτῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀπέδειξεν ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ ἀμύλου γίνεται καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ἡ-

λιακῶν ἀκτίνων. Ἐκ τούτου εὐχερῶς ἐξηγεῖται ἡ κίνησις τῶν ἡλιοτροπίων πρὸς τὸν ἥλιον, καθ' ὅσον ἀναλισκομένου τοῦ ἀμύλου πρὸς τὸ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπήρειαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων μέρος τῆς κινούσης ἐξογκώσεως, τὸ ἀντίθετον λαμβάνει πλειοτέραν ἐνέργειαν, ἐξ οὗ ἡ κίνησις καὶ ἡ πρὸς τὸν ἥλιον στροφή.

Βιομηχανία παιδικῶν ἀθυρμάτων. Στατιστικαί τινες πληροφορίαι ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω βιομηχανίας δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄσκοποι, διότι ἐξ αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων προσπορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀπείρων τούτων ἀθυρμάτων, τὰ ὁποῖα προξενοῦσι, κατὰ τὸ λέγειν τῶν ἀθυρματοπωλῶν, τὴν χαρὰν τῶν παιδίων καὶ τὴν ἡσυχίαν τῶν γονέων.

Ἀδύνατον νὰ ἀπαριθμήσῃ τις ὅλα τὰ εἴδη τῶν πωλουμένων τούτων ἀντικειμένων εἴτε ἐν πολυτελέσι καταστήμασιν εἴτε ἐν ὑπαίθρῳ. Ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων τὸ μὲν Στρασβοῦργον προμηθεύει τὰ ἀμαξίδια, τὸ Μὲτζ παιγνιόχαρτα μετ' ἐρωταποκρίσεων, ἡ Ἀμιένση κούκλας, τὸ Σαὶν Κλοὺ σφυρίκτρας, τὸ Τυρόλον τοὺς πηδῶντας παντοειδεῖς βατράχους, τὸ Πεδεμόντιον ἔχει τὸ μονοπώλιον τῶν μολυβδίνων στρατιωτῶν· ἡ Νυρεμβέργη ἔχει τὰς ὡραιοτέρας κούκλας· οἱ Παρίσιοι τύμπανα, ξιφίδια, ὅπλα παντὸς εἴδους, στολὰς ζουάβων, αὐλοὺς καὶ ἄπειρον πλῆθος ἄλλων ἀντικειμένων. Ἐκ τῆς Σαξωνίας προέρχονται τὰ ἐστολισμένα ζῶα, τὸ Forêt-Noire παράγει τὰς ποιμενίδας, κιβωτοὺς τοῦ Νῶε, τοὺς νάνους. Ἐν Παρισίοις διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν κουκλῶν καταβάλλεται φροντὶς μεγάλη. Ὑπάρχουσιν ἐπὶ τούτῳ ἐργαστήρια, ἔνθα ἐργάζονται ράπτριαι, ὀθονοποιοί, μοδίστραι, ὑποδηματοποιοί, ἀνθοποιοί, κομμώτριαι, κλπ. Ἐκ τινος στατιστικῆς μανθάνομεν ὅτι ὑπάρχουσι 2162 ἀθυρματοπῶλαι ἐν Παρισίοις μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι 330 ἐργοστασιάρχαι καὶ 1832 ἐργάται· καὶ ἐκ τούτων πάλιν 516 εἶναι ἄνδρες, 1168 γυναῖκες καὶ 103 παιδία. Τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας τούτων ἐτησίως παραγόμενα εἶναι ἀξίας φρ. 3,297,500.

Σάπωνες καὶ στεάτινα κηρία. (σπερματσέτα). Οἱ σάπωνες καὶ τὰ στεάτινα κηρία, λέγει ὁ Βολόβσκης, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους. Ἐν ταῖς περὶ χημείας ἐπιστολαῖς του λέγει ὁ Liebiq ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ σάπωνος προδίδει τὸν πολιτισμὸν καὶ τὸν πλοῦτον χώρας τινός. Ἡ κατασκευὴ τοῦ σάπωνος προαπαιτεῖ χημικάς τινας ἐργασίας γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα σαπωνοποιεία, συνίσταται δὲ εἰς εἰς τὴν κατεργασίαν λιπαρῶν σωμάτων

ἤτοι ἐλαίων κλπ. μεθ' ὧν ἑνοῦται ἡ ἀλκαλίνη, ἡ πότασα, ἡ γλυκερίνη κλπ. Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τραχέων σαπώνων χρῶνται σήμερον τοῦ φοινικελαίου, ὃ κατεργάζονται διὰ τῆς σόδας, ὁπόταν ἐπιζητοῦσι τὸν μαρμαροειδῆ σάπωνα, ἢ διὰ τοῦ ἅλατος τῆς σόδας, προκειμένου περὶ τοῦ ὁμοχρόου σάπωνος.

Ἂν ἡ βιομηχανία τοῦ σάπωνος ἔμεινέ πως στάσιμος κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἡ τῶν στεατίνων κηρίων ἐπέδωκε τοὐναντίον. Ἤρχηθεν ἡ κατασκευὴ τῶν κηρίων ἐνηργεῖτο διὰ τοῦ ὑγροῦ στέατος καὶ τῆς ἀσβέστου. Ἀπὸ δεκαπενταετίας ὅμως νέον σύστημα διεδέχθη τὸ παλαιόν. Κατεργάζονται τὰ λιπαρὰ σώματα διὰ τοῦ θειϊκοῦ ὀξέως· ἡ μέθοδος αὕτη ἐξασκηθεῖσα κατὰ πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ ἐν πλείστοις ἐργοστασίοις παρουσίασεν εὐαρεστότατα ἀποτελέσματα, καθόσον κατέστη δυνατὴ διὰ τὴν κατασκευὴν κηρίων ἡ χρῆσις φοινικελαίου, ὅπερ εἶναι ἀπείρως εὐωνότερον τοῦ στέατος. Πρό τινων ἐτῶν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν νέον πάλιν σύστημα πρὸς κατασκευὴν κηρίων. Ἐντὸς ἀδιεξόδου λέβητος τίθενται τὰ λιπαρὰ σώματα μετὰ τιτάνου 4 0/0 ἀφιέμενα ὑπὸ δεδομένην πίεσιν ἀτμοῦ. Ἐντὸς 7 ὡρῶν ἡ ζύμωσις ἐτελέσθη. Ἀπό τινος λαλοῦσι περὶ στεροποιήσεως τοῦ ἐλαϊϊκοῦ ὀξέως διὰ τῆς ποτάσης. Πειράματα ἐγένοντο ἐν πολλοῖς γαλλικοῖς ἐργοστασίοις, ἀλλ' ἄχρι τῆς ὥρας οὐδὲν βιομηχανικὸν ἀληθὲς ἀποτέλεσμα παρήχθη

Ἔγγειος πρόσοδος. Ὁ Smith κατέστρωσε τὴν ἐξῆς διὰ τὴν ἔγγειον πρόσοδον κλίμακα, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία εἶναι μὲν οὐσιωδῶς σχετικὴ κατ' ἐποχάς καὶ χώρας, κέκτηται ὅμως μεγάλην ἐνδεικτικὴν σημασίαν. — Σιτοφόρος ἀγρὸς παρέχει ἔγγειον πρόσοδον τὸ $^1/_3$ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ἀνθρακωρυχεῖον τὸ $^1/_5$, μολυβδεῖον $^1/_6$, ἀργυρεῖον τὸ $^1/_{10}$, χρυσεῖον τὸ $^1/_{20}$! — Οὕτω κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Σμίθ, χρυσοφόρος ἵνα παραγάγῃ 100 δραχ. δαπανᾷ 95, ἐνῷ γῆ σιτοφόρος ἵνα παραγάγῃ 100 δαπανᾷ μόνον 66 $^2/_3$, εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἔγγειος πρόσοδος τῆς δευτέρας εἶναι πρὸς τὴν τῆς πρώτης ὡς 33 $^1/_4$ πρὸς 5.

Ὑπάλληλος τοῦ ταχυδρομείου τῶν Παρισίων ἀνεκάλυψε φάκελλον, ὅστις ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀποτυποῖ ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς ἐγκλειομένης ἐπιστολῆς τὸν τύπον τῆς ἔξωθεν ἀποτυπουμένης ταχυδρομικῆς σφραγῖδος. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ὅπερ εἶναι σπουδαιότατον διὰ τὴν

βεβαίωσιν τῆς χρονολογίας, κατορθοῦται διὰ σκευασίας ἐφηρμοσμένης ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ φακέλλου. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς σφραγῖδος αὕτη ἀποτυποῖ ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐχρωματισμένον καὶ καθαρότατον τὸν τύπον αὐτῆς.

Σπουδαία ἔνδειξις τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ οἰκονομικῆς εὐπορίας εἶναι μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ μικρὸς ἢ μέγας ἀριθμὸς τῶν οἰκιακῶν ὑπηρετῶν. Ἐν Παρισίοις ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ 1830 ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἔτος	ὑπηρέται	ὑπηρέτριαι	τὸ ὅλον
1831	13,916	36,258	50,177
1841	15,366	39,529	54,907
1846	19,720	47,834	67,554
1862	19,070	64,756	83,826
18 6	22,591	87,743	110,334
1872	28,331	83,090	112,021

Ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ ὅμως τούτῳ τῶν ὑπηρετικῶν ἔργων πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ ἐκ ματαιότητος πλησμονὴ αὐτῶν, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν μέρει ὡς κληροδότημα τῆς μεσαιωνικῆς ἀρχοντείας. Ὅπως δήποτε ὅμως ἡ διαμοίρασις τῆς ὑπηρετικῆς τάξεως μεταξὺ πλειόνων οἰκογενειῶν εἶναι ἀσφαλὲς γνώρισμα τῆς ἀληθοῦς ἐν τῷ τόπῳ εὐπορίας. Ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀπογραφὴ τοῦ 1870 ἀπέδειξε καθ' ὅλον τὸ κράτος 17482 ὑπηρέτας καί 10808 ὑπηρετρίας, τὸ ὅλον 28,290 ἄτομα τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀναλόγως τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ συγκειμένου ἐκ 827,800 οἰκογενειῶν εἶναι λίαν δυσανάλογος. Τοῦτο δὲ ὑποδεικνύει ὅτι αἱ περισσότεραι ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι ὑπηρετοῦσιν αὐταὶ ἑαυτάς.

Ἐπειδὴ πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν περὶ τῶν πολλῶν δῆθεν ἀσθενειῶν τῶν ἐν τῷ Ῥωσσικῷ στρατῷ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἐνσκηψασῶν, κρίνομεν καλὸν νὰ δημοσιεύσωμεν τοὺς ἑξῆς στατιστικοὺς πίνακας, καταρτισθέντας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν τῆς Βιενναίας ἐφημερίδος « Ὁ στρατιωτικὸς ἰατρός ».

Τὴν 18 ἰουνίου ἅπας ὁ Ῥωσσικὸς στρατὸς περιελάμβανε 49,080 ἀσθενεῖς, τὴν δὲ 25 ἰουνίου ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἠλαττώθη εἰς 38,325, τὴν 14 ἰουλίου ὑπελογίσθη εἰς 29,047, μόνον, ἤτοι εἰς 26 ἡμέρας ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσθενῶν περιωρίσθη κατὰ 20,033. Κατ' αὐτὸ ὅμως τὸ χρονικὸν διάστημα ἐπέμφθησαν 12,054 ἀσθενεῖς εἰς Ῥωσσίαν, ὥστε ἡ ἀληθὴς μείωσις τῶν ἀσθενῶν δέον νὰ ὑπολογισθῇ εἰς 7979. Τὰ εὐτυχῆ ταῦτα ἀποτελέσματα ἀποδίδονται πρωτίστως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς ἀραιώσεως.

Ἡ βελτίωσις αὕτη τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ στρατοῦ ἐπέτρεψεν ὥστε νὰ διαλυθῶσι τὴν 17 ἰουλίου δύο φορητὰ νοσοκομεῖα ἐν ἁγίῳ Στεφάνῳ (ἀριθ. 13 καὶ 81) ἓν (ἀριθ. 57) εἰς Τσατάλτζαν, δύο (ἀριθ. 69 καὶ 53) εἰς Ἀδριανούπολιν καὶ ἓν (ἀριθ. 87) εἰς Λουλὲ-Βουργάς.

Ὅπως λάβῃ τις ἰδέαν περὶ τοῦ συστήματος τῆς ἀραιώσεως, ὅπερ ἐφηρμόσθη εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἀρκεῖ νὰ μάθῃ ὅτι ἐξ ἁγίου Στεφάνου μετεφέρθησαν εἰς τοὺς τέσσαρας λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὅπου εἶχον συστηθῇ νοσοκομεῖα διὰ τοὺς ἀναρρωνύοντας, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς μαΐου μέχρι 17 ἰουλίου πλέον τῶν 36,000 ἀσθενῶν, ἐξ ὧν 2 χιλ. πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν ὡς μεταφερθέντες κατὰ τοὺς μῆνας μάρτιον καὶ ἀπρίλιον, ὅτε τὸ σύστημα τῆς ἀραιώσεως δὲν ἐλειτούργει ἔτι. Αἱ 36 χιλ. ἀσθενεῖς οὗτοι μετεφέρθησαν εἰς τὰς πατρίδας των διὰ 17 πλοίων, κατὰ δὲ τὸν διάπλουν δὲν ἀπέθανον εἰμὴ 41 μόνον.

Αἱ ἑβδομαδιαῖαι νόσοι ἠλαττοῦντο εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Αἵμου ὡς ἑξῆς.

Ἡμερομηνία	Ἔμενον	Μετεκομίσθησαν διὰ πλοίων	Ἄθροισμα
7 ἰουνίου	30,480	8,000	38,400
17 »	35,608	2,187	37,797
22 »	26,082	4,485	30,797
28 »	25,742	2,000	27,742
2 ἰουλίου	20,866	4,960	25,826
9 »	14,080	4,289	18,369
14 »	13,608	2,635	16,243
19 »	13,314	3,032	16,346
24 »	16,051	—	16,051

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσθενῶν ἅπαντος τοῦ στρατοῦ ἔφθανε τὴν 2 ἰουνίου 52,436, τὴν 10 ἰουνίου 47,764, τὴν 18 ἰουνίου 49,080, τὴν 25 ἰουν. 40,525, τὴν 2 ἰουλίου 33,366, τὴν 9 ἰουλ. 29,803, τὴν 14 ἰουλ. 29,047 καὶ τὴν 23 ἰουλίου 25,546.

Ἡ ἐλάττωσις τῶν ἀσθενειῶν συμπίπτει μετὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀραιώσεως διά τε θαλάσσης καὶ τῆς ξηρᾶς.

Ἡ ἀραίωσις ἐγένετο ἐν μὲν ἁγίῳ Στεφάνῳ 36,567 ἀνδρῶν, ἐν Λουλὲ-Βουργὰς 942, ἐν τοῖς περὶ τὸν Δούναβιν 10,461. Διὰ τὴν διὰ θαλάσσης ἀραίωσιν ἐχρησίμευσαν 9 ρωσσικὰ καὶ 8 ξένα ἀτμόπλοια.

Καταγωγὴ Ἀλβανῶν. Πολλοὶ πολλάκις ἔγραψαν περὶ Ἀλβανῶν, καί τινες μὲν ἀποκαλοῦσι τούτους Πελασγούς, ἕτεροι δὲ ἐποίκους ἐκ τῆς Ἀσίας ἐλθόντας· ὅτι δὲ ἡ τῶν δευτέρων γνώμη ἐστὶν ἡ ἐπικρατεστέρα, αὐτὸς ὁ γεωγράφος Στράβων ὁμολογεῖ περιγράφων τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβανούς: «οἱ Ἀλβανοὶ μεταξὺ τῶν Ἰβήρων καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης οἰκοῦντες ποιμενικώτεροι καὶ τοῦ νομαδικοῦ γένους ἐγγυτέρω εἰσί, πλὴν οὐκ ἄγριοι, κάλλει δὲ καὶ μεγέθει διαφέροντες τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, εἰσὶν ἁπλοῖ, πολιτείας καὶ γεωργίας ἀπρονοήτως ἔχοντες· θηρευτικοὶ δὲ οὗ τέχνῃ μᾶλλον ἢ σπουδῇ τῇ περὶ τοῦτο· ἀκοντισταὶ δέ εἰσι καὶ τοξόται, ὁπλίζουσιν δὲ ἐξ μυριάδας ἀνδρῶν, ἱππέας δὲ δισμυρίους καὶ δισχιλίους, ὅσους πρὸς Πομπήϊον ἐκινδύνευσαν καὶ τούτοις συμπολεμοῦσι πρὸς τοὺς ἔξωθεν» (Στράβων Γεωρ. ΙΑ' δ.) τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβανῶν ἄν τις ἀπροκαταλήπτως παραβάλῃ πρὸς τοὺς τὴν Ἰλλυρίαν σήμερον οἰκοῦντας, βεβαιοῦνται ὅτι εἰσὶν αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος περιγραφόμενοι, οἱ δὲ δοξάζοντες ὅτι ἐπὶ τοῦ Πομπηΐου ἀπῴκισαν λέγουσιν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, διότι ὁ αὐτὸς Στράβων περιγράφων τὴν Ἰλλυρίαν (Γεωγ. Ζ' ε') καὶ ἀπαριθμῶν τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα ταύτην οὐδαμοῦ μνημονεύει Ἀλβανὸς ἢ Ἀλβανία· ἡ μόνη ὁμοιότης τῶν δύο τούτων χωρῶν ἐστι τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν ὄρη καλούμενα ὑπὸ τοῦ Γεωγράφου Κεραύνια, ἄρα μέχρι τοῦ Στράβωνος συγχρόνου τοῦ Πομπηΐου, ἡ Ἰλλυρία ἔφερε τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα, ἐφεξῆς δὲ μετὰ τὴν ἐποίκησιν τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβανῶν μετεκλήθη Ἀλβανία· ἤτοι ἀπὸ τοῦ 35 π. Χ. κατοικοῦσιν ἐν Εὐρώπῃ οἱ Ἀλβανοί. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια.

(Ἐκ τῶν «Νέων Ἰδεῶν»).

Κατά τινα στατιστικὴν ὁ ἀποθανὼν Πῖος Θ′ ἦν ὁ 252ος πάππας Ρώμης. Ἐν τοῖς πρὸ αὐτοῦ 251, 33 ἦσαν Ἕλληνες, 15 Γάλλοι, 8 Σύροι, 6 Γερμανοί, 5 Ἱσπανοί, 2 Ἀφρικανοί, 2 ἐκ Σαβοΐας, 2 Δαλμάται, 1 Ἄγγλος, 1 Πορτογάλος, 1 Ὁλλανδὸς, 1 Ἑλβετὸς, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες Ἰταλοί.

Πίος Θ′ ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος πάππας καὶ βασιλεὺς ὁμοῦ (α). Ἐγεννήθη μὲν οὗτος τῇ 31 μαΐου 1792, ἐξελέγη πάππας τῇ 16 ἰουνίου, ἐστέφθη δὲ τῇ 21 ἰουνίου 1846 καὶ ἀπέθανε τῇ 9 φεβρουαρίου 1878. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ Λέων Γ′ ἐξελέγη τὴν 20 φεβρουαρίου 1878. Ἐξ ἀρχαίου εὐγενοῦς ρωμαϊκοῦ οἴκου ὁρμώμενος, ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἀρχιεπίσκοπος Δαμιέττης. εἶτα παππικὸς ἔξαρχος ἐν Βρυξέλλαις τῷ 1846 καὶ μετὰ ταῦτα ἀρχιεπίσκοπος Περούζης. Τὸν τοῦ καρδιναλεως βαθμὸν ἔλαβε παρὰ τοῦ Πίου Θ′ τῷ 1856. Γεννηθεὶς τῇ 2 μαρτίου 1810, ἄγει τὸ 68ον ἔτος.

(α) Τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἀπώλεσε πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἤτοι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν κατοχὴν τῆς Ρώμης, ἥτις ἐγένετο καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου.

VI

ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ.

Α′. ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΘΡΟΝΟΣ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Οἰκουμενικὸς πατριάρχης **ΙΩΑΚΕΙΜ Γ′**.

Μέλη τῆς Συνόδου.

Ἐφέσου **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ**.	Μελενίκου **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ**.
Νικομηδείας **ΦΙΛΟΘΕΟΣ**.	Δημητριάδος **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ**.
Χαλκηδόνος **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ**.	Φιλαδελφείας **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**.
Δέρκων **ΙΩΑΚΕΙΜ**.	Καστορίας **ΙΛΑΡΙΩΝ**.
Ἰκονίου **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ**.	Φαναριοφερσ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ**.
Ρόδου **ΓΕΡΜΑΝΟΣ**.	Ἴμβρου **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ**.

Γραμματεὺς **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΩΡΙΖΑΣ**

Ἡ Σύνοδος ἀποτελουμένη ἐκ 12 μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, κατ᾽ ἔτος ἀνανεουμένων, κατὰ τὸ ἥμισυ, συνεδριάζει τακτικῶς τρὶς τῆς ἑβδομάδος, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, ἤτοι κατὰ πᾶσαν δευτέραν, πέμπτην καὶ σάββατον, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν τε ἰδιωτικῶν καὶ κοινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων.

Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΚΛΗΣ.

Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ἐστι κυρίως ἡ ἐκτελεστικὴ τῶν Πατριαρχείων ἀρχή· ἀντιπροσωπεύει δὲ τὸν πατριάρχην ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς σχέσεσι καὶ προεδρεύει τοῦ κατὰ πᾶσαν τρίτην συνεδριάζοντος πνευματικοῦ δικαστηρίου, πρὸς λύσιν τῶν ἀναφυομένων συζυγικῶν διαφορῶν, ὧν τὰς ἐφεσιβαλλομένας ἐκδικάζει τελεσιδίκως ἡ Σύνοδος.

Μέλη τοῦ Ε. Μ. Συμβουλίου.

Κληρικὰ (α).

Δέρκων **ΙΩΑΚΕΙΜ** (πρόεδρος).
Δημητριάδος **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ**.
Φαναριοφερσ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ**.

Λαϊκὰ (β)

Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.
Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ.
Θ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ.
Χ. ΕΝΩΤΙΑΔΗΣ.
Ζ. Θ. ΖΗΣΗΣ.
Ν. Θ. ΣΟΥΛΙΔΗΣ.
Α. ΣΠΑΘΑΡΗΣ.
Γ. ΝΑΟΥΜ.

Τὸ Μικτὸν Ἐθνικὸν Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐκ 12 ὡσαύτως μελῶν, 4 συνοδικῶν, διωριζομένων ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, καὶ 8 λαϊκῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῶν ἐνοριῶν Κων/πόλεως καὶ ἀνανεουμένων κατ' ἔτος, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ Σύνοδος· ἔχει τὴν ἐποπτείαν τῶν κοινῶν φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, ἐπιβλέπον ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ χρηματικῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν κατ' ἐνορίας ἐκκλησιῶν, μετὰ δικαστικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῶν περὶ διαθήκας, ἀφιερωτικὰ ἔγγραφα καὶ προῖκας ἀναφυομένων διαφορῶν. Συνεδριάζει τακτικῶς δὶς τῆς ἑβδομάδος κατὰ πᾶσαν τρίτην καὶ σάββατον, ἐκτάκτως δὲ καὶ μετὰ τῆς Συνόδου κοινῇ, ὁσάκις κριθῇ ἀναγκαῖον ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, ὅστις αὐτοδικαίως δύναται νὰ προεδρεύῃ καὶ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ συνεδριάσεων.

(α) Ὁ διορισμὸς τετάρτου κληρικοῦ μέλους πρὸς ἀντικατάστασιν ἑτέρου ἀποχωρήσαντος καθυστέρει εἰσέτι, ὅτε αἱ σελίδες αὗται ἐξετυποῦντο. — (β) Ἐκ τῶν λαϊκῶν μελῶν ἀποχωροῦσι, κατὰ τοὺς κανονισμούς, περὶ τὰ τέλη μαρτίου Κ. Ἀνθόπουλος, Χ. Ἐνωτιάδης, Ζ. Θ. Ζήσης καὶ Γ. Ναούμ.

Γραφεῖα.

1) Πατριαρχικὸν γραφεῖον· 2) γραφεῖον τῆς τουρκικῆς γλώσσης· 3) γραφεῖον τοῦ πρωτοκόλλου· 4) γραφεῖον Μ. Ἐθνικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπιτροπαί.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐξ ἐκτάκτων, ἀπροσδιορίστων, καὶ 13 τακτικῶν μελῶν, λαμβανομένων μεταξὺ τῶν λογιωτέρων κληρικῶν, ἐν οἷς αὐτοδικαίως ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος καὶ ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος, ἐφορᾷ τὰ τῆς θείας λατρείας ὅπως ταῦτα γίνωνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μεριμνῶσα περὶ τῆς εὐπρεπείας τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργῶν, ὧν οὐδεὶς διορίζεται ἢ παύεται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς, ἐποπτεύουσα ἅμα τὴν πολιτείαν παντὸς ἐν γένει κληρικοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν Κων/πόλει· ἐξετάζει δὲ καὶ ἀναθεωρεῖ τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία, προαπαιτουμένης τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς εἰς τὴν ἔκδοσιν παντὸς νέου θρησκευτικοῦ συγγράμματος, καὶ μελετᾷ καὶ ἀποφαίνεται περὶ παντὸς ὑποβαλλομένου αὐτῇ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος. Ἔχουσα δὲ αὐτὴ ἰδικὸν κανονισμὸν καὶ πρόεδρον ἕνα ἐκ τῶν λογιωτέρων συνοδικῶν ἀρχιερέων, διριζόμενον ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, συνεδριάζει τακτικῶς ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ μελῶν 6, τριῶν κληρικῶν καὶ τριῶν λαϊκῶν, ὧν τὰ 2 λαμβάνονται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐφορᾷ ὡς ἀνωτάτη ἀρχὴ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν παιδείαν, ἐξετάζουσα καὶ ἐποπτεύουσα τὰ εἰς χρῆσιν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου σχολείων καὶ τὴν ἱκανότητα καὶ πολιτείαν τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων, ὧν οὐδεὶς οὔτε διορίζεται οὔτε παύεται ἄνευ τῆς εἰδήσεως αὐτῆς. Προεδρευομένη δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου τῇ τάξει ἐκ τῶν κληρικῶν αὐτῆς μελῶν καὶ ἔχουσα ἰδικὸν κανονισμόν, συνεδριάζει τακτικῶς ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ἐπιτροπή, ἐκλεγομένη δωδεκαμελὴς ἐκ τραπεζιτῶν καὶ ἐμπόρων, ἔχει τὴν φροντίδα τῆς ἐξευρέ-

σεως πόρων πρὸς ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τῶν Πατριαρχείων καὶ τὸ καθῆκον νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ ἐξελέγχῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, ἐνεργοῦσα κατὰ εἰδικὸν κανονισμόν. Ἡ περίοδος αὐτῆς ἐστὶ διετής.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ

α' Ὁ Καισαρίας Καππαδοκίας ὑπέρτιμος τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀνατολῆς **ΙΩΑΝΝΗΣ**.

β' Ὁ Ἐφέσου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀσίας **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) Ὁ Ἠλιουπόλεως καὶ Θυατείρων Ταράσιος· 2) ὁ Κρήνης καὶ Ἀνέων Ἀμβρόσιος.

γ' Ὁ Ἡρακλείας καὶ Ῥεδαιστοῦ πρόεδρος τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχος πάσης Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας **ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) Ὁ Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων Γρηγόριος· 2) ὁ Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως Γρηγόριος· 3) ὁ Μετρῶν καὶ Ἀθύρων Δοσίθεος.

δ' Ὁ Κυζίκου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Ἑλλησπόντου **ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**.

ε' Ὁ Νικομηδείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Βιθυνίας **ΦΙΛΟΘΕΟΣ**.

στ' Ὁ Νικαίας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Βιθυνίας **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ**.

ζ' Ὁ Χαλκηδόνος ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Βιθυνίας **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ**.

η' Ὁ Δέρκων ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Βοσπόρου Θρᾳκικοῦ καὶ Κυανέων **ΙΩΑΚΕΙΜ**.

θ' Ὁ Θεσσαλονίκης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Θετταλίας **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) ὁ Κύτρους Ἰωαννίκιος· 2) ὁ Καμπανίας. . . . . 3) ὁ Πλαταμῶνος Ἀμβρόσιος· 4) ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Εὐγένιος· 5) ὁ Πολυανῆς καὶ Βαρδυριτῶν Μελέτιος· 6) ὁ Πέτρας Ἀθανάσιος· 7) ὁ Ἀρδαμερίου Κωνστάντιος· 8) ὁ Ἱερισσοῦ καὶ ἁγίου Ὄρους Θεόκλητος.

ι' Ὁ Τουρνόβου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Βουλγαρίας **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ**.

ια' Ὁ Ἀδριανουπόλεως ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Αἱμημόντου **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**.

ιβ' Ὁ Ἀμασείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Εὐξείνου πόντου **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ**.

ιγ' Ὁ Ἰωαννίνων ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἠπείρου καὶ Κερκύρας **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) ὁ Παραμυθείας Γρηγόριος· 2) ὁ Βελλᾶς Βασίλειος.

ιδ' Ὁ Προύσης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Βιθυνίας **ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**.

ιε' Ὁ Πελαγωνίας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος ἄνω Μακεδονίας **ΜΑΤΘΑΙΟΣ**.

ις' Ὁ Νεοκαισαρείας καὶ Ἰνέου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Πόντου Πολεμωνιακοῦ **ΙΕΡΟΘΕΟΣ**.

Ἐπίσκοπος αὐτοῦ: 1) ὁ Νικοπόλεως. . . .

ιζ' Ὁ Ἰκονίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Λυκαονίας **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ**.

ιη' Ὁ Βερροίας καὶ Ναούσης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Θετταλίας **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ**.

ιθ' Ὁ Πισσιδείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Σίδης, Μυρέων καὶ Ἀτταλείας **ΚΑΙΣΑΡΙΟΣ**.

κ' Ὁ Βόσνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Δαλματίας **ΑΝΘΙΜΟΣ**.

κα' Ὁ Κρήτης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Εὐρώπης **ΜΕΛΕΤΙΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) ὁ Ἀρκαδίας. . . . . 2) ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Ἱλαρίων· 3) ὁ Πέτρας Μελέτιος·

4) ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Γαβριὴλ· 5) ὁ Χερρονήσου Τιμόθεος· 6) ὁ Ἱερᾶς καὶ Συτείας . . . . . 7) ὁ Κισσάμου καὶ Σελήνου Πανάρετος· 8) ὁ Λάμπης Παΐσιος.

κβ' Ὁ Τραπεζοῦντος ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Λαζικῆς **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ**.

κγ' Ὁ Λαρίσσης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος δευτέρας Θετταλίας καὶ πάσης Ἑλλάδος **ΝΕΟΦΥΤΟΣ**.

Ἐπίσκοποι αὐτοῦ: 1) ὁ Τρίκκης Μελέτιος· 2) ὁ Σταγῶν Κλήμης· 3) ὁ Θαυμακοῦ Ἱερόθεος. 4) ὁ Γαρδικίου Γρηγόριος.

κδ' Ὁ Ἄρτης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Αἰτωλίας **ΣΕΡΑΦΕΙΜ**.

κε' Ὁ Φιλιππουπόλεως ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Θράκης **ΝΕΟΦΥΤΟΣ**.

κς' Ὁ Ρόδου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πασῶν τῶν Κυκλάδων νήσων **ΓΕΡΜΑΝΟΣ**.

Ἐπίσκοπος αὐτοῦ: ὁ Λέρνης Δανιὴλ.

κζ' Ὁ Σερρῶν ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Μακεδονίας **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ**.

κη' Ὁ Δράμας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μακεδονίας **ΙΩΑΝΙΚΙΟΣ**.

Ἐπίσκοπος αὐτοῦ: ὁ Ἐλευθερουπόλεως Διονύσιος.

κθ' Ὁ Σμύρνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Ἀσίας **ΜΕΛΕΤΙΟΣ**.

Ἐπίσκοπος αὐτοῦ: ὁ Μοσχονησίων Παΐσιος.

λ' Ὁ Μιτυλήνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Λέσβου **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**.

λα' Ὁ πρόεδρος Διδυμοτείχου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Ροδόπης Μεθόδιος.

λβ' Ὁ Ἀγκύρας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Γαλατείας **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ**.

λγ' Ὁ Φιλαδελφείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Λυδίας **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**.

λδ' Ὁ Μελενίκου καὶ ὑπέρτιμος **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ**.

λε' Ὁ Αἴνου καὶ ὑπέρτιμος **ΑΝΘΙΜΟΣ**.

λς' Ὁ Μεθύμνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Λέσβου **ΠΑΙΣΙΟΣ**.

λζ' Ὁ Μεσημβρίας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μαύρης θαλάσσης **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ**.

λη' Ὁ Βιδύνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Παραδουνάβεως **ΠΑΙΣΙΟΣ**.

λθ' Ὁ Δρύστρας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Παραδουνάβεως **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**.

μ' Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Κυκλάδων νήσων **ΓΑΒΡΙΗΛ**.

μα' Ὁ Βιζύης καὶ Μηδείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μαύρης θαλάσσης **ΚΩΝΣΤΑΣΤΙΟΣ**.

μβ' Ὁ Ἀγχιάλου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μαύρης θαλάσσης **ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ**.

μγ' Ὁ Βάρνης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μαύρης θαλάσσης **ΚΥΡΙΛΛΟΣ**.

μδ' Ὁ Μαρωνείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Ροδόπης **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**.

με' Ὁ πρόεδρος Σηλυβρίας καὶ ὑπέρτιμος **ΚΥΡΙΛΛΟΣ**.

μς' Ὁ Σωζουγαθουπόλεως ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Μαύρης Θαλάσσης **ΘΕΟΦΙΛΟΣ**.

μζ' Ὁ Ξάνθης καὶ ὑπέρτιμος **ΦΙΛΟΘΕΟΣ**.

μη' Ὁ Γάνου καὶ Χώρας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Θράκης παραλίας **ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ**.

μθ' Ὁ Χίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἰωνίας **ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ**.

ν' Ὁ Λήμνου καὶ Ἁγ. Εὐστρατίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Αἰγαίου Πελάγους **ΙΩΑΚΕΙΜ**.

να' Ὁ Ἴμβρου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Αἰγαίου Πελάγους **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ**.

νβ Ὁ Δυρραχίου καὶ ὑπέρτιμος **ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ**.

νγ' Ὁ Σκοπείων ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος κάτω Μυσίας **ΠΑΙΣΙΟΣ.**

νδ' Ὁ Καστορίας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος ἄνω Μακεδονίας **ΙΑΑΡΙΩΝ.**

νε' Ὁ Ῥασκοπρεσρένης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος ἄνω Μυσίας **ΜΕΛΕΤΙΟΣ.**

νς' Ὁ Βοδενῶν καὶ ὑπέρτιμος **ΙΕΡΟΘΕΟΣ.**

νζ' Ὁ Ἐρσεκίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος ἄνω Μυσίας **ΙΓΝΑΤΙΟΣ.**

νη' Ὁ Κορυτσᾶς ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος ἄνω Μακεδονίας **ΔΩΡΟΘΕΟΣ.**

νθ' Ὁ Σαμακοβίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Βουλγαρίας **ΙΑΑΡΙΩΝ.**

ξ' Ὁ Βελεγράδων ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀλβανίας **ΑΝΘΙΜΟΣ.**

ξα' Ὁ Κεστεντηλίου καὶ Στιπίων καὶ ὑπέρτιμος **ΙΓΝΑΤΙΟΣ.**

ξβ' Ὁ Στρωμνίστης καὶ Τιβεριουπρλεως ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος βουλγαρικῆς Μακεδονίας **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.**

ξγ' Ὁ Γρεβενῶν καὶ ὑπέρτιμος **ΚΥΡΙΑΛΟΣ.**

ξδ' Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Μακεδονίας **ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.**

ξε' Ὁ Σβορνικίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Δαλματίας **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.**

ξς' Ὁ Μογλενῶν καὶ ὑπέρτιμος **ΓΕΡΜΑΝΟΣ.**

ξζ' Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν καὶ ὑπέρτιμος **ΜΕΛΕΤΙΟΣ.**

ξη' Ὁ Δεβρῶν καὶ ὑπέρτιμος **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.**

ξθ' Ὁ Δημητριάδος καὶ Ζαγορᾶς ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Πελασγῶν **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.**

ο' Ὁ Κασσανδρείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Κόλπου θερμαϊκοῦ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.**

οα' Ὁ Χαλδείας καὶ Χερροιάνων καὶ ὑπέρτιμος **ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ.**

οβ' Ὁ Ἐλασσῶνος καὶ ὑπέρτιμος **ΚΥΡΙΑΛΟΣ.**

ογ' Ὁ Φαναριοφερσάλων ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Φθίας **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ.**

οδ' Ὁ Προικονήσου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Προποντίδος **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.**

οε' Ὁ Πρεσλάβας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος βουλγαρικῆς Μυσίας **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.**

ος' Ὁ Δρυϊνουπόλεως καὶ Δελβίνου καὶ ὑπέρτιμος **ΑΝΘΙΜΟΣ.**

οζ' Ὁ Κώου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Κυκλάδων νήσων **ΜΕΛΕΤΙΟΣ.**

οη' Ὁ Λιτίτσης καὶ ὑπέρτιμος **ΙΓΝΑΤΙΟΣ.**

οθ' Ὁ Χαλεπίου ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πρώτης Συρίας **ΔΩΡΟΘΕΟΣ.**

π' Ὁ Καρπάθου καὶ Κάσσου καὶ ὑπέρτιμος **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.**

ΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ. ΘΡΟΝΟΝ

ΚΑΤ' ΕΝΟΡΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Πατριαρχικ. ναὸς	
ἁγίου Γεωργίου	Ἐν Φαναρίῳ
Ἁγ. Νικολάου	» Τζιμπαλίῳ
Παναγίας	» Μουχλίῳ
Ταξιαρχῶν	» Βαλατᾷ
Ἁγ. Γεωργίου	» Φωτηρᾷ
Παναγίας	» Βαλίνῳ
Ἁγ. Δημητρίου	» Ξυλοπόρτῃ
Παναγίας	» Τεκφοὺρσεραΐῳ
Ἁγ. Γεωργίου	» Ἐβερνεκαπίῳ
Παναγίας	» Ἐγρικαπίῳ
»	» Σαλματομπρουκίῳ
Ἁγ. Δημητρίου	» Σαρμασικίῳ
» Νικολάου	» Τοπ-καπίῳ
Παναγίας	» Ἐξμαρμάροις
Ἁγ. Θεοδώρων	» Βλάγκᾳ
Ἐλπίδος	» Κοντοσκαλίῳ
Ἁγ. Κυριακῆς	» »
Ἁγ. Μηνᾶ	» Ὑψωμαθείοις
» Γεωργίου	» »
» Νικολάου	» »
Ἀναλήψεως	» »
Ἁγ. Κωνσταντ.	» »
Παναγίας	» Βελιγραδίῳ
Ἁγ. Παρασκευῆς	» Χάσκιοϊ
Ἁγ. Δημητρίου	» Ταταούλοις
» Ἀθανασίου	» »
Εὐαγγελιστρίας	« Πρόποσι Τατ.
Ἁγ. Ἀποστόλων	» Φερίκιοϊ
Παναγίας	» Σταυροδρομίῳ
Ἁγ. Κωνσταντ.	» »
Ἁγ. Τριάδος	» »
Σωτῆρος Χριστοῦ	» Γαλατᾷ
Παναγίας	Ἐν Γαλατᾷ
Ἁγ. Νικολάου	» »
» Ἰωάννου	» »
Παναγίας	
» (παλαιοῦ μπάνιου)	» Διπλοκιονίῳ
	» »
Ἁγ. Φωκᾶ	» Ὀρτάκιοϊ
» Δημητρίου	» Ξηροκρήνῃ
Ταξιαρχῶν	» Μ. Ρεύματι
Ἁγ. Χαραλάμπου	» Βεβεκίῳ
Εὐαγγελιστρίας	» Βαφεοχωρίῳ
Ταξιαρχῶν	» Σωσθενίῳ
Ἁγ. Νικολάου	» Νεοχωρίῳ
Παναγίας	» »

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΑΝΕΥ ΕΝΟΡΙΩΝ.

Παναγίας Βλαχσεραΐου	Ἐν Κερεμιτμαχαλὲ
Ἁγ. Ἰωάννου (σιναϊτ. μετόχιον)	» Βαλατᾷ
Ἁγ. Γεωργίου (ἁγιοταφιτικὸν μετόχιον)	» Φαναρίῳ
Παναγίας Βλαχερνῶν	» Ἀϊβασαρίῳ
Ζωοδόχου Πηγῆς	» ἑπτὰ Πυργίῳ
Ἁγ. Γεωργίου (ἁγιοταφ. μετόχ.)	» Νεοχωρίῳ.

ΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΘΡΟΝΟΝ ΜΟΝΑΙ.

ΑΙ ΕΝ ΑΘΩι.

1 Μονὴ Βατοπαιδίου. Σκῆται αὐτῆς (2) :
ἅγιος Δημήτριος.
ἅγιος Ἀνδρέας τοῦ Σεραγίου.
2 Μονὴ Λαύρας. Σκῆται αὐτῆς (4) :
ἁγία Ἄννα.
Καυσοκαλύβια.
Μικρὰ ἁγία Ἄννα.
Μολδαυϊκὴ ἢ Ρουμανικὴ Σκήτη τοῦ τιμίου Προδρόμου.
3 Μονὴ τῶν Ἰβήρων. Σκῆτη :
ἡ τοῦ τιμίου Προδρόμου.
4 Μονὴ Χιλιανδαρίου.
5 Μονὴ Διονυσίου.
6 Μονὴ Κουτλουμουσίου. Σκήτη :
ἅγιος Παντελεήμων.
7 Μονὴ Παντοκράτορος. Σκήτη :
ἡ τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ.
8 Μονὴ Ξηροποτάμου.
9 Μονὴ Ζωγράφου.
10 Μονὴ Διοχειαρίου.
11 Μονὴ Καρακάλλου.
12 Μονὴ Φιλοθέου.
13 Μονὴ Σίμωνος Πέτρας.
14 Μονὴ ἁγίου Παύλου : Σκῆται (2) :
Νέα σκήτη τοῦ Πυργίου.
ἅγιος Δημήτριος.

15 Μονὴ Σταυρονικήτα.
16 Μονὴ Ξενοφῶντος. Σκήτη :
ἅγιος Παντελεήμων.
17 Μονὴ Γρηγορίου.
18 Μονὴ Ἐσφιγμένου.
19 Μονὴ τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος. Σκήτη :
ἡ τοῦ Ξυλουργοῦ
Μπογορόδιτσα·
20 Μονὴ Κωνσταμονίτου.

Αἱ ἐν τοῖς ὁρίοις τῶν μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν.

Ἐν Καισαρείᾳ (2)· Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν.
» τοῦ Προδρόμου.
» Θεσσαλονίκῃ (2)· Μονὴ τῶν Βλατέων.
» τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς φαρμακολυτρίας.
» Ἰωαννίνοις (2)· Μονὴ τῆς Κοιμήσεως (Σκαμνέλι).
» τῆς Θεοτόκου (Σωσίνου).
» Προύσῃ (2)· Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου (Πελεκητής.)
» τῶν Πατέρων (Μηδικίου).
» Βερροίᾳ (2)· Μονὴ τοῦ Προδρόμου
» Τραπεζοῦντι (3)· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Σουμελᾶ).
» τοῦ Προδρόμου (Βαζελῶν)
» τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Περιστερεώτα).
» Λαρίσσῃ. Μονὴ τῆς Θεοτόκου (ξενιᾶς).
» Φιλιππουπόλει· Μονὴ τῆς ἁγίας Τριάδος (Βατσκόβου).
» Ῥόδῳ· Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν ἢ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ (Παναραμιώτου), ἐν Σύμῃ.

Ἐν Σέρραις· Μονὴ τοῦ Προδρόμου.
» Δράμᾳ· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Εἰκοσιφοινίσσης).
» Αἴνῳ (2)· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Σκαλωτῆς).
» τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου (Τσαδίρι).
» Δρυϊνουπόλει (3). Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Κάμαινας).
» τοῦ Στύλου καὶ Δίβρεως.
» τῆς Θεοτόκου (Παναγ. Σπηλαίου).
» Πωγωνιάνῃ· Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν (Γκούρας)
» Φερσάλοις (3)· Μονὴ τῆς Κορώνης.
» τῆς Θεοτόκου (Κρανία).
» τῆς αγ. Τριάδος (Σλατάνου).
» Καρπάθῳ· Μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν Βάσσαις.
» Σάμῳ (6)· Μονὴ τοῦ Σταυροῦ (Βόσσακος).
» τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.
» τῆς ἁγίας Ζώνης.
» τῆς Θεοτόκου (τοῦ Βροντᾶ).
» τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῶν 5 ὁσπητίων).
» τῆς ἁγ. Τριάδ. (Κατραφίλιτ).
» Νικοπόλει· Μονὴ τῆς Θεοτόκου.
» Μεθύμνῃ· » τῶν Ταξιαρχῶν (Λειμῶνος).
» Μεσημβρίᾳ· » τοῦ ἁγ. Νικολ. (Αἱμωνος).
» Σωζουαγαθοπόλει· » τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς φαρμακολυτρίας
» Σαμακοβίῳ· » τῆς Θεοτόκου (Ρίλλιας).
» Χαλδείᾳ· » τοῦ ἁγ. Γεωργ. (Χουτουρᾶ).
» Δημητριάδι (2)· Μονὴ τῆς Μεταμορφώσεως (Φλαμοῦρι).
» τῆς ἁγ. Τριάδος (Σουρβιά).

Ἐν Ἐλασσῶνι (3)· Μονὴ τῆς Ὀλυμπιωτίσσης.
» τοῦ Σπαρμοῦ.
» τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου ἐν Δεμιράδαις.
» Χίῳ (3)· » τῆς Νέας Μονῆς.
» τοῦ ἁγ. Ἰωάν. (Μουνδῶν).
» τῶν ἁγ. Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου.
» Κρήτῃ (15)· Μονὴ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Πρέβελη).
» τῆς Θεοτόκου (Καρδιωτίσσης).
» τῆς Θεοτόκου (Ὁδηγητρίας) ἐν Χερρονήσῳ.
» τῆς Θεότοκου (Τοπλοῦ) ἐν Συτείᾳ.

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Γουβερνέτου).
» τῆς ἁγ. Τριάδος (Ἀκρωτῆρι). } ἐν Κυδωνίαις.
» τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.
» τῆς Θεοτόκου ὁδηγητρίας (Γωνιᾶς) ἐν Κισσάμῳ.
» τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ (Ἀρκάδι). } ἐν Ρεθύμνῳ.
» τοῦ Σταυροῦ
» » τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ (Ρούστικα)
» τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ (Χαλεπᾶ)
» τῆς Θεοτόκου (Μαυροκεφάλου) } Ρεθύμνῳ
» τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Ἀρσάνη)
» τῆς Θεοτόκου (Χαλεβῆ)

Ἐν Πάτμῳ· Μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
» τῇ Ἐπισκ. Λοφτσοῦ· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Τρογιάνη)
» Βράτσῃ· Μονὴ τῆς Κοιμ. τῆς Θεοτόκου.
» τῇ Ἐπισκοπῇ θαυμακοῦ· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Ρεντίνης).
» Πλαταμῶνι· Μονὴ τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ.
» τῇ Ἐπισκοπῇ Κύτρους· Μονὴ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου (Σφίνιτσας).
» Παραμυθίᾳ· Μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἐν Μετεώροις (2)· Μονὴ τῆς Μεταμορφώσεως (Βαρλαάμ).
» τοῦ ἁγίου Στεφάνου.
» Γρεβενοῖς· » τῆς Ζάβορδας.

Ἐν τοῖς νήσοις τῆς Προποντίδος.

Ἐν Πρώτῃ· Μονὴ τῆς Μεταμορφώσεως.
» Ἀντιγόνου· Μονὴ τῆς »
» Χάλκῃ (2)· » τῆς Θεοτόκου (Ἐμπορικῆς σχολῆς).
» τῆς ἁγ. Τριάδος (Θεολογικῆς σχολῆς).
» Πριγκ. (2)· » τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.
» τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Β'. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ.

Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.**

Σημ. Αἱ ἐκλιποῦσαι ἤδη ἀρχαῖαι μητροπόλεις τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου ἦσαν αἱ ἑξῆς: ἡ τῆς Λιβύης, ἡ τῆς Μέμφιδος, ἡ τοῦ Πηλουσίου, ἡ τῆς Μιλήτιδος, ἡ τῆς Κυρήνης, ἡ τῆς Πενταπόλεως, ἡ τῆς Θηβαΐδος.

Γ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ.

Πατριάρχης Ἀντιοχείας **ΙΕΡΟΘΕΟΣ.**

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ.

α' Ὁ Σελευκείας **ΜΕΘΟΔΙΟΣ.**
β' Ὁ Ἐπιφανείας (Χάμα) **ΓΕΡΜΑΝΟΣ.**

γ' Ὁ Τριπόλεως καὶ Λιβάνου **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.**

δ' Ὁ Θεοδοσιουπόλεως **ΠΑΙΣΙΟΣ.**

ε' Ὁ Ἀρκαδίας **ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ.**

ς' Ὁ Λαοδικείας **ΜΕΛΕΤΙΟΣ.**

ζ' Ὁ Ἐδέσσης **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.**

η' Ὁ Τύρου καὶ Σιδῶνος **ΜΙΣΑΗΛ.**

θ' Ὁ Ἀμίδης **ΙΑΚΩΒΟΣ.**

ι' Ὁ Ταρσοῦ καὶ Ἀδάνων **ΓΕΡΜΑΝΟΣ.**

ια' Ὁ Βηρυττοῦ **ΓΑΓΡΙΗΛ.**

Ἀρχιερεῖς ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι.

α' Ὁ Εἰρηνουπόλεως Σεραφείμ (ὁ καὶ ἐπίτροπος τοῦ πατριάρχου.

β' Ὁ Παλμύρας Κύριλλος (ὁ καὶ γραμματεὺς τοῦ πατριάρχου).

Ὁ Χαυρανίου (Αὐνίτιδος χώρας) Ἀγάπιος.

Δ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων **ΙΕΡΟΘΕΟΣ.**

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ.

α' Ὁ Πέτρας. . . . . .

β' Ὁ Πτολεμαΐδος **ΑΓΑΠΙΟΣ.**

γ' Ὁ Βηθλεέμ **ΑΝΘΙΜΟΣ.**

δ' Ὁ Ναζαρέτ **ΝΗΦΩΝ.**

Ἀρχιεπίσκοποι.

α' Ὁ Λύδδης Νεόφυτος.

β' Ὁ Φιλαδελφείας Γεράσιμος.

γ' Ὁ Γάζης Ἰωάσαφ.

δ' Ὁ Νεαπόλεως. . . . . .

ε' Ὁ Θαβωρίου ὄρους Γρηγόριος.

ς' Ὁ Σεβαστείας Νικηφόρος.

ζ' Ὁ Σιναίου Καλλίστρατος.

Ε'. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀρχιεπίσκοπος (νέας Αὐγουστιανῆς καὶ πάσης Κύπρου) **ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.**

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ.

α' Ὁ Πάφου **ΝΕΟΦΥΤΟΣ.**

β' Ὁ Κιτίου **ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ.**

γ' Ὁ Κυρηνίας. . . . . .

ΣΤ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΣΥΝΟΔΟΣ.

(Περίοδος κζ', ἀρχομένη ἀπὸ 1 σεπτεμβρίου 1878 καὶ λήγουσα τῇ 31 αὐγούστου 1879.)

α' Ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν διαρκὴς πρόεδρος τῆς Συνόδου **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.**

β' Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.** (Καλοκαιρινός).

γ΄ Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας **ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ** (Βίμπος).

δ΄ Ὁ ἐπίσκοπος Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας **ΕΥΘΥΜΙΟΣ** (Ἀλεξανδρόπουλος).

ε΄ Ὁ ἐπίσκοπος Οἰτύλου **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ** (Μελισσαρόπουλος).

Βασιλικὸς ἐπίτροπος Παναγιώτης Ι. Χαλκιόπουλος.

Α΄ Γραμματεὺς ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Χρηστόπουλος.

Β΄ Γραμματεὺς ἀρχιμ. Πανάρετος Κωνσταντινίδης.

Ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι τοῦ βασιλείου.

α΄ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.**

β΄ Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Ἠλίας (χηρεύει).

γ΄ » Χαλκίδος **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ** (Καμπάνης).

δ΄ » Φθιώτιδος (χηρεύει).

ε΄ » Ἀργολίδος »

ϛ΄ » Κορινθίας »

ζ΄ » Μεσσηνίας »

η΄ » Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης »

θ΄ » Σύρου καὶ Τήνου »

ι΄ » Κεφαλληνίας »

ια΄ » Κυθήρων »

ιβ΄ » Μαντινείας καὶ Κυνουρίας **ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ** (Βίμπος).

ιγ΄ » Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ** (Καλοκαιρινός).

ιδ΄ » Κερκύρας **ΑΝΤΩΝΙΟΣ** (Χαριάτης).

ιε΄ » Λευκάδος **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.**

ις΄ » Ζακύνθου **ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** (Κατραμῆς).

ιζ. Ἐπίσκοπος Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Δοσίθεος

ιη΄ » Καρυστίας Μακάριος (Καλλιάρχης).

ιθ΄ » Φωκίδος Δαυὶδ (Μολοχάδης).

κ΄ » Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Ἀνθιμος.

κα΄ » Καλλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Εὐθύμιος (Ἀλεξανδρόπουλος).

κβ΄ » Οἰτύλου Προκόπιος (Μελισσαρόπουλος).

κγ΄ » Γυθείου Παρθένιος (Χρυσικάκης).

κδ΄ » Ἄνδρου καὶ Κέας Μητροφάνης (Οἰκονομίδης).

κε΄ » Ἰθάκης Γαβριὴλ (Καραβίας).

κϛ΄ » Ὕδρας καὶ Σπετσῶν (χηρεύει).

κζ΄ » Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως »

κη΄ » Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας »

κθ΄ » Νάξου (χηρεύει).

λ΄ » Θήρας. »

λα΄ » Παξῶν. »

ΜΟΝΑΙ. (α)

1). Ἐν τῇ μητροπόλει Ἀθηνῶν (7).

Μονὴ Ἀσωμάτων (Πετράκη).

» τῆς Θεοτόκου (Πεντέλης).

» » (Κλειστά).

» » (Καλολειβαδίου).

» » (Φανερωμένη) ἐν Σαλαμῖνι.

» » ἐν Αἰγίνῃ.

» τοῦ ὁσίου Μελετίου.

(α) Αἱ ἐν Ἑλλάδι μοναὶ καὶ μετόχια εἰς 593 μέχρι τοῦ ἔτους 1833 συμποσούμεναι, αἱ μὲν συνεχωνεύθησαν, αἱ δ' ὅλως ἔρημοι διελύθησαν. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἤδη ὑφισταμένων μετὰ τῶν τῆς ἑπτανήσου ἀνέρχεται εἰς 156, ὧν 9 γυναικεῖαι.

2) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Πατρῶν καὶ Ἠλίας (16)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Γηροκομείου)
» » (Φιλοκαλίου)
» » (Ὁμλοῦ)
» » (Εὐαγγελίστρια)
» » (Χρυσοποδαρίτισσα)
» » (Νοτενῶν)
» » (Ἐλεοῦσα)
» » Σκαφιδία
» » (Βλαχέρναι)
» » (Πορετσοῦ)
» » (ἄνω Δίβρη)
» » (κάτω Δίβρη)
» » (Κρεμαστὴ)
» ἁγ. Μαρίνης (Μαρίτσα)
» Ταξιαρχῶν (Λιπαμπιώτου)
ἁγ. Πάντων

ἀρχιεπισκοπῇ Χαλκίδος (8)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Μακρυμάλλη)
» » (Χιλιαδοῦ)
» » (Εὐαγγελίστρια) ἐν Σκιάθω.
» Ὁσίου Δαυὶδ (Γέροντος)
» ἁγ. Νικολάου (Γαλατάκη)
» »
» » Δημητρίου
» » Γεωργίου (Ἥλια)

4) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Φθιώτιδος (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Ἀγάθωνος)
» » (Ἀντίνιτσα)
» » (Λαδίου)
» τοῦ ἁγ. Γεωργίου (Μαλεσίνα)
» » Κωνσταντίνου

5) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ἀργολίδος (4)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Ἀγνοῦντος)
» » (Ταλαντίου)
» ἁγ. Δημητρίου (Καρακαλᾶ)
» Ταξιαρχῶν

6) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Κορινθίας (8)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Φανερωμένη)
» » (Σοφικοῦ)
» » (Βράχου)
» » (Λεχαίης)
» ἁγ. Δημητρίου (Στεφάνι)
» » Νικολάου (Περαχώρας)
» προφ. Ἠλιοῦ (Ζάχολη)

7) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ (Μεσσηνίας) (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Βουλκάνου)
» » (Βελανιδιᾶς)
» » (Λήμοβα)
» » (Μαρδακίου)
» » (Χρυσοκελλαρία)

8) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Ζερμπίτσης)
» » (Γόλα)
» » (Καστορίου)
» ἁγ. Τεσσαράκοντα
» » Ἀναργύρων

9) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Σύρου καὶ Τήνου (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Τουρλιανὴ) ἐν Μυκόνῳ
» » γυναικεία » Τήνῳ
» » (Βρύσις) } ἐν Σίφνῳ.
» » (βουνάκι) }
» προφήτου Ἠλιοῦ }

Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Κεφαλληνίας (8)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Θεμάτων)
» » (Ἀγραλίων)
» » (Κυπουραίων)
» » (Ἄτρου)
» » (Σισίων)
» » (Βαρδιάνων)
» Ζωοδόχου πηγῆς
» ἁγ. Γερασίμου γυναικεία

11) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας (12)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Κηπιανὰ)
» » (Ἐπάνω Χρέπα)
» » (Κανδήλα)
» » (Μελεβὴ)
» » (Παλαιοπαναγία)
» » (ὀρθοκωστὰ)
» » (Ἔλωνη)
» ἁγ. Νικολάου (Βάρσαι)
» Σωτῆρος (Λουκοῦ)
» Προδρόμου
» » Νικολάου (Καρυὰ)
» » » (Σίνιζα)

12) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας (4)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Μυρτιὰ)
» » (Κατερινοῦ)
» » (Ρόμβου)
» Μεταμορφώσεως (Παντοκράτωρ)

13) Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Κερκύρας (7)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Πλατυτέρα)
» » (Κασσιοπίας)
» » (Μυρτιδιώτισσα)
» » (Παλαιοκαστρίτισσα)
» ἁγ. Εὐφημίας, γυναικεία
» ἁγ. Θεοδώρων »
» ἁγ. Παρασκευῆς »

14 Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Λευκάδος (4)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Φανερωμένη)
» » (Κοκκίνη ἐκκλησία)
» Ἀσωμάτων
» Προδρόμου

Ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ζακύνθου (5)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Σπηλαιώτισσα)
» ἁγ. Διονυσίου (Στροφάδων)
» » Γεωργίου (Κρημνοί)
» » Ἀνδρέου (Μεσοβοῦνι)
» » Προδρόμου

16) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας (10)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Πελαγία)
» » (Μακαριώτισσα)
» » (Ἱερουσαλὴμ)
» » (Σκριμποῦς)
» Μεταμορφώσεως (Σαγματᾶ)
» ἁγ. Τριάδος
» Ταξιαρχῶν
» Σεραφεὶμ (Λομποῦ)
» ἁγ. Λουκᾶ
» ἁγ. Γεωργίου (Γρανίτσα)

17) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Καρυστίας (5)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Μάντζαρη)
» » (Κλιβάνου)
» » (Καρυαὶ)
» τῆς Μεταμορφώσεως
» ἁγ. Χαραλάμπους (Λεῦκαι)

17) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Φωκίδος (3)
Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Βαρνάκωβα)
» προφ. Ἠλιοῦ
» Προδρόμου

19) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Μαντινείας καὶ Εὐρυτανείας (3)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Κοζίτσά)
» » (Τατάρνα) (α)
» » (Πρωσσὶς)

20). Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας (13)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Λαύρα).
» « (Μέγα Σπήλαιον).
» » (Μακιλλαρία).
» » (Πεπελενίτσα) γυναικεία
» (ἁγία Μονή).
» ἁγ. Τριάδος.
» ἁγ. Νικολάου
» ἁγ. Τριάδος
» ἁγ. Ἀποστόλων
» ἁγ. Ἀθανασίου
» ἁγ. Νικολάου (Βλάσια)
» Ταξιαρχῶν
» ἁγ. Θεοδώρων

21) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ἄνδρου καὶ Κέας (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Πανάχραντος) } ἐν Ἄνδρῳ
» » (Ἁγία) } ἐν Ἄνδρῳ
» » (Τρομάρχια) } ἐν Σερίφῳ.
» ἁγ. Νικολάου } ἐν Σερίφῳ.
» Ταξιαρχῶν } ἐν Σερίφῳ.

22) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ἰθάκης· Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Καθαρῶν).

23) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ὕδρας καὶ Σπετσῶν (3)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου, ἐν Πόρῳ.
» » (Κοιλάδος) ἐν Τροιζῆνι.
» Προφήτου Ἠλιοῦ, ἐν Ὕδρᾳ.

(α) Εἰς τὴν μονὴν ταύτην ἀνῆκεν ὁ ἥρως Ἀθανάσιος Διάκος, ὃς πεσὼν ἐν Θερμοπύλαις τὸν ἀπρίλιον τοῦ 1821.

24) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως (5)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Αἱμιαλοὶ)
» » (Κερνίκη)
» » (Μπούρα)
Μονὴ Προδρόμου
» ἁγ. Θεωδώρων

25) Ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Νάξου.

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Λογκεβάρδα) ἐν Νάξῳ.
» » (Φανερωμένη) ἐν Πάρῳ.

26) Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Θήρας (4)

Μονὴ τῆς Θεοτόκου (Χοζεβιώτισσα) ἐν Ἀμουργῷ.
» » (Καλαμιώτισσα) ἐν Ἀνάφῃ.
» Προφήτου Ἠλιοῦ, ἐν Θήρᾳ.
» ἁγίου Νικολάου γυναικεία »

Αἱ ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικαὶ σχολαί.

1 Ἡ ἐν Ἀθήναις Ριζάρειος σχολή, ἱδρυθεῖσα τῷ 1843. Διευθυντὴς αὐτῆς ἀρχιμ. Σωκράτης Κολιάτσος.
2 Ἡ ἐν Κερκύρᾳ Ἱερατικὴ σχολή, ἱδρυθεῖσα τῷ 1873. Διευθυντὴς ἀρχιμ. Παρθένιος Ἀκύλας.
3 Ἡ ἐν Σύρῳ Ἱερατικὴ σχολή. ἱδρυθεῖσα τῷ 1857. Διευθυντὴς ἀρχιμ. Μεθόδιος Ἀναστασόπουλος,
4 Ἡ ἐν Χαλκίδι Ἱερατικὴ σχολή, ἱδρυθεῖσα τῷ 1857. Διευθυντὴς Βασιλειάδης.
5 Ἡ ἐν Τριπόλει Ἱερατικὴ σχολή, ἱδρυθεῖσα τῷ 1857. Διευθυντὴς αὐτῆς Σαμουὴλ Ἀνεστόπουλος.

Ἱεροκήρυκες.

Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἀρχιμ. Χριστόφορος Σταματιάδης.
» Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ἀρχιμ. Συνέσιος Γεωργιάδης.

Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας ἀρχ. Δαυὶδ Τολμίδης.
» Εὐβοίας ἀρχιμ. Ἄνθιμος Αυγηρός
» Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ἀρχιμ. Ἄνθιμος Ἀναγνωστόπουλος.
» Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος ἀρχ. Ἱερώνυμος Ἰωαννίδης.
» Μεσσηνίας ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Παναγιωτόπουλος.
» Λακωνίας ἀρχιμ. Χριστόφορος Ἰγγλέσης.
» Ἀρκαδίας ἀρχιμ. Λεόντιος Πετρίδης.
» Κυκλάδων ἀρχιμ. Ἰωάσαφ Σιάκος.
» Κερκύρας Ἰωάννης Γαρνέλης (ἱερεύς).
» Ζακύνθου ἀρχιμ. Διονύσιος Μαρκόπουλος.
» Κεφαλληνίας Δημήτριος Ρόζης (ἱερεύς).

Ζ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ.

Ὁ μητροπολίτης Νοβγορὸδ (Νέας πόλεως) πρόεδρος.

Ὁ μητρ. Πετρουπόλεως καὶ Φινλανδίας **ΙΣΙΔΩΡΟΣ** (Νικόλσκη).

Ὁ μητρ. Κιέβου καὶ Γαλλικίας **ΑΡΣΕΝΙΟΣ** (Μόσκβιν).

Ὁ μητρ. Μόσχας καὶ Κολομένσκης **ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΣ** (Βενιαμήνωφ).

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καρταλίνσκη καὶ ἔξαρχος Γρουζίνων **ΕΥΣΕΒΙΟΣ** (Ἰλίνσκη).

Ὁ ἀρχιεπ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ** (Λοζίνσκη).

Ὁ πρωτοπρεσβύτερος τοῦ βασιλικοῦ οἴκου **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ** (Μπαζάνωφ).

Ὁ ἀρχιεπ. τῆς Βίλνης καὶ Λιτῶφ **ΜΑΚΑΡΙΟΣ** (Βουλγάκωφ).

Ὁ ἀρχιεπ. Τούλλης καὶ Βέλλης **ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ** (Ποκρόβσκη).

Ὁ διδάκτωρ τῆς θεολογίας καὶ διδάσκαλος τῶν αὐτοκρατορικῶν πριγκήπων **ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ** (Ῥοζεστβένσκη).

Ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ** (Τολστόης) καὶ ὁ βοηθὸς αὐτοῦ.

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τοῦ αὐτοκρ. ἐπιτρόπου **ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ** (Νεναροκόμωφ).

Ὁ β'. γραμματεὺς **ΜΙΧΑΗΛ ΒΟΣΚΡΕΣΕΝΣΚΗΣ.**

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀρχιγραμματείας τῆς Συνόδου **ΒΟΣΤΣΙΝΙΝ** καὶ ὁ βοηθὸς αὐτοῦ **Β. ΠΑΥΛΟΒΣΚΗΣ.**

Ὁ διευθυντὴς τῶν οἰκονομικῶν **ΛΑΒΡΩΦ.**

Ὁ ὑποδιευθυντὴς **Ν. ΣΜΥΡΝΩΦ.**

Ὁ νομοίστωρ **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΕΠΑΝΩΦ.**

Ἡ ἐν Ρωσσίᾳ Σύνοδος ἱδρύθη τὸ πρῶτον τῷ 1711· κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ 1818 αὕτη σύγκειται ἐξ 7 τακτικῶν μελῶν (5 ἐπισκόπων καὶ 2 πρωτοπρεσβυτέρων) καὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου, ὅστις διορίζεται καὶ παύεται ὑπὸ μόνου τοῦ αὐτοκράτορος· τὰ δὲ νῦν τακτικά τε καὶ ἔκτακτα μέλη εἰσὶν, ὡς ἀνωτέρω φαίνεται, 19 τὸν ἀριθμὸν, καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ συνέρχωνται κατὰ πᾶσαν δευτέραν, τετάρτην καὶ παρασκευὴν, ἔχοντα πάντα ἴσην ψῆφον καὶ μισθοδοτούμενα ἐξαιρετικῶς. Πᾶσαι αἱ ἐκθέσεις τῆς Συνόδου ὑποβάλλονται τῷ αὐτοκράτορι μόνον διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου, ἤτοι εἰσαγγελέως αὐτῆς, εἰς οὗ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγονται τὰ ἑξῆς ἐν τῇ Συνόδῳ τμήματα: α') τὸ τμῆμα τῶν οἰκονομικῶν· β') τὸ τμῆμα τῆς ἱερατικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ πάντα τὰ ἄλλα τὰ κατ' ἐπαρχίας, ἀφορῶντα ἐν γένει τὸν ἐν Ρωσσίᾳ κλῆρον, διοικητήρια, ὡς καὶ τὸ ἐν Μόσχᾳ συνοδικὸν τμῆμα, ὅπερ ἔσχεν ἀρχὴν τὸ 1731, καὶ τὸ ἐξαρχεῖον τῶν Γρουζινο-Ἰμεριτίνων, ἱδρυθὲν κατὰ τὸ 1814. Τὸ ἐν Μόσχᾳ τμῆμα τῆς Συνόδου προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Ἰννοκεντίου, μέλη δ' αὐτοῦ εἰσιν ὁ ἐπίσκοπος Ἀλέξιος, ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀγαπητὸς, ὁ πρωθιερεὺς Νεύσκης, ὁ ἐπίτροπος Ποκιόμκιν (λαϊκὸς) καὶ ὁ γραμματεὺς Ὀργάνωφ.

Κατὰ τὰς τελευταίας καταστατικὰς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἀρχιερέων ἀνέρχεται εἰς 96, ὧν 56 διευθύνουσι τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι 3 μητροπολῖται, 17 ἀρχιεπίσκοποι, 36 ἐπίσκοποι. Ἐκ τῶν λοιπῶν 4 ἀρχιεπίσκοποι καὶ 8 ἐπίσκοποι ἐφησυχάζουσιν, 24 δ' ἐπίσκοποι εἰσὶν ἐπίτροποι μονῶν. Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν Ρωσσίᾳ μοναχῶν ἀνέρχεται εἰς 9,451, αἱ δὲ μοναχαὶ ἀριθμοῦνται εἰς 15,006. Αἱ μοναὶ ἐν συνόλῳ ἀνέρχονται εἰς 500, οἱ δὲ ναοὶ εἰς 40,000 καὶ ἐπέκεινα· ἐκ τούτων ἐν Μόσχᾳ ὑπάρχουσι 384, ἐν Πετρουπόλει δὲ 261. Ὁ δὲ ἔγγαμος ἐν Ρωσσίᾳ κλῆρος συμποσοῦται ἐν ὅλοις εἰς 120,000.

VII

ΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1878—79.

ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

Νικόλαος Μ. Δαμαλᾶς, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Θεολογίας.

ΚΟΣΜΗΤΟΡΕΣ.

Τῆς Θεολογικῆς σχολῆς, Ἀναστάσιος Διομήδης Κυριακός.
Τῆς Νομικῆς σχολῆς, Ἐμμανουὴλ Κόκκινος.
Τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς, Παῦλος Ἰωάννου.
Τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς, Σπυρίδων Φιντικλῆς.

ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

Ὁ Πρύτανις, ὁ ἀντιπρύτανις Ἀνδρέας Ἀναγνωστάκης, οἱ τέσσαρες τῶν σχολῶν κοσμήτορες καὶ οἱ καθηγηταὶ Μιλτιάδης Βενιζέλος, Θεόδωρος Ἀρεταῖος, Πέτρος Παπαρρηγόπουλος καὶ Δημήτριος Χ. Σεμιτέλος.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

Γραμματεὺς Γκίκας Δοκὸς, ἐπίτιμος καθηγητὴς. Ὑπογραμματεῖς Ἀ. Ἰατρίδης καὶ Γ. Δαμιανοῦ. Λογιστὴς, Ἰωάννης Νικολαΐδης.

Τακτικοὶ ἔκτακτοι καὶ ἐπίτιμοι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὑφηγηταὶ αὐτοῦ.

Α΄.) ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ.

Νικόλαος Μ. Δαμαλᾶς, καθηγητὴς τῆς θεολογίας.

Ἀναστάσιος Διομήδης Κυριακὸς, καθηγητὴς τῆς θεολογίας.
Παναγιώτης Παυλίδης, καθηγητὴς τῆς θεολογίας.

ΕΠΙΤΙΜΟΣ.

Ζῆκος Ρώσης, καθηγητὴς τῆς θεολογίας.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ.

Νικηφόρος Καλογερᾶς, ἀρχιμανδρίτης, καθηγητὴς τῆς θεολογίας.

ΥΦΗΓΗΤΑΙ.

Σπυρίδων Σούγκρας, ὑφηγητὴς τῆς ἀπολογητικῆς.
Παναρέτος Κωνσταντινίδης, ἀρχιμανδρίτης ὑφηγητὴς τῆς πατρολογίας. Ἰγνάτιος Μοσχάκης, ὑφηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ρητορικῆς.

Β΄). ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ.

Γεώργιος Α. Ράλλης, καθηγητὴς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου.
Ἰωάννης Α. Σοῦτσος, καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.
Παῦλος Καλλιγᾶς, καθηγητὴς τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου.
Πέτρος Παπαρρηγόπουλος, καθηγητὴς τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου τῶν Ρωμαίων καὶ τῶν Βυζαντινῶν.
Κωνσταντῖνος Φρεαρίτης, καθηγητὴς τῶν εἰσηγήσεων καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου.
Ἐμμανουὴλ Κόκκινος, καθηγητὴς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου.
Νικόλαος Δαμασκηνὸς, καθηγητὴς τοῦ γαλλικοῦ ἀστυκοῦ δικαίου.

ΕΠΙΤΙΜΟΣ.

Βασίλειος Τ. Οἰκονομίδης.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ.

Κωνσταντῖνος Ν. Κωστῆς, καθηγητὴς τῆς π[illegible]νικῆς νομοθεσίας.
Στέφανος Στρέϊτ, καθηγητὴς τοῦ ἀλληλεθνοῦς καὶ τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου.
Δημήτριος Θεοφανόπουλος, καθηγητὴς τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου.
Ξενοφῶν Ψαρᾶς, καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

ΥΦΗΓΗΤΑΙ.

Ἀριστείδης Κ. Οἰκονόμου, ὑφηγητὴς τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας.
Δημήτριος Γ. Ράλλης, ὑφηγητὴς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου.

Θεόδωρος Ν. Φλογαΐτης, ὑφηγητὴς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου.

Ἰωάννης Α. Μοσχονήσιος, ὑφηγητὴς τῆς περὶ μεταλλείων νομοθεσίας.

Τιμολέων Ἀδαμόπουλος, ὑφηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

Ἀναστάσιος Στούπης, ὑφηγητὴς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου.

Νεοκλῆς Καζάζης, ὑφηγητὴς τοῦ φυσικοῦ δικαίου.

Χαρίλαος Ἀγγελάκης, ὑφηγητὴς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου.

Ἰωάννης Ζωγράφος, ὑφηγητὴς τῆς δημοσιολογίας.

Γ'. ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ.

Ἀλέξιος Πάλλης, καθηγητὴς τῆς ἰατροδικαστικῆς καὶ τοξικολογίας.

Δαμιανὸς Γεωργίου, καθηγητὴς τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας.

Γεώργιος Χ. Πρινάρης, καθηγητὴς τῆς γενικῆς νοσολογίας, τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἰατρικῆς.

Γεώργιος Α. Μακκᾶς, καθηγητὴς τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας καὶ τῆς κλινικῆς ἰατρικῆς.

Χαράλαμπος Πρετεντέρης Τυπάλδος, καθηγητὴς τῆς κλινικῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς ἰατρικῆς παθολογίας.

Μιλτιάδης Βενιζέλος, καθηγητὴς τῆς μαιευτικῆς καὶ διευθυντὴς τοῦ μαιευτηρίου.

Θεόδωρος Ἀφεντούλης, καθηγητὴς τῆς φαρμακολογίας.

Διονύσιος Αἰγινήτης, καθηγητὴς τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ θεραπευτικῆς.

Ἀνδρέας Ἀναγνωστάκης, καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας καὶ διευθυντὴς τοῦ ὀφθαλμιατρείου.

Κωνσταντῖνος Βουσάκης, καθηγητὴς τῆς φυσιολογίας.

Δημήτριος Γ. Ὀρφανίδης, καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τῆς ἀστυκλινικῆς.

Ἀντώνιος Βιτσάρης, καθηγητὴς τῶν νοσημάτων τῶν παίδων, τῶν ψυχικῶν καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἰατρικῆς.

Παναγιώτης Γ. Κυριακὸς, καθηγητὴς τῆς ἐγκυκλοπαιδείας καὶ μεθοδολογίας τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς γενικῆς παθολογίας.

Θεόδωρος Ἀρεταῖος, καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς καὶ χειρουργίας.

Σπυρίδων Κ. Μπαλάνος, καθηγητὴς τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν συφιλιδικῶν νοσημάτων, καὶ διευθυντὴς τοῦ νοσοκομείου τῶν συφιλιδικῶν νοσημάτων.

Κωνσταντῖνος Π. Δηλιγιάννης, καθηγητὴς τῆς εἰδικῆς νοσολογίας.

Παῦλος Ἰωάννου, καθηγητὴς τῆς ἐγχειριστικῆς μετὰ τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομίας καὶ ἐπιδεσμολογίας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ.

Σπυρίδων Μαγγίνας, καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας.

Γεώργιος Καραμήτσας, καθηγητὴς τῆς ἀστυκλινικῆς καὶ τῆς εἰδικῆς νοσολογίας.

Μιχαὴλ Χατζημιχάλης, καθηγητὴς τῆς γενικῆς καὶ παθολογικῆς ἀνατομίας καὶ διευθυντὴς τοῦ παθολογικοῦ μουσείου.

Ἰωάννης Ζωχιὸς, καθηγητὴς τῆς πειραματικῆς φυσιολογίας καὶ τῆς συγκριτικῆς ἀνατομίας.

ΥΦΗΓΗΤΑΙ.

Δημήτριος Κόνσολας, ὑφηγητὴς τῆς μαιευτικῆς.

Ἀχιλλεὺς Γεωργαντᾶς, ὑφηγητὴς τῆς ἰατροδικαστικῆς.

Κωνσταντῖνος Δ. Χατζίσκος, ὑφηγητὴς τῆς μαιευτικῆς.

Σοφοκλῆς Σκιαδαρέσης, ὑφηγητὴς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας.

Νικόλαος Δελλαπόρτας, ὑφηγητὴς τῆς ὀφθαλμιολογίας.

Ἰωάννης Χ. Βάμβας, ὑφηγητὴς τῆς ὑγιεινῆς.

Λουκᾶς Παπαϊωάννου. ὑφηγητὴς τῆι συστηματικῆς ἀνατομίας.

Δημήτριος Καρέκλης, ὑφηγητὴς τῆς γυναικολογίας.

Γεώργιος Τζαννετόπουλος, ὑφηγητὴς τῆς γυναικολογίας.

Περικλῆς Δ. Πατρίκιος, ὑφηγητὴς τῆς ἐξωτερικῆς παθολογίας ἢ χειρουργίας.

Τιμολέων Λούης, ὑφηγητὴς τῆς χειρουργίας (ἤτοι τῆς ἐγχειριστικῆς καὶ ἐπιδεσμολογίας).

Χαρίλαος Ὀλύμπιος, ὑφηγητὴς τῆς ἀνατομίας.

Δ'.) ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ.

Φίλιππος Ἰωάννου, καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ διευθυντὴς τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Φραγκίσκος Πιλαρινὸς, καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας.

Δημήτριος Σ. Στρούμπος, καθηγητὴς τῆς φυσικῆς.

Ἡρακλῆς Μητσόπουλος, καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἱστορίας καὶ ἔφορος τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου.

Στέφανος Α. Κουμανούδης, καθηγητὴς τῆς λατινικῆς φιλολογίας.
Νικόλαος Κοτζιᾶς, καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν φιλοσοφημάτων καὶ τῆς ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας.
Θεόδωρος Γ. Ὀρφανίδης, καθηγητὴς τοῦ βοτανικῆς καὶ ἔφορος τοῦ βοτανικοῦ μουσείου.
Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος, καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.
Εὐθύμιος Καστόρχης, καθηγητὴς τῆς λατινικῆς φιλολογίας καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀρχαιολογιῶν.
Ἀθανάσιος Σ. Ρουσόπουλος, καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας.
Βασίλειος Λάκων, καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν.
Σπυρίδων Φιντικλῆς, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας.
Δημήτριος Χ. Σεμιτέλος, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας.
Ἀναστάσιος Κ. Χρηστομάνος, καθηγητὴς τῆς γενικῆς πειραματικῆς χημείας καὶ διευθυντὴς τοῦ χημείου.
Νικόλαος Χ. Νικολαΐδης, καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν.
Ἀθανάσιος Κυζικηνός, καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν.
Κωνσταντῖνος Σ. Κόντος, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας.
Γεώργιος Μιστριώτης, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας.
Γεώργιος Ν. Ζαβιτσάνος, καθηγητὴς τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ συνταγολογίας, καὶ διευθυντὴς τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου.
Σωκράτης Τσιβανόπουλος, καθηγητὴς τῆς γενικῆς ἱστορίας.
Ἰωάννης Πανταζίδης, καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ.

Κωνσταντῖνος Μητσόπουλος, καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἱστορίας.
Δημήτριος Κοκκίδης, καθηγητὴς τῆς ἀστρονομίας.

ΥΦΗΓΗΤΑΙ.

Ἰωάννης Γ. Ἰωάννου, ὑφηγητὴς τῆς χημείας.
Μιχαὴλ Δέφνερ, ὑφηγητὴς τῆς συγκριτικῆς γραμματικῆς τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν.
Τιμολέων Α. Ἀργυρόπουλος, ὑφηγητὴς τῆς πειραματικῆς φυσικῆς.
Κυριακὸς Δ. Μυλωνᾶς, ὑφηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας.
Σπυρίδων Λάμπρος, ὑφηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας μετὰ τοῦ ἐπικουρικοῦ μαθήματος τῆς ἑλληνικῆς γραφογνωσίας.
Χρῆστος Παπαδόπουλος, ὑφηγητὴς τῆς φιλοσοφίας.

Ἐπιστημονικαὶ Συλλογαὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

α') Φυσιογραφικὸν μουσεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ζωολογικῶν συλλογῶν καὶ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς φυσιογραφίας Ἡρ. Μητσοπούλου, καὶ τοῦ ἐφόρου τῶν ὀρυκτολογικῶν καὶ γεωλογικῶν συλλογῶν Κωνσταντίνου Μητσοπούλου, ἐκτάκτου καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

β') Βοτανικὸν μουσεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Θ. Γ. Ὀρφανίδου, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς βοτανικῆς.

γ') Ταμεῖον τῶν ὀργάνων τῆς πειραματικῆς φυσικῆς, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς Δ. Σ. Στρούμπου.

δ') Χημεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς γενικῆς πειραματικῆς χημείας Α. Κ. Χρηστομάνου.

ε') Φαρμακευτικὸν φροντιστήριον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ συνταγολογίας Γ. Ν. Ζαβιτσάνου.

ϛ') Φαρμακολογικὴ συλλογή, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς φαρμακολογίας Θ. Ἀφεντούλη.

ζ') Ἀνατομικὸν μουσεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀνατομίας καί φυσιολογίας Δαμιανοῦ Γεωργίου.

η') Παθολογικὸν μουσεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου καθηγητοῦ τῆς γενικῆς καὶ παθολογικῆς ἀνατομίας Μιχαὴλ Χατζημιχάλη.

θ') Χειρουργικὴ συλλογή, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ, Παύλου Ἰωάννου

Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ι') Ἡ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη, (ἧς μέρος ἀποτελεῖ ἡ τοῦ πανεπιστημίου, διοικητικῶς μετ' αὐτῆς ἡνωμένη), διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ ἐφόρου αὐτῆς Χαριλάου Μελετοπούλου.

ια') Τὸ νομισματικὸν μουσεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἐφόρου αὐτοῦ Χαριλάου Μελετοπούλου.

Παραρτήματα τοῦ Πανεπιστημίου.

α') Ἀστεροσκοπεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ διδάκτορος Ι. Φ. Ἰουλίου Σμίθ.

β') Βοτανικὸς κῆπος, διευθυνόμενος ὑπὸ τοῦ ἐφόρου αὐτοῦ, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς βοτανικῆς Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου.

γ') Δημοτικὸν νοσοκομεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Π. Λύτσικα.

δ') Μαιευτήριον, μετὰ συλλογῆς μαιευτικῶν ὀργάνων. διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς Μιλτιάδου Βενεζέλου.

ε') Ὀφθαλμιατρεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς χειρουργικῆς παθολογίας Α. Ἀναγνωστάκη.

ϛ') Νοσοκομεῖον τῶν συφιλιδικῶν νοσημάτων, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Σπ. Μπιλάνου.

ζ') Ἀστυκλινικὴ, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀστυκλινικῆς Δημητρίου Γ. Ὀρφανίδου.

VIII

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΞΕΝΕΙΑ.

Α'. ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΞΕΝΕΙΑ.

1. Ἀλεξανδρείας Μ. Δραγούμης γεν. πρόξενος καὶ πολιτικ. πράκτωρ.
2. Ἀμστελλοδάμου Σ. Παλαιολόγος γενικὸς πρόξενος.
3. Βουκουρεστίου Κ. Ῥαγκαβῆς διευθύνων γενικὸς πρόξενος.
4. Βελιγραδίου Α. Δόσκος γενικὸς πρόξενος.
5. Βιέννης Θ. Μεταξᾶς γενικὸς πρόξενος.
6. Ἰασίου Γ. Λαγκαδᾶς πρόξενος.
7. Κων/πόλεως Α. Μαθιουδάκης γενικὸς πρόξενος.
8. Λονδίνου Μ. Σπάρταλης γενικὸς πρόξενος.
9. Νεαπόλεως Γ. Τυπάλδος πρόξενος,
10. Πετρουπόλεως Δ. Κοντογιαννάκης γενικὸς πρόξενος.
11. Παρισίων Ἐρλανγκερ πρόξενος.

Β'. ΠΡΟΞΕΝΕΙΑ,

1. Ἀγκῶνος Φ. Ἰσχόμαχος πρόξενος.
2. Ἀδριανουπόλεως Ν. Γενναδὴς πρόξενος.
3. Ἀλγερίου Ἀθ. Φλῶρος πρόξενος.
4. Βηρυττοῦ Πάκμωρ γεν. πρόξενος.
5. Βιτωλίων Π. Λογοθέτης.
6. Βοστῶνος Θ. Ῥάλλης,
7. Γενούης Σ. Καλογερόπουλος ὑποπρόξενος.
8. Γαλαξίου Ἰωάν. Τσαμαδὸς πρόξενος.

9. Γουαγιακουὴλ Α. Ροδίτης.
10. Θεσσαλονίκης Κ. Βατικιώτης.
11. Ἱεροσολύμων Ἰωάν. Πέρβελης γεν. πρόξενος.
12. Ἰωαννίνων Α. Λόντος γενικὸς πρόξενος.
13. Καΐρου Ἀ. Ποταμιάνος.
14. Καστελλαμάρε Ἰω. Μήλιος.
15. Λαρίσσης Ἰ. Παλλαμίδης.
16. Λειψίας Π. Ναούμ.
17. Λιβερποὺλ Δ. Ράλλης.
18. Λιβόρνου Δ. Μ. Σιγοῦρος ὑποπρόξενος.
19. Μασσαλίας. Α. Χ. Ἀναργύρου.
20. Μαγκεστρίας Ἀθ. Ἰωαννίδης.
21. Μελίτης Π. Μαρινάκης.
22. Μεσσήνης Π. Γουλιμής.
23. Μόσχας Σαϊτσένγκος.
24. Νέας Ὑόρκης Δ. Μπότσης.
25. Νέας Αὐρηλίας Ν. Μπενάκης.
26. Ὀδησσοῦ Ἰω. Βουτσινᾶς.
27. Πέστης (Οὐγγαρίας) Α. Χαρίσης.
28. Ῥουστσουκίου Ἰω. Ἰωαννίδης.
29. Σάμου Γ. Δοκός.
30. Σμύρνης Ἰω. Φαρμακόπουλος πρόξενος.
31. Τεργέστης Χ. Φραγκούδης.
32. Τριπόλεως (Βαρβαρίας) Δ. Φόρος.
33. Χίου Κ. Πολυμέρης
24. Χανίων Α. Λογοθέτης.

Γ'. ΥΠΟΠΡΟΞΕΝΕΙΑ.

1. Ἄϊνου Μ. Ξένος.
2. Ἀργυροκάστρου Σ. Μαράτος ὑποπρόξενος.
3. Ἄρτης Δ. Δεσποτόπουλος.
4. Αὐλῶνος Α Ψυλιανός.
5. Ἀταλλίας Α. Πόγκης.
6. Βάρνης Χ. Νομικός.

7. Βώλου Ἰω. Τζιώτης ὑποπρ.
8. Βραΐλας Μ. Παρίσης ὑποπρ.
9. Βενετίας Π. Φορέστης πρόξενος.
10. Βριντισίου Θ. Δραζῖνος πρόξενος.
11. Βερδιάνσκας Μ. Παΐκος πρόξενος.
12. Βιρμιγγάμης Α. Κλάδος ὑποπρ.
13. Βουρλατίου Μ. Ἰωαννίδης ὑποπρ.
14. Βερατίου Γ. Εὐαγγελίδης ὑποπρ.
15. Γιουργέβου Ν. Παπαδόπουλος ὑποπρ.
16. Δεδὲ-Ἀγὰτς Α. Καραγιαννόπουλος ὑποπρ.
17. Δελβίνου Π. Ματαράγκας ὑποπρ.
18. Δυῤῥαχίου Α. Χατζῆ Ἀνδρέου πρόξενος.
19. Δαμιατίου Γ. Βατῆς ὑποπρ.
20. Ἑλλησπόντου Π. Βενιζέλος πρόξενος.
21. Ἐλμπασανίου Ν. Βρόσκης πρόξενος.
22. Ἡρακλείου Γ. Κυπαρίσης ὑποπρ.
23. Ἰόππης Π. Φοῖβος πρόξενος.
24. Ἰσμαηλίου Γ. Τζιγαρόπουλος ὑποπρ.
25. Ἰσμαηλίας Δ. Τρίγγουης ὑποπρ.
26. Κάσσου Γ. Πανᾶς ὑποπρ.
27. Κορυτσᾶς Α. Τσιμπουράκης ὑποπρ.
28. Καβάλλας Α. Παπαδόπουλος ὑποπρ.
29. Κωνσταντσας Λεντούδης.
30. Καλλιπόλεως Π. Τζανέτος ὑποπρ.
31. Κερτσίου Δ. Δρακούλης. ὑποπρ.
32. Κυδωνιῶν Ἰω. Μερτσοὺδ ὑποπρ.
33. Κύπρου Ἡ. Βασιλειάδης ὑποπρ.
34. Καλαφατίου Γ. Ξανθὸς ὑποπρ.
35. Λεμησσοῦ Δ. Μαυρομιχάλης ὑποπρ.
36. Λήμνου Ι. Λαμπήρης ὑποπρ.
37. Λυῶνος Γερμενῆς ὑποπρ.
38. Μιτυλήνης Ἰω. Γιαννόπουλος ὑποπρ.
39. Μαγνησίας Ἰω. Μπαρουξάκης ὑποπρ.
40. Νύσσης Ὄθων Μοδινὸς πρόξενος.
41. Πρεβέζης Α. Σούντιας »
42. Πορτ-Σαὶδ Π. Κουτουμὴς ὑποπρ.
43. Πανόρμου Ν. Ζήνων. ὑποπρ
44. Πτολεμαΐδος Δ. Μαγικνόπουλος ὑποπρ.
45. Πύργου Γκόφας διευθύνων ὑποπρόξενος.

46 Προύσσης Σ. Ἀντωνόπουλος ὑποπρ.
47. Ρεθύμνου Ε. Ν. Πετιχάκης ὑποπρ.
48. Ρόδου Δ. Βιτάλης ὑποπρ.
49. Ραιδεστοῦ Π. Βλαστὸς ὑποπρ.
50. Σαγαζικίου Γ. Βεργῆς.
51. Σαγιάδος Μ. Μόστρας.
52. Σαν-Λουΐ. . . . . .
53. Σερρῶν Ἰω. Παπακωστόπουλος πρόξενος.
54. Σουὲζ Δ. Μητσάκης ὑποπρ.
55. Σουλινᾶ Γ. Δελαπόρτας ὑποπρ.
56. Ταυρίδος Χ. Πίσσας ὑποπρ.
57. Τούλτσης Π. Πῦργος ὑποπρ.
58. Ταϊγανίου. . . . . .
59. Τουρίνου Θ. Κανελόπουλος πρόξενος.
60. Τραπεζοῦντος Ν. Μπετσὸς ὑποπρ
61. Φιλιππουπόλεως Α. Ματάλας ὑποπρ.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Α'.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ὑπάρχουσι νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀκτὼ ἐν γένει ἀνώνυμοι ἑταιρίαι μετὰ μετοχῶν, ἐν αἷς ἑξ μεγάλα τραπεζιτικὰ καταστήματα, αἱ ἑπόμεναι κατὰ χρονολογικὴν σειράν: α') Αὐτοκρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα (Banque Impériale Ottomane). β') Γενικὴ Ἑταιρία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους (Société Générale de l'Empire Ottoman). γ') Γενικὴ Ὀθωμανικὴ Πίστωσις (Crédit Général Ottoman). δ') Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως (Banque de Constantinople). ε') Ὀθωμανικὴ Ἑταιρία συναλλαγῶν καὶ χρεωγράφων (Société Ottomane de Changes et de Valeurs). ς') Λουγδουνικὴ Πιστωτικὴ Τράπεζα (Crédit Lyonnais). ζ') Ἑταιρία τῶν τροχιοδρόμων Κωνσταντινουπόλεως (Société des Tramways). η') Ἑταιρία τοῦ ὑπογείου σιδηροδρόμου μεταξὺ Γαλατᾶ καὶ Πέρα (Compagnie du Métropolitan Railway from Galata of Péra).

Α'. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα συνέστη διὰ διατάγματος τῆς αὐτοκρατορικῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως (α)

(α) Πρωθυπουργοῦντος Κιαμὴλ πασσᾶ, ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν

ἀπὸ 16 σιαμπὰν 1279 (4 φεβρουαρίου 1863), ὁρίζοντος τὸ προνόμιον αὐτῆς ὡς τραπέζης τοῦ κράτους ἐπὶ 30 ἔτη, ὑπὸ ὁμίλου τραπεζιτικῶν καταστημάτων καὶ τραπεζιτῶν τοῦ Λονδίνου (Ὀθωμανικὴ Τράπεζα τοῦ Λονδίνου) καὶ τῶν Παρισίων (Société Générale de Crédit Mobilièr). κλπ.

Ἀρχικὸν κεφάλαιον 4,050,000 λ. στερλ. αὐξηθὲν εἰς 10,000,000 λ. στερλ. τῷ 1875, ἐξ οὗ κατατεθειμένον 5,000,000 λ. στερλ. Μετοχαὶ 500,000 πρὸς 20 λ. στερλ. ἑκάστη, ἐξ ὧν 10 κατατεθειμέναι. Ἕδρα τῆς ἑταιρίας ἐν Κων/πόλει. Κεντρικὰ καταστήματα: ἐν Κων/πόλει, Γαλατᾷ, ὁδῷ Τραπέζης· Λονδίνῳ (κεντρικὸν Πρακτορεῖον), 26 Thogmorton Street· Παρισίοις 7 ὁδῷ Meyerbeer. Ὑποκαταστήματα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (Αἰγύπτῳ). — Αἰδίν. — Ἀφιὸν-Καρὰ-Ἰσάρ. — Βηρυττῷ. — Λάρνακι (Κύπρῳ). — Μαγνησίᾳ. — Θεσσαλονίκῃ. — Σμύρνῃ. — Προύσσῃ. — Ἀδριανουπόλει. — Φιλιππουπόλει. — Ῥουστσουκίῳ.

Διοικητικὸν συμβούλιον ἐν Κων/πόλει.

Ε. ΦΟΣΤΕΡ, γενικὸς διευθυντής.	Th. Edvards, ἀναπληροτικὸς διευθυντής.
ΑΙΜ. ΔΕΒΩ, διευθυντής.	F. Ayboyneau, λογιστής.
Ι. ΦΟΝ. ΧΑΑΣ, διευθυντὴς βοηθός.	F. W. Smythe, γενικὸς ταμίας.

C. H. Lafontaine, γραμμ. τοῦ συμβουλίου.

Κύκλος ἐργασιῶν. Κατὰ τὸ ἀρχικὸν καταστατικὸν αὐτῆς, ἡ Αὐτοκρ. Ὀθωμ. Τράπεζα ἐκδίδει γραμμάτια τῷ φέροντι, ἔχοντα νόμιμον κυκλοφορίαν ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τρίτον τοῦ ταμιεύματος αὐτῆς· προεξοφλεῖ παντοῖα ἐμπορικὰ γραμμάτια, συναλλάγματα, γραμμάτια εἰς διαταγὴν, ἅτινα δέον νὰ φέρωσι τρεῖς τοὐλάχιστον ὑπογραφὰς καὶ ἡ προθεσμία τῆς λήξεως αὐτῶν νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς 90 ἡμέρας· ἐνεργεῖ τὴν ἀποταμίευσιν τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κράτους οἱασδήποτε φύσεως ἐν Κων/πόλει καὶ ὁπουδήποτε ἔχει ὑποκαταστήματα ἢ πρακτορεῖα· ἐκτελεῖ ἐπὶ τῶν γινομένων εἰς αὐτὴν προβλέψεων ὑπὸ τῆς ὀθωμ. κυβερνήσεως, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς τῆς αὐτοκρατορίας τὴν πληρωμὴν τοκομερισμάτων τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ

ὄντος Ἀλῆ πασσᾶ, προέδρου τοῦ μεγάλου συμβουλίου Φουὰτ πασσᾶ, ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν Μουσταφᾶ Φαζὶλ πασσᾶ καὶ προέδρου τοῦ λογιστηρίου Ἀχμὲτ Φεφὶκ πασσᾶ.

τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀθωμανικοῦ χρέους καὶ ἐνταλμάτων τῶν ὑπουργείων καὶ ἀναλαμβάνει τὴν μεταβίβασιν χρηματικοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλυσίου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν· λαμβάνει μέρος ἐν τῇ προσφορᾷ καὶ διαπραγματεύσει δανείων πρὸς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἀνοίγει εἰς αὐτὴν πιστώσεις ἐπὶ τῶν προσόδων τοῦ κράτους· ἐνεργεῖ τὸ ἐμπόριον, τῶν νομισμάτων καὶ πολυτίμων μετάλλων· ποιεῖται πρόχειρα δάνεια ἐπὶ ὑποθηκεύσει τίτλων, ἀξιῶν, φορτωτικῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐν ἀποθήκῃ, μέχρι τῶν δύο τρίτων τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ μὲ διάρκειαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 90 ἡμερῶν· ἐνεργεῖ κυρίως τραπεζιτικὰς ἐργασίας πρὸς λογαριασμὸν ἑαυτῆς εἴτε τρίτων ἐπὶ συμφωνουμένῃ προμηθείᾳ, οἷον πράξεις συναλλαγῶν, ἀγοραπωλησίαν χρεωγράφων, βιομηχανικῶν ἀξιῶν καὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἀναδέχεται πρὸς λογαριασμὸν τρίτων τὴν εἴσπραξιν καθυστερουμένων τόκων καὶ μερισμάτων δημοσίου χρέους καὶ τέλος δέχεται εἰς τρέχοντα λογαριασμὸν εἰς τιμὰς καὶ τόκους ὁριζομένους ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, τὰ κατατιθέμενα εἰς αὐτὴν κεφάλαια· καὶ ἐν γένει ἐνεργεῖ εἰς λογαριασμὸν τῆς κυβερνήσεως ἢ ἰδιωτῶν, πᾶσαν πρᾶξιν ἐμπεριλαμβανομένην ἐν ταῖς ἐργασίαις τραπεζιτικοῦ καταστήματος.

Ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις αὐτῆς συγκροτεῖται κατὰ ἰούνιον ἐν Λονδίνῳ, ἔνθα ἑδρεύει ἡ διοικητικὴ αὐτῆς ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιζομένη ἐκ 40 τοὐλάχιστον μετόχων ἐκ τῶν κατεχόντων ὑπὲρ τὰς 30 μετοχὰς καὶ ἀντιπροσωπευόντων ἐν τῷ συνόλῳ τὸ δέκατον τοὐλάχιστον τῶν ἐκδεδομένων μετοχῶν. Ἀπολογισμὸς τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐνεργεῖται εἰς τὸ τέλος παντὸς ἑταιρικοῦ ἔτους, ἐκ δὲ τῶν καθαρῶν κερδῶν λαμβάνονται 5 0/0 εἰς ἀναλογίαν τοῦ κεφαλαίου διανεμητέων εἰς τοὺς μετόχους ἀπέναντι τοῦ μερίσματος (τόκος ἐτήσιος) τῇ 31 δεκεμβρίου, 10 0/0 ἐκ τῶν κερδῶν διὰ τὸ ἀποθεματικόν. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπολοίπου 9/10 διανέμονται ὡς κερδομέρισμα ἐπὶ τῶν μετοχῶν καὶ τὸ ὑπόλοιπον 1)10 διανέμεται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ τῶν ἱδρυτῶν καὶ τῶν μελῶν τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς (comité) καὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

Ἐν τῷ τελευταίῳ τῆς τραπέζης αὐτῆς ἀπολογισμῷ τῆς χρήσεως τοῦ 1877 τὸ καθαρὸν κέρδος ὑπελογίσθη εἰς 302.603 λ. στερλ. εἰς ὃ προστιθεμένων καὶ 635,935 λ. στερ. ἐκ τῶν δύο προηγουμένων χρήσεων, προκύπτει κέρδος 938,567 λ. στερλ. ποσὸν ἀρκετὰ σημαντικὸν, «ἀλλ' ἐπειδὴ μέγα μέρος τῶν κερδῶν τῆς Τραπέζης δὲν ἐξηργυρώθη, ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἐνόμισε δυνατὸν νὰ δανεισθῇ ἐξ ἄλλων πόρων τὰ ἀναγκαῖα ποσὰ πρὸς πληρωμὴν μερίσματος.»

Ἰδοὺ ὁ τελευταῖος ἐτήσιος τῆς Τραπέζης ταύτης ἰσολογισμός:

Ἐνεργητικόν.

	Λ. στ.	σελ.πεν.
Μετοχαί: καταθέσεις μὴ ζητηθεῖσαι.	5.000,000	00.0
Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ Κων/πόλεως καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων	219,471	1.5
Προσωριναὶ ἐκδόσεις	337,570	10.6
Συναλλάγματα εἰσπρακτέα	293,403	17.2
Ἀξίαι ἐν χαρτοφυλακίῳ	219,680	17.9
Μεθεξεις εἰς προκαταβολὰς τῇ κυβερνήσει	619,159	11.5
Τρεχούμενοι λογαριασμοὶ μετὰ διαφόρων	673,391	14.8
Τρεχούμενοι λογαριασμοὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ταμείου	4,922,105	10.9
Προκαταβολαὶ ἐπὶ δημοσίων ἀξιῶν καὶ ἐμπορευμάτων	401,081	5.6
Ἀκίνητα καὶ ἔπιπλα	72,055	11.9
	12,757,920	0.11

Παθητικόν.

Κεφάλαιον	10,000,000	00.0
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ	16,490	18.2
Συναλλάγματα πληρωτέα	63,561	1.4
Διάφοροι τρεχούμενοι λογαριασμοὶ	1,550,203	12.3
Λογαριασμὸς τρεχούμενος αὐτοκρατορικοῦ ταμείου	75,080	15.6
Παρακαταθῆκαι ἐπὶ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ.	114,016	13.3
Κέρδη καὶ ζημίαι (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς προηγουμένης χρήσεως 635,936. 7.7.)	938,567	0.5
	12,757,920	0.11

Β'. Ἡ Γενικὴ Ἑταιρία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους συνέστη ἐν Κωνσταντινουπόλει δι' αὐτοκρατορικοῦ ἰραδὲ ἀπὸ τῆς 16

μουχαρρεμ 1281 (20 ἰουνίου 1864), ὁρίζοντος τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἐπὶ 30 ὡσαύτως ἔτη. Ἱδρυταὶ τῆς ἑταιρίας ὑπῆρξαν: ἡ Αὐτοκρ. Ὀθωμανικὴ Τράπεζα, οἱ κκ. Ἀριστείδης βέης Βαλτατζῆς, Χριστ. ἐφένδης Ζωγράφος, Βογὸζ βέης Μισιρλόγλους, Α. Α. Ράλλης. Ζ. Στεφάνοβικ καὶ Σα, Ι. Καμόνδος, Ζαφειρόπουλος καὶ Ζαρίφης, Ὀππεγχάϊμ, Ἀλβέρτης καὶ Σα, Σ. Σουλτζβὰς, Φρούλιγκ καὶ Γκόσιεν, Στὲρν, Βισχόφσιεϊν, Γολδσμὶθ καὶ Σα.

Κεφάλαιον ἀρχικὸν 2,000,000 λ. στερλ. διηρημένον εἰς 100 χιλ. μετοχὰς πρὸς 20 λ. στερλ. ἑκάστην, ἐξ ὧν κατετέθησαν 8 λ. στερλ. ἤτοι τὸ ὅλον: 800,000 λ. στερλ. ἐλαττωθὲν εἰς 600 χιλ. λ. στερλ. (α)

Κατάστημα ἐν Γαλατᾷ, νέον Χάνιον Καμόνδου.

Διοικητικὸν συμβούλιον.

Ζ. ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ, πρόεδρος.	**ΟΝΙΚΒΕΗΣ (ΜΙΣΕΡΑΗΣ),**
Δ. ΦΕΡΝΑΝΔΕΣ, ἀντιπρόεδρος.	**ΑΙΜ. ΔΕΒΩ.**
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ.	**Σ. ΦΕΡΝΑΝΔΕΣ**, γενικὸς διευθυντής.
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΖΑΡΙΦΗΣ.	**Ε. ΒΙΟΛΕ**, ἀρχιλογιστής.
Μ. ΕΡ. ΦΟΣΤΕΡ.	

Ἐργασίαι τῆς Ἑταιρίας. Κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 1872 τροπολογηθὲν καταστατικὸν αὐτῆς, ἡ Ἑταιρία συμμετέχει ἢ συνομολογεῖ μετὰ τῆς κυβερνήσεως πρόχειρα ἐσωτερικὰ καὶ οἱαδήποτε ἄλλα παρὰ τὰ ἐξωτερικὰ δάνεια καὶ πᾶν εἶδος δανείου μετὰ τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων· ἀγοράζει καὶ πωλεῖ τοῖς μετρητοῖς ἢ μὲ προθεσμίαν πᾶν εἶδος χρεωγράφων· συνιστᾷ ἢ λαμβάνει μέρος ἐν τῇ συστάσει βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων, καθὼς καὶ εἰς πᾶσαν ἐπιχείρισιν δημοσίων ἔργων (σιδηροδρόμων, ὁδῶν κλπ.)· ἀναλαμβάνει τὴν συγχώνευσιν ἢ μεταποίησιν ἐμπορικῶν ἢ ἄλλων ἑταιριῶν καὶ τὴν ἔκδοσιν μετοχῶν αὐτῶν·

(α) Συνεπείᾳ ἀποφάσεως τῆς ἐκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως τῆς 11/23 μαΐου 1878: 25 χιλ. μετοχαὶ τῆς Ἑταιρίας, αἵτινες εἶχον ἐκδοθῇ ἐν δευτέρᾳ ἐκδόσει κατ' ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 1 μαρτίου 1873, πρὸς σύστασιν ὑποκαταστήματος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, διαλυθέντος ἀκολούθως, ἠκυρώθησαν, καὶ τὸ ἑταιρικὸν κεφάλαιον ἠλαττώθη εἰς 600 χιλ. λ:ρ. στερλ. ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ 100 χιλ. μετοχῶν, πρὸς 6 λίρας ἑκάστης, τελείως ἐξοφλημένων.

ἀναλαμβάνει ἐπὶ ἐκμισθώσει πᾶν εἶδος φόρων καὶ πᾶσαν ἐπιχείρησιν δημοσίων ἔργων κλπ. ἐνεργεῖ κυρίως τραπεζιτικὰς ἐργασίας (ἀγοραπωλησίας, μεταβίβασιν, ὑπεγγύησιν συναλλαγμάτων, τίτλων, μοτοχῶν κλπ.)· ἐνεργεῖ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ γεννημάτων, τροφίμων κλπ. ἐνεργεῖ πράξεις (πληρωμῶν, εἰσπράξεων κλπ.) εἰς λογαριασμὸν ἄλλων· δέχεται ἐν ὑποθήκῃ πᾶσαν μεταλλικὴν ἀξίαν, ἢ τίτλους οἱουσδήποτε καὶ ἀνοίγει λογαριασμοὺς μετὰ σωματείων, ἑταιριῶν ἢ προσώπων· ἀγοράζει, πωλεῖ προξενεῖ πᾶν εἶδος συναλλαγματικῆς ἢ γραμμάτια εἰς διαταγὴν κλπ· ἐκδίδει ὁμόλογα τῆς Ἑταιρίας, ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀναλόγως πρὸς τὸ ποσὸν, ὅπερ διαθέτει κατὰ τὰς ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ ἀξίας αὐτῆς. Πᾶσα ἄλλη πρᾶξις πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀποκλείεται ρητῶς τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας.

Ἡ Ἐτησία γενικὴ συνέλευσις συγκροτεῖται κατὰ μάϊον, ἀπαρτιζομένη ἐκ 40 κατ' ἐλάχιστον ὁρον μετόχων, παρόντων ἢ ἀντιπροσωπευομένων, καὶ κατεχόντων ἐν τῷ συνόλῳ τὸ δέκατον τοὐλάχιστον τῶν μετοχῶν. 50 μετοχαὶ δίδουσι δικαίωμα εἰς μίαν ψῆφον, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἔχῃ πλείονας τῶν 5 ψήφων, ἢ ν' ἀντιπροσωπεύῃ πλείονας τῶν 2 ψήφων.— Ἀπολογισμὸς τῆς καταστάσεως τῆς Ἑταιρίας ἐνεργεῖται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῆς Ἑταιρίας ἐν πρώτοις λαμβάνεται τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τόκου 6 % εἰς τοὺς μετόχους ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου κεφαλαίου· ἀκολούθως 10 % λαμβάνονται διὰ τὸ ἀποθεματικὸν, ὅπερ σχηματίζεται ἐκ τῆς συσσωρεύσεως τῶν ἐτησίως λαμβανομένων ἐπὶ τούτῳ ποσῶν καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 500 χιλ. λιρῶν παύει πᾶσα ἐπὶ τούτῳ ἀφαίρεσις ἐκ τῶν κερδῶν — 6 % λαμβάνονται διὰ τοὺς ἱδρυτὰς, 4 % διὰ τοὺς διαχειριτὰς (Administrateurs) καὶ τὸ περιπλέον διανέμεται εἰς τοὺς μετόχους τῇ 1 ἰανουαρίου.

Ἀπὸ τοῦ 1869 ἕως τοῦ 1875 ἡ Ἑταιρία πλὴν τοῦ τόκου τῶν 6 % ἐπλήρωσε καὶ κερδομέρισμα, τὸ ὁποῖον ἦτο κατὰ τὸ 1869 γρ. 70· τῷ 1870 γρ. 75· τῷ 1871 γρ 93· καὶ τῷ 1872 γρ. 100. Ἔκτοτε δὲ καθὼς καὶ ἀπὸ τοῦ 1865 — 1869 ἐπλήρωσε τακτικῶς τὸν τόκον μόνον, συμφώνως πρὸς τὴν ἐπενεχθεῖσαν μεταβολὴν τοῦ κεφαλαίου καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῶν τοκομεριδίων, κατὰ τὴν ἑξῆς σειράν· 1875 τοκομερίδιον ἀρ. 11 πληρωτέον τῇ 1 ἰανουρίου 1876 γρ. 48. 18, 1876 τοκομ. ἀρ. 12 πληρωτέον τῇ 1 ἰανουαρίου 1877 γρ. 39.42, 1877 τοκομ. ἀρ. 13 πληρωτέον τῇ 1 ἰανουαρίου 1878 γρ. 39.48, κατὰ μετοχήν.

Ἰδοὺ καὶ ἡ κατάστασις τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὸν τελευταῖον αὐτῆς ἰσολογισμὸν (31 δεκεμβρίου 1877).

Ἐνεργητικόν.

Ταμεῖον	λιρ. Τ.	15,580.24
Ἔπιπλα καὶ ἔξοδα τοῦ Α' καταστήματος	»	3,826.15
Λογαριασμὸς τρεχούμενος	»	60,979.59
Διάφοροι χρεῶσται	»	30,220.72
Δάνεια καὶ προκαταβολαὶ εἰς διαφόρους	»	31,537.81
Διάφοροι Ἀξίαι	»	283,300.95
Συναλάγματα ἐν χαρτοφυλακίῳ	»	56,405.72
Μεθέξεις εἰς τὰς προκαταβολὰς τῆς Αὐτολρ. Ὀθωμ. Τραπέζης εἰς τὸ αὐτ. ταμεῖον	»	270,949.82
Μεθέξεις εἰς τὴν προκαταβολὴν τῆς Αὐτ. Ὀθ. Τραπέζης εἰς λιρ. 820,000 (πυροβόλα)	»	56,658.28
Ἄμεσοι προκαταβολαὶ εἰς τὸ αὐτ. ταμεῖον ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ κ. Ζαρίφη.	»	151,274.01
Τόκοι καὶ διαφοραὶ συναλλαγμάτων	»	117,681.08
	λιρ. Τ.	1,078,414.40

Παθητικόν.

Κεφάλαιον κατατεθειμένον λιρ. στ. 750 χιλ. πρὸς 109 ½	λιρ. Τ.	851,250 —
Ὑπόλοιπον τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλ.	»	49,484.35
Κεφάλαια προβλέψεως δι' ἐνδεχομένας ζημίας	»	53,327.34
Ἀνταποκριταὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ	»	39,396.24
Ταμειακὰ γραμμάτια (de Caisse)	»	1,155 —
Διάφοροι πιστωταὶ	»	64,526.47
Κέρδος ὁρισθὲν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τοκομερίσματος ἀρ.13 μετοχῶν 125,000	»	49,275 —
	λιρ. Τ.	1,078,414.40

Γ'. Ἡ Γενικὴ Ὀθωμανικὴ Πίστωσις συνέστη δι' αὐτοκρατορικοῦ, φιρμανίου ἀπὸ 22 ραμαζὰν 1285 (24/5 ἰανουαρίου 1869) ὁρίζοντος ἐπίσης καὶ ταύτης τὴν διάρκειαν ἐπὶ 30 ἔτη. Ἱδρυταὶ αὐτῆς εἰσὶν ἡ Γενικὴ Ἑταιρία πρὸς ἐμψύχωσιν

τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ἐν Γαλλίᾳ τῶν Παρισίων καὶ ὁ τραπεζιτικὸς οἶκος Τουβίνη κλπ.

Κεφάλαιον ὀνομαστικὸν λιρ. Τ. 2,200,000
» κατατεθειμένον » 1,100,000

Μετοχαὶ 100,000 πρὸς 20 λ Τουρ. ἑκάστη, ἐξ ὧν 10 κατατεθειμέναι.

Κατάστημα ἐν Γαλατᾷ, ὁδῷ Βοϊβόδα.

Διοικητικὸν συμβούλιον.

ΤΟΥΒΙΝΗΣ (ΥΑΚΙΝΘΟΣ) πρόεδρος,
ΔΟΥΖ (ΜΙΧΡΑΝ ΒΕΗΣ)
ΚΕΤΣΕΟΓΛΟΥ (ΑΓΚΟΠ ΕΦΕΝΔ.),
ΛΟΡΑΝΔΟΣ (ΙΩΑΝΝΗΣ),
ΜΙΣΙΡΛΗΣ (ΑΝΤΩΝ ΒΕΗΣ),
ΣΕΚΙΑΡΗΣ (ΠΑΝΤΙΑΣ),
ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ (ΖΑΝΗΣ),
ΤΟΥΒΙΝΗΣ (ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ) ἀναπληρωτικὸς διευθυντής.

Ἐλεγκταί.

ΕΛΒΙΓΚ (ΚΑΡΟΛΟΣ),
ΠΑΣΠΑΛΗΣ (ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ).
ΚΟΥΤΩ (ΚΑΡΑ), γενικὸς διευθυντής,
ΠΕΚΜΕΖΙΑΝ (ΓΚΟΜΙΔΑΣ), ὑποδιευθ.
ΜΑΡΚΟΥ (Ι.), γενικὸς γραμματ.

Ἐργασίαι τῆς Ἑταιρίας. Κατὰ τὸ καταστατικὸν ἡ Ἑταιρία συνομολογεῖ πᾶν εἶδος δημοσίου δανείου, δάνεια ἢ προκαταβολὰς πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὰ ὑπουργεῖα, ἐπὶ τίτλων γενικῶν εἰσοδημάτων ἢ ἄλλων ἀξιῶν, μετὰ ἢ ἄνευ ἐκμισθώσεως δεκάτων ἢ ἄλλων εἰσοδημάτων· συνιστᾷ ἢ ἐκμεταλλεύεται, ἀπ' εὐθείας ἢ δι' εἰδικῶν ἑταιριῶν συνισταμένων τῇ φροντίδι αὐτῆς, τὴν ἐργολαβίαν δασμῶν ἢ ἄλλων εἰσοδημάτων τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους, ὧν ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις θὰ τῇ ἐχορήγει τυχὸν τὴν ἐκμίσθωσιν· ἐνεργεῖ πᾶν εἶδος τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἣν θὰ τῇ ἐνεπιστεύετο ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις καὶ πᾶσαν ἐν γένει ἐπιχείρισιν περιλαμβανομένην ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῶν τραπεζικῶν καὶ πιστωτικῶν καθιδρυμάτων.

Ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις συγκροτεῖται ἐκ τῶν κατόχων τοὐλάχιστον 10 μετοχῶν καὶ δὲν θεωρεῖται νομίμως συγκεκροτημένη, ἂν μὴ ἀντιπροσωπεύωνται τὸ τρίτον τοὐλάχιστον τῶν ἐκδεδομένων μετοχῶν, ἐὰν δὲ μετὰ τὴν πρώτην πρόσκλησιν δὲν συνέλθωσι τοσοῦτοι μέτοχοι, συγκαλεῖται καὶ δευτέρα συνέλευσις, ἥτις θεωρεῖται ἔγκυρος ὁσοσδήποτε κἂν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων μετόχων. — Ἀπολογισμὸς τῆς Ἑταιρίας καταστρώννυται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑταιρικοῦ

ἔτους, τὰ δὲ κέρδη διανέμονται ὡς ἑξῆς: Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν γενικῶν ἐξόδων καὶ ἑταιρικῶν ὑποχρεώσεων καὶ τοῦ ἐτησίου τόκου 6 % ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου κεφαλαίου, 5 % λαμβάνονται διὰ τὸν σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, 10 % διὰ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου (administrateurs) καὶ 85 % διανέμονται ἐπὶ τῶν μετοχῶν, ἤτοι τὸ δεκακισμυριοστὸν κατὰ μετοχήν.

Ἡ Ἑταιρία ἔδωκεν ἐκ διαλειμάτων καὶ κατὰ περιόδους: 31 ὀκτωβρίου 1870 γρ. 77. 30 ἀπριλίου 1871 γρ. 85. 31 ὀκτωβρίου 1877 γρ. 66. 30 ἀπριλ. 1872 γρ. 62 1/2. 31 ὀκτωβρ. 1872 γρ. 66. 30 ἀπριλ. 1873 λιρ. Τ. 2. 31 ὀκτωβρ. 1873 γρ. 66. 30 ἀπριλ. 1874 γρ. 34. 31 ὀκτωβρ. 1874 γρ. 66. 30 ἀπριλ. 1875 λιρ. 1.60. 1876 γρ. 66. Ἀλλ' ἐν τῷ τελευταίῳ ἀπολογισμῷ αὐτῆς τοῦ 1877 ἐδέησε νὰ παραιτηθῇ τοῦ λήξαντος τὸν ἀπρίλιον τοκομερίσματος, μὴ ἐξαρκέσαντος τοῦ καθαροῦ κέρδους αὐτῆς, οὐδὲ μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου της ἐκ 15111 λιρ. Τ. εἰς κάλυψιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τόκου τῶν 6 % καὶ σημειωθέντος εἰς λογαριασμὸν ἐκτάκτου ἀποθεματικοῦ.

Ἰδοὺ νῦν ἡ κατάστασις αὐτῆς κατὰ τὸν τελευταῖον ἀπολογισμὸν (31 ὀκτωβρίου 1876).

Ἐνεργητικόν.

Μετοχαί: 50 τοῖς % τοῦ μὴ κατατεθειμένου κεφαλαίου. 1,100,000

Ἑταιρικὸν ἀκίνητον		18,070.77
Ταμεῖον		3,195.16
Ἀξίαι ἐν χαρτοφυλακίῳ	Διάφορα χρεώγραφα	8,464.13
	Μετοχαὶ τῆς Γεν. Ὀθ. Πιστώσεως	68,032.
	Ὁμολ. 3 % Σιδηρ. Εὐρωπ. Τουρ.	14,796.38
	Ὁμολ. 6 % Ὀθ. δανείου 1873	26,935.26
	Γραμμάτια 9 % Ὀθωμ. 1872	56,082.20
Προκαταβολαὶ ἠγγυημέναι		88,120.50
Ταμεῖον αὐτοκρατορικόν: λ/σμοὶ διάφοροι		1,036,011.42
Ταμεῖον αὐτοκρατορικόν: λ/σμὸς δανείου, 1873 διὰ Σιδηροδρόμους (Σειρὰ 1)		290,810.99
Μεθέξεις οἰκονομικαὶ (Γουάνο)		53,462.45
Ἐπιχειρήσεις βιομηχανικαὶ καὶ γηπεδικαὶ		57,420.70

Λογαριασμοὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ		24,921.89
Γενικοὶ λ/σμοὶ καὶ διάφοροι χρεῶσται		22,432.23
	λιρ. Τ.	2,868,756.08

Παθητικόν.

Κεφάλαιον	λιρ. Τ.	2,200,000
Ἀποθεματικὸν κατὰ τὸ καταστ.		13,883.35
Μερίσματα τόκου καὶ κέρδος (μένοντα νὰ πληρωθῶσι)		418.85
Παρακαταθῆκαι διάφοροι βραχυπρόθεσμοι		195,212.42
Παρακαταθῆκαι διαθέσιμοι		6,341.04
Λογαριασμοὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ		92,826.02
Γενικοὶ λ/σμοὶ καὶ διάφοροι πιστωταὶ		58,860.49
Συμμετέχοντες διάφοροι		264,208.59
Κέρδη καὶ ζημίαι		37,005.32
		2,868,756.08

Δ'. Ἡ Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως, ἓν τῶν ἀρίστων καταστημάτων τοῦ εἴδους, συνέστη ἐν Κωσταν/πόλει διὰ φιρμανίου ἀ-ὸ 2 σεφὲρ 1289 (10 ἀπριλίου 1872) ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν κκ. Α. Βλαστοῦ, Α. Δ. Συγγροῦ, Γ. Κορωνιοῦ καὶ Στ. Σκουλούδη, οἵτινες ὑπῆρξαν κατὰ τὴν πρώτην τετραετίαν καὶ οἱ διευθυνταὶ καὶ διαχειρισταὶ τῆς ἑταιρίας. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας ὡρίσθη ἐπὶ 30 ἔτη. Ἡ ἀνθηρὰ κατάστασις τοῦ καταστήματος τούτου καταφαίνεται ἐκ τῶν κατὰ πᾶσαν χρῆσιν αὐξανομένου ἀποθεματικοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ καθαροῦ κέρδους τῆς τελευταίας χρήσεως (1878) συμποσουμένου εἰς 79,582 λιρ. τουρκ. ἐκ τῶν ἐτησίων μερισμάτων αὐτοῦ καὶ τέλος ἐκ τῆς τιμῆς τῶν μετοχῶν αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Κεφάλαιον ὀνομαστικὸν λ. στερ.	1,000,000
» κατατεθειμένον λ. στερλ.	600,000

Μετοχαὶ 100,000 πρὸς λ. στερλ. 10 ὀνομαστικὰς, 6 πραγματικάς.

Κατάστημα ἐν Γαλατᾷ, ὁδῷ Ζουλφαρή. Πρακτορεῖα ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίνῳ.

Διοικητικὸν συμβούλιον.

Α. ΒΛΑΣΤΟΣ. **Γ. ΖΑΡΙΦΗΣ.**
Γ. ΚΩΡΩΝΙΟΣ. **ΟΔ. ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ.**

Διευθυνταὶ οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου:

Α. ΒΛΑΣΤΟΣ καὶ **Γ. ΚΟΡΩΝΙΟΣ.**
Α. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, ἀρχιλογιστής.

Ἐργασίαι τῆς Ἑταιρίας. Συνῳδὰ τῷ καταστατικῷ αὐτῆς, ἡ Ἑταιρία διαπραγματεύεται μετὰ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως δάνεια πρόχειρα ἢ ἄλλα ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικὰ, καθὼς καὶ μετὰ πάσης κυβερνήσεως, σωματείου ἢ προσώπου· ἐνεργεῖ ἀγοροπωλησίας, τοῖς μετρητοῖς ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, χρεωγράφων καὶ ἀξιῶν δημοσίων ἢ ἑταιρικῶν διαπραγματεύσεων· ἐκμισθοῖ πᾶν εἶδος φόρων καί εἰσοδημάτων, δεκάτων, κλπ. ἐκτελεῖ συμβόλαια συναφθέντα ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐν γένει ἐνεργεῖ ὡς πράκτωρ πάσης κυβερνήσεως, σωματείων ἢ ἰδιωτῶν· συμμετέχει οἱωνδήποτε βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων ἀφορωσῶν εἰς ἔργα δημοσίου ὠφελείας· δανείζει ἢ ἐγγυᾶται ἐπὶ ὑποθήκῃ τίτλων· ἀγοράζει καὶ πωλεῖ διὰ λογαριασμόν της ἢ λογαριασμὸν τρίτων, πᾶν εἶδος ἐμπορευμάτων, δανείζει ἐπὶ τοιούτων ἢ ἀνοίγει πιστώσεις· ἀγοράζει καὶ πωλεῖ πᾶν εἶδος συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων εἰς διαταγὴν κλπ. ἐκδίδει συναλλάγματα, γραμμάτια εἰς διαταγὴν, ἢ ἄλλα ἐμπορεύσιμα γραμμάτια ὑπὸ τὸν ὅρον ἵνα τὸ ποσὸν αὐτῶν, μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ πραγματικὸν αὐτῆς κεφάλαιον, δέχεται ὑποθήκας χρηματικὰς καὶ ἀγοράζει καὶ πωλεῖ ὑλικὰ, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κλπ. ἐν γένει δὲ ἐνεργεῖ πᾶσαν ἐπιχείρησιν κυρίαν ἢ δευτερεύουσαν περιλαμβανομένην ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας ἑταιρίας τραπεζιτικῆς, οἰκονομολογικῆς καὶ ἐμπορικῆς, ἀλλ' οὐδὲν τῶν κεφαλαίων αὐτῆς δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἀγορὰν τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀποδείξεων ἢ μετοχῶν.

Ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς ἑταιρίας, συνερχομένη ἐτησίως κατ' ἀπρίλιον, ἀπαρτίζεται ἐκ μετόχων φερόντων 100 τοὐλάχιστον μετοχὰς, οἵτινες ἄλλως δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῶσι καὶ διὰ πληρεξουσίου, ὄντος ὅμως καὶ τούτου μετόχου δικαιουμένου ἵνα παριστῇ ἐν τῇ συνελεύσει, θεωρεῖται δὲ ἔγκυρος, ἐὰν παρῶσιν 25 τοὐλάχιστον μέτοχοι ἀντιπροσωπεύοντες ἐν τῷ συνόλῳ τὸ δέκατον τῶν μετοχῶν τῆς ἑταιρίας. 100 μετοχαὶ παρέχουσι δικαίωμα μιᾶς ψήφου, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἔχῃ πλείονας τῶν 5 ψήφων· συνέρχεται δὲ καὶ ἐκτάκτως ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ συμβουλίου, ἢ κατ' αἴτησιν ὁμίλου μετόχων ἀντιπροσωπευόντων τὸ δέκατον τοὐλάχιστον τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου. Ὁ ἀπολογισμὸς γίνεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, τὸ δὲ καθαρὸν κέρδος διανέμεται ὡς ἑξῆς: Μέρος αὐτοῦ ἀνάλογον πρὸς 6 0/0 τοῦ κεφαλαίου λαμβάνεται διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ 5 0/0 ἐπὶ τοῦ

καθαροῦ κέρδους πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπολοίπου 12 0/0 διανέμεται μεταξὺ τῶν ἱδρυτῶν, 20 0/0 διανέμεται εἰς τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διευθυντὰς, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τὰ μένοντα 60 0/0 διανέμονται ἐπὶ τῶν μετοχῶν λόγῳ κερδομερίσματος, οὗτινος ἡ διανομὴ γίνεται τῇ 1 μαΐου ἑκάστου ἔτους ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἑταιρίας ἐν Κων/πόλει, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς πρακτορείοις. Ἅμα τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον φθάσῃ εἰς τὸ πέμπτον τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου, ἡ λῆψις 5 0/0 διὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐκ τοῦ καθαροῦ κέρδους παύει, ἐπαναλαμβανομένη ὅμως ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελε θιγῇ πάλιν.

Ὁ τόκος 6 0)0 ἦτοι γρ. 36 ἐπὶ 6 λ. Τ. καὶ γρ. 39.60 ἐπὶ 6 λ. στερ. κατὰ μετοχὴν ἐπληρώθη τακτικῶς κατὰ τὰς χρήσεις 1833, 74, 75, 76, 77 καὶ 1878 καὶ τὰ τοκομερίδια ἀρ. 1, 2, 3, 4, 5, καὶ 6 ἀπεκόπησαν. Μερίσματα δὲ ἐπληρώθησαν τῇ 1 μαΐου 1873 τοκομερίδιον ἀρ. 1 γρ. 60.50, ὁμοίως 1874 τοκομ. ἀρ. 2 γρόσ. 48 1/8· ὁμ. 1875 τοκομ. ἀρ. 3 γρ. 79.20, ὁμ. 1876 τοκομ. ἀρ. 4 γρ. 52.80, τὰ δὲ τοκομερίσματα 77 καὶ 78 ἠκυρώθησαν.

Ἴδοὺ δὲ καὶ ἡ κατάστασις τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὸν ἰσολογισμὸν τῆς 31 δεκεμβρίου 1877.

Ἐνεργητικόν.

		Λ. Τ.
Μετοχαὶ 40 0)0 τοῦ μὴ κατατεθειμένου κεφαλαίου.		440,000
Μετρητὰ ἐν ταμείῳ.		3,176.14
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως ἐνταῦθα καὶ ἐν Λονδίνῳ.		2,100
Γενικοὶ λογαριασμοί.		
Χρεῶσται διάφοροι	λ. Τ. 57,400.49	
Λογαριασμοὶ προσωρινοὶ	» 39,057.50	87,457.99
Αὐτοκρατορικὸν ὀθωμ. ταμεῖον.		
Προκαταβολαὶ ἄμεσοι ἠγγυημέναι	139,981.03	
» τῆς ὀθωμ. Τραπέζης	396,212.62	
» Ζαρίφη	164,920.31	701,113.96
Λογαριασμοὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.		15,054.11
Συναλλάγματα ἐν χαρτοφυλακίῳ.		1,206.50
Αξίαι ἐν χαρτοφυλακίῳ,		302,295.54
	λ. Τ.	1,552,404.54

Παθητικόν.

Κεφάλαιον	λ. Τ.	1,100,000
Κεφάλαιον ἀποθεματικοῦ 1ης, 2ας, 3ης, 4ης καὶ 5ης. χρήσεως		21,371.55
Κεφάλαια προβλέψεως 1875 καὶ 76		89.627.63
Κεφάλαιον εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ 1874		198.45
Συμμετέχοντες διάφοροι		72,105.28
Ἀξίαι εἰς μεταφοράν		47,186.—
Λογαριασμοὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ		52.654.72
Γενικοὶ λογαριασμοὶ—διάφοροι πιστωταὶ		89,678.83
Κέρδη καὶ ζημίαι		79,582.08
	λ. Τ.	1,552,404,54

Ε'. Ἡ Ὀθωμανικὴ Ἑταιρία συναλλαγῶν καὶ χρεωγράφων συνέστη διὰ φιρμανίου ἀπὸ 13 σιαμπὰν 1289 (4/16 ὀκτωβρίου 1872) ὁρίζοντος τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἐπὶ 25 ἔτη, ὑπὸ ἱδρυτῶν τῶν κκ. Π. Μ. Κλάδου, Ε. Εὐγενίδου καὶ Α. Ι. Φ. Βάρκερ.

Κεφάλαιον ὀνομαστικὸν λιρ. Τ.	660,000
Κατατεθειμένον »	330,000

Μετοχαὶ 60,000 πρὸς λιρ. Τ. 11 ὀνομαστικὰς, 5.50 πραγματικάς.

Κατάστημα: ἐν Γαλατᾷ, ὁδῷ Μερδεβέν.

Διοικητικὸν συμβούλιον.

Ε. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ **Α. Ι. Φ. ΒΑΡΚΕΡ.**
Ι. ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ. **ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ**, διευθυντής.
Δ. ΑΝΔΡΕΑΣ, ἀρχιλογιστής.

Ἐργασίαι τῆς Ἑταιρίας. Ἐνεργεῖ ἐν γένει μεσιτείας, καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων, ἐπὶ τῶν νομισμάτων καὶ πολυτίμων μετάλλων, ἐπὶ τῶν δημοσίων χρεωγράφων καὶ ἄλλων ἀξιῶν· ἀγοράζει, πωλεῖ καὶ προεξοφλεῖ συναλλάγματα, καὶ πᾶν εἶδος μεταλλικῶν ἀξιῶν τοῖς μετρητοῖς ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ· δέχεται εἰς παρακαταθήκην πᾶν εἶδος μεταλλικῶν ἀξιῶν καὶ τίτλων οἱωνδήποτε καὶ διατηρεῖ ἀνοικτοὺς λογαριασμοὺς μετὰ παντοίων σωματείων, ἑταιριῶν καὶ προσώπων· διαπραγματεύεται πρόχειρα δάνεια τῇ κυβερνήσει εἰς λογαριασμὸν ἄλλων ἑταιριῶν ἢ καὶ ἰδιωτῶν, καὶ λαμβά-

νει μέρος ἐν αὐτοῖς· ἐνεργεῖ πρὸς τούτοις πᾶν εἶδος πληρωμῶν καὶ εἰσπράξεων καὶ πᾶσαν πρᾶξιν διὰ λογαριασμὸν ἄλλου· ἐκδίδει ὁμόλογα τῆς Ἑταιρίας ἐπὶ προθεσμίᾳ συνεπείᾳ τῶν προμνησθεισῶν πράξεων ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὸ ἰσότιμον τῶν ἐκδεδομένων ὁμολογιῶν μὴ ὑπερβαίνῃ τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν χαρτοφυλακίῳ συναλλαγμάτων· ἀνοίγει πιστώσεις εἰς τρέχοντα λογαριασμὸν ὑπὸ ἐγγύησιν ἐμπορικῶν συναλλαγμάτων, δημοσίων χρεωγράφων καὶ ἄλλων ἀξιῶν· πωλεῖ εἰς λογαριασμὸν ἄλλου πᾶν συνάλλαγμα δημόσιον, ἀξίαν, μετοχὴν καὶ ὁμολογίαν, καὶ ποιεῖ προκαταβολὰς ἐπὶ ἐγγυήσει τοιούτων τίτλων· ἐνεργεῖ πᾶσαν πρᾶξιν ἀναγκαιοῦσαν ὡς ἐκ τῶν προεκτεθειμένων, ἀπέχουσα πάσης κερδοσκοπικῆς πράξεως εἰς χρεώγραφα (Ἐσχαμι-Οὐμουμιγὲ καὶ ἄλλων τίτλων τοῦ δημοσίου χρέους).

Ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις τῆς Ἑταιρίας συνέρχεται κατ' ἀπρίλιον, ἀπαρτιζομένη ἐκ τῶν κατόχων πεντήκοντα τοὐλάχιστον μετοχῶν, οἵτινες, ἔχουσι τοσαύτας ψήφους ἕκαστος, ὅσας πεντηκοντάδας μετοχῶν, ἀλλ' οὐδέποτε πλείους τῶν πέντε ψήφων εἰς ἴδιον λογαριασμὸν ἢ δέκα, ὧν πέντε εἰς ἴδιον λογαριασμὸν καὶ πέντε εἰς πληρεξουσιότητα ἄλλου, θεωρεῖται δὲ ἔγκυρος ὅταν παρῶσι τριάκοντα τοὐλάχιστον μέτοχοι, ἐκπροσωποῦντες ἐν τῷ συνόλῳ τὸ πέμπτον τοὐλάχιστον τοῦ κατατεθειμένου κεφαλαίου.

Ἀπολογισμὸς γίνεται τῇ 31 δεκεμβρίου.

Ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν, λαμβάνεται πρῶτον τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν πρὸς πληρωμὴν τόκου 6 0/0 (ἢ ἀπέναντι τοῦ μερίσματος, κατὰ τὸ καταστατικόν), εἰς τοὺς μετόχους ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου κεφαλαίου. Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου δὲ λαμβάνονται 5 0/0 διὰ τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον παύει σχηματιζόμενον ἅμα φθάσῃ εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κατατεθειμένου κεφαλαίου· καὶ τέλος ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τούτων 5 0/0 διανέμεται μεταξὺ τῶν ἱδρυτῶν, 35 0/0 μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καὶ 60 0/0 ὡς μέρισμα εἰς τοὺς μετόχους. Ὁ τόκος ἢ τὸ ἀπέναντι τοῦ μερίσματος 6 0)0 πληρόνεται τῇ 1ῃ ἰανουαρίου, τὸ δὲ μέρισμα, ἂν ὑπάρχῃ, τῇ 1 ἰουλίου ἑκάστου ἔτους.

Ἰδοὺ αἱ κατὰ διαφόρους περιόδους γενόμεναι διανομαί: 1873—16 0)0· 1874—23 0)0· 1875—12 0)0· 1876—6 0(0· 1877—6 0)0.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ τελευταῖος ἰσολογισμὸς τῆς Ἑταιρίας (31 δεκεμβρίου 1877).

Ἐνεργητικόν.

Μετοχαί: 50 0)0 τοῦ μὴ κατατεθειμένου κεφαλαίου	330,000
Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ	685.85
Μετρητὰ παρὰ τοῖς τραπεζίταις αὐτῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ	2,586.54
Συναλλάγματα ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς	5,851.14
Συναλλάγματα ἀποδεκτέα	10,525.07
Μεθέξεις εἰς τὰς προκαταβολὰς τῆς αὐτοκρατορικῆς Ὀθ. Τραπέζης τῷ αὐτοκρ. ταμείῳ	415,888.17
Ἄμεσοι προκαταβολαὶ καὶ μεθέξεις εἰς τὰς πρὸς τὸ ταμεῖον προκαταβολὰς ἀπέναντι καϊμέ	243.087.42
Ἀξίαι ἐν χαρτοφυλακίῳ	68,577
Λογαριασμοὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	2,645.95
Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς	2,197.40
Ἔξοδα ἐγκαθιδρύσεως	2,296.35
Ἔπιπλα (Mobilier)	545
Χαρτόσημον ἐπὶ τῶν μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας	3,300
Λ)σμοὶ γενικοὶ καὶ χρεῶσται διάφοροι	27,857.14
λιρ. Τ.	1,116,043.16

Παθητικόν.	λιρ. Τουρ.
Κεφάλαιον	660,000
Ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τοῦ καταστ. 5 0/0	10,411.15
Συμμέτοχοι εἰς τὰς διαφόρους προκαταβολὰς τῷ ταμείῳ	275,388.20
Συναλλάγματα πληρωτέα	21,880.13
Λ/σμοὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	35,968.92
Λ/σμοὶ τρεχούμενοι ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς	8,848,10
Μερισμοὶ 3ης χρήσεως καὶ χορηγία τοῖς ἱδρυταῖς καὶ διαχειρισταῖς	33,000.
Λ(σμοὶ γενικοὶ καὶ πιστωταὶ διάφοροι	21,072.16
Κέρδη καὶ ζημίαι	49,474,50
λιρ. Τ.	1,116,043.16

ς'. Ἡ Λουγδουνικὴ Πιστωτικὴ Τράπεζα (Crédit Lyonnais) εἶναι ἓν τῶν τριῶν κεντρικῶν καταστημάτων μεγάλης γαλλικῆς τραπέζης (α).

Κεφάλαιον ὀνομαστικὸν	75,000,000 φρ.
» κατατεθειμένον	37,500.000 »
» ἀποθεματικὸν	11,908.300.07

HENRI GERMAIN, πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.
G. LETOURNEUR, διευθυντὴς ἐν Λυών.
A. MAZERAT, διευθυντὴς ἐν Παρισίοις.
E. MERCET, διευθυντὴς ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κεντρικὸν κατάστημα: ἐν Λυών. Ὑποκατάστημα: ἐν Παρισίοις. Πρακτορεῖον: ἐν Λονδίνῳ, Βιέννῃ, Γενεύῃ, Μαδρίτῃ καὶ Πετρουπόλει, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ διευθύνοντος Aug. Cellerier. Κων/πόλει, Ἀλεξανδρείᾳ, Καΐρῳ, Πὸρτ-Σαΐδ.

Πρακτορεῖα ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ταῖς πόλεσι: Μασσαλίᾳ, St. Etienne, Macon, Vienne (Isére) Chalon, Annonnay. Bourg, Villefranche, ἐν Ἀλγερίᾳ: Ἀλγὲρ καὶ Ὀράν.

Ἐργασίαι. Δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὸ καταστατικὸν τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' ἐν γένει δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐν Κων)πόλει περιστρέφεται εἰς ὅσα καὶ τὰ ἄλλα ὁμοειδῆ καταστήματα πλὴν ὅτι τὸ κατάστημα τοῦτο μεταγενεστέρως ἐνταῦθα συστηθὲν ἔχει τὸ πλεονέκτημα εἴτε μειονέκτημα ὅτι δὲν εἶναι λίαν περιπεπλεγμένον εἰς πράξεις μετὰ τοῦ μαλιγέ.

Ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ πληρόνει κατ' ἔτος 8 0)0 ὡς ἔγγιστα, μέρισμα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐκ τῶν κερδῶν κρατουμένου ὡς ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, ὅπερ ὡς βλέπει τις ἀνῆλθεν εἰς φρ. 11,908,300.07.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ τελευταῖος ἰσολογισμὸς αὐτοῦ (31 ὀκτωβρ. 1878).

Ἐνεργητικόν.

Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ καὶ ἐν ταῖς τραπέζαις	φρ. 27,917,075.92
Χαρτοφυλάκιον	» 90,429,551,72

(α) Πάντα τὰ λοιπὰ καθιδρύματα εἰσὶν ἐγχώρια καὶ ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῆς αὐτοκρατορίας· μόνη ἡ λουγδουνικὴ τράπεζα εἶναι κατάστημα ξένον, ἤτοι γαλλικόν.

Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι	φρ.	73,570,791.24
Προκαταβολαὶ καὶ πιστώσεις ἐπὶ ὑποθηκῶν ἢ ἐγγυήσεων	»	151,430,692.67
Μετοχαὶ, γραμμάτια, ὁμολογίαι, χρεώγραφα	»	758,653.67
Ἀκίνητα	»	5,000,000.67
Λογαριασμοὶ ἐκκρεμεῖς	»	11,705,182.40
Καταθέσεις μὴ ζητηθεῖσαι	»	37,500,000.40
	φρ.	398,311,946.95

Παθητικόν.

Παρακαταθῆκαι καὶ γραμμάτια ὄψεως	φρ.	97,934,160.08
Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι	»	84,972,334.79
Ἀποδοχαὶ	»	23,266,531.57
Παρακαταθῆκαι καὶ γραμμάται ὡρισμένης προθεσμίας	»	85,676,126.79
Λογαριασμοὶ ἐκκρεμεῖς	»	19,554,493.55
Ἀποθεματικὸν	»	11,908,300.17
Κεφάλαιον	»	75,000.000.17
	φρ.	398,311,946.95

Ζ'. Ἡ Ἑταιρία τῶν Τροχιοδρόμων Κωνσταντινουπόλεως οὖσα κυρίως ἐπιχείρησις βιομηχανικὴ, συνέστη διὰ φιρμανίου τῆς 17 ζιλκαδὲ 1286 (6/18 φεβρουαρίου 1870) ὑπὸ τῶν ἑξῆς ἱδρυτῶν: τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης, τῆς Γενικῆς Ἑταιρίας τοῦ Οθωμανικοῦ Κράτους, τῶν κκ. Ι. Καμόνδου καὶ Σας, τῶν κκ. Χρηστάκη ἐφένδη Ζωγράφου, Γ. Ζαρίφη καὶ τοῦ λαβόντος τὸ προνόμοιον τῆς ἐπιχειρήσεως κ. Κ. Καραπάνου. Σκοπούμενον αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ σύστασις καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως παραχωρηθέντων τῷ κ. Κ. Καραπάνῳ τροχιοδρόμων καὶ τῆς ὑπηρεσίας λεωφορείων, τὸ δὲ ἀρχικὸν κεφάλαιον αὐτῆς ὡρίσθη εἰς 400,000 λιρῶν τουρκ. διῃρημένον εἰς 20,000 μετοχὰς πρὸς 20 λίρας Τ. ὀνομαστικὰς καὶ 8 πραγματικὰς ἑκάστην, ἀλλὰ κατόπιν ἐγένετο νέα ἔκδοσις 20,000 μετοχῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας καὶ τὸ ὀνομαστικὸν αὐτῆς κεφάλαιον ἀνῆλθεν εἰς 800,000 λιρῶν Τ. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν περιπετειῶν, ἃς διέτρεξεν ἀπὸ τῆς ἐμ-

φανίσεως αὐτῆς ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, καὶ αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ἐργασίαι κατόπιν πάλιν περιεστάλησαν, αἱ δὲ μετοχαὶ ἀφοῦ εἶδον πρὸς στιγμὴν ὑπερδιπλασιαζομένην τὴν ἀξίαν των, ἐξέπεσαν ἀκολούθως εἰς τὸ τέταρτον καὶ τὸ ἕκτον τῆς τιμῆς τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν. Ἡ ἐπιχείρησις δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς γεννηθείσας τὸ πρῶτον χρηστὰς περὶ αὐτῆς ἐλπίδας καὶ ἐκ τῶν πολλῶν καὶ πολυειδῶν γραμμῶν, ἃς ἐδοκίμασεν ἐντὸς τῆς πόλεως, δ.εσώθησαν καὶ λειτουργοῦσι δύω μόνον τροχιοδρομικαί, ἡ ἀπὸ Ἀζὰπ-καποῦ (Γαλατᾶ) εἰς Μπεσὶκ τὰς καὶ Ὀρτάκιοϊ καὶ ἡ ἀπὸ τῆς γεφύρας (Ἐμὶν ὀνοῦ) εἰς Γεδὴκουλέ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῆς ἐκθέσει (11/23 μαρτίου 1878) τὸ κεφάλαιον αὐτῆς σημειοῦται ὅτι ἐμειώθη ἀπὸ 800,000 λιρῶν τουρκ. εἰς 680,000 λιρῶν Τ. μολονότι τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καυχᾶται ὅτι ἐξηγόρασε καὶ 2474 μετοχὰς πρὸς καταστροφήν, ὡς ἔπραξεν ἤδη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δι' ἄλλας 659 μετοχάς: τὸ ὅλον 3133 μετοχαὶ ἀκυρωθεῖσαι. Ἐν γένει ἡ ἑταιρία, καίτοι ζῶσα καὶ λειτουργοῦσα ὀφθαλμοφανῶς, δὲν ἠδυνήθη νὰ εὐημερήσῃ ἕνεκα διαφόρων λόγων, οὓς θὰ ἦτο περιττὸν νὰ ἐρευνήσωμεν ἐνταῦθα καὶ τῶν ὁποίων τινὲς ὑπῆρξαν ἀνεξάρτητοι τῆς ἐνεργείας τῶν διαχειριστῶν αὐτῆς (ὡς π. χ. ἔκπτωσις νομίσματος) καὶ προσέτι διότι τὸ δημόσιον εἶχε συλλάβει περὶ αὐτῆς ἀνωτέρας τῶν εὐλόγων προσδοκίας. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἑταιρίας ἀπαρτίζεται ἐκ μελῶν ἓξ ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἐπὶ τριετίαν καὶ ἀνανεούμενον ἐτησίως κατὰ τὸ τρίτον καὶ κατὰ τάξιν τῆς ἀρχαιότητος, ἐξαιρέσει τοῦ πρώτου διοικητικοῦ συμβουλίου, ὅπερ συνέστη ἐπὶ πενταετίαν ἐκ τῶν ἱδρυτῶν, τὰ δὲ ἀντικατασταθέντα μέλη ὡρίσθησαν διὰ κλήρου. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας ὁρίζεται ἐπὶ 40 ἔτη.

Κεφάλαιον ὀνομαστικὸν λ. Τ. 680,000

Ἕδρα τῆς ἑταιρίας: ἐν Γαλατᾷ, ὁδῷ Ἀζὰπ-καποῦ.

Διοικητικὸν συμβούλιον.

ΣΕΜΠΟΥΧ ΜΑΣΟΥΤ, πρόεδρος. | **Δ. ΦΕΡΝΑΝΔΕΣ.**
ΡΟΣΤΕΜ ΠΑΣΣΑΣ. | **Ι. ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ.**
Δ. ΠΑΣΠΑΑΗΣ. | **ΑΑ. ΡΑΑΑΗΣ.**
Ρ. ΒΙΤΕΡΒΟΣ, γενικὸς διευθυντὴς καὶ μηχανικός.

Ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς Ἑταιρίας ἀπαρτιζομένη ἐκ τῶν κατόχων δέκα τοὐλάχιστον μετοχῶν, συγκροτεῖται ἐτησίως κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ ἑταιρικοῦ ἔτους, ὅπερ ἀρχεται τῇ 1 ἰανουαρίου καὶ λήγει τῇ 31 δεκεμβρίου, καὶ θεωρεῖται ἔγκυρος ἅμα ὑπάρχωσιν 25 μέτοχοι καὶ ἀντιπροσωπεύηται τὸ ὄγδοον τοὐλάχιστον τοῦ ἐκδεδομένου κεφαλαίου. συνέρχεται δὲ καὶ ἐκτάκτως ὅταν ζητηθῇ ὑπὸ ὁμίλου μετόχων ἀντιπροσωπευόντων 4 χιλιάδας τοὐλάχιστον μετοχὰς, ἕκαστος δὲ κάτοχος ἔχει τόσας ψήφους ὅσας δεκάδας μετοχῶν, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἔχῃ πλείονας τῶν 15 ψήφων. Ἀπολογισμὸς τῆς καταστάσεως τῆς Ἑταιρίας ἐνεργεῖται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἑξαμηνίας καταστρώννυται φροντίδι τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἑξάμηνος ἰσολογισμὸς καὶ καθυποβάλλεται εἰς τὸ συμβούλιον. Ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν λαμβάνεται πρῶτον ἱκανὸν ποσὸν πρὸς πληρωμὴν τόκου 5 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου εἰς τοὺς μετόχους καὶ ἔπειτα 10 0/0 λαμβάνονται πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου διὰ τὴν κάλυψιν ἐκτάκτων καὶ ἀπροβλέπτων δαπανῶν· 6 0/0 ὅπως διανέμηται μεταξὺ τῶν ἱδρυτῶν· 4 0/0 ὅπως διανέμηται μεταξὺ τῶν διευθυντῶν καὶ διαχειριστῶν. Τέλος κρατεῖται μέρος πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου διὰ χρεωλύσιον, ὑπολογιζόμενον εἰς τρόπον ὥστε τὸ κατατεθὲν ὑπὸ τῶν μετόχων κεφάλαιον ἐξοφληθῇ ὁλοσχερῶς 5 ἔτη πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνηκούσης τῇ Ἑταιρίᾳ παραχωρήσεως. Τὸ κράτημα δὲ τοῦτο θὰ ἤρχιζε μετὰ τρία ἔτη, ἀφ' οὗ ἤθελον παραδοθῇ εἰς ἐκμετάλλευσιν αἱ πρῶται τέσσαρες γραμμαὶ τροχιοδρόμων αἱ παραχωρηθεῖσαι τῇ Ἑταιρίᾳ. Ὁ τόκος 5 0/0 τῶν ἐξοφληθεισῶν μετοχῶν θὰ κατατίθηται εἰς τὸ χρεωλυτικὸν κεφάλαιον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῶν μετοχῶν ἐντὸς τῆς ὡρισμένης προθεσμίας. Μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις ταύτας, τὰ κέρδη διανέμονται ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν μετοχῶν ὅλων ὑπαρχουσῶν τε καὶ χρεωλυθεισῶν, ὧν οἱ κάτοχοι λαμβάνουσιν ἰδίους τίτλους, τὸ δὲ μέρισμα πληρόνεται τῇ 1 μαΐου. Ἐκ τῶν μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας 659 ἐξαγορασθεῖσαι κατεστράφησαν ἀπὸ τοῦ 1876, ἄλλαι 2474 εἰχονεξαγορασθῇ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, ἐπροτάθη δὲ δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 11/23 μαΐου 1878 ἡ ἀγορὰ καὶ νέων μετοχῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

Μερίσματα ἐπληρώθησαν εἰς μετζίτια τῷ 1871 τοκομεριδ. ἀριθ. 1 γρ. 40, τῷ 1872 τοκομ. ἀρ. 2 γρ. 82, τῷ 1873 τοκομ. ἀρ. 3 γρ. 40, τῷ 1874 τοκομ. ἀρ. 4 γρ. 40, τῷ 1875 τοκομ. ἀρ. 5)6 ἠκυρώθησαν, τῷ 1876 τοκομ. ἀρ. 7)8 μετὰ τοῦ τόκου δηλονότι γρ. 15, τῷ 1877 τοκομ. ἀρ. 9)10 γρ. 12 καὶ τῷ 1878 τοκομ. ἀριθ. 11)12 γρ. 5, κατὰ μετοχήν.

Ἰδοὺ καὶ ὁ τελευταῖος γενικὸς ἰσολογισμὸς τῆς Ἑταιρίας τῆς χρήσεως τοῦ 1877.

Ἐνεργητικόν.

Μετοχαὶ : κεφάλαιον μὴ ζητηθὲν	γρ.	48,000,000.
Γενικὸς λογαριασμὸς ἐγκαθιδρύσεως		20,000,000.
Αὔξησις ἐγκαθιδρύσεως		288,233.50
Ὑλικὸν κατασκευῆς		23,550.
Φορβαὶ καὶ ἄλλαι προμήθειαι		130,852.25
Διάφορα ἐνοίκια, ὑπόλοιπον εἰς τὸ 1878		40.121.
Ἔξοδα διάφορα ὁμοίως »		44,362.50
Ταμεῖον { εἰς μετρητὰ		113,390.75
Ταμεῖον { ἐν ἀποθήκῃ παρὰ τῇ Γεν. Ἑταιρ'ᾳ		576,354.
Χρεῶσται διάφοροι (α)		1,041,285.25
	γρ.	70,258,139.25

Παθητικόν.

Κεφάλαιον	γρ.	68.000,000.
Ἀποθεματικὸν κεφάλαιον		478,986.32
Κεφάλαιον διατηρήσεως ὑλικοῦ		326,255.18
Τοκομερίδια παρελθούσης χρήσεως		35,258.
Λογαριασμὸς ἀνακοπεὶς (β)		22,658.75
Ἐλάττωσις εἰς λογαριασμὸν ἐγκαθιδρύσεως		1,152,063.14
Πιστωταὶ διάφοροι		34,371.
Κέρδη καὶ ζημίαι : καθαρὸν κέρδος		208,546.
	γρ.	70,258,139.25

(α) Τὸ κονδύλιον τοῦτο ἀναλύεται ὡς ἑξῆς :

Δημαρχικὴ Διοίκησις	Γρ.		526,890
Μαλιὲ διὰ λ)σμὸν Σερασκεράτου	γρ.	75,446,50	
ὁμ. εἰς καϊμὲ ὑπόλοιπον	γρ.	80,000	
Ὁμ. δι' ὑπουργεῖον πυροβολικοῦ εἰς καϊμὲ γρ 249,200			404,646.50
Περίσσευμα διαφόρων λ)σμῶν			109,748.75
			1,041,285.25

(β) Μάρκαι καὶ μεταλλικὰ σήματα.

Ἰδοὺ τί λέγει περὶ αὐτῶν ἡ ἔκθεσις :

« Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον « Λογαριασμὸς ἀνακοπεὶς ὑπ' Ἀρ. 5 νέον

Η'. Ἡ Ἑταιρία τοῦ ὑπογείου σιδηροδρόμου ἀπὸ Γαλατᾶ εἰς Πέρα, ἐπιχείρησις λίαν περιωρισμένου κύκλου καὶ ὡς ἐκ τῆς κυκλοφορίας τῶν μετοχῶν της καὶ ὡς ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς εἰς οὐδένα ἄλλον παρέχει ἐνδιαφέρον ἢ μόνον εἰς τοὺς ἐν Λονδίνῳ μετόχους αὐτῆς, τοὺς μηχανικούς της καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ δι' αὐτὸ κρίνομεν περιττὴν πᾶσαν περὶ αὐτῆς ἐνταῦθα πληροφορίαν.

κονδύλιον οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ ποσὸν τὸ ἀντιπροσωπευόμενον, ὑπὸ τῶν μεταλλικῶν σημάτων καὶ γραμματίων (billet) 10 καὶ 20 παράδων τῶν τεθέντων εἰς τὴν κυκλοφορίαν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἡμῶν· τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνεται ἐπίσης καὶ ἐν τῷ κονδυλίῳ γρ. 109,748.75 τῷ φερομένῳ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον « Περίσσευμα διαφόρων λ)σμῶν » οἵτινες περιλαμβάνουσιν ἐπίσης τὰς εἰς ἐργοστασιάρχας τῆς Εὐρώπης γενομένας προκαταβολὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελιῶν ἡμῶν ».

Β'.

ΠΙΝΑΞ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣ ΦΡΑΓΚΑ

ΤΩΝ ΜΑΛΛΟΝ ΕΥΧΡΗΣΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Ἐπειδὴ τὸ γαλλικὸν φράγκον εἶναι ἡ κοινοτέρα ἐν Εὐρώπῃ νομισματικὴ μονὰς, ἐν τῇ καταστρώσει τοῦ κατωτέρω πίνακος ἐπροτιμήσαμεν τὴν ἐκτίμησιν τῶν διαφόρων νομισμάτων εἰς φράγκα. Γνωστὸν ὅτι τὸ γαλλικὸν φράγκον βασιζόμενον ἐπὶ τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος, ὅπερ εἰσήχθη ἐν Γαλλίᾳ διὰ νόμου τοῦ 1785 ὑποδιαιρεῖται εἰς 100 ἑκατοστὰ, ζυγίζει δὲ πέντε γραμμάρια καὶ σύγκειται ἐξ 9/10 καθαροῦ χρυσοῦ καὶ 1/10 μίγματος κοινῶν μετάλλων, τοῦθ' ὅπερ εἶναι τὸ λεγόμενον βαθμὸς καθαρότητος (titre legale) καὶ σημειοῦται ἐν τῷ πίνακι διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων β. κ. Τὸ σύστημα τοῦτο διὰ συμβάσεως ἀπὸ τῆς 23 δεκεμβρίου 1865 παρεδέχθησαν ἡ Βελγικὴ, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἑλβετία, κατόπιν δὲ καὶ ἄλλα κράτη, τελευταῖον δὲ καὶ ἡ Ἑλλὰς διὰ δηλώσεως αὐτῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 5 νοεμβρίου 1868 ΤΠ' νόμου, καθ' ὃν ἐξεδόθησαν νέαι δραχμαὶ ἰσοδύναμοι καὶ ἰσότιμοι πρὸς τὸ γαλλικὸν φράγκον. Ἐπειράθημεν πρὸς στιγμὴν νὰ ἀναλογίσωμεν τὰ ξένα νομίσματα καὶ εἰς γρόσια, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀκριβῆ βάσιν τῆς ἀναλογίας ταύτης ἕνεκα τῶν διακυμάνσεων τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, τοῦθ' ὅπερ ἤθελε καταστήσει προβληματικὴν τὴν χρησιμότητα τοῦ προκειμένου πίνακος καὶ διὰ πολλοὺς λόγους (π. χ. ποικιλίας νομισματικῆς βάσεως) ἐπροτιμήσαμεν τὴν εἰς φράγκα γαλλικὰ ἀναλογίαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ παραθέτομεν σύγκρισιν τῆς ἀξίας τῶν εἰς διαφόρους ἐπικρατείας κυκλοφορούντων νομισμάτων. Περιττὸν σχεδὸν νομίζομεν ὅτι δέον νὰ

λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὁπωσδήποτε ὅτι διδομεν ἐνταῦθα τὴν νόμιμον ἢ ταμειακὴν ἀξίαν ἀνεξαρτήτως τῶν ἀγοραίων διακυμάνσεων, αἵτινες οὐδόλως δύνανται νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς κανόνας σταθερᾶς διατιμήσεως· καὶ πρῶτον παραθέτομεν κατάλογον τῶν γαλλικῶν νομισμάτων, ἅπερ ἐξετιμήθησαν εἰς γρόσια χρυσᾶ ὑπολογισθέντα πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομίμου αὐτῶν ἀξίας πρὸς γρόσια 4 καὶ 15 1)2 παράδες τὸ φράγκον,

ΓΑΛΛΙΑ.

Νομίσματα χρυσᾶ.

Εἰκοσάφραγκον	γρ.	87	παρ.	30	β. κ.	0,900
Δεκάφραγκον	»	43	»	35	»	»
Πεντάφραγκον	»	21	»	37 1)2	»	»
Ἑκατοντάφραγκον ἀναλόγως						
Πεντηκοντάφραγκον	»					

Νομίσματα ἀργυρᾶ.

Πεντάφραγκον	γρ.	21	παρ.	37 1/2	β. κ.	0,900
Δίφραγκον	»	8	»	31	»	0,835
Φράγκον	»	4	»	15 1/2	»	»
Ἡμίφραγκον	»	2	»	7 3)4	»	»
1)5 φράγκου	»		»	35	»	»

ΤΟΥΡΚΙΑ.

Τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Τουρκίας μετερρυθμίσθη τῷ 1844. Ἡ δὲ σχέσις τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον ὡρίσθη ὡς 1 πρὸς 15.10.

Νομίσματα τουρκικὰ νεώτερα.

Χρυσᾶ.

Πενταλλίρον (500 γρ.)	φρ.	113.92	β. κ.	0,916 2)3		
2 1)2 λιρῶν (250 γρ.)	»	56.96	»	»		

Μετζιδ. χρυσοῦς ἢ λίρα Τουρκίας	γρ. 100	φρ.	22.78	β. κ.	0.916 2/3
1]2 » »	50 γρ.	»	11.39	»	»
1]4 » »	25 γρ.	»	5.69	1]2	»

Ἀργυρᾶ.

Μετζιδιὲς	20 γρ.	φρ.	4.44	β. κ.	0.830
1]2 »	10 γρ.	»	2.22	»	»
1]4 »	5 γρ.	»	1.11	»	»
1]10 »	2 γρ.	»	0,44.36	»	»
1]20 »	1 γρ.	»	0,22.18	»	»

Τὸ χρυσοῦν γρόσιον λοιπὸν : ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἑκατὸν 22.78 καὶ τὸ ἀργυροῦν μὲ 22.18.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, κυκλοφοροῦσι καὶ τὰ ἀρχαιότερα νομίσματα χρυσᾶ καὶ μεταλλικὰ, ἂν καὶ τὰ χρυσᾶ κατήντησαν σπανιώτατα· τούτων δὲ τὰ κυριώτερα εἶναι τὰ ἑξῆς.

Χρυσᾶ.

Τσεκὶν ζερμαχβοὺτ τοῦ 1774	φρ.	8.15
» » τοῦ 1789	»	6 45
» Φουντουκλὶ τοῦ 1773—1789	»	9.58
Μαχμουδιὲς	»	13.30
Σταμπούλ	»	6.65
Μισὶρ τοῦ 1818	»	5.53
Ἀδλιὲ	»	3.88

Ἀργυρᾶ ἢ μεταλλικά.

Γιαριμλὶκ τοῦ 1767	φρ.	1
Ἀλτμισλίκ τοῦ 1773	»	3.28
Γρόσιον τοῦ 1773	»	2.21
» τοῦ 1801	»	1.38
» τοῦ 1818	»	0.98
» τοῦ 1830	»	0.40
» τοῦ 1831	»	0.27
Πεσλὶκ (πεντάριον)	»	1.11

καὶ αἱ διάφοροι ὑποδιαιρέσεις τοῦ πεσλικίου ἀναλόγως

Αὐτοκρατορικὸν διάταγμα ἐκδοθὲν κατὰ ὀκτώβριον τοῦ 1862 ἐπέτρεψε τὴν κυκλοφορίαν τῶν ξένων νομισμάτων καὶ τὴν ἀλλαγὴν αὐτῶν ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ ἀντὶ τουρκικῶν· τοῦτο δὲ ὁρίσαν τὴν τιμὴν τοῦ καθαροῦ χρυσοῦ πρὸς 48 γρόσια τὸ δράμιον καὶ τὴν τοῦ καθαροῦ ἀργύρου πρὸς 3 γρ. καὶ 5 παράδες ἀνταλλάσσει τὰ ξένα νομίσματα ὡς ἑξῆς.

Λίρα στερλίνα μὲ βαθ. καθ.	0.916 2]3	πρὸς γρ.	44	1]2	τὸ δραμ.
Εἰκοσάφραγκον » »	0.900	» »	43		»
Ῥ. αὐτοκρ. πώλιον » »	0.916 2]3	» »	44		»
Αὐστρ. δουκ. (χρεμίτσα) »	0.985	» »	47	1]4	»

Ὑπολογίζουσι συνήθως ἐν Τουρκίᾳ εἰς γρόσια, τῶν ὁποίων ἕκαστον ὑποδιαιρεῖται εἰς 40 παράδες, καὶ εἰς λίρας τουρκικὰς εἰς τὸ μεγαλεμπόριον.

ΕΛΛΑΣ.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ 1868 εἰσήγαγε τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας καὶ ἐξέδωκε νομίσματα ἰσοδύναμα μὲ τὰ γαλλικὰ, τηροῦσα ὅμως τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα, ὀνομάζουσα τὸ φράγκον νέαν δραχμὴν καὶ τὸ ἑκατοστὸν λεπτόν. Εἶναι δὲ νεώτερα νομίσματα χρυσᾶ μὲν τὰ ἑξῆς : εἰκοσάδραχμον, δεκάδραχμον, πενταδραχμον· ἀργυρᾶ δὲ τὰ ἑξῆς : πενταδραχμον, δραχμὴ, 1)2 δραχμὴ (50 λεπτά).

Ἀρχαιότερα νομίσματα τῆς Ἑλλάδος.

Χρυσᾶ.

Εἰκοσάδραχμον	φρ.	17.91	β. κ.	0.900	
Τεσσαρακοντάδρ.	»	35.82	»		

Ἀργυρᾶ.

Πενταδραχμον	φρ.	4.48	β. κ.	0.900	
Δραχ. (100 λεπ.)	»	0.89	1]2	»	
1]2 δραχ. καὶ 1)4 κατ' ἀναλογίαν	»				

Διὰ τιμολογίου τῆς κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦ 1833, ἡ ἀξία τῶν ξένων νομισμάτων ὥρισθη ὡς ἑξῆς :

Εἰκοσάφραγκον	δραχμ.	22	λεπτὰ	33.50
Λίρα Ἀγγλίας	»	28	»	12.06
Δουκάτον ὁλλανδ.	»	13	»	0.25
Δουκάτον αὐστρ.	»	13	»	6.39
Τσεκίνι Βενετίας	»	13	»	34.09
Πενταφράγκον	»	5	»	58.40
Σελίνιον ἀγγλικὸν	»	1	»	29.70
Τάλληρον γερμ.	»	5	»	77.69

ΑΓΓΛΙΑ.

Ἡ Ἀγγλία παρεδέχθη τῷ 1816 ὡς νομισματικὴν μονάδα τὴν λίραν στερλίναν, νόμισμα χρυσοῦν φέρον τὸ ὄνομα τοῦ βασιλεύοντος καὶ ὑποδιαιρούμενον εἰς 20 σελίνια.

Νομίσματα Ἀγγλικά.

Χρυσᾶ.

Λίρα στερλίνα τῶν 20 σελιν.	φρ.	25.22	β. κ.	0.916 2]3
Πενταλιρον	»	126.10	»	»
Δίλιρον	»	50.44	»	»
1]2 λίρα στερλίνα	»	12.61	»	»

Ἀργυρᾶ.

Διπλοῦν σελίνιον	φρ.	2.32	β. κ.	0.925
Σελίνιον	»	1.16	»	»
1]2 σελίνιον	»	0.58	»	»

Ἄλλοτε ἐκόπτοντο ἐν Ἀγγλίᾳ χρυσᾶ μὲν νομίσματα γινέα (guinea) (ἰσοδυναμοῦσα μὲ 21 σελίνια), τὸ ἥμισυ τῆς γινέας καὶ τὸ τρίτον. ἀργυρᾶ δὲ ἡ κορώνα ἰσοδυναμοῦσα μὲ 5 σελίνια καὶ τὸ ἥμισυ ταύτης μὲ 2 1]2 σελίνια. ἀλλὰ τὰ νομίσματα ταῦτα ἀποσύρονται ἤδη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ.

Τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Αἰγύπτου πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐντελῶς ἐτροποποιήθη· τὰ δὲ ἐν ἐνεργείᾳ νομίσματα εἶναι τὰ ἑπόμενα.

Χρυσᾶ.

Ἑκατοντάγροσον (λίρα Αἰγύπτου)	φρ.	25.62	β. κ.	0.875
Πεντηκοντάγροσον (1]2 λίρα)	»	12.81	»	»
Εἰκοσιπέντε γροσ. (1]4 λίρας)	»	6.40	»	»

Ἀργυρᾶ.

Εἰκοσάγροσον	φρ.	5.	β. κ.	0.900
Δεκάγροσον	»	2.50	»	»
Πεντάγροσον	»	1.25	»	»
Γρόσιον	»	0.25	»	»

Τὸ γρόσιον ὑποδιαιρεῖται εἰς 40 παράδες. Ὑπολογίζουσι δὲ συνήθως 10 γρόσια αἰγυπτιακὰ ὡς ἰσοδυναμοῦντα μὲ 11 τουρκικά· ἡ ἀκριβὴς ὅμως ἀναλογία εἶναι: 10 γρόσια αἰγυπτιακὰ = 11.244 Τ. γρ. ἤτοι 11 γρ. καὶ 10 σχεδὸν παράδες.

Τὰ ξένα νομίσματα ἐκυκλοφόρουν ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ μεγάλας ποσότητας· διάταγμα δὲ τοῦ 1836 εἶχεν ὁρίσει τὴν ἀξίαν αὐτῶν εἰς Αἰγυπτιακὰ γρόσια ὡς ἑξῆς.

Χρυσᾶ.

Λίρα στερλίνα	γρ.	97	παρ.	20
Ἱσπανικὸν τετραπλοῦν	»	313	»	29
Εἰκοσάφραγκον	»	77	»	6
Ῥ. αὐτοκρ. πώλιον	»	79	»	18

Ἀργυρᾶ.

Ἱσπανικὸν κολοννάτον	γρ.	20	παρ.	28
Θηρεσιανὸν τάλληρον	»	20	»	—
Πενταφράγκον γαλλ.	»	19	»	10
Τάλλ. ῥωσσ. (ρούβλιον)	»	14	»	27

ΑΥΣΤΡΙΑ.

Νέα νομίσματα τῆς Αὐστρίας ἐκδιδόμενα ἀπὸ τοῦ 1870.

Χρυσᾶ.

Νόμισμα 8 φλωρινίων	φρ.	20	β. κ.	0.900
» 4 »	»	10	»	»

Τὰ δύο ταῦτα νομίσματα τῆς Αὐστρίας εἶναι ἴσα μὲ τὰ Γαλλικὰ καὶ ἀνταλλάσονται μεταξὺ τῶν δύω τούτων κρατῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 4 φλωρινίων=10 φράγκα.

Ἀργυρᾶ.

Φλωρίνιον τῶν 100 κράουτσερ	φρ.	2.47	β. κ.	0.900
» διπλοῦν	,,	4.94	,,	,,
1]4 φλωρινίου (25 κράουτσερ)	,,	0.62	,,	0.520
1]10 ,, (10 κράουτσερ)	,,	0.22	,,	0,500
1]20 φλωρινίου (5 κράουτσερ)	,,	0.11	,,	0.375

Παλαιὰ νομίσματα.

Χρυσᾶ.

Δουκάτον (ad begem imperii)	φρ.	11.86	β. κ.	0.986
,, διπλοῦν	,,	23.72	,,	,,
,, τετραπλοῦν	,,	47.44	,,	,,
,, τῆς Οὐγγαρίας (κρεμίτσα)	,,	11.90	,,	0.990
Σουφορίνιον τῆς Λομβαρδ. τοῦ 1823=13 1]2 φλωρ.	,,	35.13	,,	0.900
τὸ 1]2 τοῦ σουφερινίου	,,	17 56	,,	,,
Τσεκίνι τῆς Βενετίας	,,	11.94	,,	1.000
Κορώνα (1857)	,,	34.44	,,	0.900
1]2 κορώνα	,,	17.22	,,	,,

Ἀργυρᾶ.

Τάλληρον 2 φλωρινίων ἀπὸ τοῦ 1690—1753	φρ.	5.77	β.κ.	0.889
Αἱ ὑποδιαιρέσεις αὐτοῦ ἀναλόγως.				
Τάλλ. 2 φλωριν. τοῦ 1753(species thaler)	,,	5.20	,,	0.833
Τάλληρον τῆς Μ. Θηρεσίας	,,	5.20	,,	,,
Φλωρίνιον τῶν 60 κράουτσερ	,,	2.60	,,	,,
1]2 φλωρίνιον	,,	1.30	,,	,,
Σφάντζικον τῶν 20 κράουτσερ	,,	0.87	,,	0.583
τῶν 10 κράουτσερ (zehner)	,,	0.43	,,	0.500
νόμισμα τῶν 5 κράουτσερ	,,	0.22	,,	0.437 1/2
,, τῶν 6 ,,	,,	0.26	,,	,,
,, τῶν 3 ,,	,,	0.13	,,	0.344
Φλωρίνιον τοῦ 1857 τῶν 100 κράουτσ.	,,	2.47	,,	0.900
Νόμισμα τῶν 3, 2, 1 1]2 φλωρινίων κατ' ἀναλογίαν.				

Τὰ νομίσματα ταῦτα πρὸ τοῦ 1870 ἦσαν κοινὰ καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν.

ΒΑΔΗ

(ἴδε: Γερμανία).

ΒΑΥΑΡΙΑ

(ἴδε: Γερμανία).

ΒΕΛΓΙΚΗ.

Ἡ Βελγικὴ παραδεχθεῖσα τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ 1865 ἔχει νομίσματα ἰσοδυναμοῦντα μὲ τὰ γαλλικὰ (ἴδε: Γαλλία).

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ

(ἴδε: Γερμανία).

ΓΕΡΜΑΝΙΑ.

Ἡ γερμανικὴ αὐτοκρατορία περιλαμβάνει εἰκοσιπέντε κράτη καὶ πόλεις ἐλευθέρας· διὰ νόμου τοῦ 1871 καὶ τοῦ 1873 συνέστησεν ἰδιαίτερον νομισματικὸν σύστημα, τοῦ ὁποίου μονὰς εἶναι τὸ μάρκον ὑποδιαιρούμενον εἰς 100 φένικ (phenige). Ἡ σχέσις τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον εἶναι 1 πρὸς 13.95, καὶ τὸ μὲν χρυσοῦν μάρκον=φρ. 1.23 ἐκ. 45, τὸ δὲ ἀργυροῦν=φρ. 1.11 ἐκ. 11.

Νομίσματα χρυσᾶ.

Νόμισμα τῶν 20 μάρκων	φρ.	24.69	β. κ.	0.900
,, ,, 10 ,,	,,	12.34	,,	,,
,, ,, 5 ,,	,,	6.17	,,	,,

Ἀργυρᾶ.

Νόμισμα τῶν 5 μάρκων	φρ. 5.56	β. κ. 0.900
,, ,, 2 ,,	,, 2.22	
,, ,, 1 ,,	,, 1.11	
1]2 μάρκου (50 pf.)	,, 0.55	
1]5 ,, (20 pf.)	,, 0.22	

Σημ. Τὰ πρὸ τοῦ συστήματος τούτου νομίσματα τῆς Γερμανίας ἴδε Αὐστρία: Παλαιᾶ νομίσματα.

ΔΑΝΙΑ.

Ἡ Δανιμαρκία, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία ἀπὸ τοῦ 1872 συνέστησαν ἴδιον νομισματικὸν σύστημα, κοινὸν εἰς τὰ τρία σκανδιναυϊκὰ κράτη παραδεχθεῖσαι ὡς μονάδα τὴν χρυσῆν κορώναν φρ. 1.38 ἐκ. 89 ὑποδιαιρουμένην εἰς 100 οἴρας (öres). Ἐκδίδουσι δὲ τὰ ἑξῆς νομίσματα.

Χρυσᾶ.

Νόμισμα τῶν 20 κορωνῶν	φρ. 27.78	β. κ. 0.900
» » 10 »	» 13.89	»

Ἀργυρᾶ.

Νόμισμα 2 κορωνῶν	φρ. 2.67	β. κ. 0.800
» 1 »	» 1.39	»
» 1]2 κορώνα ἢ 50 οἰρῶν	» 0.69	»
» 1]4 » ἢ 25 οἰρ.	» 0.35	»
» 1]10 » ἢ 10 οἰρ.	» 0.14	»

ΕΛΒΕΤΙΑ.

Ἡ Ἑλβετία λαβοῦσα μέρος εἰς τὴν νομισματικὴν σύμβασιν τοῦ 1865 ἐν Παρισίοις, ἔχει ὅμοια πρὸς τὰ τῆς Γαλλίας νομίσματα (ἴδε: Γαλλία)· ἀρχαιότερα δὲ νομίσματα ἔχει τὰ ἑξῆς:

Χρυσᾶ.

Χρυσοῦν λουδοβίκειον ἢ πιστόλα	φρ. 23.82	β. κ. 0.904
Διπλοῦν »	» 47.64	»

Ἀργυρᾶ.

Φράγκον ἑλβετικὸν	φρ. 1.50	β. κ. 0.900
Νόμισμα 4 φρ. ἢ 2 φρ. κατ' ἀναλογίαν		»

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ (ΑΜΕΡΙΚΗ).

Τροποποίησις ἀρκετὰ σπουδαία εἰσήχθη εἰς τὸ νομισματικὸν σύστημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ τοῦ 1873. Τὸ παλαιὸν ἀργυροῦν δολλάριον ἀπεσύρθη τῆς κυκλοφορίας καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἀργυρῶν νομισμάτων 1]2 δολλαρίου 1]4 καὶ 1]10. Δύο ἡμιδολλάρια ἰσοδυναμοῦσιν ἀκριβῶς μὲ 5 γαλλικὰ φράγκα.

Νομίσματα ἐκδοθέντα ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν εἶναι τὰ ἑπόμενα:

Χρυσᾶ.

Ἀετὸς 10 δολλαρ. (1792—1834)	φρ. 55.24	β. κ. 0.917
1]2 » 5 » » » »	27.62	»
1]4 » 21]2 » » » »	13.81	»
Ἀετὸς 10 δολλαρ. (1834—1853)	φρ. 51.78	β. κ. 0.899
1]2 » 5 » » » »	25.89	»
1]4 » 21]2 » » » »	12.95	»
Ἀετὸς 10 δολ. ἀπὸ τοῦ 1853 καὶ ἑξῆς	φρ. 51.83	β. κ. 0.900
Διπλοῦς 20 » » « » »	103.66	»
Νόμισμα 5, 3 καὶ 1 δολλαρίων ἀπὸ τοῦ 1853 καὶ ἑξῆς κατ' ἀναλογίαν		»

Ἀργυρᾶ.

Δολλάριον 100 ἑκατ. (1792—1853)	φρ. 5.35	β. κ. 0.892
1]2, 1]4, 1]10 καὶ 1]20 δολλ. κατ' ἀναλογίαν		»
Δολλάριον 100 ἑκατ. (1853—1873)	φρ. 5.35	β. κ. 0.900
1]2 » (1853—1873)	» 2.49	»
1]4, 1]10, 1]20 δολλ. ἀπὸ τοῦ 1853—1873 κατ' ἀναλογίαν		»
Ἡμιδολλάριον (ἀπὸ τοῦ 1873)	φρ. 2.50	»
Δολλάριον τοῦ ἐμπορίου	» 5.44	»

ΙΑΠΩΝΙΑ.

Συμφώνως πρὸς τὸ νομισματικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον παραδέχθη ἡ Ἰαπωνία κατὰ τὸ 1868 ἐκδίδονται ὑπ' αὐτῆς τὰ ἀκόλουθα νομίσματα :

Χρυσᾶ.

Νόμισμα τῶν	20	ὑενῶν (yen)	φρ. 103.33	β. κ. 0.900
»	10	»	» 51.66	»
»	5	»	» 25.83	»
»	2	»	» 10.33	»
»	1	»	» 5.16 1]2	»

Ἀργυρᾶ.

Ὑένα (100 σάνα)	φρ. 5.39	β. κ. 0.900	
Νόμισ. τῶν 50 σάνων (sen)	» 2.25	β. κ. 0.810	
Νομίσματα τῶν 20, 10 καὶ 5 σάνων κατ' ἀναλογίαν	»		
Ἰτσιβοὺ (ἀρχαῖον νόμισμα)	φρ. 1.92	β. κ. 0.991	

Εἰς τοὺς ἰαπωνικοὺς λιμένας, εἰς οὓς εἶναι ἐλεύθερον τὸ ξένον ἐμπόριον, κυκλοφοροῦσι πολλὰ ἱσπανικὰ γρόσια καὶ δολλάρια ἀμερικανικά. Οἱ Ἰάπωνες παραδέχονται τὰ νομίσματα ταῦτα ἀντὶ 3 ἀργυρῶν ἰτσιβοὺ, ἤτοι ἀντὶ φράγκων 5.76. Ὑποχρεοῦται δὲ ἡ ἰαπωνικὴ κυβέρνησις διὰ συμβάσεως μετὰ τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ὁλλανδίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ δέχηται τὰ νομίσματα αὐτῶν.

ΙΣΠΑΝΙΑ.

Ἡ Ἱσπανία παρεδέχθη ἀπὸ τοῦ 1868 τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἐξέδωκε μόνον ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν 5, 2 καὶ 1 φράγκου (ἱσπανιστὶ peséta).

Νομίσματα δὲ τῆς Ἱσπανίας ἀπὸ τοῦ 1864 ἐκδιδόμενα καὶ βάσιν ἔχοντα τὸ βεάλιον, (φρ. 0.26) εἶναι τὰ ἑξῆς :

Χρυσᾶ.

Δουβλόνιον τῆς Ἰσαβέλλας = 10 σκοῦδα ἢ 100 ρεάλια ἢ 5 δοῦρα ἢ γρόσια =	φρ. 26	β. κ. 0.900	
Νόμισμα τῶν 4 σκούδων ἢ 40 ρεαλίων	» 10.40	»	»
» » 2	» 20	»	5.20 » »

Ἀργυρᾶ.

Δοῦρον ἢ γρόσιον (piastre) = 2 σκοῦδα ἢ 20 ρεάλια	φρ. 5.19	β. κ. 0.900	
Σκοῦδον = 10 ρεάλια	» 2.55	»	»
Πεσέτα = 4 »	» 0.95	»	0.810
1]2 » 2 »	» 0.46	»	»

Ἀρχαιότερα τῶν ἀνωτέρω εἶναι τὰ ἑπόμενα :

Χρυσᾶ.

Δουβλόνιον = 100 ρεάλια	φρ. 25.84	β. κ. 0.900	
Νόμισμα τῶν 40 = ρεαλίων	» 10.34	»	»
» » 20	» 5.17	»	»

Ἀργυρᾶ.

Δοῦρον ἢ γρόσιον (piastre forte) 20 ρεάλ.	φρ. 5.26	β. κ. 0.900	
1]2 » ἢ σκοῦδον = 10 ρεάλ.	» 2.63		
Πεσέτα 4 »	» 1.05		
1]2 » 2 »	» 0.53		
Ρεάλιον	» 0.26		

Σημ. Τὸ εἰκοσάφραγκον ἐν Ἱσπανίᾳ ἰσοδυναμεῖ μὲ 76 ρεάλια, καὶ τὸ πεντάφραγκον μὲ 19.

ΙΝΔΙΑΙ.

Νομισματικὴ μονὰς εἰς τὰς Ἀγγλικὰς Ἰνδίας εἶναι ἡ ρουπία. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ 1862 ἐκδιδόμενα ἐν Ἰνδίαις νομίσματα εἶναι :

Χρυσᾶ.

Μοχοὺρ = 15 ρουπίαι	φρ. 36.82	β. κ. 0.916 2]3	
» διπλοῦν 30 »	» 73.64	»	»
Νόμισμα τῶν 10 »	» 24.55	»	»
Παγόδα 5 »	» 12.27	»	»

Ἀργυρᾶ.

Ρουπία = 16 ἄνναι	φρ. 2.38	β. κ. 0.916 2]3	
1]2 »	» 1.19	»	»
1]4 » καὶ 1]8 κατ' ἀναλογίαν.			

Τὰ κυριώτερα ἀρχαῖα νομίσματα κυκλοφοροῦντα ἀκόμη ἐν Ἰνδίαις εἶναι :

Χρυσᾶ.

Μοχοὺρ ἢ ρουπία χρ. Καλκούττης	φρ.	41.88	β. κ.	0.917
» » » » Σεριγκαπατάμης	»	40.58	»	0.858
» » » » Μαδράσης	»	36.82	»	0.917
» τοῦ 19ου ἔτους τοῦ μεγ. Μογγόλου	»	42.29	»	0 993
Παγόδα τῆς Σεριγκαπατάμης	»	10.14	»	0.858
» ἔναστρος τῆς Μαδράσης	»	9.38	»	0.800

Ἀργυρᾶ.

Ρουπία Καλκούττης τοῦ 1818	φρ.	2.53	β. κ.	0.917
» Βεναρεζης τοῦ 1818	»	2.43	»	0.965
» Ἀρκότης	»	2.40	»	0.944

ΙΤΑΛΙΑ.

Ἡ Ἰταλία ἀπὸ τοῦ 1862 ἐξέτεινε καθ' ὅλον τὸ κράτος τὸ νομισματικὸν σύστημα τοῦ Πεδεμοντίου, ὅπερ ἦν κατὰ πάντα ὅμοιον μὲ τὸ γαλλικόν. Πρὸς δὲ τούτοις τῷ 1865 ὑπέγραψε μετὰ τῆς Γαλλίας τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἑλβετίας νομισματικὴν σύμβασιν, δι' ἧς ἐκδίδει νομίσματα ὅμοια μὲ τὰ τῶν ἀνωτέρω κρατῶν, καὶ κατὰ τὸ βάρος καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς καθαρότητος. Ὀνομάζεται δὲ τὸ φράγκον ἐν Ἰταλίᾳ νέα λίρα.

ΚΙΝΑ.

Τὸ μόνον νόμισμα, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς χρῆσιν ἐν Κίνᾳ εἶναι τὸ λὲ ἢ λὶ, ἢ γενικώτερον τσιὲν, (γαλλ. sapeque) μικρὸν νόμισμα μίγμα διαφόρων μετάλλων μὴ πολυτίμων, ἠλλοιωμένον καὶ τοῦτο ὑπὸ τῶν κιβδηλοποιῶν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς σινικῆς κυβερνήσεως καὶ μόλις ἰσοδυναμοῦν μὲ 5 χιλιοστὰ τοῦ φράγκου.

Ὀνομαστικὰ δὲ νομίσματα τῆς Κίνας θεωρούμενα ὡς πραγματικὰ εἶναι τὸ λιάγγον ἢ τάελ μὲ τὰς δεκαδικὰς ὑποδιαιρέσεις του, τὸ τσιὲν,

τὸ φὲν, καὶ τὸ λί. Τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι πραγματικῶν βαρῶν καὶ ἡ ἀξία των ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ καθαροῦ ἀργύρου ὑπὸ τὰ αὐτὰ βάρη.

Νομίσματα ὀνομαστικὰ θεωρούμενα ὡς πραγματικά.

Λιάγγον ἢ τάελ = 10 τσιὲν ἢ μάσας = 100 φὲν ἢ κονδορίνια = 1000 λὲ ἢ κάς.

Τσιὲν ἢ μάσα = 1 τσιὲν ἢ μάσας = 10 φὲν ἢ κονδορίνια = 100 λὲ ἢ κάς.

Φὲν ἢ κονδορίνιον = 10 » »

Τὸ τάελ τῆς Καντὼν ὅσον ἀφορᾷ τὸ βάρος αὐτοῦ ἰσοδυναμεῖ μὲ φρ. 8.29. Οἱ Εὐρωπαῖοι ὅμως λαμβάνουσιν ἀντὶ 720 τάελ χίλια γρόσια ἱσπανικὰ, ὥστε τὸ τάελ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων ὑπελογίζεται ὡς ἰσοδυναμοῦν μόνον μὲ φρ. 7.46.

ΜΑΡΟΚΟΝ.

Τὰ νομίσματα τούτου τοῦ κράτους εἶναι πολὺ ἀνώμαλα καὶ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ὁρίσῃ τις τὴν νόμιμον ἀξίαν των. Μονὰς εἶναι τὸ ρεάλιον, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἱσπανικὸν γρόσιον, καὶ τὸ μιτσκὰλ = 1/2 ρεάλιον. Συνήθως ὅμως τώρα ὑπολογίζουσιν εἰς οὐγκίας καὶ ἡ νόμιμος ἀξία τοῦ πενταφράγκου εἶναι ἴση μὲ 32 1/2 οὐγκίας· μία λοιπὸν οὐγκία ἰσοδυναμεῖ μὲ 0.15 τοῦ φράγκου. Εἰς δὲ τὸ μεγαλεμπόριον ὑπολογίζουσιν εἰς γρόσια ἢ σκοῦδα τῆς Ἱσπανίας πρὸς 100 ἑκατοστὰ, ἢ καὶ εἰς φράγκα.

ΜΕΞΙΚΟΝ.

Τὰ νομίσματα ἐν Μεξικῷ πολλοῦ ἐρευνᾶσθησαν ἐπὶ τῶν ἀκολούθων βάσεων.

Χρυσᾶ.

Οὐγγία χρυσῆ ἢ πιστόλα τετραπλῆ τῶν 16 γροσίων	φρ.	81.37	β. κ.	0.875
Πιστόλα διπλῆ τῶν 8 γροσίων	,,	40.68	,,	
Πιστόλα τῶν 4 γροσίων	,,	20.34	,,	
1]2 πιστόλα ἢ σκοῦδον χρυσοῦν 2 γρ.	,,	10.17	,,	
1]4 ,, ἢ γρόσιον	,,	5.08 1]2	,,	

Ἀργυρᾶ.

Γρόσιον (piastre forte) τῶν 8 ρεαλίων	φρ. 5.42	β. κ. 0.903	
1]2 γρόσιον τῶν 4 ρεαλίων	,, 2.71	,,	,,
1]4 ,, ,, 2 ,,	,, 1.35 1]2	,,	,,
Ρεάλιον	,, 0.68	,,	,,
Ἡμιρεάλιον	,, 0.34	,,	,,

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτυπωθῶσιν εἰς τὸ μέλλον χρυσᾶ νομίσματα τῶν 20, 10, 5, 2 1]2 καὶ 1 γροσίων ἢ δολλαρίων.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ.

Ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ : Δανιμαρκία εἴπομεν, ἡ Σουηδία Νορβηγία καὶ Δανιμαρκία ἀπὸ τοῦ 1872 ἔχουσι κοινὸν νομισματικὸν σύστημα· μόνον ὑποδιαιρέσεις τινὲς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων διαφέρουσιν ὀλίγον διότι ἡ Νορβηγία δὲν ἔχει ἀργυροῦν νόμισμα τῶν 25 οἰρῶν, ἀλλὰ τῶν 80 καὶ τῶν 40.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ.

Νομίσματα τῆς Ὁλλανδίας, ἀρχικὴν μονάδα ἔχοντα τὸ ἀργυροῦν φλωρίνιον ὑποδιαιρούμενον εἰς 100 ἑκατοστὰ, εἶναι τὰ ἑπόμενα :

Χρυσᾶ.

Δουκάτον	φρ. 11.83	β. κ. 0.983
» διπλοῦν	,, 23.66	,,
Γουλλιέλμειον χρυσοῦν	,, 20.86	β. κ. 0.900
,, διπλοῦν	,, 41.72	,,
1]2 ,, ,,	,, 10.43	,,

Ἀργυρᾶ

Φλωρίνιον τῶν 100 ἑκατοστῶν	φρ. 2.10	β. κ. 0.945
Νόμισμα τῶν 2 1]2 φλωρινίων	,, 5.25	,,
1]2 φλωρίνιον	,, 1.05	,,
Νόμισμα 25 ἑκατ. τοῦ φλωριν.	,, 0.51	β. κ. 0.640
,, τῶν 10 καὶ 5 ἑκατ. κατ' ἀναλογίαν		

Μεταχειρίζονται ἀκόμη καὶ τὴν ἀρχαίαν ὑποδιαίρεσιν τοῦ φλωρινίου εἰς 20 στούϊβερ πρὸς 16 πφένικ.

ΠΕΡΣΙΑ.

Τὸ περσικὸν κράτος πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διερρύθμισε τὸ νομισματικὸν του σύστημα ἐπὶ νέων βάσεων· μονὰς τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι τὸ χρυσοῦν τομὰν διαιρούμενον εἰς 200 σχαχὶ ἢ εἰς 10000 δηνάρια. Ἰδοὺ ὁ κατάλογος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ νομισμάτων.

Χρυσᾶ.

Τομὰν = 200 σχαχὶ ἢ 10000 δολλάρια	φρ. 11.37	β. κ. 0.916	
,, διπλοῦν	,, 22.74	,,	,,
1]2 τομὰν	,, 5.68 1]2	,,	,,

Ἀργυρᾶ.

Σαχίπκερὰν ἢ γιεκχαζαρδηνὰρ = 20 σχαχὶ ἢ 100 δηνάρ.	φρ. 1.04	β. κ. 0.900
Διπλοῦν σαχιπκερὰν	» 2.08	» »
Παναπὰτ = 10 σχαχὶ ἢ 500 ,,	» 0.52	» »
Ἀπασσὶ = 4 » ,, 200 ,, ,,	0.21	,, ,,

Κυκλοφοροῦσιν ὡσαύτως ἐν Περσίᾳ τὰ ῥωσσ. πώλια, τὰ ὁποῖα τιμῶνται μόνον εἰς 41 3/4 τομὰν, τὰ αὐστριακὰ δουκάτα, ἅτινα μολονότι ἰσοδυναμοῦσι πρὸς φρ. 11.86 λαμβάνονται ἀντὶ ἑνὸς τομὰν, καὶ τέλος τὰ χρυσᾶτουρκικὰ νομίσματα, ὑπολογιζόμενα πρὸς 50 γρόσια τὸ τομάν.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ.

Ἄλλοτε νομισματικὴ μονὰς ἐν Πορτογαλίᾳ ἦτο τὸ ρεῖς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀξία του εἶναι ἐλαχίστη θεωροῦσι τώρα ὡς μονάδα τὰ χίλια ρεῖς, τὴν ὁποίαν ἐκάλεσαν μιλρεῖς. Νόμος δὲ ἐκδοθεὶς τῷ 1854 ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν τὰ ἑπόμενα νομίσματα.

Χρυσᾶ.

Κορώννα τῶν 10 μιλρεῖς	φρ. 56	β. κ. 0.917	
1]2 ,, ,, 5 ,,	,, 28	,,	,,
1]5 ,, ,, 2 ,,	,, 11.20	,,	,,
1]10 ,, ,, 1 ,,	,, 5.60	,,	,,

Ἀργυρᾶ.

Νόμισμα τῶν 5 τεστονίων	ἢ 500	ρεΐς	φρ. 2.55	β. κ. 0.917	
,, ,, 2	,, 200	,,	,, 1.02	,,	,,
1 τεστόνιον	,, 100	,,	,, 0.51	,,	,,
1/2	,, ,, 50	,,	,, 0.25 1]2	,,	,,

Σημ. Χίλια μιλρεΐς ἢ ἓν ἑκατομμύριον ρεΐς ὀνομάζεται ἓν κόντον ρεΐς=φρ. 5599.65. Γράφουσι δὲ τοιουτοτρόπως 25 : 345⁄725 καὶ ἀναγινώσκουσιν : 25 κόντα, 345 μιλρεΐς καὶ 725 ρεΐς.

ΠΡΩΣΣΙΑ.

(ἴδε : Γερμανία).

ΡΟΥΜΑΝΙΑ.

Ἡ Ῥουμανία παρεδέχθη τῷ 1868 τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας, ὅπως ὡρίσθη ὑπὸ τῆς συμβάσεως τῆς συνομολογηθείσης τῷ 1865 ὑπὸ τῶν τεσσάρων κρατῶν, Γαλλίας, Ἰταλίας Βελγικῆς καὶ Ἑλβετίας· ἔχει λοιπὸν τὰ αὐτὰ μὲ τὴν Γαλλίαν νομίσματα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἐξέδωκεν ἔτι νόμισμα ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ γαλλικὸν πεντάφραγκον, καὶ ὅτι ὀνομάζει λεΰ, (ley) τὸ νόμισμα τὸ ἀντιστοιχοῦν ἀκριβῶς πρὸς τὸ φράγκον καὶ ὑποδιαιρούμενον εἰς 100 βάνια (bani)

Τὰ δημόσια ταμεῖα δέχονται τὰ γαλλικά, βελγικά, ἑλβετικὰ καὶ ἰταλικὰ νομίσματα ἀντὶ τόσων λεΰ μὲ ὅσα φρ. ἰσοδυναμοῦσι· τὰ δὲ ἄλλα ξένα νομίσματα κατὰ διατίμησιν τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως κυκλοφοροῦσιν ὡς ἑξῆς.

Λίρα	στερλίνα	= 25	λεΰ
Λίρα	τουρκικὴ	= 22	,, 70 βάνια
Δουκάτον αὐστριακὸν		= 11	,, 75 ,,
Τάλληρον Πρωσσ.		= 3	,, 75 ,,

ΡΩΣΣΙΑ.

Νομισματικὴ μονὰς ἐν Ρωσσίᾳ εἶναι τὸ ἀργυροῦν ρούβλιον ἰσοδυναμοῦν μὲ 100 καπίκια· τὰ δὲ ρωσσικὰ νομίσματα εἶναι :

Χρυσᾶ.

Πώλιον αὐτοκρατορικὸν τῶν 5 ρουβλίων ἐκδιδόμενον ἀπὸ τοῦ 1817		φρ. 20.67	β. κ. 0.916 2]3
Νόμισμα τῶν 3 ρουβλίων		,, 12.40	,, ,,

Ἀργυρᾶ.

Ρούβλιον (ἀπὸ τοῦ 1810)	φρ. 4	β κ. 0.868		
Πόλτινι ἢ νόμισμα 50 καπικ.	,, 2	,,	,,	
Τσέτβερλακ ,, 25	,,	,, 1	,,	,,
Ἄπασσι ,, 20	,,	,, 0.45	,,	0.500
Φλωρ. Πολωνικὸν 15	,,	,, 0.34	,,	,,
Γρίβενικ 10	,,	,, 0.22 1/2	,,	,,

Κατὰ τὸ 1829—1830 ἐξεδίδοντο καὶ ἐκ λευκοχρύσου (πλατίνης) νομίσματα ἰσοδυναμοῦντα μὲ 3, 6 καὶ 12 ἀργυρᾶ ρούβλια, ἀλλὰ ἀπεσύρθησαν ἀπὸ τῆς κυκλοφορίας.

ΣΑΞΩΝΙΑ.

(ἴδε : Γερμανία).

ΣΕΡΒΙΑ,

Δὲν ὑπάρχει ἐν Σερβίᾳ ἐθνικὸν νόμισμα, ἀλλ' ὑπολογίζουσιν εἰς γρόσια τουρκικά. Τὰ κυκλοφοροῦντα δὲ ἐν αὐτῇ νομίσματα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ αὐστριακά. Τὸ γρόσιον εἰς τὰς συναλλαγὰς ὑπολογίζεται πρὸς φρ. 0.20· ἡ κυβέρνησις ὅμως ὑπολογίζει εἰς γρόσια φόρου, ἅπερ ἔχουσιν ἀξίαν φρ. 0.50 ἕως 0.52· κατὰ τὴν ἀναλογίαν δὲ ταύτην τὸ αὐστριακὸν δουκάτον ἔχει (σερβικὰ ταμειακὰ) 24 γρόσια.

ΣΟΥΗΔΙΑ.

(Ἴδε : Δανία).

ΤΥΝΙΣ.

Ἐκδίδονται ἐν Τύνιδι τὰ ἑπόμενα νομίσματα :

Χρυσᾶ.

Πουμία=100 γρόσια	φρ. 60.33 β. κ. 0.900
Πουκαμσὶν=50 ,,	,, 30.17 ,, ,,
Πουαχερὶμ=20 ,,	,, 12.06 ,, ,,
Πουάχρα=10 ,,	,, 6.03 ,, ,,

Ἀργυρᾶ.

Πουκάμσα=5 γρόσια	φρ. 3.14 β. κ. 0.900
Πουάρπα=4 »	» 2.51 » »
Πουτλέτα=3 »	» 1.88 ,, ,,
Πουριαλὶν=2 ,,	,, 1.25 ,, ,,
Πουριὰλ ἢ ρεάλιον ἑνὸς γρ.=	,, 0.62 3]4 ,,

Ὡς ἐκ τοῦ παρόντος πίνακος ἐξάγεται, τὸ μὲν χρυσοῦν γρόσιον ἰσοδυναμεῖ πρὸς φρ. 0.60 1]3, τὸ δὲ ἀργυροῦν πρὸς 0.62 3]4 περίπου.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων κυκλοφοροῦσιν ἐν Τύνιδι πλεῖστα τουρκικὰ ἀρχαῖα τυνήσια, ὧν τὴν πραγματικὴν ἀξίαν δὲν δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβῶς, καὶ γαλλικὰ νομίσματα.

ΒΡΑΣΙΛΙΑ.

Ἡ Βρασιλία, ὅπως καὶ ἡ Πορτογαλία ἀρχικὴν μονάδα τοῦ νομισματικοῦ αὐτῆς συστήματος ἔχει τὸ μιλρεῖς (χίλια ρεῖς). Ἐκδίδει δὲ ἀπὸ τοῦ 1867 τὰ ἑξῆς νομίσματα·

Χρυσᾶ.

Νόμισμα τῶν 20 μιλρεῖς	φρ. 56.60 β. κ. 916 2]3
,, ,, 10 ,,	,, 28.30 ,,
,, ,, 5 ,,	,, 14.15 ,,

Ἀργυρᾶ.

Νόμισμα τῶν 2 μιλρεῖς	φρ. 5 β. κ. 0.900
,, ,, 1 ,,	,, 2.50 ,,
Νόμισμα 500 ρεῖς	,, 1.25 β. κ. 835

Σημ. Τὰ χίλια μιλρεῖς, ἢ ἑνὶ ἑκατομμυρίῳ ρεῖς ὀνομάζεται κόντος

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Α΄.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἐὰν καλούμενος νὰ γράψω δύο λόγια ἐν τῷ καλῷ Ἡμερολογίῳ τῆς Ἀνατολῆς τὴν διαφώτισιν πατριαρχικῶν ἀναλαμβάνω σελίδων, πιστεύω ὅτι εἰς τὴν ἀνθοδέσμην, τὴν ὁποίαν πλέκει ἡ φιλοπονία διακεκριμένων λογίων αἱ μεταιωνικαί μου ἀκαλῆφαι θὰ εὕρωσι τὸν εἰς αὐτὰς ἀρεσκόμενον.

Ἀπὸ τοῦ μεγάλου μεταλλείου τῶν μεταιωνικῶν ἐρευνῶν, τὸ ὁποῖον ἀκόμη μένει ἀνερεύνητον, χάρις εἰς τὴν ἀκηδίαν, ἣν περὶ πᾶν τὸ πάτριον ἐπιδεικνύμεθα, καὶ αὐτὰ τὰ ῥυπαρὰ πετράδια ἀνελκόμενα θὰ ἔχωσί τι τὸ ἄξιον ἐξετάσεως καὶ ἐρεύνης· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν κακούργων ἄθλων τοῦ διαβοήτου πατριάρχου Θεοφυλάκτου, αὐτοῦ «ὅστις πολλὰ τῶν οὐ δεόντων ἢ τῶν ἀπειρημένων (εἰπεῖν οἰκειότερον) διεπράττετο, ἵππων σφοδρότατον τρέφων ἔρωτα καὶ κυνοτροφῶν» [1]) δύναταί τις νὰ φιλοσοφήσῃ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀθλίους χορούς τῶν νοταρίων κληρικῶν τοῦ Πατριαρχείου δύναται νὰ εὕρῃ ἀφορμὴν πρὸς σκέψιν· ὄχι διότι τὸ πρόσωπον τῶν ἐπιῤῥήτων ἀνδρῶν καὶ τοῦ προεξάρχοντος αὐτῶν Εὐθυμίου Κασνῆ ἔχει ἀξίαν τινὰ, οὔτε διότι ἐχόρευον ῥυθμικῶς [2]), ἀλλὰ διότι, κατ' ἐμὲ, καὶ παροιμιῶν τινων τὴν γένεσιν ἐν ἐπεισοδίοις ἐποχῶν τινων δυνάμεθα ν' ἀνιχνεύσωμεν· ἐπει-

[1]) βλ. Ζωναρᾶ Χρονικ. βιβλ. ις΄ σελ. 194—195 ἔκδ. Παρισίων. παράβλ. Κεδρηνοῦ Σύνοψ. ἱστοριῶν, σελ. 638 ἔκδοσις Bonnae—Z. Μαθᾶ Κατάλογ. πατριαρχῶν σελ. 93—Δωροθέου Μονεμβασίας Σύνοψ. ἱστορ. σελ. 369—70 ἔκδ. τοῦ 1806 κλπ.

[2]) βλ. Κων/πολις Σκαρλάτου Δ. Βυζαντίου τόμ. Γ΄ σελ. 460.

σοδίων πατριαρχικῶν συλλογὴν προσφέρω εἰς τὸ δημόσιον, διότι αἱ μεσαιωνικαὶ μελέται εἶναι ὡς ὁ μέλας ζωμός, καὶ εὐτυχὴς θὰ ἦμαι ἐὰν καὶ ὀλίγιστοι εὑρεθῶσιν ὅσοι θὰ γευθῶσι τοῦ ζωμοῦ, χωρὶς νὰ ἀναγκασθῶσι νὰ λουσθῶσι πρὶν εἰς τὸν Εὐρώταν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ μέλας οὗτος ζωμὸς δὲν φανῇ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἀνατολῆς τοσοῦτον πικρὸς ἢ δυσπεπτος καὶ τὸ θαῦμα ἀποδώσωσιν εἰς τὸν μάγειρον, τίς μείζων τούτου τιμὴ δι' ἐμέ; Θὰ δύναμαι βεβαίως νὰ διαφισθητῶ τὰ πρωτεῖα πρὸς τοὺς διασήμους καρυκευτὰς καὶ ὑπαλλήλους τῶν βυζαντινῶν ἀνακτόρων, ἐν οἷς χίλιοι περίπου ἔζων τοιοῦτοι [3]). Ὁ δὲ ἀναγνώστης μηδόλως ἐκπλαγήτω ἐπὶ τῇ βυζαντινῇ μου ἰδιοτροπίᾳ ἢ μεγαλαυχήσει· ἐὰν λάβῃ τὸν κόπον ὅπως ἐπισκεφθῇ τὴν παρὰ τὴν πύλην τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ, Πύλην τοῦ Ἐμπτου, θὰ εὕρῃ ἐκεῖ ἐν πλατυτάτῳ λατινικῷ ἐπιγράμματι, πεποιημένῳ καθ' ὅλους τῆς μετρικῆς τοὺς κανόνας, ἐγκωμιαζόμενον τὸν χονδροειδῆ Λατῖνον Pusaeum ὡς magno non minor Anthemio, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐστερέωσε τὰ περὶ τὴν πύλην τείχη.

Ὡς ὁ Πουσαῖος χοροστατεῖ μετὰ τοῦ Ἀνθεμίου, ὡς ὁ Πτωχοπρόδρομος συνεκρίνετο ἄλλοτε μετὰ τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ βυζαντινὴν ἀδυναμίαν, τάττω καὶ ἐγὼ ἐμαυτὸν παρὰ τοὺς συντάκτας τοῦ ἀνὰ χεῖρας βιβλίου, παρ' ἅρμα Λύδιον πεζός· ὁμολογῶ δ' ὅτι τὸ θέμα, ὅπερ ἐξελεξάμην εἶναι δυσχερέστατον, ὃ δὲ ἀπέραντος χῶρος, εἰς ὃν εἰσερχόμεθα νὰ καρπολογήσωμεν εἶναι ἥκιστα περωτισμένος, ἀλλ' οὐχ ἧττον δὲν ἐννοῶ νὰ μὴ εἴπωμέν τι ἐπωφελὲς ἔστω καὶ εἰς τάξιν μόνον τινὰ ἀνθρώπων, ἀφοῦ αἱ ἔρευναι ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας κατήντησαν νὰ λογίζωνται οὐδενόσωρον καὶ ἥκιστα ζηλευτὸν πρᾶγμα, ἡ δὲ σπουδὴ τῆς ἱστορίας τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας νομίζεται ἄχαρις ἀσχολία, ἐννοεῖται, δικαίως, ἀφοῦ οἱ τὰ καθ' ἡμᾶς διέποντες οὐδόλως νοοῦσι νὰ προστατεύσωσι τὰς διανοητικὰς ἐνασχολήσεις, ἀγνοοῦντες τὸ τοῦ Θουκυδίδου [4]) ὅτι « ἆθλα οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα τοῖς δὲ καὶ ἀνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν »· οὕτω δὲ γενικὰ ὅλαι ἱστορικῶν προσώπων κεῖνται ἄ-

[3]) μέτιθι τοῦ Baptistin Poujoulat τὸ καλὸν ἔργον Histoire de Constantinople comprenant le bas-Empire et l'Empire Ottoman· Paris 1853 σελ. 63 τοῦ Α' τόμου· εὐχῆς ἔργον εἴπερ ἡ ἀξιόλογος αὕτη ἱστορία μεταφραζομένη ἑλληνιστὶ ἐξεδίδετο, διορθουμένη μόνον ἔνθα σκοτίζει τὸν συγγραφέα ὁ καπνὸς τῆς παπιστικῆς ἁλαζονείας.

[4]) Θουκυδ. βιβλ. β' § 46.

γνωστοι, ὑπὸ λήθης ἄρουραν τεθαμμέναι καὶ ὀνόματα ἴσως ἔχοντα ἐξηλειφθησαν ὑπὸ τὸ πάτημα ἀφιλοκάλων ποδῶν στρατιωτικῆς τινος ὁρδῆς.

Τῷ ὄντι· πόσοι καὶ τίνες πατριάρχαι ποσάκις δ' ἀνελθόντες τὸν θρόνον ἐτίμησαν τοῦ ἱεροῦ Στάχυος; ὅτε πρὸ δύω μηνῶν ἡ σύνταξις σπουδαίας τινος εὐρωπαϊκῆς ἐφημερίδος προέβαλέ μοι τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἠσχύνθην μὴ δυνάμενος ν' ἀπαντήσω. Ὁ πατριαρχικὸς κατάλογος τῆς Κωνσταν/πόλεως εἶναι ἥκιστα σαφὴς καὶ ὀλιγώτερον ἀκριβής, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς Ἱεροσολυμιάδος Ἐκκλησίας, μεθ' ὅλην τὴν αὐταπάρνησιν, ἣν κατέβαλεν ὁ χαλκέντερος Δοσίθεος [5]) γράψας τὸ σπουδαιότατον καὶ πολύτιμον ἔργον « περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων », μετὰ τὰς ἐρεύνας τοῦ ἀκαμάτου ἀρχιμ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, οὗ ἡ « Ἱεροσολυμιὰς » [6]) ὑπάρχει ἀξία λόγου συμβολὴ εἰς τὴν ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις κατάστασιν τῆς ἁγίας Πόλεως, καὶ αὐτῆς ὁ πατριαρχικὸς κατάλογος ὑπάρχει ἀνακριβής, ἐφ' ὅσον ἀόριστα μένουσι τὰ ἔτη, καθ' ἃ διήρκεσεν ἡ ἐπὶ τοῦ θρόνου διαμονὴ τοῦ μὲν ἢ τοῦ δὲ πατριάρχου. Ἵνα δὲ περιορίσωμεν τὰς ἐρεύνας ἡμῶν μόνον ἐπὶ τοῦ καταλόγου τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχῶν, ἐδῶ πλεῖστα μὲν ἔχω νὰ εἴπω, ἀλλ' εἰς ἓν μόνον συγκεφαλαιοῦνται τὰ πάντα, τὸ καθῆκον δηλονοῦν, ὅπερ ἔχει ἡ Μ. Ἐκκλησία τοῦ καταρτίσαι κατάλογον τοιοῦτον πλήρη.

Κατάλογοι τῶν πατριαρχῶν τῆς Νέας Ρώμης ἐγράφησαν πολλοί, ἀπὸ χρόνων ἀρχαίων, ἄχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, περιέργως δὲ, καλλίτερον καὶ ἀκριβέστερον γινώσκομεν τὰ πρὸ τῆς ἁλώσεως ἢ τὰ ἐκεῖθεν μέχρι τοῦδε, οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ σπουδῇ τῆς ἱστορίας τῆς τοιαύτης ὡς καὶ ἐν τῇ τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἔχει ἁρμονικῶς τὸ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Εὐγενίου τοῦ Βουλγά-

[5]) βλ. περὶ Δοσιθέου Ἱεροσολύμων τὸν βίον, ὃν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Χρύσανθος Ἱεροσολύμων προέταξε τοῦ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρ. δωδεκαβίβλου συγγράμματος· ἔπιθι Μελετίου Ἐκκλ. Ἱστορ. τομ. Γ' σελ. 486 — Ζαβίρα Νέα Ἑλλὰς σελ. 265—273 — Κ. Σάθα Μεσαιων. βιβλιοθήκη τόμ. Γ' σελ. 11, 90, 485 καὶ Νεοελλην. Φιλολ. σελ. 379 — Ἀνδρ. Δημητρακοπούλου Ὀρθόδοξος Ἑλλὰς σελ. 165 — Οἰκονόμου περὶ τῶν Ο' τόμ. Δ' σελ. 812 κλπ.

[6]) Ἡ Ἱεροσολυμιὰς ἐξεδόθη ἐν Ἱεροσολύμοις τῷ 1864. Εἶδος τιμῶσα τὸν ἐν Παλαιστίνῃ χορὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων.

ρεως περὶ τῆς φιλοσοφίας λεχθὲν « . . . . . τὰ δ' ἀπ' ἐκείνου ὄντες ἄνυδροι καὶ θηριώδεις· ὅθεν ἂν οὐδεὶς εὖ φρονῶν μὴ ὅτι γε καρπῶν ἰδεῖν εὐφορίαν τῶν κατὰ τοὺς λόγους, ἀλλ' οὐδὲ τὴν τυχοῦσαν βλάστην ἐλπίσειε. Φύσει γάρ πως ὑπὸ τῆς χρείας ἄγεσθαι φιλεῖ τὸ ἀνθρώπειον· ἐνδεὲς δὲ τῶν ἀναγκαιοτέρων, μόλις ἂν ἐπιστραφείη τῶν περιττῶν καὶ ὧν τὴν χρῆσιν ὑπερθέσθαι ἔχειν ὑπείληφεν » [7]). Οὐδὲ παράζενον ἄρα ἤθελε νομισθῇ ἀκουόμενον ὅτι μόλις πρὸ δεκαὲξ ἐτῶν ἀνέθορεν, ἐὰν μοὶ συγχωρῆται ἡ χρῆσις τῆς λέξεως, τὸ ὄνομα ἑνὸς πατριάρχου, τοῦ ἐλεεινοῦ ἐπιβάτου Θεοφάνους τοῦ Καρύκη τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἐγνώσθησαν. χάρις εἰς τὸν ζῆλον τοῦ ἀκαμάτου Ἰ. Σακκελίωνος [8]) καὶ τὴν πολυμάθειαν τοῦ μακαρίτου Σοφοκλέους Κ. Οἰκονόμου [9]), πόσοι δὲ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐπατριάρχευσαν ὑπάρχει ἀνακριβὲς, καθόσον μάλιστα ἀπὸ τοῦ 1523—1543 εἰς διάστημα εἰκοσαετὲς, καθ' ὃ ὁ Μαθᾶς [10]) ἀριθμεῖ ἑνὸς πατριάρχου —Ἱερεμίου Α'— τὴν β' πατριαρχείαν δυσκόλως πειθόμεθα ὅτι εἷς μόνος ἐπατριάρχευσεν· ὅθεν ἐκδιδοὺς πέρυσιν, ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀθηναίῳ [11]), τὸ πατριαρχικὸν χρονικὸν Κυρίλλου τοῦ Λαυριώτου [12] καὶ παραθεὶς συγκριτικὸν χρονολογικὸν πίνακα τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀρῆκα ἀόριστον τὴν χρονολογίαν· ἄλλως τε εἶχεν εἰπεῖ μοι, πρό τινος, ὁ κ. Παῦλος Λάμπρος περί τινος μολυβδοβούλου Ἱερωνύμου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐνῷ τοιοῦτος οὐδένα τῶν πατριαρχικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδοξίας φαίνεται ἀναβάς.

---

[7]) Λογικὴ ἐκ πολλῶν συνερανισθεῖσα ὑπὸ Εὐγενίου διακόνου τοῦ Βουλγάρεως· ἐν Λειψίᾳ 1766 σελ. 40.

[8]) Κατάλογος τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχευσάντων κλπ. Εὐαγγελικὸς Κῆρυξ τόμ. ϛ', 1862, σελ. 445-450.

[9]) Κ. Ν. Σάθα βιογραφ. Σχεδίασμα περὶ του πατριάρχου Ἱερεμίου Β' Ἀθήναις 1870 ἐν παραρτήματι ἐπιστολῆ Ι. Σακκελίωνι τοῦ Σ. Κ. Οἰκονόμου περὶ Θεοφάνους Καρύκη· σελ. 209—218· ἐξεδόθησαν καὶ ἰδιαιτέρως 50 ἀντίτυπα.

[10]) Ζ. Μαθᾶ Κατάλογος Πατριαρχ. σελ. 177—179.

[11]) Κυρίλλου Λαυριώτου Πατριαρχικὸν Χρονικόν· Ἀθήναιον· τόμ. ϛ' σελ. 1—52.

[12]) Πρὸς ὅσα ἔγραψα ἐν τῷ Ἀθηναίῳ [αὐτ. σελ. 3—16] περὶ Κυρίλλου ἁπάντων ὁ ἐν Ἀρεοπόλει τῆς Πελοποννήσου σχολαρχῶν κ. Ἀθανάσιος Πετρίδης ἐσημείωσέ τινα ἐν τῷ Ἀθηναίῳ [τόμ. ϛ' σελ. 253] ἀναιρετικὰ τῶν ὑπ' ἐμοῦ γραφέντων, καί τοι ἔγραψα οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος περὶ Λαυριώτου ἀλλ' ἀμφιβάλλων τρόπον τινά· πρὸς τὸν κ. Πετρίδην ὅμως τὸν τὰ πάντα εἰδότα ἀπαντῶ προσεχῶς διὰ βραχέων ἐν ᾧ ἐκδίδωμι τοῦ Κυρίλλου Ὁδοιπορικῷ εἰς Ρωσσίαν, ἐκ χειρογράφου τοῦ Δαπόντε, ὅστις λέγει τὸν Κύριλλον καὶ Ἁγιορείτην καὶ Μωραΐτην.

Κατάλογοι τῶν Πατριαρχῶν τῆς βασιλευούσης πόλεως ἐγράφησαν, εἴπομεν, πολλοὶ, ἀπὸ Δωροθέου τοῦ ἐπισκόπου Τύρου [13]) καὶ κατόπιν Νικηφόρου τοῦ πατριάρχου μέχρι Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου [14]), διὰ τοὺς πρώτους ἀπὸ Χριστοῦ δέκα-πέντε αἰῶνας, καθ' οὓς βοηθοῦσιν ἡμᾶς καὶ αἱ πολλαχοῦ τῶν χρονογραφιῶν τῶν Βυζαντινῶν ἐγκατεσπαρμέναι πληροφορίαι· διὰ δὲ τὴν μετὰ τὴν ἅλωσιν δυσχείμερον ἐκείνην ἐθνικὴν ἡλικίαν γινώσκομεν ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῆς παρὰ Κρουσίῳ ἐν Τουρκογραικίᾳ [15]) δημοσιευθείσης πατριαρχικῆς Ἱστορίας Μανουὴλ τοῦ Μαλαξοῦ, ἐκτὸς τῶν παρὰ Μελετίῳ Ἀθηνῶν [16]) Κομνηνῷ Ὑψηλάντῃ [17]), Δωροθέῳ Μονεμβασίας [18]) καὶ Δοσιθέῳ Ἱεροσολύμων [19]) ἢ καὶ Σεργίῳ τῷ Μακραίῳ [20]) πολλαχοῦ τῶν ἔργων αὐτῶν σημειωθεισῶν πληροφοριῶν, ἰδιαιτέρας τινὰς σημειώσεις, ὧν αἱ ἀνέκδοτοί εἰσι, πιστεύω, καὶ αἱ σπουδαιότεραι. Οὕτω δ' ἔχομεν ἐκδεδομένας ἀναγραφὰς ἢ καταλόγους πατριαρχικοὺς τῆς Νέας Ρώμης τὸν πληρέστερον δῆθεν νομιζόμενον τοῦ Ζαχαρίου

---

[13]) Θεοφάνους Χρονογρ. σελ. 19 ἐκδ. Bonnae.

[14]) βλ. Ἱερογραφικὴ Ἁρμονία ὑπὸ Κυρίλλου ἀρχιδιακόνου ἐν Κωνσταν/πόλει 1802· αὐτόθι ἐτυπώθη ὁ πατρχ. κατάλογος· σελ. 189.

[15]) Crusii Turcograecia σελ. 107—184.

[16]) Μελετίου Ἐκκλησ. Ἱστορ. τόμ. Γ', σελ. 330—334, 339—341, 367—371, 401—404, 429—431, 446—450, 465—468, 483—484. Χρησιμότατος ὁ ὑπὸ Βενδότου προστεθεὶς Δ' τόμος ἐν Βιέννῃ, 1795.

[17]) Κομνηνοῦ Ἀθαν. Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν· ἐκδιδ. ἀρχιμ. Γερμανοῦ Ἀφθονίδου· ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870.

[18]) Δωροθέου Σύνοψις ἱστοριῶν· κατὰ τὴν Ἐνετίησι τῷ 1806 ἔκδοσιν βλ. σελ. 128—131, 419—20, 422—423—428, 430—31, 434, 444—460. Τὸ τελευταῖον μέρος ἀνετύπωσεν, ἄνευ ἀνάγκης, ὁ Κ. Σάθας ἐν βίῳ Ἱερεμίου· σελ. 3—25 παραρτμ.

[19]) Δοσιθέου περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολ. πατριαρχ. σελ. 1169—1171, 1175. 1176.

[20]) Τούτου τὰ Ὑπομνήματα Ἐκκλ. Ἱστορίας ἀπὸ 1750—1800 ἐξεδόθησαν ὑπὸ Κ Σάθα ἐν τομ. Γ' Μεσαιων. βιβλθ. σελ. 201—420.

Μαθᾶ, τὸν μέχρι τῆς 4 ἰουλίου 1639, ἐκλογῆς δὲ Παρθενίου τοῦ Α′ φθάνοντα κατάλογον Φιλίππου Κυπρίου [21]). τὸν ὑπὸ ἀνωνύμου συντεθέντα καὶ παρὰ Bandouri κείμενον [22]), τὸν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ Κούμα [23]), τὸν τοῦ Νεοφύτου Μαυρομμάτη ἐκδοθέντα ὑπὸ Ἰ. Σακκελίωνος καὶ τὸν τοῦ Κυρίλλου Λαυριώτου, οὗ 1097 στίχους, τοὺς ἀπὸ ἁλώσεως μέχρι τοῦ 1795 πατριάρχας ἀναγράφοντας ἐδημοσίευσα ἐν Ἀθηναίῳ, περὶ ὧν ἄνω εἶπον. Ἀνέκδοτοι δὲ κεῖνται ὅ τε τοῦ Παγκρατίου Δημέρου [24]) κατάλογος, ὃν δημοσιεύω προσεχῶς, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, καὶ ὁ τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Δ′ [25]), ὅστις ἄχρι τοῦδε ἀγνοοῦμεν ποῦ ἀπόκειται, ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ Ζαβίρα [26]) καταρτισθείς.

Ἐπὶ τῇ βάσει πάντων τῶν χρονολογικῶν καταλόγων δυνατὸν νὰ διορθωθῇ ὁ πατριαρχικὸς κατάλογος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ πρὸς σύνταξιν τοσοῦτον σπουδαίου ἀλλὰ δὴ καὶ χρησιμωτάτου ἐθνικοῦ ἔργου δέον νὰ μελετήσωμεν καὶ συνοδικὰς πράξεις, ὅσαι πολλαχοῦ εὑρίσκονται ἀποτεταμιευμέναι καὶ βίους πατριαρχῶν καὶ ἐπιστολὰς καὶ τὰς εἰς αὐτοὺς πεποιημένας ᾠδὰς, μονῳδίας καὶ ἀκολουθίας ἱερὰς· καὶ τότε ὑπάρχει ἐλπὶς διορθώσεως τοῦ καταλόγου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διώρθωσα τὰς κακῶς κειμένας χρονολογίας τῶν πατριαρχείων Διονυσίου Δ′ τοῦ Μουσελήμου καὶ Καλλινίκου Β′ τοῦ Ἀκαρνᾶνος [27]), ἃς παραδόξως συγχίζουσιν ὁ Μαθᾶς, ὁ Μελέτιος Ἀθηνῶν, ὁ Κομνηνὸς, ὁ Λαυριώτης Κύριλλος, καίτοι καὶ αἱ λοιπαὶ χρονολογίαι εἰσὶν ἐσφαλμέναι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ ὀνόματα λείπουσιν· οὕτω, πρὸ τοῦ Μητροφάνους Α′, τῷ 320 ἀναβάντος τὸν θρόνον, ὁ Συμεὼν Λογοθέτης καὶ ὁ Κεδρηνὸς ἐν ταῖς χρονογραφίαις αὐτῶν [28]), σημειοῦσι πατριάρχας Πρεσβύτερόν τινα ἐπισκοπήσαντα ἔτη 8, Φιλάδελφον ἔτη 3′ καὶ Εὐγένιον ἐπ' ἔτεσιν 25, ἀλλ' ἐν τῷ ἐν χρήσει καταλόγῳ δὲν σημειοῦνται τὰ ὀνόματα ταῦτα· τίς δὲ παραδέχεται ἤδη ὅτι Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ἐξελέγη ἀμέσως μετὰ τὴν ἅλωσιν καὶ ὄχι ἓν καὶ, φρονῶ, δύο κατόπιν ἔτη; τὸ κατ' ἐμὲ δὲ, οὐδέποτε πιστεύω καὶ ὅτι ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας Α′ ἐκόσμησε τὸν πατριαρχικὸν οἰκουμενικὸν θρόνον διαρκῶς ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ αὐτὴ δ' ἡ σειρὰ τῶν πατριαρχῶν πολλάκις εἶναι διεσπασμένη, οὕτω δ' ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς βασιλευούσης ἔμενεν ἐπὶ τετραετίαν σχεδὸν χηρεύουσα, καθὰ αὐτοὶ οἱ κληρικοὶ μαρτυροῦσιν ἐρωτηθέντες ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ Μωάμεθ «ἀπὸ πολὺν καιρὸν πατριάρχην δὲν ἔχομεν, ἐπειδὴ ὁ πατριάρχης, ὁποῦ εἴχομεν, θεληματικῶς ἀρῆκε τὸ σκαμνί του καὶ ἀπὸ τότε (περίπου τῷ 1451) ἄλλον πατριάρχην δὲν ἐκάμαμεν» [29]) καὶ γράφοντες τὴν πρὸς τοὺς ἐν Βοημίᾳ Ὀρθοδόξους ἐπιστολὴν [30]), χρονολογουμένην τῇ 18 ἰανουαρίου 1451.

Ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν πατριαρχῶν, κατὰ λάθος ὡσαύτως, τοῦ Μαξίμου Β′ ἡ πατριαρχεία ἕλκεται ἀπὸ τοῦ 1482—1488 παρὰ Μαθᾷ [31]) τιθέντι κατόπιν Νήφωνα τὸν Β′, ἐνῷ ὁ Κύριλλος Λαυριώτης ἐκτείνει ἀπὸ τοῦ 1485—1491 διάδοχον καὶ αὐτὸς τιθεὶς τὸν Νήφωνα [32]), καθὼς καὶ ὁ Μελέτιος [33]), εἷς, χωρὶς τῆς προσηκούσης ἐρεύνης, κατηκολούθησεν ὁ Κ. Σάθας [34]), μὴ πιστεύσας τὸν λαμπρὸν Ζαβίραν, ὃν κατὰ πολλὰς περιστάσεις ἀντιγράφει, καὶ ὅστις εἰσάγει [34]) τὸν Μάξιμον πατριαρχεύοντα ἐν ἔτεσι 1479—1485. Πράγματι δὲ τὸ 1479 ὀρθότερον νὰ παραδεχθῶμεν μεταξὺ τῶν σημειουμένων χρονολογιῶν ἔτος τῆς ἐκλογῆς, παρατείνωμεν δὲ τὴν πατριαρχείαν ἄχρι τοῦ 1484, τοῦθ' ὅπερ καὶ διώρθωσα γράφων ἐν Ἀθηναίῳ, καὶ τάττων τὴν β′ πατριαρχείαν Συμεὼν τοῦ Τραπεζουντίου ἀπὸ τοῦ 1484

---

21) Ἐδημοσιεύθη παρὰ Βανδουρίῳ Imperium Orientale τομ. Α′ σελ. 218 καὶ ἑξῆς.

22) Αὐτόθι σελ. 1000—1004.

23) Κούμα Ἱστορ. ἀνθρωπίνων πράξεων τομ. Ζ′ σελ. 435—440, τομ. Η′ σελ. 482—532, τομ. Ι′ σελ. 393—403.

24) βλ. περὶ Παγκρατίου Δημέρου Νέα Ἑλλὰς Ζαβίρα σελ. 521, ἔνθα σφάλλεται διάφορον ὁρίζων τὸ περιεχόμενον.

25) Περὶ τούτου μαρτυρεῖ Κούμας ἐν Ἱστορ. ἀνθρωπ. πράξ. τομ. Ι′, σελ. 397, 400 βλ. Ζαβίρα ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 411.

26) Τρία ἀναφέρει αὐτὸς οὗτος ἐπ' αὐτῆς τῆς ὕλης συγγράμματα. Νέα Ἑλλὰς σελ. 247—248.

27) Μ. Γεδεὼν σημείωσις περὶ Καλλινίκου Ἀκαρνᾶνος ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872. Ἀθήναιον τομ. Ϛ′ σελ. 52 ἴδε καὶ σελ. 42, 43.

28) Ζ. Μαθᾶ Κατάλογος πατριαρχῶν σελ. 9 σημ.

29) Crusii Turcograecia πατριαρχ. ἱστ. σελ. 107.

30) βλ. ταύτην παρὰ Le Moyne Varia Sacra τομ. Α′ σελ. 294.

31) Μαθᾶ Καταλ. πατριαρχ. σελ. 169—170 καὶ ἑξῆς.

32) Κυρίλλου Πατριαρχ. Χρον. Ἀθήναιον τομ. Ϛ′ σελ. 23, 24 στιχ. 213—236.

33) Μελετίου Ἐκκλησ. Ἱστορ. τομ. Γ′ σελ. 339.

34) Σάθα Νεοελλ. Φιλολ. σελ. 97—Ζαβίρα Νέα Ἑλλὰς σελ. 289· τὸ δ' ἐν σελ. 92 ἔχρηζε διορθώσεως ἴσως.

—1487, ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἐκδόσεων τοῦ Thomas [35]) καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Δημητρακοπούλου [36]).

Ἐὰν τὰ πλησιέστερον ἡμῶν οὕτως ἔχωσιν οὐδὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν παράπανον διὰ τὴν χρονολογικὴν σύγχισιν καὶ τὴν πλήρη ἀσάφειαν, αἵτινες ἐπικρατοῦσιν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πρώτους διαδόχους τοῦ ἱεροῦ Στάχυος, ὅστις πρῶτος ὑπὸ τοῦ πρωτοκλήτου Ἀνδρέου χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος Βυζαντίου περὶ τὸ 36 ἢ 37 ἐπεσκόπευσεν ἔτη 16. Μετ' αὐτὸν, ὁ μὲν ἐν χρήσει [37]) κατάλογος ὁ καὶ ὑπό τινων ἀκολούθως ἀναδημοσιευθεὶς ἀλλ' ἄνευ οὐδεμιᾶς διορθώσεως, τάττει Ὀνήσιμον —67, Πολύκαρπον—84, Πλούταρχον —101, Σεδεκίωνα—110, Διομέννην—125. Ὁ δὲ Μαθᾶς Ὀνήσιμον—67, Πολύκαρπον—84 καὶ καθεξῆς, ὡς ὁ κατάλογος [38]). Δωρόθεος δ' ὁ Μονεμβασίας ἐν Συνόψει Ἱστοριῶν [39]) ἀριθμεῖ ἀπαράλλακτα τὸν Διομέννην μόνον Διογένην καλῶν, ἐνῶ ὁ κλεινὸς Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις [40]) ἔχει, μετὰ Στάχυν, Ὀνήσιμον—67, Πολύκαρπον—84, Ἐλευθέριον—91, Φήλικα—96 καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου Πολύκαρπον, ἀγνοῶ δὲ τίνας ὑπ' ὄψιν εἶχε συγγραφεῖς.

Καὶ καθεύδει λοιπὸν ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ τὸν Παῦλον ἀναμένει, τὸν θαυματουργήσοντα· ἐκεῖνος πρὸς αὐτὴν θὰ εἴπῃ Ταββιθὰ κοῦμι καὶ ὁ Ἕλλην τότε ὁ ὀρθόδοξος θὰ ἔχῃ πληρέστερον χρονολογικὸν πίνακα τῶν πατριαρχῶν τῆς πόλεως, ἥτις καὶ ἐγέννησε καὶ εἶδεν αὐτῆς ἀρχιεπισκόπους τὸν Πολύευκτον, τὸν Ταράσιον, τὸ Φώτιον, τὸν Γεννάδιον καὶ ἐπὶ τῶν τελευταίων χρόνων τὸν Σαμουὴλ Α', τὸν Κωνστάντιον, τὸν Γρηγόριον Στ' καὶ τὸν Σωφρόνιον Β'. Ἄλλως, ἐφ' ὅσον ὁ κατάλογος ὑπάρχει ἀδιόρθωτος οὐδεὶς δύναται ἀκριβῶς νὰ εἴπῃ πόσοι ἀνῆλθον τὸν οἰκουμενικὸν πατριαρχικὸν θρόνον, ἀπὸ Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου, μέχρις ἡμῶν.

[35]) Thomas: Eine Griechische originaturkunde zur gechichte der Anatolischen Kirche κτλ. Μονάχῳ 1853 σελ. 12, ὅπου ὁ Thomas τάττει τὴν πατριαρχείαν τοῦ Μαξίμου κατὰ τὰ ἔτη 1476—1482, περὶ οὗ ἐπέχω.

[36]) Ναθαναὴλ Χύχα ἐγχειρίδιον περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ πάπα ἐκδιδ. Α. Δημητρακοπούλου Λειψίᾳ 1869 σελ. 9.

[37]) Ἐκκλ. Ἱστ. Σ. Κ. (ομμητᾶ) ἐν Κων/πόλει 1847 σελ. 172.

[38]) Μαθᾶ Καταλ σελ. 4—5.

[39]) βλ. ἔκδοσιν τοῦ 1806 σελ. 128.

[40]) Ἑκατονταετηρὶς ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως· Λειψίᾳ 1805 σελ. 218.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κων/πόλεως ἀρχῆθεν βεβαίως πατριάρχης δὲν ἐκαλεῖτο· ὀφείλομεν δὲ νὰ γινώσκωμεν ὅτι διὰ ταύτην δὴ τὴν αἰτίαν καὶ καταλογοί τινες ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Α' οἰκουμενικῆς Συνόδου ἱεροῦ Μητροφάνους· οὕτως ὁ κατάλογος, ὃν ἐξέδωκεν ἐν τῷ Graeci Codices Mss apud· Nanios Patric. venet· conserv· ὁ Μιγγαρέλιος, γραφεὶς δὲ κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα εἰς στίχους ἰαμβικοὺς 80, ἄρχεται «Ἀρχιθύτης πρώτιστος ἐν πᾶσι μέγας,—ἄριστος ἀνὴρ ἱερὸς Μητροφάνης», [41]) οὕτω δὲ καὶ ἄλλοι ἀριθμοῦσιν [42]). Ἦν δὲ ἐν χρήσει ἡ ὀνομασία, δι' ἧς διακρίνονται οἱ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ γενάρχαι [43]). πιθανῶς δ' ἐπὶ Νερούα, βασιλεύσαντος μετὰ Δομετιανὸν καὶ προσενεχθέντος ἐπιεικῶς τοῖς Ἰουδαίοις, κατεστάθη ὑπ' αὐτῶν ὀνομασθεὶς ὁ ἐν Τιβεριάδι πατριάρχης, οὗ μιμνήσκεται καὶ ὁ τοῦ Νερούα διάδοχος Ἀδριανός [44]). Περὶ τῶν πατριαρχῶν τούτων τῶν παρ' Ἰουδαίοις πληροφορούμεθα μὲν πλείονα παρὰ τῶν ἀρχαίων τῆς Ἐκκλησίας [45]) πατέρων, γινώσκομεν δ' ὅτι κατηργήθη τὸ ἀξίωμα αὐτῶν ἐπὶ Θεοδοσίου Β' [46]). Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ τὸ ὄνομα πατριάρχης ἀπεδόθη καὶ εἰς τοὺς γερασμιωτέρους τῶν ἀρχαίων ἱεραρχῶν· οὕτω λ. χ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (τῷ 360) ἐν λόγῳ Κ.) ὠνόμασε Γρηγόριον τὸν ἴδιον πατέρα «νέον Ἀβραὰμ καὶ πατριάρχην ἡμέτερον» καὶ (ἐν λόγῳ ΜΑ) «σεμνὸν πατριάρχην, τιμίαν καὶ αἰδέσιμον κεφαλήν», ὁ δὲ Γρηγόριος Νύσσης Μελέτιον Ἀντιοχείας τὸν ἱερώτατον, ἐν τῷ εἰς αὐτὸν ἐπιταφίῳ «πατριάρχην καὶ νέον Ἰακὼβ» ἀποκαλεῖ. Ὁ δὲ ἱστορικὸς Σωκράτης [47]), λέγει, μετὰ τὴν Β' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον «πατριάρχας κατέστησαν διανειμάμενοι τὰς ἐπαρχίας Ἑλλάδιος τῆς Ποντικῆς διοικήσεως ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας.... ὁ Νύσσης Γρηγόριος καὶ ὁ Τρήμις Μελιτινῆς, Ἀμφιλόχιος ὁ Ἰκονίου καὶ Ὄπτιμος ὁ Ἀντιοχείας τῆς Πισσιδίας». Τὸν δὲ Ἀντιοχείας πρώ-

[41]) Graeci Codices Mss. apud Nanios κλπ. κώδηκι CCC, σελ. 502—504 λήγει «Ἡσαΐας ἄριστος ἐξ ὄρους Ἄθω».

[42]) Νικηφ. Καλλίστου Συνοψ. Μελετίου Ἀθηνῶν Ἐκκλησ. Ἱστ. τομ. Α, σελ. 318.

[43]) Ἀριθμ. Ζ', 2, Παραλειπομ. Β', κστ, 12.

[44]) Epist. ad Vospicum in Saturn.

[45]) μέτιθι Ὠριγέν. περὶ ἀρχῶν Δ' § 3, Κυριλ. Ἱεροσολ κατηχ. ιθ', Ἐπιφ. αἱρέσει λ, Θεοδώρ διαλογ. α κλπ.

[46]) Cod. Theodos libr. XVI tit. VIII, cap. 21.

[47]) Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβλ. Ε', κ. 8 καὶ ἑξ.

τη ἡ ϛ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐπευφήμισεν, ἐν τῇ ιζ' αὐτῆς πράξει, πατριάρχην, εἰρήσθω ὅμως ὅτι Τιμόθεος ὁ Αἴλουρος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐπέτρεψε καὶ τῷ μητροπολίτῃ Ἐφέσου νὰ ὀνομάζηται πατριάρχης [48]), ἀλλ ἐστέρησεν αὐτὸν τοῦ δικαιώματος τούτου ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἐφ' ἧς ὠνομάσθησαν πατριάρχαι οἱ ἔξαρχοι τῶν ἐξεχουσῶν πολιτικῶν διοικήσεων, οἱ καλούμενοι καὶ διὰ τοῦ τίτλου ἀρχιεπίσκοποι, τιμητικοῦ τίτλου, ὃν ἡ Ἐκκλησία φαίνεται χορηγοῦσα ἆθλον ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας εἰς διακεκριμένους ἱεράρχας, ὡς ἀπένειμεν αὐτὸν [49]) εἰς τὸν Σελευκείας. Θεοδόσιος δ' ὁ αὐτοκράτωρ ὠνόμασε πατριάρχην τὸν Χρυσόστομον καὶ τὸν Ρώμης Λέοντα, εἰ καὶ ὁ Ρώμης καλεῖται πατριάρχης ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Δ' Συνόδου [50]) ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου τοῦ Καππαδόκος [51]) περὶ τὰ 517, ἀπενεμήθη τῷ πατριάρχῃ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ ἐπίθετον προσαγόρευμα οἰκουμενικὸς, τοῦθ' ὅπερ καὶ τῷ πάπᾳ Ρώμης Λέοντι ἀπένειμον [52]) Ἀθανάσιος ὁ πρεσβύτερος καὶ Θεόδωρος καὶ Ἰσχυρίων οἱ διάκονοι, τῷ 451 ἔτει, εἰπόντες «Λέοντι τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ πατριάρχῃ», ἀπενεμήθη δὲ κατόπιν καὶ Ἀγαπητῷ πάπᾳ Ρώμης., τῷ 536, ὑπό τινων μοναχῶν Συρίας καὶ Παλαιστίνης «ὡς ἀγωνισαμένῳ διακαεστάτῃ καρδίᾳ καὶ ἐπιμελείᾳ σπουδαιοτάτῃ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας» [53]). Ὁ τίτλος δὲ οἰκουμενικὸς διὰ τὸν

[48]) Δοσιθεου περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχ. σελ. 935.

[49]) Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβλ. Β', 8 περὶ δὲ τῶν ἐξάρχων ἐπιθυμεῖ ὅσα λέγει ὁ Βαλσαμών· ἑρμην. Καν. Θ, Δ' οἰκουμ. Συνόδου.

Σημειωτέον δ' ὅτι καὶ τὸν τίτλον μητροπολίτου ἐνίοτε ἡ Ἐκκλησία ἆθλον ἔχουσα ἀρετῆς παρεῖχεν, ὡς εἰς τὸν ἐπίσκοπον Εὐχαΐτων Ἰωάννην· οὕτω. μετὰ τὴν ἅλωσιν, ἐτίμα τὴν ἐπισκόπων ἀρετὴν χορηγοῦσα αὐτοῖς τὴν ἄδειαν τοῦ φορεῖν μανδύαν, ὃν καταχρηστικῶς ἐνδύονται σήμερον καὶ αὐτοὶ οἱ τιτουλάριοι ἐπίσκοποι.

[50]) Σωκρ Ἐκκλ. Ἱστ. Ζ', 31, Συνόδων Συλλογὴ, ἔκδ. Μήλια τομ. Β' σελ. 118, 119, 121, 122.

[51]) Δοσιθέου περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολ. πατριαρχ. σελ. 945, Μαθᾶ Καταλ. πατρχ. σελ. 38, Οἰκονόμου περὶ τῶν Ο' τομ. Δ' σελ. 686. βλ. καὶ ὅσα λέγει περὶ Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ αὐτ. σελ. 709 εἰ καί πως ἀσαφῆ.

[52]) Οἰκονομ. π. τῶν Ο' τομ. Δ' σελ. 671, 714, ἴδε καὶ Συνόδου Δ' πρακτ. πραξ. Γ.

[53]) Δοσιθ. π. τῶν ἐν Ἱεροσολ. πατρχ. σελ. 947.

Κων/πόλεως ἐκυρώθη δι'αὐτοκρατορικοῦ θεσπίσματος, ἐπὶ Ἰωάννου πατριάρχου τοῦ Νηστευτοῦ, τῷ 586 [54]), τὸν δὲ τίτλον οὐδεμία κοσμικὴ παρέσυρε τρικυμία. Παναγιώτατον δ' ὠνόμασε τὸν τῆς Νέας Ρώμης πατριάρχην Σέργιον Μακάριος [55]) ὁ Ἀντιοχείας ἐν τῇ ϛ' Συνόδῳ, οὕτω δ' ὠνομάσθη ἐν τῇ αὐτῇ Συνόδῳ καὶ Γεώργιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, τῷ 680, λαβὼν προσονομασίαν, ἣν ἀπένειμον πάντοτε τοῖς πατριάρχαις [56]) καλοῦντες τὰ πάντα ἁγιωτάτους, εἰ καὶ πολλάκις ἁπλῶς ἁγιωτάτους καὶ κατόπιν ὠνόμασάν τινες τῶν Συνόδων αὐτούς. Ὁ ἀναγνώστης ἀρκεῖ ὅμως νὰ μάθῃ ὅτι παναγιώτατοι ἀπεκλήθησαν καὶ ἄλλοι πατριάρχαι [57]), γινώσκομεν δ' ὅτι ἐν τῇ ἐν τῷ ναῷ τῆς Παμμακαρίστου Συνόδῳ, τῷ 1593, ὁ Κωνσταν/πόλεως Ἱερεμίας, ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος παναγιώτατοι ἐκλήθησαν, ὡς καὶ ὁ Θεοφάνης ὁ Ἱεροσολύμων τῷ 1616, καὶ τούτοις συνωδὰ γράφων τῷ Ἱεροσολύμων Παϊσίῳ, τῷ 1652, Ἰωαννίκιος ὁ Ἀλεξανδρείας παναγιώτατον καλεῖ.

Περὶ τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Κων/πόλεως πατριάρχου εἶπε μέν τινα ὁ μητροπολίτης Χίου, τὸ πρὶν, νῦν δὲ Σερρῶν Γρηγόριος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «ἡ φωνὴ τῆς ὀρθοδοξίας» [58]), ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἐδεῖτο μείζονος ἐρεύνης, κατά γε τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ εἰ οὐχὶ καὶ κατὰ τὴν φήμην τοῦ γράψαντος, ἔγραψε δέ τινα καὶ ἐν τῇ «πραγματείᾳ περὶ τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τοῦ οἰκουμ. πατριάρχου ἐπὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ὀρθοδ. ἐκκλησιῶν», ἐξ ὧν συντόμως μανθάνει ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ πατριάρχης τῆς Νέας Ρώμης εἶχε τὴν θρᾳκικὴν διοίκησιν, δῆλον οὖν τὰς μέχρις Ἰλλυρικοῦ μητροπόλεις, τὴν Δακίαν, τὴν Σκυθίαν,

[54]) βλ. Μαθᾶ Καταλ. πατρ. σελ. 41—46, Ἐκκλησ. Ἱστορ. Σ. Κ. ἐν Κωνσταντινουπόλει 1847, σελ. 67, Εὐαγρ. Ἐκκλ. Ἱστ. βιβλ. Ε. 6, 7.

[55]) βλ. περὶ Μακαρίου ἐν Ἐλάσσοσι συγγραφαῖς Κωνσταντίου Α' ἐν Κων/πόλει 1866 σελ. 128· ὁ δὲ Σέργιος ἦν αἱρετικὸς καθὼς καὶ ὁ Μακάριος.

[56]) οὕτω γράφει καὶ Φώτιος «τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ Νικολάῳ πάπᾳ»· Ἐπιστ. Φωτίου ἔκδ. Ι. Βαλέττα σελ. 133, 146, ὡσαύτως δὲ γράφει καὶ τῷ οἰκονόμῳ καὶ συγκέλλῳ Ἀντιοχείας θεοφιλεστάτοις, θειοτάτοις συλλειτουργοῖς· αὐτόθι σελ. 143.

[57]) Δοσιθέου π. τῶν ἐν Ἱεροσολ. πατριαρχ. σελ. 961.

[58]) ἐξεδόθη ἐν Χίῳ τῷ 1863· βλ τούτου σελ. 51, 75—77.

τὴν Λιθουανίαν καί τινας τῶν ἀρκτικωτέρων χωρῶν· βαθμηδὸν ὑπέκυψαν οἱ ἔξαρχοι τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως ὁ Καισαρείας καὶ ὁ Ἐφέσου, δύο τῆς δυτικῆς ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Κορίνθου, κατόπιν ὁ τῆς Σικελίας θρόνος, ὁ τῆς Καλαβρίας, ὁ τῆς ἁγίας Σεβιρινῆς καὶ ὁ τῆς Κρήτης, ὑπὸ τὸν πάπαν Ῥώμης πρὶν τελοῦντες· μετὰ δὲ τὸν Ε' αἰῶνα καὶ τὰ τῆς Ἀπουλίας καὶ Λογγοβαρδίας τὰς παραλίους πόλεις κατεῖχεν ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης, ἐνῷ τὰς μεσογείους ὁ πάπας· ἐπὶ Νείλου δὲ τοῦ Δοξαπατρῆ [59]), περὶ τὸ 1140, κατεῖχεν ὁ οἰκουμενικὸς θρόνος «οὐκ ὀλίγον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἕως τῆς Προποντίδος, ἄχρι Χερσῶνος. ... καὶ Χαλδείας καὶ Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας .....καὶ αἱ παρίστριοι δὲ πόλεις αὐτῷ ὑπόκεινται, ἤτοι αἱ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ· καὶ αἱ τῆς Καππαδοκίας καὶ μέρη τῆς Ἀρμενίας καὶ αἱ Κυκλάδες νῆσοι καὶ αἱ λοιπαὶ ἅπασαι.. .καὶ ἡ Κρήτη καὶ ἡ Εὔβοια, καὶ ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ Ἑλλάς· καὶ εἰς τὴν μεγάλην Ρωσσίαν ἀπὸ τοῦ πατριάρχου Κων/πόλεως στέλλεται μητροπολίτης». Ἐκ δὲ τῆς ὑπὸ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ ἀνακεφαλαιώσεως τῶν ὁρθεσιῶν τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν [60]) βλέπομεν ὅτι δεύτερος, μετὰ τὸν Ρώμης, τάττεται ὁ θρόνος οὗτος «Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν μέχρι τῆς δυτικῆς Σικελίας, καὶ τὰς Κυκλάδας ἄχρι Πόντου καὶ Χερσῶνος, Ἀβεργίας τε καὶ Χολκίδος, καὶ Χαζαρίας ἕως Καππαδοκίας, τὰ τοῦ βορρᾶ πάντα κλίματα περιλαμβάνων» περὶ τὰ τέλη τοῦ Θ' αἰῶνος. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι καὶ μετὰ ταῦτα ἐξέτεινε τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὁ οἰκουμ. πατριάρχης καὶ εἰς τὰς ὑπὸ Βυζαντινῶν κατεχομένας χώρας καὶ εἰς τὰς ὑπὸ Τούρκων, οἵτινες κατ' οὐδὲν ἐπηρέαζον τὴν τοιαύτην αὐτοῦ τῆς δικαιοδοσίας ἐξάσκησιν· «οὐκ ἔνι ἀληθὲς ὅτι ὅσα γράμματα ἔρχονται εἰς ἡμᾶς—ἔγραφεν Οὐρβανῷ τῷ ϛ' Νεῖλος [61]) ὁ Κωνσταντινουπόλεως—εἰς τὸν Τοῦρκον ὑπάγουσι πρότερον. Πάσχο-

[59]) βλ. περὶ τῶν ε' πατριαρχ. θρόνων παρὰ Le Moyne Varia Sacra τόμῳ Α'.

[60]) παρά J. P. Migne Patrologiae τομ. PZ' στήλη 351· ἴδε δ' αὐτόθι τὸ Συνταγμάτιον Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἀπὸ στήλης 329—404, ὅπου καὶ ἡ περὶ τούτου ἔκθεσις Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ πρεσβυτέρου.

[61]) βλ. περὶ Νείλου Μαθᾶ Καταλ. σελ. 146 καὶ Μελετίου Ἀθηνῶν Ἐκκλ. Ἱστορ. σελ. 205 καὶ σελ. 247 περὶ Οὐρβανοῦ, τοῦ ἀθρόους μὲν προχειριζομένου τοὺς Καρδιναλίους, πέντε δὲ, κατὰ Πλάτινα, πνίξαντος ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ.

μεν γὰρ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν..... πλὴν ἔχομεν (ἀπὸ μέρους τῶν Τούρκων δηλαδὴ) πᾶσαν ἐλευθερίαν, ὥστε καὶ γράμματα δέχεσθαι καὶ ἀντιγράφειν, καὶ ἐπιστέλλειν, καὶ χειροτονεῖν, καὶ πέμπειν ἐπίσκοπον ὅπου βουλόμεθα» [62])

Τὰ ὅρια τῆς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου δικαιοδοσίας περιεστάλησαν κατὰ τὸν αἰῶνα ἡμῶν, ὁπότε κατὰ μὲν τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν ἀφῃρέθη ὁ πρῶτος τῶν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας θρόνων τὰς μητροπόλεις Κορίνθου, Μονεμβασίας, Παλαιῶν Πατρῶν, Λακεδαιμονίας, Χριστιανουπόλεως, Ναυπλίου, Ὠλένης, Ρέοντος, Τριπόλεως, Ἀθηνῶν, Θηβῶν, Νέων Πατρῶν, Αἰγίνης καὶ Ὕδρας, Τζίας, Παροναξίας, Σίφνου καὶ Μήλου, Ἄνδρου καὶ Σύρου, Τήνου, Σαντορήνης, Εὐρίπου, ἐν ὅλοις εἴκοσι, τὰς ἀρχιεπισκοπὰς—3—Ἀκράων, Δημητζάνης, Ζαρνάτας καὶ 23 ἐπισκοπὰς Δαμαλῶν (τοῦ Κορίνθου), Ἀνδρούσης, Μαΐνης, Ἕλους, Πλάτσης, Λαγίας, Μηλέας (τοῦ Μονεμβασίας), Βρεσθένης, Καριουπόλεως, Μαλτζίνης, (τοῦ Λακεδαιμονίας), Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων, Κορώνης, Μεθώνης (τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν), Ταλαντίου, Σαλώνων, Μενδενίτσης, Σκύρου, (τοῦ Ἀθηνῶν), Ζητουνίου, Λοιδωρικίου, Λιτσᾶς καὶ Ἀγράφων, Ραδοβισδίου, Σκοπέλου (τοῦ Λαρίσσης) καὶ Καρύστου (τοῦ Εὐρίπου) [63]), ὁπόσαι δ' ἀποσπώμεναι αὐτοῦ ἀντικανονικῶς ἢ οὐχὶ ἀναμοδίως προσαρτῶνται τῇ τῆς νεοτεύκτου παραδουναβίου ἢ ὑπεραιμίου ἐξαρχίας ἐκκλησίᾳ γινώσκει, πιστεύω, ὁ ἀναγνώστης.

Περὶ τῆς ὑπαλληλίας τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου γινώσκομεν πλείονα, νοῶ δὲ τὴν κληρικὴν τὴν τῶν ἐχόντων ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια, ἡ δὲ χορεία τῶν ὀφφικιούχων τούτων ἦν ἱκανῶς πολυάριθμος, τοιούτους δ' εἶχον καὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἐπισκόπων, δηλαδὴ τὸν μέγαν Οἰκονόμον, Μ. Σακελλάριον, Μ. Σκευοφύλακα, Μ. Χαρτοφύλακα, Σακελλάριον, Πρωτέκδικον, Κριτὴν, Πρωτοπρεσβύτερον, Πνευματικὸν πατέρα καὶ Ἀρχιδιάκονον [64])· τὸν δὲ χορὸν τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἀριθμεῖ Βυζαντινόν τι στιχούργημα. ὅπερ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν

[62]) ἴδε τὸ γράμμα παρὰ Ἀλτέρῳ ἐν Χρον. Φραντζῇ, 1791 (σελ. 149) καὶ Φωτίου Ἀμφιλοχ. ἐκδ. Σ. Κ. Οἰκονόμου, προλεγομ. σελ. κθ' σημ. θ' σελ. κη'.

[63]) Τὰ Σωζόμενα Ἐκκλ. συγγράμματα Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων τομ. Β', Ἀθῆναι 1864, σελ. 5—6.

[64]) βλ. Συμεὼν Θεσσαλον. κεφ. ΣΜΑ—ΣΜΔ, ΡΜΔ, ΡΜΖ, ΡΜΗ καὶ ΤΜΘ.

ΤΞ χειρογράφῳ τῆς πατμιακῆς Βιβλιοθήκης κείμενον μετ' ἄλλων [65]) ἀντέγραψα κατὰ τὴν τελευταίαν εἰς Πάτμον ἐπίσκεψίν μου· κατὰ δ' αὐτό, ὑπερπεντήκοντα ἀριθμοῦνται οἱ κληρικοὶ ὑπάλληλοι, ἐν οἷς τάσσονται καὶ ἄρχων ἐπὶ τῶν μοναστηρίων καὶ ἄρχων τῶν κοντακίων καὶ δευτερεύων, μὴ σημειουμένου ὅμως τριτεύοντος διακόνου, ἅτε πολὺ νεωτέρου ὄντος τοῦ ὀφφικίου· αὐτόθι δ' ἀριθμοῦνται ἐν τῇ ἐννάτῃ πενταδι τῶν ὀφφικιούχων τρεῖς πριμικήριοι ὁ τῶν ἀναγνωστῶν, ὁ τῶν ταβελλιτῶν καὶ ὁ τῶν νοταρίων, ἀλλ' ὡς παρατηρεῖ ὁ στιχουργὸς περὶ τῶν ὀφφικιούχων τοῦ παλατίου.

. . . . . .

Τίς ἐξαριθμήσει πάντας
Καὶ πενταδας καταστήσει ;

διὸ, κατὰ καθῆκον, ὀφείλω νὰ καταπαύσω τὸν περὶ τούτου λόγον, ἐπιφυλάττων εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου τὴν τιμὴν τοῦ νὰ γνωρίσωσιν ἄλλοτε καλλίτερον τὴν πατριαρχικὴν ὑπαλληλίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν ὀφφικίων ἄχρι τοῦδε· ὀφείλω δὲ σήμερον νὰ σημειώσω ὅτι καὶ πολλὰ τῶν ὀνομάτων ἤλλαξαν κατόπιν· οὕτω λ. χ. οἱ σήμερον παρὰ τοῦ πατριάρχου ἀποστελλόμενοι ἐξάρχοι ὠνομάζοντο περιοδευταὶ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους [66]), καίτοι τὴν διαφθορὰν τοῦ ὀνόματος σημειοῖ ὁ Βαλσαμὼν—δηλ. τῷ 1190—.

Παρὰ τῷ πατριάρχῃ ὑπῆρχε κατὰ καιροὺς σύνοδος, ἐκ τῶν παρεπιδημούντων ἀρχιερέων συγκροτουμένη, μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων, πρώην τε καὶ ἐν ἐνεργείᾳ, πρᾶγμα, ὅπερ διήρκει καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν, μέχρι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ὅτε διωρθώθη τὸ παρεισφρῆσαν κακόν. Ἰδίαν δὲ τακτικὴν σύνοδον ἀπετέλουν οἱ ὀφφικιοῦχοι τοῦ πατριάρχου καὶ οἱ ἱερεῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν. Πότε τὸ ὀφφίκιον τοῦ πρωτοσυγκέλλου καὶ συγκέλλου μετέπεσε νὰ δίδωται εἰς ἱερεῖς, ἀγνοῶ, ἐπὶ Βυζαντινῶν καὶ εἰς ἀρχιερεῖς διδόμενον, ὡς ἀπαράλλακτα, κατὰ κατάχρησιν, περιῆλθε τὸ ἀξίωμα τοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ οἰκουμ. θρόνου εἰς ἀρχιερέα, τὸ πρὶν, ἀδιαφόρως, εἰς ἱερεῖς καὶ διακόνους διδόμενον.

[65]) Περὶ τοῦ πολυτίμου τούτου χειρογράφου διελαβε διὰ μακρῶν ὁ φίλος Ι. Σακκελίων ἐν Bulletin de Correspondance Hellénique φυλλαδίῳ φεβρουαρίου σελ. 107—113, ὅπου ἐδημοσίευσε καὶ τὸ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ Χαλκηδόνος ἐκείνου γεγονὸς σημείωμα ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ αὐτόθι σελ. 113—128.

[66]) Βαλσαμῶνος Ἑρμην. εἰς 57 κανόνα τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου.

Τὰ καθήκοντα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου διδάσκει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης [67]), ἰδίαν δ' ἱστορίαν ἔχον καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο μένει εἰς ἄλλοτε ν' ἀναπτυχθῇ.

Ἐὰν ὁ ὑπομονητικὸς ἀναγνώστης μου ζητήσῃ νὰ μάθῃ ποῦ κατώκει ὁ πατριάρχης οὐδὲν ἀπ' ἐμοῦ θ' ἀκούσῃ καινὸν, ἐὰν μάλιστα γνώσκῃ ὅτι ὁ Πρωτόκλητος Ἀνδρέας «ἐκκλησίαν πιστῶν συστησάμενος, εὐκτήριον οἶκον πέραν, ἐν τῇ νῦν λεγομένῃ Ἀργυροπόλει ἀνήγειρεν, ἐν ᾧ ὕστερον ἀπετέθειτο τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀδριανοῦ [68]» κατὰ τὸν κώδηκα XXXIV τῶν Θεολογικῶν τῆς ἐν Βιέννῃ βιβλιοθήκης· καὶ ὁ πρῶτος μὲν χριστιανικὸς ναὸς ἀνηγέρθη, βλέπομεν, ἐν' ᾗ θέσει κεῖται σήμερον τὸ Φουντουκλὶ, ὅπου καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἐπισκόπου βεβαίως, ἠγείρετο, δεύτερον δὲ εὐκτήριον κατεσκεύασεν ἐν τόπῳ Ἐλαίᾳ καλουμένῳ, ὁ ἐπίσκοπος Ἀθηνογένης, ἢ κατὰ τὸ χρονικὸν Φιλίππου τοῦ Κυπρίου [69]), Ἀθηναγόρας. ὁ τρίτος ναὸς ᾠκοδομήθη ἐν τῷ προαστείῳ Συκαῖς, ἤτοι κατὰ τὸν Γαλατᾶν, ἤγειρε δ' αὐτὸν ὁ Περτίναξ, ΙΔ' τοῦ Βυζαντίου, κατὰ τὸν Μαθᾶν [70]), ἐπίσκοπος· οὕτως οἱ πρῶτοι ἐπίσκοποι τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατῴκουν τὸ ἀντίπεραν τοῦ Βυζαντίου, ἐφ' ᾧ καὶ τὸν τόπον Ἐλαίαν ζητητέον μεταξὺ Ἀργυροπόλεως καὶ Συκῶν, ἐνῳρὶς ὅμως μετέβησαν εἰς τὸ κατέναντι μέρος καὶ πρῶτος ὁ ἐπίσκοπος Καττῆνος ἢ Κηστῆνος, ὡς ὁ Μελέτιος Ἀθηνῶν λέγει [71]), ᾠκοδόμησε κατὰ τὸ Πετρίον ναὸν εἰς τιμὴν τῆς μάρτυρος Εὐφημίας.

Ὁ Μελέτιος ὅμως σφάλλεται, διότι, κατὰ τὸν Συναξαριστὴν, (Ἰουλίου 11 καὶ Σεπτεμβρίου 16) ὁ θάνατος τῆς ἁγίας συνέβη ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, περὶ τὸ 288, ὁ δὲ Καττῆνος ἐπεσκόπευεν ἀπὸ τοῦ

[67]) βλ. Συνοδ. Κανόνας τῆς ἐν Χαλκηδόνι Θ', ΚΗ', Λ', τῆς ἐν Τρούλῳ Η', τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ', ς', τῆς ἐν Σαρδικῇ ΙΔ' Σωζομ. Ἐκκλησ. Ἱστ. Ζ, 3, Η, 6· μέτιθι Θεοδώρ. ἐπιστ. ΙΗ', ΠΑ, Ἰουστινιαν. Νεαρὰ ΡΑΑ', ΜΖ'.

[68]) Lambecii Commentar. βιβλ ΙΙΙ. σελ. 145—148: παραβλ. Leunclavii βιβλ. IV σελ. 296.

[69]) Μαθᾶ Καταλ. Πατριαρχῶν σελ. 5

[70]) Μαθᾶ ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 6.

[71]) Μελετίου Ἐκκλησ. Ἱστορ. τόμ. Α' τῆς ὑπὸ Εὐθυβούλου ἀναθεωρηθείσης ἐκδόσεως σελ. 298· ἐν Κωνσταντινουπόλει 1853. Καὶ ὁ ψευδώνυμος δὲ Μαθᾶς, ἀπορῶν ἐπὶ τῷ ἀναχρονισμῷ, εἰς τὸν διάδο-

241—248, καὶ κατὰ ταῦτα ἄρα ὁ ἐπίσκοπος Δομετιανὸς νομίζω ὅτι ἀνήγειρε τὸν ἐν τῷ Πετρίῳ ναόν· ἐκεῖ ἦν καὶ ὁ πατριαρχικὸς οἶκος ἆρά γε; εἰς τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀναγνώστου προστίθημι καὶ τὴν ἐμὴν, παραπέμπων δ' εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σκαρλάτου Δ. Βυζαντίου γραφόμενα ἐν τόμῳ Α' τῆς πολυτίμου αὐτοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἔρχομαι εἰς τὰ σαφηνίσεως χρήζοντα καὶ τοῦτο ἵνα μὴ ἀπομακρυνθῶ τῆς ἐν τῷ Πετρίῳ ἐκκλησίας. Οὐδὲ θὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ παλαιὰ, καθότι ὁ κόσμος ὅλος γινώσκει ἀκριβῶς ὅτι ἅμα τῇ ἁλώσει, Μωάμεθ ὁ πορθητὴς παρεχώρησεν, ἀντὶ τῆς ἁγίας Σοφίας, τῷ πατριάρχῃ Γενναδίῳ Σχολαρχίῳ τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀπεχώρησε, μετὰ διετίαν, ὁ περίπυστος Γεννάδιος λαβὼν ὡς Πατριαρχεῖον τὸν ναὸν τῆς Παμμακαρίστου· καὶ ταῦτα μὲν γινώσκουσιν οἱ πάντες, ὡς νομίζω, ἀλλ' ἐντεῦθεν ἤρχιζεν ἡ δυσχέρεια τῆς καθορίσεως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσε πατριαρχεῖον ὁ Ναὸς οὗτος μετὰ τῶν πέριξ, ὅπου κατῴκησεν ὁ πατριάρχης διότι οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι, ὅπου ὁ πατριαρχικὸς ναὸς ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ ὁ πατριαρχικὸς οἶκος.

Καὶ τὸν χρόνον τοῦτον ὥρισεν ἀκριβῶς ὁ πατριάρχης Κωνστάντιος Α' ὁ ἀπὸ Σιναίου ἐν ἰδίᾳ ἐπιστολιμαίᾳ διατριβῇ δημοσιευθείσῃ ἐν ταῖς ἐλάσσοσιν αὐτοῦ συγγραφαῖς [72]), ἐξ ἧς γίνεται γνωστὸν ὅτι ἡ ἀφαίρεσις τῆς Παμμακαρίστου ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν συνέβη μετὰ τὴν πατριαρχείαν Θεολήπτου τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως, ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν διετέλει τοποτηρητὴς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ ἱεροδιάκονος τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Νικηφόρος. Καὶ τῆς μὲν ἀφαιρέσεως τοῦ ναοῦ μνημονεύει ὁ ἀκριβέστατος Δωρόθεος Μονεμβασίας ἐν τῷ χρονογράφῳ [73]) αὐτοῦ, τίθησι δ' αὐτὴν ἅμα τῇ πτώσει τοῦ Θεολήπτου, παρ' οὗ εἶχε λαμβάνειν ὁ τότε βεϊλέρβεης, δι' ὁμολογιῶν, πολλὰ χρήματα καὶ τούτου ἕνεκα κατέσχε τὴν ἐκκλησίαν, οὐδ' ἴσχυσαν αἱ ὑποσχέσεις καὶ αἱ ἄμεσοι πληρωμαὶ, διότι ἐξ οἰκείων προήρχετο τὸ κατὰ τῆς ἐκκλησίας βέλος· «καὶ ἔταξαν πολλὰ, λέγει ὁ Δωρόθεος, καὶ ἔβλαν καὶ τὰ σκεύη ὅλα σημάδι, καὶ ἔδωκαν νὰ τὴν γλυτώσουν τὴν Παμμακάριστον, ἀμὴ τίποτε δὲν ἔκαμαν, διότι ὡς λέγουν καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Θεολήπτου ἐσυνεργοῦσαν νὰ τὴν πάρουν, διὰ νὰ δείξουν πῶς αὐτοὶ ἐκυβερνοῦσαν, ἀμὴ ἄλλοι δὲν δύνονται». Βεβαίως εἰς ταῦτα πάντα ὁ Θεόληπτος οὐδαμῶς ἐνείχετο· ἄλλως τε ὁ Δωρόθεος οὐ μόνον ἀπαθῶς λαλεῖ περὶ αὐτοῦ, ἐνῷ τὸν Πατριάρχην καταδικάζει καὶ χλευαστικῶς λαλεῖ, ἀλλὰ καὶ παραδίδωσιν [74]) ὅτι ὅτε Ἱερεμίας, ἐν Μολδαυίᾳ ὢν καὶ ὁ αὐτόθι διαμένων Θεόληπτος συνεφιλιώθησαν, συνελειτούργησαν καὶ ὁ Θεόληπτος ἔδωκεν ἄδειαν τῷ Ἱερεμίᾳ ὅπως γράφῃ καὶ ὑπογράφῃ καθὰ πατριάρχης οἰκουμενικός.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ὁ Θεόληπτος οὐδαμῶς ἀνεμίχθη εἰς τὰς ραδιουργίας τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, περὶ Παμμακαρίστου· ὅπως σκεφθῶμεν ἀμερολήπτως οὐδεμία ἀνάγκη ν' ἀκούσωμεν τί λέγει κατ' ἀνδρός τινος εἷς ἕτερος, ἐπὶ παραδείγματι, Κύριλλος ὁ Λαυριώτης, οὗ μέρος τοῦ χρονικοῦ ἐδημοσίευσα πέρυσιν, ἀποκαλεῖ (στιχ. 492 καὶ ἑξ.)

Θεόληπτον τὸν μέγιστον, τῆς φύσεως τὸ θαῦμα,
Τὸν μέγιστον, τὸν ὑψηλὸν, λίαν ἐτρομήκη,
Τὸν θάμβος παριχόμενον ἅπασι τοῖς ὁρῶσι,
Μορφῆς σεβασμιότητι καὶ μελῶν εὐρυθμίᾳ,
(καὶ ἐλάλει) τὴν διάλεκτον τὴν τουρκικὴν σοὶ λέγω.....
Ἀλλὰ τοῦτον ἐφθόνησεν, ἐβάσκηνεν ὁ χρόνος
(1586) Καὶ ὡς ῥόδον ἐξέκοψεν ἀνθηρὸν καὶ ὡραῖον.

Πρὸ ὀκταετίας ὁ Κ. Σάθας γράψας τὸν βίον Ἱερεμίου Β', οὐχὶ μετὰ τῆς δεούσης φιλοπονίας, ἀποκαλεῖ τὸν Θεόληπτον [75]) σκαιὸν, ἀπαίδευτον καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτείας πάντη ἀνίδεον, ἀνήκοντα εἰς τὸν ὄχλον τῶν ἀναιδῶν ἐκείνων κηφήνων, πανοῦργον κλπ. ἀνυψοῖ δὲ τὸν Ἱερεμίαν εἰς περιωπὴν, ἣν δὲν ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ αἱ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ πηγαί. Αὐτὸς ὁ φίλα φρονῶν τῷ Ἱερεμίᾳ Δωρόθεος λέγει που [76]) «ὁ Ἱερεμίας ἀπερίσκεπτα καὶ ἄμετρα, καὶ χωρὶς βουλήν τινος εἶπεν· ἀπομένω· καὶ εἶχε τούτην τὴν συνήθειαν, ὅτι ποτὲ καλὴν βουλὴν δὲν ἤκουε τινός, μήτε ἄνθρωπον ὑποκείμενον ἤκουε καὶ διὰ τοῦτο ἐκρεμνίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐκκλησία εἰς τὰς ἡμέ-

[72]) Κωνσταντίου Α' Συγγραφαὶ Ἐλάσσονες· ἐκδιδόντος Θ. Ἀριστοκλέους ἐν Κωνσταντινουπόλει 1866 καὶ 1870 σελ. 343—369 ἴδε καὶ Κ. Ν. Σάθα Βιογραφικὸν Σχεδίασμα περὶ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β' Ἀθῆναι 1870 σελ. οθ'—πβ' ἐπιστολὴν Νικηφόρου Γλυκᾶ.

[73]) σελ. 453 ἐκδ. τοῦ 1806.

[74]) Χρονογραφ. σελ. 460 τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως.

[75]) Σάθα ἐνθ. ἀνωτ. σελ. οβ', οδ'

[76]) Χρονογράφ. σελ. 457· σημειωτέον δ' ὅτι ὁλόκληρον τεμάχιον

ρας του». Τὴν μικρὰν ταύτην παρέκβασιν, χάριν τοῦ φίλου Σάθα γράφων οὐδέποτε προεθέμην βεβαίως ὅπως δείξω ὅτι πάντη, κατὰ τὸν Χαιρωνέα φιλόσοφον, ἔοικε χαλεπὸν καὶ δυσθήρατον ἱστορίᾳ τἀληθὲς, ἀλλὰ μᾶλλον ὅπως μὴ ἀδικῶμεν τὴν μνήμην ἑνὸς οἱουδήποτε ἀνδρὸς τῆς ἐν τοῖς σκοτεινοῖς χρόνοις ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, μικρὸν ἢ μέγα διαβραματίσαντος πρόσωπον. Ἡμεῖς καὶ σήμερον ἀκόμη ὑβρίζομεν Παχώμιον τὸν Παταῖστον, σκαιὸν δὲ καὶ φαυλόβιον καλόγηρον ἀποκαλεῖ ὁ τελευταῖος τοῦ Ἱερεμίου Β' βιογράφος Κ. Σάθας, ἀνόσιον δὲ ὁ Μαθᾶς [77]), ἐνῷ ὁ Μελέτιος [78]) οὐδαμῶς ὑβρίζει. Καὶ ὅμως ὁ Λαυριώτης Κύριλλος, τίς οἶδε τίνας ὑπ' ὄψιν πηγὰς ἔχων, παραδίδωσιν ἡμῖν τὸν Παχώμιον Παταῖστον ὡς τοῦ Σουλτάνου Μεχμὲτ Γ' (στιχ. 482—84)

.....παιδαγωγὸν ἄριστον κατὰ πάντα,
ἔτι δὲ καὶ διδάσκαλον. .....
εἰς φιλοσοφίαν αὐτὴν καὶ εἰς γεωμετρίαν.

Εἰς τὸ προκείμενον ἐπανερχόμενος σημειῶ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1454—1456 τὸ Πατριαρχεῖον ἦν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἀπὸ

ἀναδημοσιεύσας ὁ καλὸς ἐκδότης ἐν τῷ περὶ Ἱερεμίου Βιογραφικῷ Σχεδιάσματι, παρεῖδε τὴν περὶ Ἱερεμίου Β' ἀμερόληπτον κρίσιν τοῦ Δωροθέου Μονεμβασίας· οὕτω μὴ πεισθεὶς καὶ εἰς τὰς σοφὰς παρατηρήσεις τοῦ πατριάρχου Κωνσταντίου (βλ. περὶ τοῦ ναοῦ τῆς Παμμακαρίστου καὶ περὶ τῆς βυζαντινῆς πατριαρχικῆς σχολῆς) ἃς ἐγίνωσκε καὶ ὅπου ὁ ἀοίδιμος ὁρίζει ἔτος ἀφαιρέσεως τῆς Παμμακαρίστου τὸ 1586 προσέθαμεν εἰς τὰς γνώσεις τοῦ τότε ἀρχιμανδρίτου κ. Νικηφόρου Γλυκᾶ, νῦν μητροπολίτου Ἰμβρου

[77]) Καταλ. πατριαρχῶν σελ. 183. σημειούσθω μοι δ' ὅτι ὁ ψευδώνυμος Μαθᾶς πάντοτε ἐκπλύνει καὶ τοὺς καλλιτέρους καὶ τοὺς χειροτέρους τῶν πατριαρχῶν δι' ὕβρεων καὶ σαρκασμῶν, ἀναξίων αὐτοῦ οὕτως, ἐξυμνῶν τὸν Διονύσιον Δ', κακόνικον ἀποκαλεῖ τὸν Καλλίνικον Β' Ἀκαρνᾶνα, ἀνάλατα πολλάκις χαριεντιζόμενος καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων προσώπων, περὶ ὧν ἐννοεῖται ὅτι γράφων ὀλιγίστας εἶχε καὶ ἀνεπαρκεῖς καὶ μὴ ἀκριβεῖς πηγάς.

[78]) Ὁ Μελέτιος, ἀπεναντίου, οὔτε εἰς ὑπερβολικοὺς ἐκτίθεται ἐπαίνους, οὔτε σαρκαστικῶς γλευάζει πρόσωπα, ὧν ἀγνοῶν τις τὸν βίον δέον ἵνα ᾖ ἐπιφυλακτικώτερος· οὕτως οὐδὲ αὐτὸν προπηλακίζει τὸν Στραβοσμασείας Γρηγόριον (Ἐκκλησ. Ἱστ. τομ. Γ' σελ. 446) οὔτε τὸν κατάπτυστον Κύριλλον Κονταρῆ τὸν Ἰησουίτην (βλ. Relation

τοῦ 1456—1586 διέμεινεν ἐν τῇ Παμμακαρίστῳ, ὅπου εἶχον ταφῇ καὶ δύο πατριάρχαι Παχώμιος Α' ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν καὶ Θεόληπτος Α' ὁ ἀπὸ Ἰωαννίνων· ἀφεὶς τὴν Παμμακάριστον ὁ τοποτηρητὴς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἱεροδιάκονος Νικηφόρος κατῆλθε τῷ 1586 εἰς τὸν ἐν Ξυλοπόρτῃ ναὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ὅπου διέμενεν ὁ πατριάρχης καὶ οἱ περὶ αὐτὸν μέχρι τοῦ 1603, ὁπότε μετέβησαν εἰς Φανάριον καὶ κατελαβον τὸν νῦν ὁρώμενον θεῖον πατριαρχικὸν ναὸν, κτίσαντες καὶ τὰ πατριαρχικὰ οἰκήματα. Παρέλαβον δὲ πάλιν μεθ' ἑαυτῶν τά τε ἅγια λείψανα καὶ τὴν βιβλιοθήκην βέβαια τοῦ πατριαρχείου, ἀλλὰ, κατὰ τὸν ἡμέτερον Κύριλλον, (στιχ. 553—555)

Οὐ μὴν σ' ὅμως ἐπρόφθασαν τοῦ εἰσκομίσαι ἔτι
Καὶ εἰκόνας τὰς θαυμαστὰς, τὰς ἱερὰς, τῷ ὄντι,
Ἀλλ' ἔμειναν, ἐτούρκεψαν, βλβαὶ Θεοῦ κριμάτων!

ἴσως δὲ, ἀνασκαφέντων τῶν τάφων τῶν κτιτόρων καὶ βασιλέων καὶ τῶν ὀστέων ριφθέντων ἔξω [79]), κατεποντίσθησαν ἢ καί που παρερίφθησαν τὰ λείψανα τῶν πατριαρχῶν Παχωμίου Α' τοῦ ἀπὸ Ζιχνῶν καὶ Θεολήπτου Α' τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων, ἐκεῖσε τεθαμμένων [80]).

Γινώσκομεν λοιπὸν ὅτι, ἀρχομένου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, τῷ 1603, καθὰ μέχρι σήμερον πιστεύομεν, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ραφαὴλ Β' τοῦ ἀπὸ Μεθύμνης, τὸ Πατριαρχεῖον κατεστάθη εἰς ὃν τόπον μέχρι σήμερον κεῖται, ὅπου Δομετιανὸς ὁ ἐπίσκοπος εἶχεν ἐγείρει τὸν εἰς τιμὴν τῆς μάρτυρος Εὐφημίας ναὸν, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου (491—518) ἀνοικοδομηθέντα, ἐπὶ δὲ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος ἀνακαινισθέντα καὶ πάντοτε διατηρήσαντα τὴν σεμνότητα ἱεροῦ σεμνείου παρθένων τῷ Θεῷ ἁρωσιωσαμένων, ἐν αἷς ἠριθμήθησαν, ἀναγκασθεῖσαι, ὡς λέγεται, καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Βασιλείου [81]). Ἐπειδὴ δὲ παρελάμβανον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ἱερὰν διὰ

de l' etablissement de la Compagnie de Jesus en Levant Paris 1869 σελ. 6) ὅστις, κατὰ τὸ γαλλικὸν τοῦτο σύγγραμμα, il a esté fort reconnoissant de l' instruction, qu' il avoit pris en nos escholes. , ... et a donné des temoignages affeurés du respect, qu'il portoit au Sainct-Siège, διότι εἶχε καὶ ἡ μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἐκκλησία τοὺς Βέκκους αὐτῆς καὶ Μητροφόνους.

[79]) Κωνσταντινιὰς ἔκδ. Β' σελ 95 κ. ἑξ. Κωνσταντίου Α' συγγραφαὶ Ἐλάσσονες σελ. 344.

[80]) Turcograecia σελ. 168.

[81]) Σκ. Βυζαντίου Κωνσταντινούπολις τομ. Α' σελ. 567. Ἀκολουθία ἁγ. Εὐφημίας ἔκδ. β' προλεγόμ. Ἡλία Τανταλίδου, δ'.

μωσίου εἰκόνα τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου ὁ ναὸς ὁ ἐν Πετρίῳ εἰς πατριαρχικὸν ὁρισθεὶς ἐπεκλήθη κοινῶς οὕτως, εἰ καὶ Ραφαὴλ ὁ ἀπὸ Μεθύμνης καὶ κατόπιν ὁ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν Τιμόθεος ἐπευφήμισαν εἰς ὄνομα τῆς Παμμακαρίστου τὸν δεξιὸν χορὸν τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ· παραμυθοῦντες δ' ὡς νομίζω, ἑαυτούς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ναοῦ τῆς Παμμακαρίστου, ἐκάλουν οὕτω καὶ τὸν ναὸν τὸν ἐν Ξυλοπόρτῃ, ὃν καὶ ναὸν τῆς Θεοτόκου τῆς Παραμυθίας, φαίνεται, ἔλεγον, καὶ ὅπου συνεκροτήθη ἡ Σύνοδος, ἡ ἐπικυρώσασα τὴν ὑπὸ Ἱερεμίου Β' μονομερῶς γενομένην καθίδρυσιν τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρωσσίας [82]). Ἴσως δὲ, πρὸς ὥραν, ἐχρησίμευσε πατριαρχεῖον καὶ ὁ ναὸς, ὁ σήμερον τζαμίον ὤν, παρὰ ταῖς Βλαχέρναις (Θεοτόκου Παραμυθίας;).

Ἅμα καταστα θέντος τοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Ξυλόπορταν φαίνεται ὅτι ἤρξατο καὶ ἡ φροντὶς περὶ τῆς οἰκοδομῆς πατριαρχικῶν οἰκημάτων, καὶ, πολὺ πιθανὸν ἐπὶ Μελετίου τοῦ Πηγᾶ, καθότι, ἐν ἀνεκδότῳ ἐπιστολῇ, ὁ ἱερὸς τῶν Ἀλεξανδρέων φωστὴρ, ὁ τῆς ἐν τοῖς κάτω χρόνοις εὐκλεῶς ἐκκλησίας ἀγλαΐσας τὸ στερέωμα, ἐκφράζει πρὸς Ἱερεμίαν τὸν τῆς Μολδοβλαχίας αὐθέντην τὴν λύπην αὐτοῦ « ὅτι μετεμελήθη σου ἡ αὐθεντία κτίσαι τὸ Πατριαρχεῖον ἐκεῖ . . . . . καὶ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι, ἐν οἷς παρακαλῶ καὶ ὑμᾶς εὑρεθῆναι· εὑρεθήσεσθε δὲ πάντως ἐὰν τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ ἀναλώσητε εἰς κτῆσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· » καὶ ὁ μὲν ἱερὸς Πηγᾶς ἔγραφεν ἐξ Ἀλεξανδρείας τῷ 1599, πρῶτος δ' ὁ ἀείμνηστος Ραφαὴλ Β' ὁ ἀπὸ Μεθύμνης ἤψατο τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου, μεθ' ὃν Τιμόθεος ὁ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν ἐπηύξησε τὸν ναὸν, τῷ 1614. Ὁ ἀναγνώστης γινώσκει βεβαίως ὅτι, ἀποφάσει συνοδικῇ παρὰ Μελετίῳ [83]) κειμένῃ, διέταξεν ὁ αὐτὸς Ραφαὴλ ὅπως οἱ εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ὑποθέσεις εὑρισκόμενοι μητροπολῖται ἢ δι' ἀνάγκην τῆς ἐκκλησίας διαμένωσιν ἐντὸς

[82]) βλ. Σπ. Ζαμπελίου καθίδρυσις πατριαρχείου ἐν Ρωσσίᾳ· Ἀθῆναι· 1859. Δωροθέου Χρονογρ. ἔνθ. ἀνωτ. Δοσιθέου Τόμος Ἀγάπης σελ. 538. Ὁ σεβασμιώτατος Ἴμβρου Νικηφόρος Γλυκᾶς (παρὰ Σάθα σχεδίασμα περὶ Ἱερεμίου β' σελ. πα) πιστεύει ὅτι ἄλλος ναὸς ἦν τότε καὶ ἄλλο πατριαρχεῖον παρὰ τὸ τῆς Παμμακαρίστου· ἀλλ' αὐτὸς ὁ Πηγᾶς λέγει τὴν Σύνοδον ταύτην συνελθεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βλάτου, ὅπου ᾤκει ὁ μακαρίτης κὺρ Ἱερεμίας. ἐν τῷ ναῷ τῆς Παναγίας τῆς Παραμυθίας.

[83]) Ἐκκλ. Ἱστορ. τομ. Γ' σελ. 429.

τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκήματος· ὁ Τιμόθεος ἀνεγείρας τὸν ναὸν ἐχάραξεν ἐπὶ τῆς πύλης τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα, ὅπερ ἀπὸ τῆς Μελετίου ἱστορίας λαβὼν ὁ Μάθᾶς ἐδημοσίευσε διωρθωμένον ἔχον οὕτω [84])

Δεῦρ' ἴτε ὦ ποιμάντορες Ἑλλάδος ἠδ' Ἀσίης
Εἰς σφέτερον ναὸν μητροπαρθένου Μαρίης, (ὃν)
Τιμόθεος ποιμὴν Βύζαντος δείματο Κούρῃ.
Κάμψατε τῷ πάντα γούνατα ἐσσαμένῳ
Θαργηλιῶνος, Ἰνδικτιῶνος 18, ΖΡΚΒ.

Ἀλλὰ τὰ ἐπὶ Ραφαὴλ ἐγερθέντα πατριαρχικὰ οἰκήματα ἀπετεφρώθησαν τῷ 1712, ἐν μέρει δ' ἐβλάβησαν ὑπὸ πυρκαϊᾶς καὶ τῷ 1739, ἐκάη δὲ καὶ ὁ ναὸς ὁ πατριαρχικὸς [85]), ξυλόστεγος, φαίνεται ὤν, ὅθεν ἀμφότερα ἀνῳκοδόμησεν ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας Γ' ὁ Πάτμιος, ἐπιχειρίσας μετὰ τρούλλου ὅπως ἀνεγείρῃ τὸν ναὸν, πεσόντος δὲ τούτου, κατὰ Βεντότην [86]), οἰκοδομήσας ξύλινον· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς οἰκοδομῆς ἐπεστάτουν πέντε ἀρχιερεῖς καὶ δύο λαϊκοὶ, ἄλλοι δὲ φιλογενεῖς ἄνδρες ἐξώδευσαν δι' ἀνέγερσιν τοῦ τοίχου, τῶν πυλῶν καὶ στολισμὸν αὐτῶν· ἐπεσκευάσθησαν δὲ κατόπιν τὰ οἰκήματα τὰ πατριαρχικὰ ἐπὶ Γρηγορίου Ε' [87]), τῷ 1798, ὁ δὲ ναὸς ηὐξήθη, οἷος φαίνεται, τῷ 1836 ἐπὶ Γρηγορίου ς', πρότερον μόλις τεσσάρων μέτρων ὕψος ἔχων καὶ σκοτεινὸς ὤν, καθὰ ἐνθυμεῖτο ὁ μακαρίτης πατήρ μου ἐπιστατήσας εἰς τὴν οἰκοδομὴν, ὑπὸ τὸν τότε ὀνομαστὸν Χατζῆ Νικολῆν, ἀρχιτέκτονα τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ. Ὁ ἀναγνώστης μοὶ ἐπιτρέπει βεβαίως ἵνα μὴ παρατείνω τὸν λόγον, ἐπιφυλάττομαι δ' ἐς ἄλλοτε νὰ λαλήσω μακρότερον περὶ μόνου τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ.

Ὑπὸ τὴν ξυλίνην τοῦ θείου ναοῦ ὀροφὴν, ἣν ὁ Ἱερεμίας Γ' ματαίως προσεπάθησε ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ θόλου λιθίνου, διότι οὐδ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐπιτρέποντα τοῦτο ἤθελον ταπεινὴ σκέπη νὰ ᾖ

[84]) Μελετίου ἐκκλ. ἱστορ. τομ. Γ' σελ. 429, Μαθᾶ Κατάλ. πατρ. σελ. 189.

[85]) Ἀνέκδ. Ἐγκύκλιος Ἱερεμίου Γ'. ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872· προλεγομ. Μ. Γεδεών σελ. 9, 17.

[86]) Βεντότου συμπλήρωμα Ἐκκ. Ἱστορ. Μελετίου σελ. 7 παρβλ. Ἀθαν. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν σελ. 313.

[87]) Βίος καὶ Πολιτεία Γρηγορίου πατριάρχου· Ἀθήνησι 1853 σελ. 17, 18.

ἀκριβὴς παράστασις τῆς ἐν χαλεποῖς χρόνοις καταστάσεως τοῦ ἡμετέρου γένους· ὑπὸ τὴν πενιχρὰν τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκήματος στέγην εἶδεν ὁ Ἑλληνισμὸς τῶν κάτω χρόνων σκηνὰς ἐθνικῆς θλίψεως καὶ δόξης, πένθους καὶ ἀγαλλιάσεως, ἀλλ' οὐδέποτε ταπεινώσεως. Ἐκεῖ ὁ ἡρωϊκὸς Κύριλλος Λούκαρις ὑπερμαχῶν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὰ θεόγραπτα αὐτῆς δόγματα ὑπερασπίζων καὶ καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς παπικῆς τυραννίας καὶ τῆς μισαδελφίας τῶν Ἰησουϊτῶν, ἐνίκα τούτους κατορθῶν τὴν ἐκ πάσης τῆς Ἀνατολῆς ἀποδίωξιν αὐτῶν. Αὐτόσε Καλλίνικος ὁ Ἀκαρνὰν ὅλως ἔνθους ζήλου πλησθεὶς κατεδίωκε τὴν ἀσέβειαν εἴτε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰωάννου Στάγη [88]) εἴτε ἐν τῷ τοῦ Μεθοδίου [89]) Θεσσαλονίκης.

Ἐκεῖ κατεδικάζετο ἡ καινόφωνος διδασκαλία τοῦ ἀγύρτου Αὐξεντίου, ἐκεῖ ἡ τῶν Ἁγιορειτῶν κολλυβάδων, ἐκεῖ τέλος, εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ὁ λαμπρὸς τῶν Γρηγορίων ἰσοστάσιος Γρηγόριος ὁ ϛ′ κατεδίκαζε τὰς ἀντιδογματικὰς πλάνας τὰς ἀπό τε τοῦ Τιβέρεως προσπνευούσας, ἀπό τε τοῦ Ἰονίου πελάγους καὶ τῆς ἐν Ἀνδρῳ Καϊρείου Σχολῆς [90]). Ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου θρόνου, ὃν ἡ παράδοσις, ἴσως μὴ σφαλλομένη, θέλει θρόνον τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ σοφοῦ Λουκάρεως, τοῦ ἐπιφανοῦς Διονυσίου Δ′ Μουσελίμου, τοῦ Ἱερεμίου Γ′, τοῦ Κωνσταντίου Α′, τοῦ Βουλγάρεως, τοῦ Θεοτόκη, τοῦ Μηνιάτη, τοῦ Οἰκονόμου, καὶ ἐφ' ἡμῶν πλέον τοῦ Εὐσεβίου Παναᾶ, τοῦ Εὐσταθίου Κλεισβούλου. Ἐν δὲ τῇ συνοδικῇ αἰθούσῃ, ὅπου σήμερον, σκυθρωπῶσα ἐπὶ τῇ ἀδυσωπήτῳ κρημνήσει τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐγερθέντος ἰσχυροῦ συστήματος ἡ εἰκὼν ἀναρτᾶται Σαμουὴλ Α′ τοῦ Χαντζερῆ, ἐκεῖ ἐκυφοροῦντο καὶ συνεζητοῦντο αἱ ἐθνικώτεραι τῶν ὑπο-

---

[88]) Μ. Γεδεὼν Βιογραφικὴ σημείωσις περὶ τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β′ τοῦ Ἀκαρνᾶνος· ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872, σελ. 15, 16

[89]) Μ. Γεδεὼν ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 18, Μελετίου Ἐκκλ. Ἱστ. τομ. Γ′ σελ. 485, Μαθᾶ Καταλ. σελ. 225, Σάθα Νεοελ. Φιλολογία σελ. 354, Ζαβίρα Νέα Ἑλλὰς σελ. 402.

[90]) Ἐπιστολὴ ἐγκύκλιος Γρηγορίου ϛ′ κατὰ τῶν Λατινικῶν καινοτομιῶν· ἐν Κωνσταντινουπόλει 1839—Πρακτικὰ τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας περὶ συνοικεσίων καὶ περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου· αὐτόθι 1839 ἴδε καὶ τὴν ἐπιστολὴν κατὰ Καίρου αὐτόθι ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ 1839. Ἀντίρρησις Ματθαίου Κυζίκου· ἐν Κωνσταντινουπόλει 1841 προλεγομ. Σαμουὴλ Κυπρίου σελ. νθ′.

θέσεων, ἐκεῖ ἐπὶ δύο καὶ ἥμισυν αἰῶνας ἦν ἡ ἐπὶ τῆς καθόλου διανοητικῆς τοῦ γένους κινήσεως ἀνωτάτη ἐποπτεία, ἥτις σήμερον πλανᾶται πέραν τοῦ μονίμου καὶ ἰσχυροῦ κέντρου.

Ἐπὶ τῶν τοίχων, ἐπὶ τῆς ὀροφῆς, ἐπὶ τῶν κλιμάκων τοῦ καταρρέοντος οἰκήματος τῶν Πατριαρχείων εἶναι γεγραμμένον ἓν μάθημα διὰ τοὺς σήμερον διοικοῦντας μέγιστον· ἓν γεγονὸς, μία ἱστορία, ἀλλὰ συμπέρασμα παρεχόμενα μέγιστον, τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀφοσίωσιν, μεθ' ἧς οἱ πατριάρχαι καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς εἰργάζοντο, οὐδένα κίνδυνον φοβούμενοι. Αὗται αἱ πύλαι ἔχουσιν ἑκάστη ἰδίαν ἱστορίαν καὶ μελαγχολικαὶ μὲν, ἀλλ' ἐνδοξοι ἕφερον ἕνα ἕνα τοὺς βότρυς τῆς πίστεως κρεμαμένους, ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦντας τὴν δύναμιν τὴν ἐθνικήν.

Ἔγραφον ἐν Κων/πόλει νοεμβρίου ἀρχομένου 1878.

Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών.

Β'.

ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

ΕΝ ΤΑΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΑΙΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ. [1]

Ἡ Κωνσταντινούπολις, ὑπὸ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένη, εὑρίσκεται σήμερον εἰς τὴν αὐτὴν μεταβατικὴν ἐποχὴν ἣν αἱ πλεῖσται τῶν τῆς Ἑσπερίας πόλεων, μεγάλων καὶ ἐλασσόνων, πρὸ ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα αἰῶνος διῆλθον, ἀποδυθεῖσα μὲν τὸ ἀρχαῖον καὶ πεπαλαιωμένον μεσαιωνικὸν ἔνδυμα, καινουργῆ δὲ καὶ πολυτελῆ στολὴν περιβληθεῖσαι, ἐμπρέπουσαν πρὸς τὸ ἐν γένει πνεῦμα τοῦ παρόντος φθίνοντος αἰῶνος. Περιττὴ μοὶ φαίνεται χρονοτριβὴ ἡ ἔκθεσις τῶν πολλαπλῶν αἰτίων, ἅτινα ἐπήνεγκον τὴν ἀνακαίνισιν τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων καὶ ὧν ἡ ἐσωτερικὴ ὤθησις ὁρμεμφύτως καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καταφαίνεται πόλει· ἐκτὸς τῆς ἐμφύτου τῷ ἀνθρώπῳ εὐγενοῦς ὁρμῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ φυσικῶν καλλιλογικῶν ἐνστίκτων, τῶν ἐν τῇ βελτιώσει τῶν δημιουργημάτων αὐτοῦ ἐναργέστατα διατρανουμένων ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν καλυβῶν μέχρι τῶν ἀριστοτεχνημάτων τοῦ περικλεοῦς αἰῶνος τοῦ Περικλέους, ἐπέρχονται καὶ αἱ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας μεγάλαι ἐφευρέσεις, αἱ ἐκ βάθρων συνταράξασαι καὶ μεταρρυθμίσασαι τὸ σύνολον τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, πολλὰ τῶν τέως ἡθῶν ὁλοτελῶς ἐξαφανίσασαι καὶ ἄλλα ἀντεισαγαγοῦσαι· ἄλλος δὲ οὐχ ἧττον οὐσιώδης λόγος εἶναι καὶ οἱ σὺν τῇ προόδῳ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐξεύρεσις καὶ χρησιμοποίησις νέων στοιχείων ὑλικοῦ τῆς κατασκευῆς, οἷον ἡ χρησιμοποίησις τοῦ σιδήρου, ἥτις πρὶν σχεδὸν παντελῶς ἔλειπεν, ὡς καὶ διαφόρων εἰδῶν ἀσβέστου ὑδραυλικῆς, ἀμμοκονίας (ciment) κλπ. Ἐὰν δ' εἰς ταῦτα προσθέσωμεν καὶ πολλοὺς ἄλλους συντελεστὰς, ἀπορρέοντας ἐκ τῶν πολιτειακῶν καὶ κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων τῶν τελευταίων αἰώνων θὰ ἐννοήσωμεν ἐντελῶς πῶς ἡ μορφὴ τῶν μεσαιωνικῶν πόλεων οὐσιωδῶς ἠλλοιώθη καὶ ὅλως νεοφανῆ τύπον προσέλαβεν.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν παρατηροῦμεν ὅτι καὶ αὐτὴ τὴν ἐπιρροὴν τῶν αὐτῶν αἰτίων ὑφισταμένη ἤρξατο ἀπό τινων δεκαετηρίδων ἤδη βαθμιαίως καὶ λίαν βραδέως ν' ἀποβάλλῃ τὴν προτέραν αὐτῆς ἀνατολικὴν φυσιογνωμίαν, ἐπιζητοῦσα καὶ προφανῶς ἐπιδιώκουσα εὐρωπαϊκήν τινα μορφήν. Ἀλλὰ, καίπερ λίαν βραδέως καὶ βῆμα πρὸς βῆμα τελουμένη, ἡ ἀνακαίνισις αὕτη δὲν φέρει τὰ εὐάρεστα ἐκεῖνα ἀποτελέσματα τοῦ παραγγέλματος « σπεῦδε βραδέως », διότι κατ' αὐτὴν δὲν τηροῦνται οἱ αὐστηροὶ καὶ ἐνιαῖοι νόμοι τῆς καλαισθησίας, ὧν καὶ μόνων ἡ ἐφαρμογὴ παρήγαγε τὰ θαυμαζόμενα περικαλῆ ἀριστουργήματα τῶν ὡραίων εὐρωπαϊκῶν πόλεων, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἐπικρατεῖ ἀκατάσχεστός τις αὐθαιρεσία, εἶδός τι θορυβώδους ὀχλοκρατίας ἢ καὶ παντελοῦς ἔτι ἀναρχίας ἐν τῷ καλλιτεχνικῷ πολιτεύματι, ἀσέβεια καὶ περιφρόνησις τῶν καλαισθητικῶν κανόνων, ὁλικὴ ἔλλειψις συναισθήσεως τοῦ ἐπιβαλλομένου καθήκοντος καὶ ζοφερὰ ἄγνοια τῶν στοιχειωδῶν νόμων τῆς τέχνης. Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ ὑπάρχῃ ὁμοιορρυθμία καὶ ὁμαλὸν καλλιτεχνικὸν ὕφος ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ πόλεως κατοικουμένης ὑπὸ τοσοῦτον πολυποικίλου συμπλέγματος διαφόρων λαῶν; Ἀφοῦ οἱ τρόποι τοῦ σκέπτεσθαι, ἀφοῦ αἱ ἰδέαι καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν λαῶν τῆς νέας ταύτης Βαβυλῶνος οὕτωσὶ ποικίλλουσι καὶ κατὰ διάμετρον ἀντιθέτως πολλάκις κεῖνται φυσικῶς δὲν ἔπεται ὅτι καὶ ἡ ἔκφρασις αὐτῶν οὐσιωδῶς θέλει διαφέρει; Εἶναι ἀδύνατον βεβαίως νὰ παραχθῇ ἐνταῦθα ὁμοιορρυθμία, ἐκτὸς ἂν ἐπήρχετο ἐσωτερικὴ φυσιολογικὴ συγχρώτησις, χημική τις, οὕτως εἰπεῖν, ἕνωσις τῶν λαῶν τούτων καὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν αἰσθημάτων καὶ τάσεων, ἀλλὰ τότε πάλιν τίς οἶδε ὁποῖον ἐξαμβλωματικὸν ἔκτρωμα ἤθελε γεννηθῇ ἐκ τῆς ἀλλοκότου ταύτης mesalliance.

Ἐνόσῳ λοιπὸν ἡ ὑφεστῶσα νῦν ἀταξία καὶ ἡ σύγχυσις ἐξακολουθοῦσιν οἰκοθεν ἐννοεῖται ὅτι οὐχὶ μόνον οὐδεμία ἰδιορρυθμία καὶ οὐδὲν ἀρχιτεκτονικὸν εἶδος εἶναι δυνατὸν νὰ διαπλασθῇ, οὐχὶ μόνον θὰ ἐξακολουθῇ ἡ πρωτεύουσα αὕτη νὰ κατατάσσηται παρὰ τῆς εὐρωπαίοις

---

[1] Ἡ πραγματεία αὕτη ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Κατσελίδου ἐν τῇ ἐπετείῳ πανηγυρικῇ συνεδριάσει τῆς ἀδελφότητος Ξηροκρήνης, κατὰ μάϊον τοῦ 1878, παρεχωρήθη προθύμως ὑπ' αὐτοῦ πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τῆς Ἀνατολῆς.

περιηγηταῖς μεταξὺ τῶν μυθολογουμένων πόλεων τῶν «χιλίων καὶ μιᾶς νυκτῶν» ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνακαινίσεως ταύτης, τῆς συγκεχυμένης καὶ ἄνευ συναισθήσεως τοῦ ἐπιδιωκομένου τέρματος, προχωρούσης, θ' ἀποβαίνῃ ὅλονὲν παραδοξότερόν τι κράμμα, μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀληθῶς sui generis, καθότι οὔτε εὐρωπαϊκὴ πόλις θὰ ἦναι οὔτε πλέον τὸν ἀνατολικὸν τύπον θὰ παριστᾷ.

Πρὸς τὴν καλλονὴν πόλεώς τινος συμβάλλουσι βεβαίως καὶ πολλοὶ ἄλλοι παράγοντες ἐκτὸς τοῦ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως τῶν οἰκοδομῶν αὐτῆς, ὡς π. χ. ἡ εὐρύτης καὶ ἡ εὐθυγραμμία καὶ τὸ κανονικὸν τῶν ὁδῶν, ἡ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς κατάλληλος διανομὴ πολλῶν εὐρυχώρων πλατειῶν καὶ κομψῶν δημοσίων κήπων, ὁ στολισμὸς αὐτῶν διὰ πολυτελῶν καὶ ὡραίων ἀγαλμάτων καὶ ἄλλων μνημείων τῆς γλυπτικῆς· ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάντα ἂν παρῶσιν ἄνευ τῆς τηρήσεως ἐν γένει μὲν ῥυθμοῦ τινος εἰδικώτερον δὲ ὁμοιορρυθμίας οὐδέποτε ἡ ἐν λόγῳ πόλις ἔσεται ὡραία ἀλλὰ θέλει προσομιάζει πρὸς γυναῖκα πολυτελῆ μὲν καὶ λαμπρὰ φέρουσαν κοσμήματα, ἐνῷ αὐτὴ ἡ ἰδία εἶναι δύσμορφος καὶ ἀηδής.

Εἰς ἄλλων κρατῶν τὰς ἀνακαινιζομένας πόλεις, κύριοί μου, ὑπέρογκα χρηματικὰ ποσὰ δαπανῶσιν αἱ τε κυβερνήσεις καὶ αἱ δημαρχίαι ὅπως ἀγοράζωσι κατεδαφίζωσι καὶ ἐξαφανίζωσι τὰς παλαιὰς συνοικίας καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν χαράττωσι τὰ σχέδια τῶν νέων καὶ μεγαλοπρεπῶν τμημάτων τῆς νέας πόλεως. Ἐνταῦθα ὅμως κακός τις δαίμων αὐθορμήτως τὰ βαρέα ταῦτα καθήκοντα τῆς δημαρχίας ἀναλαβὼν ἄρδην συχνάκις ἐξαφανίζει ὁλοκλήρους συνοικίας καὶ μεγάλα τμήματα τῆς πόλεως ταύτης καὶ τὰς πρὶν σκολιὰς καὶ δυσβάτους ὁδοὺς αὐτῆς μεταβάλλει εἰς ἀχανεῖς πλατείας, ἐν αἷς βασιλεύει ἡ ἐρήμωσις. Ὁ μετὰ μεγάλου ζήλου δημαρχιακὰ καθήκοντα ἐκτελῶν κακὸς οὗτος δαίμων εἶναι αἱ συχναὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πυρκαϊαί, αἵτινες προὐκάλεσαν ἤδη τὴν δὶς καὶ τρὶς καὶ τετράκις πολλῶν συνοικιῶν ἐκ βάθρων ἀνοικοδόμησιν. Αἱ ἀπαίσιοι ὅμως αὗται ἐκδουλεύσεις τοῦ φθοροποιοῦ θεράποντος οὐδόλως ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῶν κτητόρων τῶν ἀνοικοδομουμένων συμπλεγμάτων, διότι παρατηρεῖται μὲν πάντοτε ὁρατή τις βελ ίωσις εἰς ἑκάστην τῶν οἰκοδομικῶν τούτων μεταμορφώσεων ἀλλ' αὕτη εἶναι τόσον μικροσκοπικὴ ὥστε, ἂν εἶχέ τις τὴν ἐπιεικῆ ὑπομονὴν ὅπως ἐκ τῆς βαθμολογικῆς ταύτης βελτιώσεως προσδοκᾷ τὴν καλλιλογικὴν ἀνάπλασιν τῆς πόλεώς μας θὰ κατήντα ἐπὶ τελουσνὰ ἴδῃ ἐκμηδενιζομένας τὰς περιουσίας τῶν κατοίκων αὐτῆς. Αἱ τοιαῦται μεταμορφώσεις, κύριοί μου, δὲν γίνονται κατὰ τὸ δημιουργικὸν πρόδειγμα τοῦ δαρβινισμοῦ, καθ' ὃ ἀνεπαίσθητος σχεδὸν ἐστὶν ἡ

ἀπὸ ζωϊκῆς τάξεως εἰς ἄλλην ἀνωτέραν ἄνοδος, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πραγματικὴ καλλιλογικὴ μετεμψύχωσις. Ἀλλ' ἵνα ὑπάρξῃ μετεμψύχωσις, ἀπαιτεῖται βεβαίως πρὸ παντὸς ἄλλου ψυχή, καὶ ἡ ψυχὴ ἴσα ἴσα εἶναι ὁ ῥυθμός. Ἐὰν δὲ ὀρθῶς λέγηται: le stye c' est l' homme πόσῳ δικαιότερον δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν: «πόλις ἐστὶ ῥυθμός»;

Ἀλλ' ἂν ὑπ' ὄψιν ἔχωντις τοὺς διαφόρους ἀρχιτεκτονικοὺς ῥυθμοὺς ἐπιδοθῇ εἰς πρακτικὰς μελέτας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ὅπως ἐξακριβώσῃ τὸ ἐπικρατοῦν ἐνταῦθα ῥυθμικὸν σύστημα, θέλει ἀμέσως περιπλακῇ ἐντὸς πολυδαιδάλων καὶ πολυπλόκων λαβυρίνθων, παρομοίως ταῖς περιπεπλεγμέναις καὶ σκολιαῖς ὁδοῖς τῆς πόλεως ἣν ἐξετάζει, καὶ οὐχὶ μόνον δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξεύρῃ ἐπικρατοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὕφος τι ἀλλὰ, τολμῶμεν εἰπεῖν, οὐδένα ἀπολύτως ἀρχιτεκτονικὸν γνήσιον ῥυθμὸν θέλει ἀπαντήσει, εἰμὴ τερατώδη τινὰ καὶ ἀλλόκοτα συναφύσματα διαφόρων εἰδῶν καὶ συστημάτων. Πλησίον μεγαλοπρεποῦς λιθοκτίστου μεγάρου, ἀπαστράπτοντος ἐξ ὡραίου λευκοῦ μαρμάρου καὶ ζωηρὰν ἐντύπωσιν προξενοῦντος διὰ τῶν ποικίλων κοσμημάτων αὐτοῦ, ἀπαντᾶτε πενιχρὰς ξυλίνας οἰκίας, μελαίνας ἐκ τῆς παλαιότητος, ἄνευ χρώματος, ἄνευ ὡρισμένων γραμμῶν, πρὸς καλύβας μᾶλλον ποιμένων παρεμφερεῖς ἢ πρὸς ἔργα ἐξελθόντα ἐκ τῶν χειρῶν τέκνων τοῦ ΙΘ' αἰῶνος· ἀπέναντι δὲ τούτων ἀπαντᾶτε ἴσως τὰς ἐνταῦθα αὐθαιρέτως λιθοκτίστους οἰκίας καλουμένας, ὧν συστατικὰ εἶναι πᾶν ὅτι δύναται νὰ φαντασθῇ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ἤτοι λίθοι παντὸς εἴδους καὶ μεγέθους, χῶμα ἄσβεστος, ψάμμος, πλίνθοι, λίνον, κέραμοι, ξύλα διαφόρων δένδρων καὶ φανταστικὰ τεμάχια σιδήρου ὑπὸ ἀβελτέρων χειρῶν αὐθαιρέτως συγκεκολλημένα· παραπλεύρως δὲ τῆς λιθοκτίστου ταύτης οἰκίας ἀπαντᾶτε πιθανώτατα μέγα τι καὶ ἀτελεύτητον ὑψηλὸν τεῖχος. ἀναμιμνήσκον τὰ κυκλώπεια ἔργα τῶν ἀρχαίων καὶ τίς οἶδε ὁποῖον ἀχανὲς οἰκόπεδον οἰκοδομῆς περιμένει, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν πλευρὰν τοῦ μνησθέντος μεγάρου βλέπετε ἴσως αἰσχρόν τι καὶ ῥυπαρὸν παράπηγμα, παντοπωλεῖον ἢ ἄλλο τι ἀντικρὺ δὲ τούτου σειρὰν πεπαλαιομένων ἐργαστηρίων. Ἡ εἰκὼν αὕτη, κύριοί μου, μὴ νομίσητε τυχὸν ὅτι ἐλήφθη ἐκ τοῦ πέραν τοῦ κερατείου κόλπου τμήματος τῆς πόλεως, ὅπου συγκριτικῶς ἀπαντῶμεν καὶ τὰς καλλιτέρας τῶν ὁδῶν καὶ τὰς παλαιοτέρας τῶν οἰκοδομῶν· παντάπασι, ὅτε περὶ τῆς ἀνακαινιζομένης πόλεως ὁμιλοῦντες, τὰ παραδείγματα ἡμῶν λαμβάνομεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ Σταυροδρομίου, ἔνθα κατοικεῖ τὸ ἄνθος τῆς Κωνσταντινουπολιτικῆς κοινωνίας, οἱ πλουσιώτεροι γαιοκτήμονες καὶ οἱ εὐγενέστεροι καὶ μᾶλλον ἀνε-

πτυγμένοι τῶν κατοίκων. Ἀπ' ἐναντίας, ἐν τῇ κυρίως καλουμένῃ Πόλει, ἤτοι ἐν τῷ Βυζαντίῳ καὶ τῇ δεξιᾷ ὄχθῃ τοῦ κερατείου κόλπου, αἱ οἰκοδομαὶ εἰσι μὲν ἴσως εὐτελέστεραι καὶ πτωχότεραι ἀλλὰ φέρουσιν ἁρμονικήν τινα ὁμοιορρθυμίαν, ἣν διακρίνει τις τόσῳ εὐχερέστερον ὅσον μᾶλλον εἰς τὰ ἐνδότερα, εἰς τὰς τουρκικὰς λεγομένας συνοικίας, εἰσδύει, διότι ἐκεῖ σώζονται ἔτι ὁλόκληρα συμπλέγματα ξυλίνων οἰκιῶν ἅτινα δὲν στεροῦνται γραφικῆς τινες ἀξίας καὶ καλλιτεχνικῶν ἰδιοτήτων, ἐξεγειρόντων παρὰ τῷ θεωμένῳ αὐτὰ καλλιτέχνῃ, ἀρχιτέκτονι ἢ ζωγράφῳ, οὐκ ὀλίγην καλαισθητικὴν εὐαρέσκειαν καὶ τοῦτο, διότι εἰσὶν ᾠκοδομημένα κατὰ ὁμοιόν τι καὶ κοινῶς παραδεδεγμένον πρόδειγμα. Ναὶ, κύριοί μου, ἂν κριτικός τις καλλιτέχνης ἠσχολεῖτο περὶ τὴν συγκριτικὴν σπουδὴν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς πόλεως ταύτης μὴ ἀμφιβάλητε ὅτι ἐπὶ τέλους τὴν δάφνην τῆς προτιμήσεως ἤθελεν ἀποθέσει ἐπὶ τῶν πεπαλαιομένων καὶ μελανῶν ἀετωμάτων τῶν τουρκικῶν τούτων ῥωμαντικῶν συνοικιῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἑκατομμύρια στοιχισάντων συμπλεγμάτων τῶν ὁδῶν τοῦ μικροῦ μας Παρισίου.

Θεμελιώδης μὲν καὶ γνήσιος τύπος ρυθμοῦ, δυναμένου τοῦ χρόνου προϊόντος καί τῶν φιλοκάλων ὁρμῶν τῶν κατοίκων αἰσίως ἀναπτυσσομένων νὰ βελτιωθῇ καὶ εἰς τὸ προσῆκον ὕψος ἀναχθῇ, ἐντελῶς ἐλλείπει ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἀλλ' ἂν μετὰ προσοχῆς ἐξετάσωμεν τὰ προϊόντα τῆς αὐτόχθονος τέχνης — καὶ κρίνομεν ἐπάναγκες νὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα ὅτι περὶ ταύτης κυρίως πρόκειται ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ, καθ' ἣν οὔτε ἀνάκτορα οὔτε σποραδικά τινα μέγαρα, οἷα πρεσβείας καὶ ξενικὰς ἐπαύλεις, λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν, διότι ταῦτα εἶναι οἰκοδομαὶ μεταφυτευθεῖσαι ἐνταῦθα δίκην ἀλλοδαπῶν καὶ ἐφημέρων φυτῶν οὐδαμῶς προωρισμένων νὰ δώσωσι τὸν σπόρον εἰς ἐπερχόμενα εἴδη καὶ νὰ ἐγκλιματωθῶσι διαρκῶς, ἀλλ' ἔρχονται καὶ παρέρχονται ὡς ξένοι περιηγηταὶ — ἐὰν, λέγωμεν, μετὰ προσοχῆς ἐξετάσῃ τις τὰ προϊόντα τῆς αὐτόχθονος τέχνης ἐν κυρίως χαρακτηριστικὸν μετὰ μονοτόνου καὶ ὀχληρᾶς σχεδὸν ἐπιμονῆς προβάλλει καὶ κατισχύει πάντων τῶν λοιπῶν, ὥστε ἐπὶ τέλους αὐτὸ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἕνα τῶν ἰδιαζόντων τύπων τῶν ἐν Κων/πόλει προσόψεων. Ἐννοῦμεν τὸν ἐξώστην, τὸ πασίγνωστον σαχνισὶ, ὅπερ οὐδεμία σχεδὸν οἰκία, εἴτε πλουσία, εἴτε πτωχὴ, εἴτε ξυλίνη, εἴτε λιθόκτιστος, εἴτε κατ' ἐπιτόπιον, εἴτε κατ' εὐρωπαϊκὸν κατεσκευασμένη τρόπον, στερεῖται· οὐαὶ δὲ εἰς ἐκεῖνον τὸν τάλανα ἀρχιτέκτονα ὅστις ἤθελε τυχὸν παραμελήσει τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐξώστου τούτου, τὸν ὁποῖον τὸ ὡραῖον ἥμισυ τοῦ

πληθυσμοῦ τῆς πόλεως ταύτης θεωρεῖ ὡς ἀναπόφευκτον ὅρον τοῦ κατοικησίμου πάσης οἰκίας. Τὴν ἀρχὴν τοῦ στοιχείου τούτου τῆς κατασκευῆς, ὅπερ καθόλου ἄγνωστον τυγχάνει ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς πόλεσιν, ἴσως τινὲς θέλουσιν ἀναζητήσει ἐν τῷ πόθῳ τῶν μεσημβρινῶν λαῶν ὅπως ἀφθονώτερον ἀπολαύωσι τοῦ ἡλιακοῦ θάλπους, ἀλλὰ λογικωτέρα φαίνεται ἡμῖν ἡ ἔρευνα τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ, ὃν ἦν ἠναγκασμένον τὸ ὡραῖον φύλλον τῆς πρωτευούσης ταύτης νὰ διάγῃ συμμορφούμενον πρὸς τὰ ὀθωμανικὰ ἤθιμα καὶ εἰς τὴν αὐστηρὰν οἰκογενειακὴν δίαιταν τῶν ἀνατολιτῶν· φαντασθῆτε λοιπὸν τὰς φύσει φιλοπεριέργους καὶ φιλοθεάμονας θήλεις κατοίκους τῆς πόλεως ταύτης, οὔσας καταδεδικασμένας νὰ διάγωσιν ὁλόκληρον τὸν ἀῤῥῶν βίον αὐτῶν ἐντὸς τοῦ τετραγώνου τῶν τεσσάρων τοίχων τῶν χαρεμίων τῶν δεσποτικῶν ἐκείνων οἰκιῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ ἔξω κόσμου! Ἀναγκαστικῶς ἔπρεπε νὰ δοθῇ ὥθησίς τις πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν, ἔκχυσις πρὸς τὴν ἔξω ἀτμοσφαῖραν καὶ, ἀπαραλλάκτως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ θυμώδους καμπανίτου ὅπερ ἐκπέμπεται ζωηρῶς πρὸς τὰ ἔξω διὰ τοῦ λευκοῦ ἀφροῦ ὅστις σχηματίζεται περὶ τὸ χεῖλος τῆς φιάλης, οὕτω καὶ τὸ σαχνισὶ ὑπῆρξεν ἡ ὁρμητικὴ ἔκχυσις τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀνησύχου πνεύματος πρὸς τὸν ἔξω κόσμον. Ὁ ἐξώστης λοιπὸν οὗτος ἐπήγασεν οὕτω, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπόλυτος ἰδιοκτησία τῶν θηλέων κατοίκων τῶν οἰκιῶν· ἐπειδὴ δὲ αὐστηρότατος κανὼν τῆς οἰκοδομικῆς καλαισθησίας κελεύει ὅπως πᾶς ἀρχιτεκτονικὸς τύπος ᾖ συνεπὴς πρὸς τὴν παραγαγοῦσαν αὐτὸν ἀρχὴν οὐχὶ μόνον ἀηδὴς εἶναι ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ἐνυπάρχουσαν καλαισθησίαν διὰ τοῦ ἀλγεινοτέρου τραυματίζει τρόπου ὁσάκις ἀτενίζομεν ἐντὸς κομψοῦ καὶ περικαλοῦς ἐξώστου ἐνθρονισμένην χονδροειδῆ τινα καὶ πωγωνοφόρον ἀνδρικὴν μορφὴν, ἀφοῦ ἡ ἁρμονικὴ καλλονὴ ἀπαιτεῖ ὅπως ἐντὸς αὐτοῦ θεώμεθα τὴν θελκτικὴν κατατομὴν καὶ τὰς ἁπαλὰς καμπύλας γραμμὰς ἁβρᾶς γυναικείας μορφῆς, στολιζούσης χαριέντως αὐτὸν, ὅπως λευκόν τι μαρμάρινον ἄγαλμα σεμνῆς καὶ ὡραίας θεᾶς στολίζει τὸ σοβαρὸν καὶ βαθύσκιον κοίλωμα μεγαλοπρεποῦς καὶ πολυτελοῦς ναοῦ.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ὅπως λεπτομερέστερον ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὴν ἀνέλιξιν ἰδεῶν ἐπὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ τὸ ἀρχιτεκτονικὸν τοῦτο motif δύναται ἄριστα νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ διακοσμήσει τῶν ἀπόψεων, ὡς καὶ πράγματι πολλαχοῦ ἤδη ἐγένετο, ἔνθα βλέπομεν κομψοτάτους ἐξώστας μετὰ τῆς δεούσης ἀναλογίας καὶ συμμετρίας, ἄλλοτε μὲν μεμονομένους ἄλλοτε δὲ συμμετρικῶς καὶ κατὰ ζεύγη διηρυθμισμένους, παρέχοντας διὰ τῶν ζωηρῶν σκιῶν ἃς ῥίπτουσιν ἐπὶ τῆς προ-

σόψεως καὶ διὰ τῶν κοιλωμάτων τὰ ὁποῖα παράγουσι ποικιλίαν γραφικωτάτην καὶ χαριεστάτην ὄψιν εἰς τὴν ὅλην οἰκοδομήν. Οἱ ἐξῶσται οὗτοι οὐδόλως βεβαίως παρεμφέρουσι πρὸς τὰ συνήθη ἐκεῖνα δύσμορφα σαχνισία τῶν πεπαλαιωμένων συνοικιῶν, ἅτινα ὁμοιάζουσι μᾶλλον πρὸς κλωβία ἀνηρτημένα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου τῆς οἰκίας, ἐν οἷς διαφόρων εἰδῶν πτηνὰ ἀτενίζει τις πολλάκις, ἢ πρὸς ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα.

Ἕτερον οὐχ ἧττον σπουδαῖον χαρακτηριστικὸν τῶν προσόψεων τῶν γνησίων κωνσταντινουπολιτικῶν οἰκοδομημάτων εἶναι καὶ ἡ ὑπερμέτρως ἐκπεπερασμένη τάσις πρὸς μέγαν ἀριθμὸν παραθύρων. Τὴν ὅλως περίεργον καὶ ὄντως ἀνεξήγητον ταύτην ροπὴν θέλετε εὐχερῶς διακρίνει, κύριοί μου, ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεστέρων ἀνακτόρων ἀρχόμενοι καὶ μέχρι τῶν πενεστέρων ξυλίνων οἰκημάτων καταλήγοντες. Ἡ δὲ γέννησις πάλιν τοῦ οἰκοδομικοῦ τούτου εἴδους ἀναζητητέα καθ' ἡμᾶς εἰς τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τῶν ξυλίνων οἰκιῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, αἵτινες οὐχὶ μόνον ἐπέτρεπον ἀλλὰ καὶ αὐτόχρημα ἐπέβαλλον τὴν ἐφαρμογὴν πολλῶν ἀνοιγμάτων. Ἐκ τῶν ξυλίνων δὲ τούτων οἰκοδομῶν, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστὸν πρὸ ὀλίγων ἔτι δεκαετηρίδων ἦσαν σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐν χρήσει ἐν τῇ ἀνατολικῇ ταύτῃ πόλει, μετεβιβάσθη εἶτα ὅλως ἀσυνεπῶς καὶ παραλόγως τὸ αὐτὸ σύστημα, ἀνέπαφον σχεδόν, καὶ εἰς τὰς μετέπειτα ἐνεκα τῶν συχνῶν πανολεθρίων πυρκαϊῶν κατ' ἀνάγκην ἐπιβληθείσας λιθοκτίστους οἰκοδομάς· οὐδὲ μίαν λέξιν εἶναι ἀνάγκη νὰ δαπανήσῃ τις πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀπορριπτέου καὶ ἐξοβελισίμου κακοζήλου τούτου συστήματος, ὅπερ εἰς μὲν τὴν οἰκοδομικὴν οἰκονομίαν οὐδεμίαν παρέχει βοήθειαν, τὴν δὲ καλλιτεχνικὴν πρόσοψιν τὰ μάλιστα ἐξασθενίζει καὶ ἐξευτελίζει. Αἱ μικραὶ αὗται ἀναλογίαι, κύριοί μου, αἵπερ κατ' ἀνάγκην ὡς ἐκ τῆς ὑπερμέτρου αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ προκύπτουσιν, οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν ν' ἀποβῶσιν ὡραῖαι, διότι φέρουσιν ἐν ἑαυταῖς τὸν τύπον τοῦ χαλαροῦ, τοῦ παραλελυμένου, τοῦ ἀθυρματικοῦ, τοῦ εὐθράστου· ὁποῖαι γελοῖαι διαστάσεις μένουσι συνεπεία τῶν πολλῶν τούτων ἀνοιγμάτων εἰς τὰς μεταξὺ δύο παραθύρων παραστάδας, αἵτινες τόσον στεναὶ καὶ λεπταὶ καταντῶσιν ὥστε προξενοῦσι τὴν ἐντύπωσιν φωσφορικῶν πυρείων τὰ ὁποῖα εὐκόλως δύναταί τις νὰ θραύσῃ διὰ τῶν δύω δακτύλων του! Ἐνῷ ἡ σεβαρὰ ἐκείνη μεγαλοπρέπεια τῶν ὀλίγων ἀλλὰ μεγάλων καὶ μεθ' ὡραίας ἀναλογίας καὶ μετὰ ἁπλῶν γραμμῶν ἐσχεδιασμένων παραθύρων ὁποίαν εὐγένειαν, ὁποίαν χάριν, ὁποίαν σεμνότητα παρέχει καὶ εἰς τὴν ἁπλουστέραν αὐτὴν πρόσοψιν!

Ἐκ τῶν δύω τούτων στοιχειωδῶν χαρακτηριστικῶν καὶ ἐξ ἄλλων

τινων λεπτοτέρων, προδιδόντων τάσεις ὅπως διὰ τοῦ ἀθυρματικοῦ εἴδους, διὰ τῶν ζωηρῶν ἐσοχῶν καὶ ἐξοχῶν καὶ διὰ τῆς παραστάσεως βαθειῶν σκιῶν παραστήσωσι τὸ κομψὸν τὸ πολυτελὲς, τὸ luxurieux οὐδέποτε ὅμως τὸ καλλιτεχτικῶς ὡραῖον, δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἰδέα τις περὶ τῶν βάσεων τοῦ βραδέως γεννωμένου καλαισθητικοῦ ὕφους τῶν ἐν Κων/πόλει οἰκοδομῶν.

Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι πολυτελεῖς στολισμοὶ τῶν ἀπόψεων εἶναι, κύριοί μου, ὅλως ἐναντίοι πρὸς τοὺς ἐνιαίους καλλιτεχνικοὺς κανόνας· τοιαύτη τις πρόσοψις παρομοιάζει πρὸς ποικιλοτάτην καὶ πολυδάπανον ἐνδυμασίαν ἐρωτοτρόπου κυρίας, ἥτις διὰ διαφόρων ποικιλοχρόων ταινιῶν καὶ κροσσῶν καὶ ἐξαρτημάτων, διπλῶν καὶ τριπλῶν ἐπενδυτῶν, μικροτεχνικῶν καὶ λεπτοϋφάντων τριχάπτων, ἀναπεπταμένων πτερῶν ταώνων καὶ φασιανῶν ζητεῖ ματαίως νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀγνὴν ἐκείνην καὶ μεγαλοπρεπῆ ὡραιότητα τὴν ὁποίαν ἄλλη καλαισθησίαν κεκτημένη γυνὴ ἐκφράζει διὰ πλουσίας μὲν ἀλλ' ἁπλῆς καὶ σεμνῆς ἐσθῆτος, μετὰ ῥέμα κυμαινομένων ὀλίγων φυσικῶν πτυχῶν, μετὰ ἑνὸς καὶ μόνου λεπτοφυοῦς ἄνθους καταλλήλως τοποθετημένου καὶ μετὰ τῆς ἀνεκφράστου καὶ μυστηριώδους ἐκείνης χάριτος τῆς ἐπὶ πάντων τούτων ἐπιπνεούσης.

Ὁ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τοιούτων γραφικῶν καὶ ζωηρῶν τύπων ἀναπτυσσόμενος ῥυθμὸς θέλει παράσχει αὐτῇ μορφὴν μᾶλλον πόλεώς τινος τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας μετ' ἀσιατικῆς τινος ἀποχρώσεως, πόρρω ἀπέχων τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης καὶ ὡραίας ἑλληνικῆς τέχνης, ἥτις, τροποποιηθεῖσά πως συνῳδὰ ταῖς ἀνάγκαις τοῦ παρόντος χρόνου, ἤρξατο ἐφαρμοζομένη ἐν ταῖς χώραις τῆς βορείου Εὐρώπης ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀοιδίμου μεγάλου καὶ περικλεοῦς γερμανοῦ ἀρχιτέκτονος Schinkel, ἀπὸ δὲ τῶν πρώτων χρόνων τῆς βασιλείας τοῦ μακαρίτου βασιλέως Ὄθωνος καὶ εἰς Ἑλλάδα ὑπὸ τῶν γερμανῶν ἀρχιτεκτόνων μετεγκλιματισθεῖσα, ἔλαβεν εὐτυχῶς τόσον ἰσχυρὰς ῥίζας καὶ τηλικαύτην ἐπίδοσιν, ὥστε μετὰ ἐθνικῆς ἐνδομύχου χαρᾶς βλέπομεν αὐτὴν αἰσίως καὶ γιγαντιαίοις βήμασι προοδεύουσαν ἔν τε ταῖς νέαις Ἀθήναις, αἵτινες ὑπόσχονται ν' ἀποβῶσιν ἡμέραν τινὰ ἄξιαι τῆς ἀρχαίας πόλεως τοῦ Κέκροπος, καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι τῆς ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἀναγεννωμένης μητρὸς Ἑλλάδος.

Ὑπὸ εὐρυτέραν ἔποψιν ὁμιλοῦντες ἐνταῦθα, τὰ αἴτια τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐλλείψεως ἀρχιτεκτονικῆς φιλοκαλίας ἐζητήσαμεν μᾶλλον εἰς γενικωτέρους ἠθικοὺς καὶ κοινωνικοὺς λόγους· ἀλλὰ τούτου ἕνεκεν οὐδόλως ἀρνούμεθα ὅτι καὶ πλεῖστα ἄλλα δευτερεύοντα αἴτια συμβάλλουσι, μεταξὺ τῶν ὁποίων διαπρέπει ἡ ἔλλειψις ἀρχιτεκτονικῆς ἀκα-

δημίας, ἥτις μορφοῦσα ἐπιτηδείους καλλιτέχνας ἐξ αὐτῶν τῶν τέκνων τῆς πόλεως ἤθελε διαχαράξει ὡρισμένον πρόγραμμα καὶ ῥητὴν πορείαν διὰ τὴν ἀνακαίνισιν αὐτῆς. Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γενόμενοι δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἀποτείνωμεν ὀλίγας λέξεις πρὸς τὸ λίαν ἔντιμον σωματεῖον τῶν κυρίων ἀρχιτεκτόνων τῆς πόλεώς μας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀπαιτουμένης θεωρητικῆς διδασκαλίας δικαίας συγγνώμης δύνανται νὰ τύχωσιν οἱ κύριοι οὗτοι, καθὰ ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον ἐξασκοῦντες τὸ ἐπάγγελμά των, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἐπαίνων· διότι, ὡς εἶναι ἀξιοθαύμαστος ὁ ἀνδρεῖος ἐκεῖνος στρατιώτης, ὅστις ἀπὸ τῆς βαγονέττας κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους ν' ἀποκτήσῃ τὴν ῥάβδον τοῦ στρατάρχου, οὕτω σεβασμοῦ ἄξιος εἶναι καὶ ὁ ἐργάτης, ὅστις ἀπὸ ἁπλοῦ κτίστου καὶ ἀπὸ τῆς πηλοφόρου σκάφης ἀνῆλθεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸν χρωστῆρα καὶ εἰς τὸν διαβήτην τῶν ἀνακτορικῶν σχεδίων. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο ἆρά γε δυνατὸν, ὅταν οἱ κύριοι καλφάδες, ἀνερχόμενοι βαθμηδὸν τὰς ἱεραρχικὰς βαθμίδας τῆς τέχνης των, φθάσωσιν εἰς ὑψηλότερόν τι στάδιον, δι' ὀλίγων κόπων καὶ βραχείας μελέτης, ἔστω καὶ πρακτικῆς καὶ ἄνευ τῆς ἐπαχθοῦς γεωμετρίας, νὰ ἐκμάθωσιν τοὺς ἁπλουστάτους τῶν κανόνων τῆς εὐρυθμίας; Εἶναι κρῖμα πραγματικῶς, κύριοί μου, ν' ἀκούητε μεγάλως φημιζομένην οἰκοδομήν τινα καὶ χαίρουσαν ὑπόληψιν ἀνακτορικοῦ μεγάρου ἐν τῇ συνοικίᾳ αὐτῆς, καὶ στοιχίσασαν πολλὰς χιλιάδας λιρῶν, καὶ εἰς τὸ πρῶτον βλέμμα ὅπερ ἐπ' αὐτῆς ῥίψητε, νὰ φρίττῃ ἡ ὅρασίς σας, ν' ἀγανακτῇ ἡ καλαισθησία σας, βλέπουσα ἀνηλεῶς καταπατωμένους τοὺς κοινοτέρους καὶ δημωδεστέρους κανόνας αὐτῆς· νὰ βλέπητε τὴν ἀναλογίαν λαμβάνουσαν τραύματα ἄνωθεν καὶ κάτωθεν καὶ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, καὶ πιεζομένην καὶ ἑλκωμένην βιαίως, μωλωπιζομένην, νὰ βλέπητε τὴν ἁρμονίαν ἐξυβριζομένην διὰ μυρίων σαρκαστικῶν τερατωδῶν μορφῶν, κατὰ πρόσωπον προπηλακιζουσῶν αὐτὴν, νὰ βλέπητε τὸ ἀθωότερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου, τὴν συμμετρίαν ἀγροίκως—δολοφονουμένην! Ἐκεῖ πλέον βαγίζει ἡ καρδία παντὸς ἀνθρώπου καὶ ἴχνος κἂν καλαισθησίας κεκτημένου!

Ἀλλ' ὁπωσδήποτε μὴ ἀπελπιζώμεθα οἱ περὶ καλαισθησίας καὶ καλλιτεχνίας ἐνδιαφερόμενοι· διότι ἀφοῦ ἡ πόλις αὕτη ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἡ πόλις τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀπροόπτων μεταβολῶν, καὶ τοσαύτας περιπετείας ἔσχε μέχρι τοῦδε, τίς οἶδε ἂν ἡμέραν τινὰ, εἰς κλασικὴν καὶ εὐγενῆ ἐπανερχομένη χειραγωγίαν, ἥτις θέλει παράσχει ὁριστικὴν τροπὴν καὶ διεύθυνσιν εἰς τὴν κατ' ὀλίγον περαιουμένην ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς, τίς οἶδεν ἂν δὲν θ' ἀνακτήσῃ τὴν προτέραν καλλονὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν αὐτῆς;!

Τότε βεβαίως καὶ γνησίους καλλιτέχνας θέλομεν ἔχει, ἐνθαρρυνομένης τῆς ποτνίας μητρὸς τέχνης, καὶ ὡραῖα οἰκοδομήματα θὰ ἴδωμεν καὶ ὡρισμένος εὐγενὴς ῥυθμὸς θέλει γεννηθεῖ, ἀντικαθιστῶν τὸν τωρινὸν κυκεῶνα!

Γ'.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ (1).

ΤΩι ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩι ΑΛΕΞΑΝΔΡΩι ΛΑΣΚΑΡΕΙ ΚΤΛ.

Εἰς Πετρούπολιν.

Ἀγαπητέ μοι Ἀλέξανδρε (2)

« Θάρρει, ὦ γαθέ, τοῦτο γάρ τοι τὸ τοῦ Ὁμήρου σπεύδοντα καὶ αὐτὸν παρακαλεῖς »· τοῦτο τοῦ ἡμετέρου εὐφυεστάτου Λουκιανοῦ τὸ λόγιον ἐπῆλθέ μοι κατὰ νοῦν, ὅτε τὴν ὡραίαν σου ἀνέγνων ἐπιστολήν· ἐν ᾗ σὺν τοῖς ἄλλοις «ἐπιθυμῶ, λέγεις, καὶ θερμῶς παρακαλῶ ἵνα μάθω πλατύτερον τὰ περὶ τῆς τῶν Ἰρβιγγιανῶν αἱρέσεως τῆς ἀναφανείσης περὶ τὸ 20—25 τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος ἐν Λονδίνῳ καὶ ἔπειτα διασπαρείσης ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ Βερολίνῳ. Λέγουσιν ὅτι αἱ τελεταὶ αὐτῶν κατὰ πολλὰ συνάδουσι ταῖς τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Γράψον μοι περὶ τούτων ὡς καὶ περὶ τοῦ σπουδάσαντος ἐν ταῖς ὑμετέραις χώραις Ἕλληνος Ἀλεξάνδρου Λυ-

(1) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ μητροπολίτου Νικομηδείας κ. Φ. Βρυεννίου, διακόνου ἔτι ὄντος καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὰς σπουδὰς ποιουμένου. Περιελθοῦσα δὲ εἰς χεῖρας ἡμῶν δημοσιεύεται τῇ ἀδείᾳ τῆς Α. Σεβασμιότητος.

(2) Ἀλέξανδρος οὗτος ὁ Λάσκαρις ἐστὶν ὁ Βυζάντιος, ὁ μετὰ τὴν ἐν Κων/πόλει ἐκ Ρωσσίας ἐπάνοδόν του ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀναδειχθείς. εἶτα δὲ σχολάρχης τῆς Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γέν. Σχολῆς καὶ τελευταῖον μητροπολίτης Σισανίου, ὅπου καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτησε, μόλις τὸ τριακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄγων.

κούργου. Περὶ τούτου τοῦ νέου ὁ πρώην ῥῶσσος ἱερεὺς τοῦ Βερολίνου ἔγραψε διατριβήν τινα τὸν Φεβρουάριον τοῦ παρόντος ἔτους κατηγορῶν αὐτὸν ἐπὶ ἐκκλίσει ἀπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶναι τοῦτο ἀληθές; Ὁ Λυκοῦργος γράφει τι ἤδη ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένῳ περιοδικῷ συγγράμματι « Ἱερομνήμων »· ἀλλ' ἐλλειπῶς, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἀνέγνω τὴν διατριβὴν τοῦ ῥώσσου. Σὺ ποίαν ἰδέαν ἔχεις περὶ αὐτοῦ; »

Ὁ Σωκράτης « καὶ παίζων καὶ σπουδάζων ἐλυσιτέλει τοῖς συνδιατρίβουσι », διατὶ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νὰ μὴ πράττωμεν τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ διὰ γραμμάτων ὁμιλίᾳ, μεταδιδόντες ἀλλήλοις ἔκ τε τοῦ ἀρχαίου καὶ νεωτέρου κόσμου ὅ,τι ὠφέλιμον καὶ διδακτικόν, ὅ,τι καλὸν καὶ γενναῖον καὶ ὑψηλὸν καὶ εἰς τὴν ἱερὰν ἡμῶν ἐπιστήμην συντεῖνον, ἰδίως δὲ τὰς ἐπὶ τούτων κρίσεις καὶ σκέψεις καὶ ἀπορίας ἡμῶν, εἰς ὧν τὴν λύσιν καὶ ἄκοντες αἰσθανόμεθα πολλάκις τὴν ἀνάγκην τῆς παρὰ τῶν ἄλλων καὶ μάλιστα τῆς παρὰ τῶν φίλων βοηθείας; Ἀλλὰ μήπως τὴν ὕλην τῶν ἐπιστολῶν ἡμῶν δὲν δυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν καὶ ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν ἐν τῷ βίῳ ἐπισυμβαινόντων, ὧν αὐτήκοοι τυγχάνομεν καὶ αὐτόπται, καὶ ὧν τὴν ἐσωτέραν καὶ μυστικωτέραν ὄψιν χάριν τῶν ὁρώντων προσώπων οὕτως ἢ ἄλλως, συμπαθείᾳ ἢ ἀντιπαθείᾳ φερόμενοι, ἢ περὶ κτήσεως μόνον ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐδαμῶς δὲ περὶ τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας προνοούμενοι, παραμορφοῦσι, συσκοτίζουσιν ἢ καὶ ὁλοτελῶς ἀποκρύπτουσι συνήθως οἱ ἄνθρωποι;

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὁμολογῶ, φίλε Ἀλέξανδρε, ὅτι εἰς πολλὴν πολλάκις ἀμηχανίαν περιῆλθον μὴ ἔχων τί νὰ γράψω πρὸς πολλοὺς ζητοῦντας παρ' ἐμοῦ πυκνὰς ἐπιστολάς, ἐννοεῖται, ἐπιστολὰς ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν τοιούτων τῶν συνήθων καὶ τετριμμένων καὶ τυπικῶν, καὶ πρὸ πολλοῦ διενοούμην περὶ μιᾶς ὁπωσοῦν σπουδαιοτέρας ἀλληλολογραφίας· ὥστε ἤδη δύνασαι νὰ φαντασθῇς οὐχὶ « πόσην ἐνόχλησιν » ὡς μοι γράφεις, ἀλλὰ πόσην χαρὰν μοὶ ἐπροξένησεν ἡ ἐπιστολή σου, παρέχουσά μοι ἀφορμὰς πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθουμένου· νομίζω δὲ ὅτι σαφέστερον καὶ εὐφραδέστερον δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐκφράσω τὴν διάθεσίν μου ἢ διὰ τῶν λόγων τοῦ Κύρου πρὸς τὸν φιλόμουσον Μῆδον, οὓς καὶ θὰ μοὶ ἐπιτρέψεις νὰ παραθέσω ἐνταῦθα· « Φιλόμουσος δέ τις τῶν Μήδων εἶπε, καὶ μὴν ἐγὼ, ὦ Κῦρε, τῶν μουσουργῶν ἀκούσας ἐσπέρας ὧν σὺ νῦν ἔχεις, ἤκουσά τε ἡδέως, καὶ ἦν μοι δῶς αὐτῶν μίαν, στρατεύεσθαι ἂν μοι δοκῶ ἥδιον ἢ οἴκοι μένειν. Ὁ δὲ Κῦρος, ἀλλ' ἕψωγε, ἔφη, καὶ δίδωμί σοι καὶ χάριν οἶμαί σοι πλείω ἔχειν ὅτι ἐμὲ ᾔτησας ἢ σὺ ἐμοὶ ὅτι λαμβάνεις » (Ξενοφ. Κύρου Παιδ. βιβλ. Ε'.).

Καὶ δίδωμί σοι λοιπὸν καὶ χάριν οἶμαί σοι

πλείω ἔχειν ὅτι ἐμὲ ᾔτησας ἢ σὺ ἐμοὶ ὅτι λαμβάνεις. Αἰτεῖς δὲ νὰ μάθῃς παρ' ἐμοῦ τίς καὶ ποία ἡ αἵρεσις τῶν Ἰρβιγγιανῶν, τοῦτο πρῶτον· καὶ δεύτερον, ποίαν ἰδέαν ἔχω περὶ τοῦ ἐν Γερμανίᾳ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ συμπληρώσαντος Ἀλεξάνδρου τοῦ Λυκούργου, εἰ ὄντως ἔχεται ἀληθείας ὅ,τι καταμαρτυρεῖ αὐτοῦ ὁ πρώην τῆς ἐν Βερολίνῳ ῥωσσικῆς πρεσβείας ἱερεύς. Ἀποκρίνομαι ἐνταῦθα εἰς τὸ δεύτερον, ἀναβάλλων τὸ πρῶτον εἰς ἑτέραν ἐπιστολὴν ὡς ἀπαιτοῦν παρ' ἐμοῦ καί τινα προμελέτην καὶ προπαρασκευήν (1).

Ὅσα ἔγραψεν ὁ ῥῶσσος ἱερεὺς ἀναφέρονται, ὡς εἰκάζω, οὐχὶ εἰς τὸν νῦν ἐν Ἀθήναις τὰς διατριβὰς ποιούμενον καὶ διδάσκοντα καὶ συγγράφοντα, ἀλλ' εἰς τὸν ἐν Γερμανίᾳ ἔτι μαθητευόμενον Λυκοῦργον. Ἐπειδὴ δὲ κατ' ἐμὲ κριτὴν ὁ τὸ στάδιον τῆς μαθητείας αὐτοῦ ἔτι διανύων δὲν κρίνεται, νομίζω ὅτι πάντα ἐκεῖνά εἰσι πρόωρα καὶ παρακεκινδυνευμένα, ἀπορρέοντα μᾶλλον ἐξ ἐμπαθοῦς ἢ ἐκ καθαρᾶς καὶ λελογισμένης διανοίας. Ἤδη καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων τινὲς ἐξέφρασαν ὑπονοίας περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Γερμανίᾳ ἔτι διατρίβοντος. ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ τῶν ἐφ' ἡμέρας κρίνοντες, ἔκριναν ἐπισφαλῶς, ὥσπερ δὴ καὶ αὐτοὶ ὕστερον διωμολόγησαν. Ἵνα τοίνυν κατανοηθῇ κάλλιον μέχρι τίνος βαθμοῦ δύναται νὰ ἀδικηθῇ κρινόμενος ὁ νέος ὁ ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἐν συνειδήσει τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ποιούμενος, φέρε εἴπωμεν πρῶτον ὀλίγα περὶ τούτου.

Εἰ καὶ παντὸς ἴσως ἄλλου περὶ τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην ἀσχολουμένου τὸ θεολογικὸν πνεῦμα ἀναπτύσσεται καὶ μορφοῦται καὶ σήμερον ἔτι δουλικῶς ὡς εἰπεῖν ἐπὶ ἀρχῶν ἀδιασείστων καὶ ἀναλλοιώτων, τοῦ διαμαρτυρομένου θεολόγου ὁ νοῦς ἐκτυλίσσεται καὶ διαπλάττεται κατ' ἀνάγκην ἐλευθέρως καὶ κατὰ λόγον τοῦ ἰδιοφυοῦς αὐτοῦ πνεύματος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Διαμαρτυρήσεως, ἥτις ἐστὶν ἡ παρ' ἑκάστου ἀτόμου ἐλευθέρα συζήτησις τῆς θρησκευτικῆς ἀληθείας καὶ τῶν ταύτης πηγῶν.

Ἡ θεολογικὴ τροχιὰ τοῦ ἐν τῇ διαμαρτυρομένῃ Γερμανίᾳ σταδιοδρομοῦντός ἐστιν ὅλως ἀληθῶς διάφορος τῆς θεολογικῆς τροχιᾶς τοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ περιβόλῳ ἐκπαιδευομένου θεολόγου· διότι ἐν ᾧ αὕτη, ὡς γνωστόν, ὑπάρχει προδιακεχαραγμένη καὶ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένη, ἐξεναντίας ἐκείνη ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἄτακτον καὶ δυσδιόριστον τῶν κομητῶν. Ἐν μέσῳ τοῦ καθ' ἡμᾶς θεολογικοῦ κόσμου, ἐν ᾧ διαμορφοῦται καὶ ἐπὶ τέλους διδάσκαλος τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἀναγορεύεται, σπανίως ἢ οὐδέποτε σχεδὸν θαυμάζει, ἥκιστα δὲ ἀμφιβάλλει ὁ ἡμέτερος ἱεροσπουδαστής. Ἡ ἑνότης ἢ μᾶλλον ἡ ταυτότης τοῦ πνεύματος καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν παρ' ἡμῖν θεολογικῶν ἑδρῶν, αἱ ὀλίγαι καὶ ὅλως ἀκατέργαστοι γνώσεις δι' ὧν ἐφοδιάζονται ἔτι οἱ μύσται τῆς θεολογίας, ἡ ἔλλειψις ἐγχειριδίων καὶ ἄλλων ἐκτενεστέρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων οὐ μόνον ὑπὸ διαφόρων, ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτων συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ διάφορον θεολογικὸν πνεῦμα γεγραμμένων πρὸς τελείαν τῶν καθ' ἕκαστα ἑκάστης τῶν θεολογικῶν μαθήσεων ἐξακρίβωσιν, ἡ σπάνις καὶ αὐτῶν τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων πατέρων καὶ λοιπῶν ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων χριστιανῶν συγγραφέων· ταῦτα πάντα ἀπεργάζονται τοὺς ἡμετέρους θεολόγους μᾶλλον παθητικοὺς καὶ δεκτικοὺς ἢ ἐνεργητικοὺς καὶ συλλογιστικούς. Ὁ ἡμέτερος ἱερομύστης εἶναι μὲν πλήρης πίστεως καὶ εὐλαβέστατος περὶ τὰ θεῖα, ἀλλὰ καὶ ὀλίγον κριτικός. Ἐν αὐτῷ ἔτι ὑπνώττει ἡ ἐπιστημονικὴ κρίσις, αἱ δὲ λίαν περιωρισμέναι γνώσεις του οὐδαμῶς ὡς εἰπεῖν συγκρούονται ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· διὸ καὶ σπανίως ἀπορεῖ, σπανιώτατα ἐρωτᾷ καὶ οὐδέποτε αἰωρεῖται μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων δοξασιῶν, ἐνδυάζων περὶ τῆς ὀρθοτέρας. Ἡ κρίσις ἐν τινι μέτρῳ εἶναι ἔργον τοῦ διδασκάλου, καθήκον δὲ τοῦ μαθητοῦ ἡ τελεία ὑπακοή. Πιστεύων ἀδιστάκτως εἰς τὴν ὀρθότητα τῶν φρονημάτων τοῦ διδασκάλου, ἄφρων τις ὅλως καὶ ἄφοβος ἀποδέχεται ὡς χρυσίον καθαρὸν πᾶν ὅ,τι οὗτος ὡς τοιοῦτον προχέει, ὅπερ καὶ πρὸς τὴν πατροπαράδοτον ὀρθοδοξίαν δέον νὰ συνᾴδῃ, ἀπορρίπτει δὲ μετ' αὐτοῦ ὡς ὀθνεῖα καὶ κακόδοξα τὰ λοιπά. Οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν, λέγει αὐτῷ ὁ καθηγητής, ἄλλως ποιῆσαι πρὸς τὴν ἱερὰν θεολογικὴν λύραν τῶν ἁγίων συνόδων καὶ τῶν πνευματεμφόρων πατέρων τῆς ἐκκλησίας τονίσαντες τὴν ἡμετέραν, ἢ μᾶλλον αὐτὴν ἐκείνην ἑτοίμην ἤδη ἀνὰ χεῖρας λαβόντες, ὀφείλομεν ἵνα ψάλλωμεν μέλος ἐναρμόνιον θεολογίας. Οἷος λοιπὸν ὁ οὐρανὸς τῶν καθ' ἡμᾶς θεολογικῶν ἑδρῶν γαλήνιος καὶ ἀτάραχος, ἄνευ νεφελῶν, ἄνευ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν, τοιαύτη καθόλου εἰπεῖν καὶ ἡ διάνοια τῶν ἡμετέρων θεολόγων καὶ πρότερον καὶ ἐνίοτε καὶ μετὰ τὸν τῆς μαθητείας καιρόν.

Ἀλλ' ἡ πορεία τοῦ ἐν ταῖς χώραις ταύταις καὶ μάλιστα ἐν Γερμανίᾳ τελουμένου θεολόγου ἀλλοία τίς ἐστι καὶ ὅλως ἀντίθετος. Ὥσπερ τῆς φιλοσοφίας οἱ μὲν πρόγονοι ἡμῶν ἀρχὴν ἔθεντο τὸν θαυμασμόν, οἱ δὲ νεώτεροι, οἱ ἀπὸ τοῦ Καρτεσίου, τὴν ἀμφιβολίαν· οὕτως ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ θεολογίᾳ οἱ προεξάρχοντες καὶ περικλεέστεροι τῶν νεωτέρων τῆς Διαμαρτυρήσεως ὀπαδῶν ὡς ἀφετηρίαν καὶ οἱονὰν ἄριστον ὑγιοῦς νοὸς καὶ βασίμου θεολογικῆς παιδείας τὸν θαυμασμὸν

(1) Ἡ περὶ τῶν Ἰρβιγγιανῶν διατριβὴ ἐξεδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1870 ἐν ἰδ.αιτέρῳ φυλλαδίῳ.

καὶ τὴν ἀμφιβολίαν ἡγοῦνται. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὁ διαμαρτυρόμενος ὀφείλει ἢ μᾶλλον δὲν δύναται ἀλλ' ἢ νὰ θαυμάζῃ καὶ ἀμφιβάλλῃ καθ' ἑκάστην. Αὐτὴ ἡ φύσις τοῦ θεολογικοῦ καὶ φιλοσοφικοῦ κόσμου τῆς Ἀναμορφώσεως, αὐτὴ ἡ ἐν τῷ σκέπτεσθαι καὶ διδάσκειν καὶ γράφειν ἐλευθερία τῶν ἀκαδημαϊκῶν καὶ ἡ ἀένναος ἐν τῷ θεολογεῖν κίνησις καθιστᾶσι τὴν πνευματικὴν ταύτην κατάστασιν σχεδὸν ἀναπόδραστον εἰς πάντας, πρώτιστα δὲ καὶ μάλιστα εἰς τοὺς νέους ἱερομύστας. Ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἔνθα μάλιστα ἡ Διαμαρτύρησις ἐπικρατεῖ, οἱ θιασῶται τῆς θεολογίας εὑρισκόμενοι ἐν μέσῳ πολλῶν καὶ ποικίλων θεολογικῶν σχολῶν καὶ ἀναριθμήτων ἀντιξόων ἀτομικῶν ὀξασιῶν, ἐπηρεαζομένων ἑκάστοτε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὑπὸ παντοίων φιλοσοφικῶν συστημάτων, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀντιφερομένων πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, δὲν δύνανται ἢ νὰ θαυμάζωσι καὶ ἀμφιταλαντεύωνται καὶ μάλιστα ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀκαδημαϊκῆς αὐτῶν μορφώσεως. Ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καθ' ὃν πάντα τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως, ὅσα φέρει ἤδη μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τοῦ γυμνασίου ὁ μαθητής, δέον νὰ δοκιμασθῶσιν ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τῆς ἐπιστήμης καὶ αἱ ἀλήθειαι τῆς θρησκείας κατακτηθῶσιν ἐκ νέου ὅπως ἀποβῶσι τὸ ἄθλον τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀγώνων, ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ δύναταί τις εἰπεῖν ὅτι ἡ πίστις αὐτοῦ ἐλαττοῦται ἀντὶ νὰ περισσεύῃ, ἀραιοῦταί πως καὶ ἐξασθενίζεται ἀντὶ νὰ ἀποβαίνῃ συμπαγὴς καὶ κραταιοτέρα. Ἐὰν δὲ λάβωμεν ἤδη πρὸ ὀφθαλμῶν ἡμῶν καὶ τὴν πλουσιωτάτην νεωτέραν θεολογικὴν φιλολογίαν, ἥτις ὡσύμπασα ἡ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων εἰς ἡμᾶς περισωθεῖσα χριστιανικὴ τε καὶ μὴ τοιαύτη, εὕρηται πρόχειρος καὶ εἰς τὸν ἔσχατον καὶ πενέστατον τῶν θεολογούντων ὡς ἐκ τῶν πανταχοῦ σχεδὸν ὑπερηφάνως ὑψουμένων πανεπιστημιακῶν καὶ πολιτικῶν βιβλιοθηκῶν τότε ἀναγκαζόμεθα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἰς ταύτην ἰδίως τὴν αἵρεσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἰς τοὺς Διαμαρτυρομένους κατ' ἐξοχὴν ἐφαρμόζει σήμερον πλατύτερον νοούμενον τὸ λόγιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου «πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις τὴν θέσιν τοῦ Λυκούργου ἐνταῦθα. Ἕκαστος βεβαίως συνορᾷ τοὺς μεγάλους καὶ φοβεροὺς κινδύνους, εἰς οὓς εἶναι ἐκτεθειμένοι οἱ ἐν τῷ μέσῳ τούτου τοῦ κόσμου τὰς θεολογικὰς αὐτῶν σπουδὰς ποιούμενοι καὶ μάλιστα οἱ ἔξωθεν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κλιμάτων ἀναβαίνοντες καὶ δίκην κατασκόπων τὰ πάντα περιεργαζόμενοι· ἀλλ' ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς καὶ ὅτι ἐν τούτῳ μάλιστα τῷ κόσμῳ ἀναφαίνεται λαμπρότερον ἡ ἐξασία ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος δύναμις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὁ θρίαμβος τῆς ὀρθοδοξίας. Διότι χάρις τῷ Θεῷ, οὔτε

ἐκ τῆς Διαμαρτυρήσεως ἐξέλιπον ἄνδρες σοφώτατοι καὶ σεμνότατοι ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἀληθείας τοῦ ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ ὑπερμαχοῦντες· οὔτε πάλιν οἱ ἡμέτεροι Εὐγένιοι καὶ Θεοτόκαι καὶ Οἰκονόμοι καὶ πάντες οἱ πρότερον καὶ μετὰ τούτους ὁπωσδήποτε μετὰ τῶν χωρῶν τούτων συγκοινωνήσαντες καὶ μακρόθεν ἢ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν κόσμον τῆς Διαμαρτυρήσεως ἐπιγνόντες ἔπαθον ἀπευκταῖόν τι. Καὶ δὲν δύναταί τις μὲν νὰ ἀρνηθῇ ὅτι κατασκοπεύων διετέλεσε καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀλέξανδρος ἐπί τινα χρόνον σαλευόμενος ἐπὶ τοῦ ἀσταθοῦς θεολογικοῦ ἐδάφους τῆς χώρας ταύτης· ἀλλὰ καὶ τίς ἐκ τῶν ἐπισκεψαμένων τὴν Γερμανίαν διέμεινε παντάπασιν ἀσκανδάλιστος καὶ ἀνεπηρέαστος ὑπὸ τῶν θεολογικῶν αὐτῆς σειρήνων, ἀφοῦ τὸ τέχνασμα τοῦ Ὀδυσσέως δὲν εἶναι δυνατὸν ἀλλ' οὔτε πρέπει νὰ λάβῃ χώραν ἐνταῦθα; Μόνον οἱ πτωχοὶ καὶ νωθροὶ καὶ βραδεῖς τῷ πνεύματι καὶ οἱ τῶν προλήψεων δέσμιοι δύνανται ἀπαθῶς νὰ διαπλεύσωσι τὸ μέγα καὶ ὑφαλώδες τῆς πολυκυμάντου Διαμαρτυρήσεως πέλαγος, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἀληθεῖς φίλοι καὶ ἐρασταὶ τῆς ἐπιστήμης, οἱ ἐλευθερώτερον ἀναπνέοντες καὶ ἐν μέτρῳ τοῦ συνήθους πολλῷ μείζονι τοῦ εἰδέναι ἐφιέμενοι. Ποία δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ τύχη τῶν τοιούτων πνευμάτων καὶ ἄλλοτε ἀλλαχοῦ καὶ μάλιστα σήμερον ἐν τῇ φιλοκαίνῳ Γερμανίᾳ οὐδόλως δύνανται ἀγνοεῖν οἱ τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν μελετῶντες καὶ ἐμβριθῶς ψυχολογοῦντες.

Τὰ θεολογικὰ ναυάγια ἐν Γερμανίᾳ δὲν εἶναι σπάνια, συχνότατα δὲ εἰς τοὺς ἔτι τὸ μαθητικὸν στάδιον διανύοντας, οἵτινες εἰς νέας πάντοτε καὶ μεγαλειτέρας πνευματικὰς κατακτήσεις ὀργῶντες καὶ διὰ ξένων κατὰ τὸ πλεῖστον κεφαλαίων ἐμπορευόμενοι, ἀποβαίνουσι τολμηρότατοι καὶ πολλάκις ἀποτυγχάνουσιν ἐοξκέλλοντες ἢ καὶ παντελῶς συντριβόμενοι. Ἂν δὲ ἔστιν ὅτε τοιοῦτόν τι συνέβαινε καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον ναυβάτην, πλησίστιον ποντοποροῦντα, ἡ ἐπερχομένη ὅμως ἐν τῇ προσευχῇ γαλήνη τῆς ψυχῆς ὑπὸ τὸ ἱλαρὸν φῶς τῆς θείας χάριτος καὶ τὴν λεπτὴν αὔραν τῆς ἱερᾶς καὶ νηφαλίου σκέψεως δὲν ἐβράδυνον πάντοτε νὰ καταδεικνύωσιν αὐτῷ τὰ ναυάγια τοῦ φοβεροῦ κλύδωνος. Καὶ εἰ καὶ ἐφαίνετο ἐνίοτε ἐγκαταλείπων τὴν θεολογικὴν αὐτοῦ σφαῖραν καὶ εἰς ἑτέραν μεταβαίνων, δὲν ἐπέστρεφεν εἰμὴ μετὰ μείζονος εἰς αὐτὴν ἀγάπης. Ἡ κεντρόμολος δύναμις τῆς ὀρθοδοξίας ἐνεφανίζετο ἀείποτε ἐν αὐτῷ ἰσχυροτέρα κατὰ τῆς κεντρόφυγος τῆς ψευδωνύμου γνώσεως καὶ κενῆς ἀπάτης, τὸ δὲ καταχθόνιον τῶν ὑπερκριτικῶν μέλος «δός μοι πᾶ στῶ» ὅπερ πολλαχόθεν ἀντήχει εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ ὡς οὐδεὶς ἄλλος αὐτὸς ἀπεστρέφετο. Ὁ Ἀλέξανδρος αὐξανόμενος καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θείου, ἐπεθύμει μὲν τῇ ἀληθείᾳ

περισσότερον φῶς εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ ἀποκρύφους θησαυροὺς τῆς σοφίας καὶ γνώσεως· καὶ τίς ἐγκύπτων εἰς τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον δὲν ἔχει στιγμὰς καθ' ἃς ἐρίεται πλείονος φωτὸς ἐπὶ τὸ ἱερὸν σκότος τὸ περικαλύπτον τὰς ἀληθείας τῆς θρησκείας; ἐγίνωσκεν ὅμως πάλιν λογισμοὺς καθαιρεῖν καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζειν πᾶν νόημα εἰς ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. Ποῖον δ' ἄρα ἦν τὸ μέγιστον παράπτωμα τοῦ ἀνδρὸς, ὅπερ τηλικαύτην προσέτριψε μομφὴν εἰς τὸ ὄνομά του; Ὅτι τὸν ἐσωτερικὸν πόλεμον καὶ τὸν πνευματικὸν σάλον, εἰς ὃν καὶ αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος ἐνίοτε περιέπιπτε, δὲν ἠρκεῖτο ἐκδηλῶν τοῖς συνηλικιώταις αὐτοῦ μόνον, ἀλλ' ἔστιν ὅτε ἐξ ὑπερβαλλούσης ζωηρότητος, ὃς δ' εἰπεῖν καὶ ἀπερισκεψίας, ἐξετύλισσε καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων οὐδόλως τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον τοῦ Ἀλεξάνδρου παράπτωμα, ὅπερ ἐγὼ παρατηρῶ ἀνακρίνων τὸν ἐν Γερμανίᾳ θεολογικόν του βίον.

Ὅτι μὲν οὖν ἐξέπεσε τῆς πατρῴας ὀρθοδοξίας Ἀλεξανδρος ὁ Λυκοῦργος οὔτε γινώσκω οὔτε γράφω· ὅτι δὲ διῆλθε τὰς σχολὰς τῆς Γερμανίας ἐλευθέρως καὶ ἀπροκαταλήπτως μαθητεύων καὶ τὰ πάντα ἀνερευνῶν καὶ συζητῶν καὶ δοκιμάζων, καὶ οἶδα καὶ διαβεβαιοῦμαι ἐπιμαρτυρῶν. Φρονῶ δὲ ὅτι μεγάλως ἂν ἠδίκει τις αὐτὸν συνδιαλεγόμενος αὐτῷ ἐνταῦθα, εἰμὴ ἔκρινε καὶ ἀπεφαίνετο περὶ αὐτοῦ ὡς περὶ μαθητευομένου, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον ἐν ᾧ ἔζη, καὶ ἰδίως τὸν εὐρύτατον θεολογικὸν οὐρανὸν τῆς Γερμανίας, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ὤφειλεν ὡς παράδοξός τις δορυφόρος, στρεφόμενος οὐχὶ περὶ ἕνα ἀλλὰ περὶ μυρίους ποικιλοφώτους ἀστέρας, νὰ δανείζηται τὸ φῶς τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως καὶ τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας.

Ὁ Ἀλέξανδρος λοιπὸν διεβίωσεν ἐνταῦθα ὡς καλὸς στρατιώτης, ἐναπεδύθη εἰς τὸν μέγαν τῆς πίστεως ἀγῶνα, εἰσῆλθεν εὐθαρσῶς εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ ἐξῆλθε ζῶν καὶ τροπαιοῦχος. Ἐὰν ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης ἐπληγώθη, εἶναι ἄρα τοῦτο παράδοξον; ἢ ἐπειδὴ ἐν τῷ πολέμῳ ἐθεάθη τετραυματισμένος, ὤφειλεν ἄρα νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι καὶ ἀπέθανεν; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ὅθεν τελευτῶν ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸν Λυκοῦργον εὐκόλως ἠδίκει τις καὶ γραφὴν ἑτεροδοξίας πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἐγράφετο, μὴ κρίνων αὐτὸν ὡς μαθητευόμενον ἐν Γερμανίᾳ.

Ἰδοὺ ἀγαπητέ μοι Ἀλέξανδρε, πῶς ἐγὼ κρίνω καὶ ποίαν ἰδέαν ἔχω περὶ τοῦ ὁμωνύμου σου τούτου θεολόγου τοῦ εὐγλωτοτέρου ἴσως

ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς νεωτέρᾳ γενεᾷ τῶν θεολογούντων. Τίς δὲ καὶ ὁποῖός ἐστι νῦν, οἴδαμεν καὶ σὺ καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ τὸν Ἱερομνήμονα ἀναγινώσκοντες.

Τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος μετ' ἐπαίνου ἐμνημόνευσαν καὶ ἄλλα πολλὰ τῆς Γερμανίας περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες, ἐσχάτως δὲ καὶ ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδομένη Protestantische Kirchenz=eitung. Ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ ἀνέγνων χθὲς μετὰ πλείστης ὅσης χαρᾶς καὶ τὴν ὄντως εὐφρόσυνον ἀγγελίαν ὅτι οἱ πλούσιοι μοναχοὶ τοῦ Ἄθω κατῆλθον εἰς Ἀθήνας ὅπως ἀγοράσωσι τυπογραφεῖον καὶ προμηθευθῶσι στοιχειοθέτας ἐπὶ σκοπῷ ἵνα δημοσιεύσωσι διὰ τοῦ τύπου τὰ μήπω ἐκδεδομένα χειρόγραφα ὅσα ἐναπόκεινται ἐκεῖ τεθησαυρισμένα, καὶ μίαν ἐκκλησιαστικὴν ἐφημερίδα. Πολὺ ὅμως ἐλυπήθην ὅτε προχωρήσας εἰς τὰ περὶ τοῦ ἡμετέρου θεολογικοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος εἶδον τὸν γερμανὸν δημοσιογράφον νὰ τελευτᾷ διὰ τῶν ἑπομένων λέξεων «Τὸ ἑλληνικὸν ἱερατεῖον ὑποπτεύει τοὺς ἐκδότας τοῦ Ἱερομνήμονος ὡς νεωτεριστὰς καὶ διαμαρτυρομένους (Protestanten)». Βλέπεις πάσον σκοπίμως σπείρουσιν οἱ Σκύθαι; Τὴν διατριβὴν τοῦ Ῥώσσου ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω εἰ δύνατον ὅλην, εἰ δὲ σχοινοτενής ἐστι καὶ μακροτέρα, ἐξελλήνισόν μοι, παρακαλῶ, τὰ ἀξιολογώτερα ἐν συντομίᾳ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀπριλίου μεταβαίνω εἰς Μόναχον ὅπως ἀκούσω καὶ τοὺς καθολικοὺς θεολόγους καὶ τὰ περὶ αὐτῶν ἐκ τοῦ πλησίον καταμάθω· ἐκεῖθεν δὲ θὰ σοὶ ἀποστείλω, θεοῦ συνευδοκοῦντος, καὶ τὰ περὶ τῶν Ἰρβιγγιανῶν. Τὰ γράμματά σου, μέχρις οὗ μάθῃς τὴν νέαν διεύθυνσίν μου, δύνασαι νὰ συνιστᾷς εἰς τὸν ἐν Λειψίᾳ Ἕλληνα ἀρχιμανδρίτην κύριον Ἀνδρόνικον Δημητρακόπουλον, ἄνδρα ἀγαπητὸν καὶ φίλον μου εἰλικρινέστατον.

Ὑγίαινε. Ἐν Βερολίνῳ τῇ 19 Μαρτίου 1860.

ὁ σὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συνδιάκονος

Φιλόθεος Βρυεννιος.

Δ'.

ΤΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ: ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.

Κωνσταντινούπολις, 1 νεμβρίου, 1878.

Τοῖς συντάκταις τοῦ «Ἡμερολογίου τῆς Ἀνατολῆς.»

Ἐνταῦθα.

Λάβετε τὴν περὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ δημοτικῶν σχολείων πραγματείαν, ἣν ὑπεσχέθην ὑμῖν. Εἶναι ἔργον σοφοῦ Γερμανοῦ ἐπίτηδες μεταβάντος εἰς Ἀμερικὴν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ σχολείων καὶ μελέτην τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος. Μετεφράσθη δὲ κατ' αἴτησίν μου ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ λογίας ὁμογενοῦς νεάνιδος. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θέλει ἀναγνωσθῇ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἰδίως παρὰ τῶν μεριμνώντων περὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παιδεύσεως καὶ μάλιστα τῆς δημοτικῆς, ἡ ὁποία ἤρξατο μὲν ὁπωσοῦν βελτιουμένη κατὰ μέρη, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον, ἀνάγκη νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, εὑρίσκεται ἐν σπαργάνοις.

Διατελῶ πρόθυμος φίλος

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Περὶ ὀλίγων θεσμοθετημάτων τῆς Ἀμερικῆς αἱ κρίσεις πάντων τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένων Εὐρωπαίων εἰσὶ τοσοῦτον ὁμόφωνοι, ὅσον αἱ περὶ τῶν σχολείων. Πάντες ἀνεξαιρέτως φρονοῦσιν ὅτι, ἂν ὅλα τὰ ἀνώτερα σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς πολὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν ὑστερῶσιν, ὑπερτεροῦσιν ὅμως ἀπολύτως τὰ ἀμερικανικὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον (public school) εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν θεσμοθέτημα τῆς πολιτείας, τοῦ ὁποίου ἡ σπουδαιότης εἰς τὸν βίον τοῦ

λαοῦ εἰσέδυσεν. Ἐπὶ τῇ τελετῇ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας δύο περιώνυμοι διδάσκαλοι διετύπωσαν τὴν περὶ τῶν σχολείων ἀμερικανικὴν ἰδέαν διὰ τῶν ἑπομένων λέξεων: «Παραδεδεγμένον ἐστὶν ὅτι ἡ γενικὴ παιδεία εἶναι ὁ μόνος θεμέλιος λίθος, ἐφ' οὗ στηρικτέον τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα»· καὶ «θεωροῦμεν τὴν γενικὴν ἀνατροφὴν ὡς τὸ προπύργιον τῆς ἡμετέρας δημοκρατίας.»

Ἡ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀποδιδομένη τοιαύτη σπουδαιότης ἐξηγεῖ ἡμῖν, πῶς σχολικοὶ λεγόμενοι φόροι (μέχρις 25 δολλαρίων) ἑκουσίως βαστάζονται, πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ συστήματος ἐν τῇ ἀληθεῖ σημασίᾳ τῆς λέξεως τῶν ἐλευθέρων σχολῶν. Ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ οὐ μόνον ἡ ὀκταετὴς διδασκαλία ἐστὶν ἐλευθέρα, ἀλλὰ καὶ δωρεὰν δίδωσι τὸ σχολεῖον εἰς τοὺς παῖδας τῶν ἑκατομμυριούχων ὡς καὶ τῶν πενεστάτων ὅλα τὰ βιβλία καὶ τὰ ἐν τῷ σχολείῳ χρειώδη. Ἐν τῇ πολιτείᾳ μάλιστα Βισκονσὶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνώτερος διευθυντὴς σχολείου ἀπήτησεν, ὅπως ἡ πολιτεία καὶ τὴν ἐνδυμασίαν αὐτῶν παρέχῃ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου τοῖς ἀπόροις, ὅπως οὕτως εὐπρεπῶς δύνωνται φοιτᾶν εἰς τὸ σχολεῖον, διότι «Οὐδὲν (εἶπεν) ἐστὶ τοσοῦτον ἐπικίνδυνον εἰς τὴν γενικὴν εὐημερίαν τῆς πολιτείας, ὅσον ἡ αὔξησις τῆς ἐνδείας, συνδεομένης μετὰ τῆς ἀμαθείας.»

Ἐπιτυχῶς δὲ πρὸς ἐξήγησιν τῶν φόβων του ὑπέδειξε τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Νότιον Ἀμερικήν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θυσιῶν τούτων εἶναι ἀληθῶς μεγαλοπρεπές. Ἡ ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διαδεδομένη μεσαία παιδεία εἶναι ὁ πρώτιστος λόγος, δι' ὃν ὑπερτεροῦσι πολὺ τῆς Εὐρώπης· ἡ γενικὴ αὕτη παιδεία καθιστᾷ τὸν Yaukee εὐγενῆ, καὶ ἀναδεικνύει ἴσους πάντας τοὺς πολίτας οὕτως, ὥστε οὐδεμία διαφορὰ παιδείας ὑπάρχει μεταξὺ τῶν πόλεων καὶ τῶν ἀγρῶν, ἢ μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ κολοσσαίου τούτου κράτους. Ἂν λείπωσιν ἐξ Ἀμερικῆς αἱ ἀποκλειστικῶς μεγάλαι μεμορφωμέναι τάξεις τῆς Εὐρώπης, λείπουσιν ὅλως ἀφ' ἑτέρου αἱ μεγάλαι κατὰ τάξιν διαφοραὶ τῆς παιδεύσεως, αἱ μεταξὺ π. χ. Σιλεσίας καὶ Δαλματίας, ἢ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Οὐκρανίας ὑφισταμέναι.

Ὀπίσω δὲ βαθμὸν παιδείας τὸ δημοτικὸν σχολεῖον παρέχει εἰς τὸν βίον τοῦ νέου Ἀμερικανοῦ, δυνάμεθα καλλιστα νὰ ἐννοήσωμεν ἐκ τοῦ διδακτικοῦ σκοποῦ τοιούτου καταστήματος. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τοῦ ὁμοιομόρφου, ἐν ᾗ 4,000 μίλια ἀποστάσεως δὲν δύνανται νὰ γεννήσωσι διαφορὰς τῶν κατοίκων εἰς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, τὴν κατοικίαν, τὰ ἔθιμα, ἐνδυμασίαν κτλ., ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ καὶ οἱ σχολικοὶ θεσμοὶ παρέχουσιν ἐκπληκτικὴν ὁμοιότητα.

Τὸ ἑπόμενον πρόγραμμα εἰσήχθη εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Καλλιφορνίας, καὶ παρίστησιν ἡμῖν τὸν ὑπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιδιωκόμενον ἐκπαιδευτικὸν σκοπὸν ἐν τῇ ὀγδόῃ κλάσει.

ΟΓΔΟΗ ΚΛΑΣΙΣ.

1. Ἀριθμητική. Ἁπλοῖ καὶ σύνθετοι ὑπολογισμοὶ τόκων, πληρωμαὶ κατὰ δόσεις, πράξεις παραγγελιῶν καὶ μεσιτειῶν, ὑπολογισμοὶ κερδῶν καὶ ζημιῶν, ἑταιριῶν λογαριασμοί, ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν ἀναλογιῶν, ἐξαγωγὴ τετραγωνικῶν ῥιζῶν, ἁπλᾶ γεωμετρικὰ σχήματα, ἐπαναλήψεις τῶν σπουδαιοτέρων κανόνων καὶ προβλημάτων τῶν ἀριθμητικῶν πράξεων. Ἐπιμελὴς ἐξάσκησις ἐν τοῖς κατὰ νοῦν ὑπολογισμοῖς. Γυμνάσματα ἐπὶ τῶν πινάκων ἐν ταῖς πρακτικαῖς τῶν συναλλαγῶν πράξεσιν, ἐπιμελὴς γραφὴ σημειώσεων, ἐξοφλητικῶν ἐγγράφων, ἐνταλμάτων, γραμματίων, συναλλαγματικῶν καὶ ἐγγράφων παραγγελιῶν.

2. Ἀνάγνωσις καὶ ἀφήγησις. Τέσσαρες ὧραι δαπανηθήσονται καθ' ἑβδομάδα εἰς ἀνάγνωσιν ἐκ βιβλίου ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένου, καὶ ῥητορικὰ γυμνάσια. Ὁ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ μὴ δαπανήσῃ πλέον τῆς μιᾶς ὥρας καθ' ἑβδομάδα εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀνάγνωσιν. Ἐπιμελὴς ἄσκησις ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς φωνῆς, τοῦ τόνου, τῆς ἐκφράσεως κλπ. Ἐξάσκησις εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ λεξικοῦ, καὶ ἰδίως εἰς τὴν εὕρεσιν γεωγραφικῶν ὀνομάτων. Ἀφήγησις ἀναγνωσθέντων θεμάτων καὶ γραπτῶν ζητημάτων ἐξ ἄλλων τῆς διδασκαλίας κλάδων.

3. Τέλειαι γλωσσικαὶ ἀναλύσεις.

4. Διδασκαλία τῆς γλώσσης. Διάστιξις καὶ χρῆσις τῶν κεφαλαίων γραμμάτων, σύνθεσις προτάσεων, ἐν αἷς δέον νὰ γίνηται χρῆσις τῶν ῥημάτων κατὰ τοὺς διαφόρους χρόνους καὶ πάθη. Αἱ βάσεις τῆς ἐτυμολογίας καὶ τῆς συντάξεως.

5. Συνθέσεις. Μία σύνθεσις κατὰ δεκαπενθημερίαν. Ἐπιστολογραφία. Ἀποσπάσματα καὶ ἐπαναλήψεις προφορικῶν ἢ ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων. Βιογραφικὰ σχεδιογραφήματα περιωνύμων ἀνδρῶν. Περιγραφὴ χωρῶν ἢ θέσεων, ἃς οἱ μαθηταὶ ἐπεσκέφθησαν.

6. Ἱστορία. Πλήρης ἱστορία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Βιογραφία τῶν περιωνυμωτέρων ζώντων πολιτικῶν ἀνδρῶν. Τὸ σύνταγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

7. Γεωγραφία. Φυσικὴ καὶ πολιτικὴ Γεωγραφία. Ἐπανάληψις τῆς ἐν τῇ ἑβδόμῃ κλάσει λεπτομερῶς μελετηθείσης γεωγραφίας τῆς Ἀμερικῆς. Γενικὴ γεωγραφία τοῦ κόσμου, διδαχθεῖσα ἐν τοῖς σπουδαιοτέροις αὐτῆς μέρεσι. Συστήματα ὀρέων καὶ ποταμῶν, ὀροπέδια καὶ κοιλάδες. Τὰ πολύτιμα μεταλλικὰ καὶ φυτικὰ προϊόντα. Τὰ σπουδαιότερα τῆς γῆς κράτη. Ἐξαγωγὴ καὶ εἰσαγωγὴ τῶν σπουδαιοτέρων ἐμπορικῶν κρατῶν. Αἱ σπουδαιότεραι ἐμπορικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ πόλεις τῆς γῆς. Μεγάλη πρέπει νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὅπως τὰ γεωγραφικὰ ὀνόματα ὀρθῶς προφέρωνται. Σχεδιογραφήσεις χαρτῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

8. Φυσικὴ φιλοσοφία. Τὰ πρῶτα τῆς φυσικῆς μαθήματα. Ἐξήγησις τῶν σπουδαιοτέρων τῆς φύσεως φαινομένων, ἄνεμος, βροχή, χάλαζα, σεισμοὶ κλπ.

9. Προφορικὴ διδασκαλία (μετὰ ἐπιδείξεως). α') Τὰ σπουδαιότερα ζῶα, φυτὰ καὶ μέταλλα. Ἐπανάληψις τῶν ἐν προηγουμέναις κλάσεσι σχετικῶς πρὸς ταῦτα διδαχθέντων. β') Φυσιολογία καὶ ὑγιεινή. Τὰ σπουδαιότερα τῶν μελῶν σώματα, ἡ λειτουργία αὐτῶν, περὶ τροφῆς, ὕπνου, θανάτου κτλ. γ') Διδασκαλία περὶ πολιτευμάτων. Σύντομος ἀπαρίθμησις τῶν κρατῶν τῆς γῆς καὶ τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν. Ἐγχειρίδιον πρὸς χρῆσιν τοῦ διδασκάλου. «Hapkin's Manual of American ideas».

10. Ἠθικὴ καὶ ἀγωγὴ τοῦ βίου. Ἠθικὰ μαθήματα τοῦ Cowdery's καὶ Στοιχειώδη παραγγέλματα τοῦ Chelden's, ἀμφότερα γνωστότατα βιβλία

11. Μουσική. Ἀνάγνωσις καὶ εὕρεσις τοῦ σημείου καθ' ὅλας τὰς κλεῖδας καὶ κλίμακας, ἄσκησις εἰς μονόφωνα καὶ χωρικὰ ᾄσματα. (Εὔκολα ᾄσματα καὶ ὕμνοι). Καθ' ἑκάστην μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων ἀφιεροῦται ἓν τέταρτον τῆς ὥρας περίπου ἐν πάσῃ κλάσει εἰς τὴν φωνητικὴν μουσικήν.

12. Ἀπαγγελία καὶ ῥητορικὰ γυμνάσματα. Ἅπαξ κατὰ δεκαπενθημερίαν. Ταῦτα βεβαίως εἰσὶν οὐχὶ μικραὶ ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ πραγματοποιούμεναι παρέχουσι τὴν πρέπουσαν μεταίαν παίδευσιν. Ὅτι δὲ αἱ ἀπαιτήσεις αὗται πραγματοποιοῦνται, καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ὑπὸ τῶν πλείστων μαθητῶν ἐπιτυγχάνεται, εἶναι ἀναμφισβήτητον καὶ ὑπὸ τῆς πείρας βεβαιούμενον.

Αἱ προσπάθειαι καὶ οἱ μόχθοι τῶν σχολικῶν ἀρχῶν ὑποστηρίζονται ὑπὸ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς μεγάλης εὐφυΐας τῶν ἀμερικανοπαίδων, δυσκολεύονται ὅμως ὑπὸ τῆς ἐλλείψεως ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ ἱκανῶν διδασκάλων. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἥτις ὅλα καὶ τὰ ἄριστα διδακτικὰ σχέδια ἔμελλε νὰ παραλύσῃ, αἴρουσιν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις διὰ τοῦ διοργανισμοῦ ἰδιαζούσης, οὕτως εἰπεῖν, σχολικῆς μη-

χανῆς. Εὑρισκόμεθα ἐν χώρᾳ ἐν ᾗ ἡ λείπουσα ἀνθρωπίνη δύναμις ἀναπληροῦται διὰ μηχανῶν, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐν τοῖς σχολείοις διδασκαλία μηχανικῶς διαρρυθμίζεται.

Ὑπὸ τῶν σχολικῶν ἀρχῶν ὁρίζεται ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν (60 ἐν ἑκάστῃ κλάσει), ἡ ἡλικία αὐτῶν, τὰ διδακτικὰ καὶ βοηθητικὰ βιβλία, τὸ πρόγραμμα ἑκάστης κλάσεως, τὸ ἀντικείμενον, ἡ ἔκτασις αὐτῶν κτλ. ἐνὶ λόγῳ τὸ πρόγραμμα κανονίζεται μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τούτου προσλαμβάνεται ἔξοχος παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος, ὅς τις εἶναι ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου.

Ὁ μισθὸς τοῦ διευθυντοῦ, μέχρι 3000 δολλαρίων, ἐξασφαλίζει αὐτῷ ἀμέριμνον καὶ ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς θέσεώς του ἄνετον ὕπαρξιν. Ὁ διορισμὸς τοῦ διευθυντοῦ ἐνεργεῖται αὐστηρότατα μὲν, ἀλλὰ καὶ λίαν ἅμα ἐλευθέρως, μηδόλως παρακωλυόμενος ὑπὸ οἱουδήποτε δικαιώματος ἀρχαιότητος καὶ ἄλλων. Αὐτῷ ἀνατίθεται τὸ καθῆκον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προγράμματος ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ καθ' ὅλας τὰς κλάσεις, αὐτὸς μόνος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν, αὐτὸς μόνος ἐκτίθεται ἀπέναντι τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ τόπου, ἂν ἀτοπήματα ἢ κακὴ πορεία παρατηρηθῶσι.

Πρὸς τὴν πρακτικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του ὁ διευθυντὴς φυσικῷ τῷ λόγῳ ὀφείλει νὰ ἔχῃ μέγαν ἢ μικρὸν ἀριθμὸν β ο η θ ῶ ν διδασκάλων. Οὗτοι διδάσκουσιν ἐν ταῖς κλάσεσι τὰ μαθήματά των αὐτοτελῶς μὲν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν διαρκῆ συνάμα ἐξέλεγξιν τοῦ διευθυντοῦ, ὅς τις, ὡς ἄλλος πλοίαρχος, ἀκριβῶς ὁρίζει τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐργασίας πάντων τῶν ὑπ' αὐτὸν διατελούντων. Αὐτός ἐστιν ὁ τὰ πάντα ἐποπτεύων, ὁ τὰ πάντα διευθύνων, ἅμα δὲ καὶ ὁ διὰ πάντα ὑπεύθυνος. Συνεπῶς ἀπολαύει ὁ διευθυντὴς πολὺ μεγαλειτέρας ἐξουσίας καὶ αὐθυπαρξίας τῆς τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν Εὐρώπῃ σχολείων. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὸ δοκοῦν ἐπεμβαίνει εἰς τὰ τῆς μεθόδου καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῦ ἀκόμη κυρίως ἐξαρτᾶται ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσίς των. Ὁ ὑπεύθυνος διευθυντὴς συμπράττει φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν βοηθῶν του.

Οὕτως ἀνατρέφει ἡ Ἀμερικανικὴ πολιτεία τὴν νεολαίαν αὐτῆς καὶ δι' ἐπιτηδείου ὀργανισμοῦ κατορθόνει νὰ ἐπιτυγχάνηται καὶ διὰ μετρίου ἀκόμη διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ θετικότης ἐν ταῖς γνώσεσι τῆς νεολαίας ταύτης, ἐνῷ δυστυχῶς ἡ θετικότης αὕτη τῶν γνώσεων ἐλαττοῦται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον παρὰ τοῖς ἡμετέροις εὐρωπαϊκοῖς σχολείοις.

Ε'.

ΠΕΡΙ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ.

Πρὸ δεκαπέντε περίπου ἐτῶν περαίνων τὰ μετὰ πειραμάτων μαθήματά μου περὶ ἠλεκτροτηλεγραφικῆς ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τοῦ ἐνταῦθα Γυμνασίου ἔλεγον τοιάδε·

«Ἡ ἠλεκτροτηλεγραφικὴ ἐντὸς τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεώς της ὅλον ὅτι ἐποίησε μεγάλας προόδους. Ἀληθῶς ὁποία τεραστία διαφορὰ ἐν τῷ ἁπλῷ βελονοτηλεγράφῳ τοῦ Γαούσση (Gauss) ἐργαζομένῳ μεταξὺ τοῦ ἀστεροσκοπείου καὶ τοῦ φυσικοῦ ἐργαστηρίου τῆς Γοττίγγης καὶ τῷ τυποτηλεγράφῳ τοῦ Οὔγγε (Hughes), ὅστις ἐν ἑκάστῳ λεπτῷ ἀποτυποῖ 100—200 στοιχεῖα εἰς ἀπόστασιν ἑκατοντάδων μιλίων. Ὁποία διάστασις κεῖται μεταξὺ τοῦ πρώτου τηλεγράφου τοῦ Στεϊνχείλου (Schreibtelegraphvon Steinheil), ποιοῦντος διὰ τῶν μετὰ κινεζικῆς μελάνης πεπληρωμένων ὑελίων, στίγματα καὶ γραμμὰς, καὶ τοῦ παντηλεγράφου τοῦ Κατέλλη, ὅστις οἱανδήποτε γραφὴν, οἱονδήποτε σχῆμα εἰς πᾶσαν ἀπόστασιν ἀκριβῶς ἀντιγράφει. Ἀλλὰ τὸ ἰδεῶδες τῆς τηλεγραφικῆς τότε δὴ ἐπιτευχθήσεται, ὅταν δυνηθῶμεν νὰ ἀκούωμεν φωνὴν προσφιλῆ ἐξ ἀποστάσεως ἑκατοντάδων μιλίων, μετὰ δὲ τοῦ ἐκπέμποντος τὴν προσφιλῆ φωνὴν νὰ συμμεριζώμεθα χαρὰν καὶ λύπην, νὰ ζητῶμεν παρ' αὐτοῦ συμβουλὴν καὶ παραμυθίαν καὶ ἀνταλλάσσωμεν ἰδέας καὶ αἰσθήματα».

Ἡ παρατήρησίς μου αὕτη ὑπὸ τῶν ἀκροατῶν τῆς πρώτης τάξεως τῶν νομιζόντων τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἰδεώδους ἀδύνατον ἐγένετο δεκτὴ μετὰ ἱλαρότητος, ἥτις ὅμως ἔπαυσεν ἅμα τῇ ἐξακολουθήσει ὡς ἑξῆς·

«Ἀρχή τις πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἰδεώδους τούτου ἐγένετο ἐν Φριεδριχσδόρφῃ παρὰ τὸ Ὀμβσῦργον, ὑπὸ τοῦ φίλου μου καὶ ὁμωνύμου Φιλίππου Ρείσου, ὅστις ἐπενόησε μηχανὴν ἣν ἐκάλεσε Τηλέφωνον».

Ἡ μηχανὴ εἶτα εὐδοκίμησε ὅπως περιγραφῇ καὶ διασαφηνισθῇ, ἀλλ' ἡ ἰλαρότης ἐπανῆλθεν ὡς ἤρχισε νὰ παραγάγῃ σαφῶς ἀκουστὰ διὰ τῆς σαλπιγγτηρείου λεπτοφωνίας της τὰ ἐν τῷ μακρὰν κειμένῳ φυσικῷ ἐργαστηρίῳ ᾀδόμενα ᾄσματια.

Κατάδηλον εἶναι ὅτι τὸ παλαιὸν τηλέφωνον τοῦ Ρείσου, ὅπερ τόνους μόνον ἐτηλεφώνει, ἀπέχει τοῦ νέου τηλεφώνου τοῦ Βέλλου (Bell) τοσοῦτον, ὅσον αἱ ἀρχαὶ τῆς τηλεγραφικῆς τῶν νεωτάτων αὐτῆς προόδων. Οὐχ ἧττον εἶναι ἐνδιαφέρον καὶ δὴ ἀναγκαῖον πρὸς κατανόησιν τοῦ νέου τηλεφώνου νὰ γνωρίζωμεν τὸ τοῦ Ρείσου, ὅπερ καὶ ἕφερον μετ' ἐμοῦ πρὸς περιγραφὴν καὶ διασάφησιν.

Τὸ μόνον τούτου σφάλμα εἶναι ὅτι δεῖται γαλβανικῆς συσκευῆς ἢ τοὐλάχιστον ἑνὸς γαλβανικοῦ στοιχείου, τουτέστι δοχείου ἐν ᾧ παράγεται ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα διὰ συνεργείας θείκοῦ ὀξέος καὶ διακριτικοῦ ὕδατος (ἐκ νιτρικοῦ ὀξέος) μετὰ δύο μεταλλίνων πλακῶν, π. χ. πλακὸς ψευδαργύρου καὶ ἑτέρας ἐκ πλατίνης. Ἔν τινι τοιούτῳ γαλβανικῷ στοιχείῳ τὸ ἐξέχον ἄκρον τῆς ἐκ ψευδαργύρου πλακὸς ἠλεκτρίζεται ἀρνητικῶς, καλεῖται δὲ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀρνητικὸς πόλος τοῦ στοιχείου· εἰς χαλκοῦν νημάτιον συνεχόμενον μετὰ τοῦ πόλου τούτου ῥέει ἀρνητικὸς ἠλεκτρισμός, καλεῖται διὰ τοῦτο τὸ ἀρνητικὸν τοῦ πόλου νημάτιον. Τὸ δὲ ἐξέχον τῆς πλατίνης ἄκρον εἶναι θετικῶς ἠλεκτρισμένον, καλούμενον ὡς ἐκ τούτου ὁ θετικὸς τοῦ στοιχείου πόλος· εἰς χαλκοῦν νημάτιον ἐκ τούτου ἐξαρτώμενον ῥέει θετικὸς ἠλεκτρισμός, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζεται τὸ θετικὸν τοῦ πόλου νημάτιον. Τῶν ἄκρων τῶν δύο πολικῶν νηματίων ἑνωθέντων ἀπ' εὐθείας ἢ διά τινος μεταλλικοῦ συνδέσμου, τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα δύνανται ἀκωλύτως νὰ ῥέωσιν ἐπ' ἄλληλα, ἐνούμενα νὰ διεγείρωνται ἐναντίον ἀλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ῥεύματα πάντοτε ἐκ νέου ἐπ' ἄλληλα ῥέουσι εἰς τὰ δύο νημάτια· λέγομεν τότε: τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα εἶναι κεκλεισμένον. Τοὐναντίον ὅμως, τῶν δύο πολικῶν νηματίων εἰς διάστασιν ὑπαρχόντων, καθίσταται καθόλου ἀδύνατον διαρκὲς ῥεῦμα τῶν ἠλεκτρισμῶν· λέγομεν τότε: τὸ ῥεῦμα εἶναι ἀνοικτόν.

Ἐκτὸς τοῦ γαλβανικοῦ στοιχείου τὸ κυρίως τηλέφωνον ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἑτέρων ἐξαρτημάτων, ἑνὸς μὲν διὰ τὸ ᾄδειν, ἑτέρου δὲ διὰ τὸ ἀκούειν. Τὸ πρῶτον εἶναι ἁπλῆ ξυλίνη κιστὶς (εἰκ. 1), ἥτις ἐπὶ τῆς

μιᾶς τῶν πλευρῶν φέρει διὰ τὸ στόμα ἄνοιγμα Σ, ἐν ᾧ ᾄδομεν, ἐπὶ τοῦ ἄνω δὲ τοιχώματος κυκλοτερῆ ὀπὴν, καλυπτομένην ὑπὸ δέρματος ἢ μεμβράνης χοιρίνης κύστεως.

(Εἰκὼν 1).

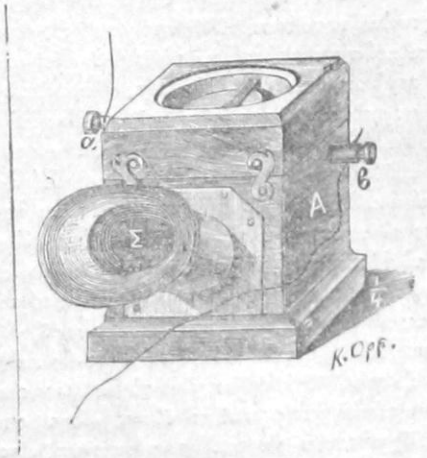

Ἐκ τοῦ κέντρου τῆς μεμβράνης ταύτης, ὡς δύναταί τις σαφῶς νὰ ἴδῃ ἐν εἰκ. 2, βαίνει πρὸς τὴν περιφέρειαν ἐλασμάτιον ἐκ πλατίνης ΠΦ, ἐνούμενον ἐνταῦθα μετὰ τοῦ κοχλίου α (εἰκ. 1), ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ θετικῶς ἠλεκτρισμένον πολικὸν νημάτιον τοῦ γαλβανικοῦ στοιχείου.

(Εἰκὼν 2).

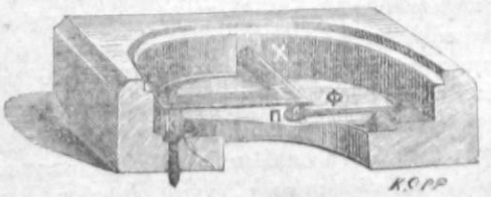

Ὑπεράνω τοῦ κέντρου τῆς μεμβράνης συνάμα δὲ καὶ ὑπεράνω τοῦ ἄκρου τοῦ ἐκ πλατίνης ἐλασματίου αἰωρεῖται περόνιον ἐκ πλατίνης,

κατερχόμενον ἐκ τοῦ μέσου τῆς λευκοσιδηρᾶς γωνίας ΧΓΙ (εἰκ. 2), ἧς τινος τὰ σκελικὰ ἄκρα εὐκίνητα ἵστανται ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς κυκλοτεροῦς ὀπῆς οὕτως ὥστε τὸ ἕτερον σκέλος ΓΙ συνδέεται μεταλλικῶς μετὰ τοῦ κοχλίου β (εἰκ. 1), ἐξ οὗ νημάτιον ἐκ χαλκοῦ ἄγει ἐπὶ τὸ διὰ τὴν ἀκοὴν ἐξάρτημα τῆς μηχανῆς, ἐνῷ δεύτερον νημάτιον ἐντεῦθεν ἄγον συνδέεται τῷ ἀρνητικῷ πόλῳ τοῦ στοιχείου, τοῦ ὁποίου καὶ εἶναι τὸ ἀρνητικὸν νημάτιον. Τοῦ περονίου εἰς ἐπαφὴν ἐρχομένου μετὰ τοῦ ἐκ πλατίνης ἐλασματίου, τὸ θετικὸν ῥεῦμα τοῦ στοιχείου ἄγει ἀπὸ τοῦ κοχλίου ἐπὶ τὸ ἐκ πλατίνης ἐλασμάτιον, ἐντεῦθεν διὰ τοῦ ἐκ πλατίνης περονίου καὶ τῆς σιδηρᾶς γωνίας ἐπὶ τοῦ κοχλίου β, ἐντεῦθεν αὖθις διὰ τοῦ πρώτου νηματίου ῥέει εἰς τὸ διὰ τὴν ἀκοὴν ἐξάρτημα καὶ ἐκεῖθεν πάλιν διὰ τοῦ δευτέρου νηματίου εἰς τὸν ἀρνητικὸν τοῦ στοιχείου πόλον· τὸ ῥεῦμα λοιπὸν τότε εἶναι κεκλεισμένον. Ἐπειδὴ ὅμως ἠρεμοῦντος τοῦ τηλεφώνου τὸ περόνιον δὲν ἅπτεται τοῦ ἐλασματίου, τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα εἶναι διὰ τοῦτο ἀνοικτόν. Ἀλλ' ἐὰν ἐν τῷ στομίῳ τῆς κιστίδος Σ λεχθῇ ᾆσμά τι παράγεται φαινόμενον, ὅπερ δύναταί τις νὰ ἐννοήσῃ εὐκόλως, ἂν μὴ ἀγνοῇ τὴν γένεσιν τοῦ ἤχου καὶ τόνου. Γνωρίζετε βεβαίως ὅτι ὁ ἦχος ὡς καὶ ὁ τόνος ἀποτελοῦνται ἐκ κυμάνσεων. Ὁ ἀγνοῶν τοῦτο τὸ μανθάνει εὐκόλως διὰ πλεκοβελόνης θέτων αὐτὴν ἐπὶ τραπέζης οὕτως ὥστε τεμάχιον ταύτης νὰ προεξέχῃ τοῦ χείλους τῆς τραπέζης, τότε κτυπῶν ταύτην ἐλαφρῶς βλέπει αὐτὴν παλλομένην καὶ παράγουσαν ἦχον. ὅστις ὅμως ἦχος παράγεται ὑψηλότερος ὡς καὶ αἱ δονήσεις ταχύτερον ἐφ' ὅσον τὸ προεξέχον τῆς τραπέζης ἄκρον τῆς βελόνης βραχύνεται. Τὸ ἁπλοῦν τοῦτο πείραμα δεικνύει οὐ μόνον ὅτι ὁ ἦχος συνίσταται ἐκ κυμάνσεων, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ τόνος εἶναι τόσῳ ὑψηλότερος ὅσῳ περισσότεραι αἱ ἀποτελοῦσαι αὐτὸν κυμάνσεις. Αἱ ὧσεις, ἃς ἡ δονουμένη βελόνη ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ ἀέρος, παράγουσιν ἐν τούτῳ κυμάνσεις ὡς τις λίθος ῥιπτόμενος εἰς τὸ ὕδωρ. Καθὼς ἀπὸ τοῦ βαλλομένου τούτου λίθου ἡ κυματώδης κίνησις εἰς παραιτέρω κύκλους ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος προβαίνει, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἠχούσης βελόνης καὶ παντὸς ἠχοῦντος σώματος ἡ παραγομένη κυματώδης κίνησις ἐν τῷ ἀέρι διαδίδεται βαθμηδὸν καθ' ἁπάσας τὰς διευθύνσεις. Ὡς ἐκ τούτου ποιούμεθα λόγον καὶ περὶ τῶν κυμάνσεων τοῦ ἤχου ἐν τῷ ἀέρι. Οὕτως ἐν τῇ κιστίδι τοῦ Ῥεισείου τηλεφώνου ὁ ἀὴρ λαμβάνει διὰ τῆς ᾠδῆς κυματώδεις δονήσεις, μεταδιδομένας τῇ μεμβράνῃ, ἥτις καὶ αὕτη δονουμένη ἄνω καὶ κάτω φέρει ὁτὲ μὲν εἰς ἐπαφὴν ὅτε δὲ εἰς διάστασιν τὸ ἐκ πλατίνης ἐλασμάτιον, κλείουσα ἐπομένως καὶ ἀνοίγουσα τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα ἐφ' ὅσον τὰ ἐν τῇ κιστίδι ᾀδόμενα περιέχουσιν κυμάνσεις.

Τὸ διὰ τὴν ἀκοὴν ἐξάρτημα (εἰκ. 3) συνίσταται ἁπλῶς ἐκ σιδηροῦ νήματος, τὸ μῆκος 0,2 μέτρ. περιτετυλιγμένου ἐφ' ὅλον τὸ μῆκος ὑπὸ περικαλύμματος Μ, εἴδους χαρτοσυριγγίου ἐξωτερικῶς φέροντος πλέγμα πυκνὸν ἐκ χαλκοῦ νηματίου, συνυφασμένου μετὰ μετάξης. Τὰ δύο ἄκρα τοῦ νήματος τούτου συνδέονται μετὰ τῶν ἀγωγῶν νηματίων διὰ τῶν κοχλιῶν Δ καὶ Κ' διὰ τοῦ συριγγίου ὅθεν ῥέουσι βραχυχρόνια ῥεύματα, ῥευμάτων ὧσεις τοσαῦται, ὅσαι αἱ ἐν τῇ κιστίδι κυμάνσεις τοῦ διὰ τῆς ᾠδῆς παραχθέντος τόνου.

(Εἰκὼν 3).

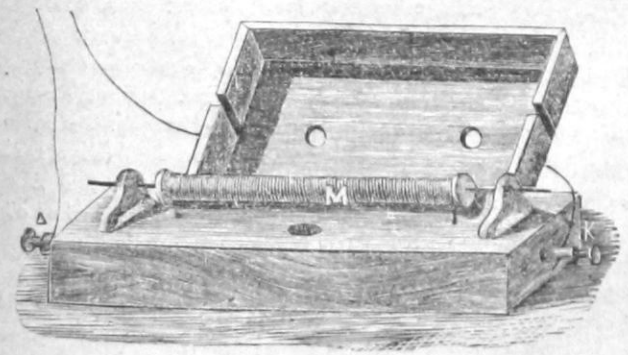

Διὰ τῶν ὧσεων τούτων διεγείρεται ἐν τῷ σιδηρῷ νήματι ἀκριβῶς ὁ αὐτὸς τόνος ὁ διαδοθεὶς διὰ τῶν δονήσεων τῆς χοιρίνης κύστεως.

Ὁ τόνος οὗτος ἔχει τι τὸ ῥινόφθογγον, τὸ βύρσινον, ἑπόμενον τῆς χοιρίνης κύστεως, εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ ὁποίου οὐδαμῶς ἐνέχεται τὸ σιδηροῦν νῆμα, διότι τοῦτο παράγει ὅ,τι μεταδίδει αὐτῷ ἡ μεμβράνη.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ τόνου ἐν τῷ σιδηρῷ νήματι καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ γαλβανικὸς ἦχος. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ἀκριβέστερον, ἅτε παρουσιαζόμενον καὶ ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ Βέλλου, ὅπερ ὅμως ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβληθὲν φέρει πέταλον σιδηροῦν ἀντὶ κίστεως.

(Εἰκὼν 4).

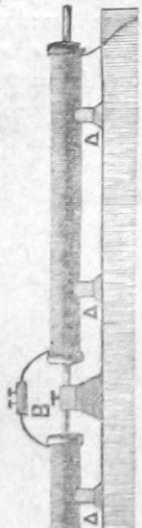

Τὸ ὄργανον διὰ τὸν γαλβανικὸν ἦχον ἀπεικονίσθη ἐν εἰκ. 4· τοῦτο συνίσταται ἁπλῶς ἐκ δύο μέτρων περίπου τὸ μῆκος ῥάβδου σιδηρᾶς, ἥτις φέρει δύο τεμάχια ἓν ὅλον ἀποτελοῦντα περικάλυμμα διὰ τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα. Ἅμα διέλθῃ διὰ τοῦ περικαλύμματος τούτου ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα, ἡ ῥάβδος γίνεται μαγνήτης, παράγουσα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην βαιόν τινα ψόφον ὅμοιον κτύπῳ ὡρολογίου. Τὸ φαινόμενον ἀνεκαλύφθη ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ τοῦ Πάγη (Page) τὸ 1838· ὑπὸ δὲ τοῦ Μαριάνη τὸ 1844 διεγνώσθη, ὅτι ὁ τόνος εἶναι ὁ τοῦ μήκους τῆς ῥάβδου, τουτέστιν ὁ τόνος, ὅστις παράγεται τριβομένης τῆς ῥάβδου κατὰ μῆκος, ἐάν τις π. χ. ἐμβάψας τοὺς δακτύλους εἰς ῥητινόκονιν καὶ λαβὼν ῥάβδον ἐκ τῶν τεσσάρων (εἰκ. 5) μεταξὺ ἀντίχειρος καὶ δείκτου τρίψῃ αὐτὴν ἐλαφρῶς. Ἐριστῶ τὴν προσοχὴν ὑμῶν εἰς τοῦτο ὅτι, ὡς ἠκούσατε, οἱ τόνοι οὗτοι τοῦ μήκους εἰσὶν ἀσυνήθους ὕψους, καὶ διαρκοῦσιν ἐφ' ὅσον καὶ ἡ τριβή, κατόπιν τῆς ὁποίας ἢ οὐδόλως ἢ ἐκτάκτως μικρὸν ἠχοῦσιν.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ γαλβανικοῦ ἤχου ἐξηγεῖται διὰ τῆς περὶ μαγνητισμοῦ θεωρίας τοῦ Ἀμπερέου (Ampere). Εἰς ὅσα τεμάχια καὶ ἂν θραύσωμεν μαγνήτην τινα, π. χ. μαγνητισθεῖσαν πλεκοβελόνην, ἕκαστον αὐτῆς τεμάχιον εἶναι καθ' ἑαυτὸ τέλειος μαγνήτης· ἐκ τούτου συμπεραίνομεν ὅτι τὰ σμικρότατα τεμάχια μαγνήτου τὰ καλούμενα μόρια εἰσὶ καθ' ἑαυτὰ μαγνῆται

Καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀμπερέου ὁ μαγνητισμὸς τῶν μορίων τούτων συνίσταται ἐν τούτῳ ὅτι ταῦτα κυκλοῦνται ὑπὸ παραλλήλων ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων ὡσεὶ περιελίσσοντο ὑπὸ παραλλήλων νημάτων, ἐν οἷς ῥέει ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα. Τὰ ῥεύματα, ἅτινα κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην περικυκλοῦσι τὰ μόρια, καλοῦνται τὰ στοιχειώδη αὐτῶν ῥεύματα. Καὶ ὁ μαγνητισμὸς μαγνητικῆς ῥάβδου ἔχει κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀμπερέου τὴν αἰτίαν ἐν τούτῳ ὅτι τὰ στοιχειώδη πολλῶν μο-

(Εἰκὼν 5).

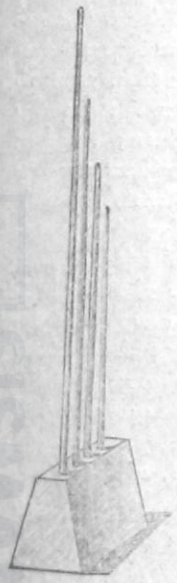

ρίων ῥεύματα εἰσὶ ἀλλήλοις παράλληλα. Τοιαῦτα μόρια μετὰ παραλλήλων στοιχειωδῶν ῥευμάτων φανταζόμεθα καὶ ἐν τῷ κοινῷ σιδήρῳ, ὅστις δὲν εἶναι ἔτι μαγνήτης· ἐν τῷ σιδήρῳ ὅμως τούτῳ τὰ στοιχειώδη τῶν μορίων ῥεύματα κεῖνται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἀνάμικτα, δὲν εἶναι καὶ ἀλλήλοις παράλληλα. Καὶ τὸ μαγνητίζειν κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην εἰς τοῦτο συνίσταται ὅτι τὰ μόρια στρέφονται τοσοῦτον, ἕως οὗ τὰ αὐτῶν στοιχειώδη ῥεύματα λάβωσι παράλληλον θέσιν.

Ἡ στροφὴ αὕτη δέον πάντως νὰ τελεσθῇ δι' ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, διότι καθ' ὡρισταμένον φυσικὸν νόμον, μὴ παράλληλα ἢ διασταυρούμενα ῥεύματα ἕλκονται καὶ ἀπωθοῦνται πρὸς ἄλληλα οὕτως ὥστε γίνονται ἀλλήλων παράλληλα. Ὡς ἐκ τούτου πρέπει ἕκαστος ἑλιγμὸς τοῦ ῥευματοπηνίου νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ πάντα τὰ στοιχειώδη ῥεύματα σιδηρᾶς ῥάβδου, ἑλκύων καὶ ἀπωθῶν αὐτὰ οὕτως ὥστε νὰ γένωνται παράλληλα τοῖς ἑλιγμοῖς. Ἀλλ' ἐὰν τὰ στοιχειώδη ῥεύματα τοῦ σιδήρου ἦναι παράλληλα τοῖς ἑλιγμοῖς, εἶναι καὶ ἀλλήλοις παράλληλα, ὁ σίδηρος γίνεται ἠλεκτρομαγνήτης.

Ὅταν λοιπὸν τὰ στοιχειώδη ῥεύματα γένωνται παράλληλα τοῖς ῥευματοελιγμοῖς (ἐπειδὴ κατὰ φυσικὸν νόμον παράλληλα ῥεύματα ἕλκουσιν ἀλλήλα), ἕλκονται ὑπὸ τῶν πολυαρίθμων τοῦ πηνίου ἑλιγμῶν, τουτέστιν ἕκαστον μόριον τοῦ ἡμίσεος τῆς ῥάβδου ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τῶν ῥευματοελιγμῶν καὶ ἕκαστον μόριον τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τῆς ῥάβδου ὑπὸ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τῶν ῥευματοελιγμῶν· ἕκαστον μόριον λαμβάνει διὰ ταῦτο ὥσίν τινα, ἕκαστον μόριον ὅμως τοῦ ἑνὸς ἡμίσεος λαμβάνει ὥσιν πρὸς τὸ ἓν ἄκρον τῆς ῥάβδου, καὶ ἕκαστον μόριον τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς ῥάβδου, διὸ τὰ μόρια ἐξερχόμενα τῆς ἰσορρόπου αὐτῶν θέσεως κινοῦνται παραλλήλως κατὰ μῆκος τῆς ῥάβδου πρὸς τὰ ἄκρα καὶ ἐπιστρέφουσι κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἐλαστικότητος διὰ δονήσεων βαθμηδὸν εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν. Ἀλλ' ἐκ τοιούτων δονήσεων προκύπτει ὁ τοῦ μήκους τῆς ῥάβδου τόνος. Ἡ τῆς

ἐξηγήσεως ταύτης ἀκρίβεια βεβαιοῦται διὰ τῆς παρατηρήσεως τοῦ Οὐερθείμου (Wertheim), ὅτι ράβδος ἠλεκτριζομένη μηκύνεται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην αἱ δονήσεις διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος μόνον διεγείρονται, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐλαστικότητος διαπεραίνονται, δύναται νὰ παραχθῇ μόνον ὁ τόνος, ὅστις ἀντιστοιχεῖ τῷ μήκει καὶ τῇ ἐλαστικότητι τῆς ράβδου, ὁ αὐτὸς ὁ κατὰ τὴν τριβὴν τῆς ράβδου παραγόμενος, ὁ τοῦ μήκους τόνος καλούμενος. Καὶ ὅμως τὸ ρεῖσειον νῆμα παράγει ἐν τῷ διὰ τὴν ἀκοὴν ἐξαρτήματι τοὺς διαφόρους τόνους, ἐνῷ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν ἔπρεπε ν' ἀποτελῆται μόνον ὁ τοῦ μήκους τόνος· τοῦθ' ὅπερ εἶναι κυρίως ἡ μὴ τονωθεῖσα ἔτι ἱκανῶς ἀξιόλογος τοῦ Ρείσου ἐργασία, ἡ τότε (1862) ὅλως νέα ἀνακάλυψις, ἥτις εἶναι τὸ σπουδαιότερον, ἤ πᾶν τὸ λοιπὸν ἐν τῷ αὐτοῦ τηλεφώνῳ, καὶ τὴν ὁποίαν τὸ βέλλειον τηλέφωνον ἄρτι ἐπραγματοποίησε. Ἡ ἀνακάλυψις ὅηλονότι σιδηρᾶ ράβδος (καὶ ἔτι μᾶλλον σιδηρᾶ πλάξ) δύναται νὰ παράγῃ πάντα τόνον, ἐὰν οὗτος δὲν διαιδῶται διὰ τῆς ἐλαστικότητος, ἀλλὰ διὰ διακοπτομένων ρευμάτων. Ὁ Βέλλος ὅμως ἀντὶ σιδηροῦ νήματος ἔθεσεν ἐπίσης σιδηροῦν πεταλιον, ὅπως ἀντικατέστησε τὴν χοιρίνην κύστιν διὰ πετάλου, αὐξήσας δι' αὐτοῦ τὴν αἰσθητικότητα τοῦ τὸν τόνον παράγοντος μέρους τοσοῦτον, ὥστε κατέστησε δυνατὴν τὴν παραγωγὴν καὶ τῶν πλέον χαμηλῶν καὶ βραχέων τόνων, ὅπερ ὀφείλομεν ἔτι ἰδίᾳ νὰ παρατηρήσωμεν. Εἰς τὴν πραγματοποίησιν τούτου συνετέλεσεν, ὡς ἐρρέθη, ἡ ρείσειος ἀνακάλυψις, καθ' ἣν σιδηροῦν νῆμα δύναται νὰ παραγάγῃ πάντα τόνον, ἐὰν αἱ δονήσεις αὐτοῦ παράγωνται διὰ ρευμάτων διακοπῶν, αἵτινες συμβαίνουσι κατὰ τὸν ρυθμὸν τῶν δονήσεων.

Ἐφημερίδες τινὲς κατηγοροῦσι συναδέλφους καθηγητὰς τῆς φυσικῆς ὡς μὴ πραγματευθέντας ὅθεν τὴν ρείσειον ἐφεύρεσιν. Τοῦτο οὐδεμιᾶς ἔχεται ἀληθείας. Ἐν Γίεσσεν π. χ. συχνάκις ἐγένοντο πειράματα μετὰ τοῦ τηλεφώνου ἐνταῦθα (Mainz) σχεδὸν κατ' ἔτος· ἐν τῇ φυσικῇ Pouilet Müllers ἡ μηχανὴ ἀπεικονίσθη καὶ περιεγράφη ἐν ἐκτάσει, καὶ ἡ ρείσειος ἀνακάλυψις ὅτι σιδηροῦν νῆμα διεγείρεται πρὸς διαφόρους τόνους ἐξήρθη ἰδίᾳ· τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ ἐν τῷ ἐμῷ βιβλίῳ τῆς φυσικῆς, ὡς καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα βιβλία τὸ τηλέφωνον ἠξιώθη μνείας ἢ περιεγράφη.

Μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τούτου, διατὶ σιδηροῦν νῆμα, ἐναντίον τῶν νόμων τῆς ἐλαστικότητος, δύναται νὰ διεγερθῇ πρὸς διαφόρους τόνους, ἐκτὸς τοῦ διὰ τῆς ἐλαστικότητος παραγομένου τόνου τοῦ μήκους. Ἄλλως τοῦτο κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ

Ἀμπερέου δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐξηγηθῇ. Ὡς ἤδη εἴπομεν ἕκαστον μόριον τοῦ περιειλικτοῦ σιδηροῦ νήματος γενομένου ἤδη μαγνήτου λαμβάνει ὧσιν εἰς τὴν κατὰ μῆκος διεύθυσιν, διότι τὰ στοιχειώδη τοῦ μορίου ρεύματα ἕλκονται ὑπὸ τῶν παραλλήλων τοῦ εἰλικτοῦ νήματος ρευμάτων κατὰ τὸν σημειωθέντα νόμον, ὅτι παράλληλα ρεύματα τῆς αὐτῆς διευθύνσεως καθόλου ἕλκουσιν ἄλληλα Τοῦ κυκλικοῦ ρεύματος στιγμήν τινα μόνον διαρκοῦντος, δίκην ὁρμῆς ἢ ὥσεως, ἐπιστρέφει ἕκαστον μόριον δυνάμει τῆς αὐτοῦ ἐλαστικότητος εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ θέσιν ἐπαναλαμβανομένης ἤδη τῆς τοῦ ρεύματος ὥσεως πρὶν ἢ τὸ μόριον ἀναλάβῃ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχικὴν θέσιν, ἡ δόνησις δὲν γίνεται τελεία, νέας ὥσεως γενομένης, νέα δόνησις ἄρχεται πρὶν ἢ ἡ πρώτη τελειώσῃ, ὥστε ὁ τῆς δονήσεως χρόνος ἐγένετο βραχύτερος. Ἀλλὰ τοῦ τῆς δονήσεως χρόνου βραχυτέρου γενομένου συμβαίνουσιν ἐν ἑκάστῳ δευτερολέπτῳ περισσότεραι δονήσεις, ἑπομένως ὁ τόνος εἶναι ὑψηλότερος ἐκείνου, ὅστις ἔμελλε νὰ παραχθῇ διὰ τῆς ἐλαστικότητος. Ἐπίσης εὔκολον εἶναι νὰ ἐξηγήσωμεν ὅτι δυνατὸν ν' ἀποτελεσθῶσι καὶ βαθύτεροι τόνοι. Ὁ γαλβανικὸς τόνος εἶναι ὅηλονότι λίαν βραχὺς καὶ εὐσκόλον ἦτο ἐὰν συνεργήσῃ εἶναι ἐν τῷ, τρισμός τις, ψόφος ἐλαφρὸς ἀνάλογος τῇ παρατηρήσει ὅτι οἱ τοῦ μήκους τόνοι διαρκοῦσιν ἐφ' ὅσον καὶ τὸ διεγεῖρον αὐτοὺς αἴτιον, π. χ. ἡ τριβή. Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἡ διεγείρουσα αἰτία, ἡ τοῦ ρεύματος ὥσις, μόνον στιγμιαίαν διάρκειαν ἔχει, καὶ ὁ γαλβανικὸς τόνος δὲν δύναται νὰ ἦναι πλέον ἢ λίαν βραχύς, εἶναι ἐλαφρός τις ψόφος.

Ἐὰν λοιπὸν ἐπὶ ταχέως ἀλλήλας διαδεχομένων ρευμάτων διακοπῶν τὸ γαλβανικὸν τῷ ἐπαναληφθῇ συχνάκις, περίπου 50, 100, 500 φορὰς ἐν τῷ δευτερολέπτῳ, τοῦτο ὀφείλει νὰ παραγάγῃ τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποτέλεσμα οἷον οἱοσδήποτε ἄλλος ἦχος, ἐπαναλαμβανόμενος 50, 100, 500 φορὰς ἐν τῷ δευτερολέπτῳ, τουτέστιν δέον ν' ἀποτελεσθῇ τόνος ἐκ 50, 100, 500 δονήσεων. Ἐὰν π. χ. προσαγάγωμεν παικτόχαρτον εἰς ὀδοντωτὸν τροχὸν, περιστρεφόμενον οὕτω βραδέως, ὥστε νὰ διακρίνηται ὁ κτύπος τοῦ χάρτου ἐπὶ ἕνα ἕκαστον ὀδόντα ἀποτελοῦνται μικροὶ ψόφοι ἀλλήλων σαφῶς διακρινόμενοι· ἀλλ' ἐὰν τοῦ τροχοῦ βαθμηδὸν ταχύτερον στρεφομένου ὁ χάρτης πλήσσεται 50, 100, 500 φορὰς κατὰ δευτερόλεπτον, αἱ πολλαὶ αὗται πλῆξεις ἑνοῦνται εἰς βαθὺν βρέμοντα ἦχον, ὅστις ἐπὶ ταχυτέρᾳ στροφῇ βαίνει ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον καὶ συνίσταται ἐκ δονήσεων τὸν ἀριθμὸν ἴσων ταῖς πλήξεσι τοῦ χάρτου ἐκ τοῦ τροχοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν καθόλου τρόπον δέον, ἐὰν τὸ γαλβανικὸν τῷ συμβαίνῃ 50, 100, 500 φορὰς κατὰ δευτερόλεπτον, νὰ λαμβάνῃ χώραν ἕνωσις

τῶν ὥσεων εἰς ἦχον ἐκ 50, 100, 500 δονήσεων, ὅστις τότε ἀναμφιβόλως εἶναι βαθύτερος ἢ ὁ τοῦ μήκους, διότι ὁ τελευταῖος, ὡς ἠκούσατε, διακρίνεται δι' ἰδίου ὕψους. Δυνατὸν λοιπὸν διὰ ῥευμάτων διακοπῶν νὰ παραχθῶσιν εἰς σιδηροῦν νῆμα τόνοι, οἵτινες τὸν τοῦ μήκους αὐτοῦ τόνον εἰς τὸ ὕψος δὲν φθάνουσι, ἀλλ καὶ τὸ ὕψος τούτου ὑπερβαίνουσιν.

Ὅτι ἐνταῦθα οἱ τοῦ τόνου κυμάνσεις συμβαίνουσι καθ' ὃν χρόνον λαμβάνουσι χώραν αἱ τοῦ ῥεύματος ὥσεις ἤτοι καὶ αἱ διακοπαί, δεῖται μόλις ἰδιαιτέρας μνείας. Ἐν τῷ ῥεισείῳ ὅμως τηλεφώνῳ ἐπειδὴ τὸ ῥεῦμα διακόπτεται διὰ τῶν δονήσεων τῆς χοιρίνης μεμβράνης, αἱ τοῦ ῥεύματος διακοπαὶ ἀκολουθοῦσι τὸν ῥυθμὸν τῶν τῆς μεμβράνης ταύτης δονήσεων, αἵτινες ἔχουσιν τὴν αὐτὴν ταχύτητα, ἣν καὶ ὁ ἐν τῇ ξυλίνῃ κιστίδι ἀδόμενος τόνος. Κατ' ἐπακολούθημα ὁ ἀριθμὸς τῶν δονήσεων τοῦ σιδηροῦ νήματος δέον νὰ συμφωνῇ μετὰ τοῦ ἐν τῇ κιστίδι ἀδομένου ἤτοι τὸ σιδηροῦν νῆμα νὰ παράγῃ τὸν ἀδόμενον τόνον. Διατὶ δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ τὰς λέξεις ἤτοι τὸ κείμενον ἄσματος, τὴν ὁμιλίαν, τὰ ἐκφωνούμενα φωνήεντα καὶ σύμφωνα, μένει νὰ διασαφήσωμεν ὅταν μεταβῶμεν εἰς τὸ βέλλειον τηλέφωνον.

Ἐκτὸς τῆς κυρίας ταύτης ἐλλείψεως τοῦ ῥεισείου τηλεφώνου ὅτι μόνον τόνους τηλεφωνεῖ, δέον ἔτι ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἡ κλαγγὴ τῶν παραγομένων τόνων ἀσχημίζεται διά τινος ὑπορρινίζοντος τριγμοῦ καὶ ὅτι λίαν ἐλλείπει δυνάμεως. Ἐπὶ τῆς δυνάμεως φαίνεται δηλονότι ἡ κατάστασις τοῦ γαλβανικοῦ στοιχείου νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν τοιαύτην, ὥστε εἰς τρόπον παράδοξον ὁ τόνος ὅτε μὲν εἶναι λίαν ἰσχυρός, ὅτε δὲ τόσῳ ἀδύνατος, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἀκουσθῇ ἐν τῷ θορύβῳ μεγαλητέρου δωμάτιου. Οὕτως ὁ Ρεῖσος ἦτο λίαν ἀτυχὴς ὅτε ἠθέλησε νὰ παρουσιάσῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθὲν ὄργανον τῷ ἐν Γίεσσεν συνεδρίῳ τῶν φυσιοδιφῶν, τότε οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀκούσῃ ἢ νὰ ἐννοήσῃ τὴν φωνὴν τοῦ ὀργάνου, ἐνῷ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔν τινι μικρᾷ συναναστροφῇ τὰ πειράματα ἐπετύγχανον κάλλιστα. Καὶ ἐμοὶ τοιοῦτό τι συνέβη· ὅτε πρὸ 14 ἐτῶν ἐν τῇ Ρινικῇ ἑταιρίᾳ τῶν φυσιοδιφῶν ὡμίλησα περὶ τοῦ ῥεισείου τηλεφώνου, ἐκ τῶν ἀκροατῶν οἱ πλέον ἐγγὺς καθήμενοι μόλις ἠδύναντο ν' ἀκούσωσι τὴν χαμηλὴν καὶ τρομώδη φωνὴν τοῦ ὀργάνου, ἐνῷ ἐν γυμνασιακῇ τάξει τὰ πειράματα σχεδὸν πάντοτε ἐπετύγχανον.

Εἶναι φανερὸν ὅτι καὶ ἐν τοσούτῳ ἀσθενεῖ τόνῳ τὸ ῥείσειον τηλέφωνον πλεονεκτεῖ τοῦ τοῦ Βέλλου κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ τόνος αὐτοῦ εἶναι ἀντικειμενικός, δυνάμενος ν' ἀκουσθῇ ταὐτοχρόνως ὑπὸ πολλῶν ἀκροατῶν, ἐνῷ ἡ γλῶσσα τοῦ βελλείου καθαρῶς ὑποκειμενικὴ οὖσα δύναται ν' ἀκουσθῇ μόνον ὑπ' ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ οὖς εἶναι ὡπλισμένον διὰ τοῦ τηλεφώνου.

Τὸ ῥείσειον τηλέφωνον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον βῆμα ἐν τῇ ἔτι ὅλως ἀγνώστῳ χώρᾳ τῆς τηλεφωνίας· δεύτερον βῆμα ἐγένετο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Οὐεϊνχόλδου (Weinhold) ἐν Chemnitz (τὸ 1872), ὁρμηθέντος, ὡς ἔοικεν, ἔκ τινος παρατηρήσεώς μου γενομένης πρὸ 12 ἐτῶν ἔν τινι περιπάτῳ ἀπὸ Rheinstein εἰς Bingen. Ἐν τῇ λεωφόρῳ ἔκειτο μακρὸν τηλεγράφου σύρμα νεωστὶ μέλλον νὰ εἰσαχθῇ εἰς ἀγωγὴν, τοῦ ὁποίου τὸ ἄκρον ἐρρινίζετο. Προχωρῶν ἤκουον ἔτι τὸν τριγμὸν τοῦ ῥινίσματος εἰς ἀπόστασιν 100 ἕως 1000 μ. ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ᾗ συνέβαινε· καὶ μιᾶς ὥρας ὁδὸν διανύσας ἠδυνάμην ἔτι ν' ἀκούω τὸν ψόφον ἰδίως ἅμα προσήγγιζον τὸ σύρμα εἰς τὸ οὖς μου ἢ ἐκράτουν αὐτὸ μεταξὺ τῶν ὀδόντων. Τὸ φαινόμενον ἐξηγεῖται ἁπλῶς διὰ τοῦ πασιγνώστου γεγονότος ὅτι τὰ στερεὰ σώματα μεταδίδουσι τὸν ἦχον κάλλιον καὶ εἰς μεγαλειτέραν ἀπόστασιν ἢ ὁ ἀήρ· οὕτως ἀκούομεν σαφῶς τὸν κτύπον ὡρολογίου τοῦ κόλπου εἰς τὸ ἄκρον ξυλίνης δοκίδος, ἧς τὸ ἕτερον ἄκρον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὡρολογίου. Ὁ Wheatstone τοποθετήσας ἐν τῷ ὑπογείῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ τέσσαρας μουσικοὺς, ὧν τὸ ὄργανον (piano, violine, cello et clarinette) συνέδεσε διὰ μακρῶν καὶ ὁμαλῶν ξυλίνων σταλίκων, διερχομένων διὰ θόλων καὶ στεγῶν εἰς ἀνώτερον πάτωμα, ἡτοίμασε τοιουτοτρόπῳ τοῖς ξενιζομένοις ἀόρατον μουσικὴν συναυλίαν.

Τὸν κεραυνὸν διαδιδόμενον διὰ τοῦ ἀέρος ἀκούομεν τὸ πλεῖστον εἰς ἀπόστασιν τριῶν μιλίων, τὸν κρότον τηλεβόλου διαδιδόμενον καὶ διὰ τῆς γῆς, μάλιστα εἰς ἀπόστασιν 100 μιλίων, ἐὰν ἐτύχομεν ἔχοντες τὸ οὖς ἐγγὺς τῆς γῆς ἢ ἐντὸς αὐτῆς ἐν μεταλλείῳ διατρίβοντες. Ὁ κρότος τῆς μεγάλης ἐκρήξεως τῆς πυροκόνεως ἐν Μαγουντίᾳ τὸ 1857 ἠκούσθη ἐν Ἄρζῃ (Harz) παρὰ τὸ Eimbeck, ὁ δὲ τῶν τηλεβόλων τῆς πολιορκίας τῆς Ἀντουέρπης (Antwerpen) καὶ ἐν μεταλλείῳ.

Τοιαῦτα συμβάντα, ἀποδεικνύοντα τὴν καλὴν καὶ ταχεῖαν διάδοσιν τοῦ ἤχου διὰ στερεῶν σωμάτων πολλὰ ἔτι ὑπάρχουσιν, ὅτι ὅμως νῆμά τι μεταδίδει τὸν ἦχον σχεδὸν μὴ ἐξησθενημένον δὲν εἶχεν ἔτι παρατηρηθῇ, ἐξ ὧν ἔμοι γε γνωστόν· ὡς ἐκ τούτου ἐδημοσίευσα τὴν παρατήρησίν μου ταύτην διὰ σημειώσεως ἔν τινι γωνίᾳ τῆς φυσικῆς μου (1870 ἐκδ.). Ἐνδεχόμενον ὅτι αὕτη ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ὡραίαν καὶ ἁπλῆν ἐφεύρεσιν τοῦ Οὐεινχόλδου, ἣν ὁ ἴδιος τὸ 1872 ἐποίησε γνωστὴν ἐν τῇ πολλοῦ ἀξίᾳ σχολῇ (Vorschule) αὐτοῦ τῆς

πειραματικῆς φυσικῆς, ἐξ ἧς πιθανὸν διὰ τοῦ περιοδικοῦ Gartenlaube ἐγένετο γνωστὴ τῷ κόσμῳ ὡς τ η λ έ φ ω ν ο ν τοῦ Ο ὐ ε ι ν χ ό λ δ ο υ. Τοῦτο συνίστατο ἐκ δύο ἀνοικτῶν (σιγαρο-)κιστίδων, ὧν αἱ πυθμένες συνεδέοντο δι' ἁπλοῦ νήματος ἢ σιδηροῦ, 100 ἕως 1000 μέτρων τὸ μῆκος. Ἐάν τις ὁμίλει ἐν τῇ μιᾷ κιστίδι, ὁ κρατῶν ἐφηρμοσμένον τὸ οὖς εἰς τὴν ἄλλην κιστίδα ἤκουε καὶ τὸν ἐλαφρότατον ψιθυρισμὸν μετὰ τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων τόσῳ σαφῶς, ὡς εἰ ἵστατο ἐγγὺς τοῦ ὁμιλοῦντος, ὃν μάλιστα ἠδύνατο ν' ἀναγνωρίσῃ ἐκ τῆς φωνῆς εἰ γνωστὸς ὢν ἐτύγχανεν. Ἔν τισι κύκλοις ἐγένετο ἴσως λόγος ὅτι ὁμοία παρατήρησις ἁπαντᾷ καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς φυσικῆς μου, διό τινες πλανηθέντες ἐπίστευσαν, ὡς τινες τῶν ἐρετίμων ἀκροατῶν εἶδαν εἰς ἐφημερίδας, ὅτι τὸ ὀλίγον μου ἐκεῖνό ἐστιν ὁ ἐφευρέτης τοῦ ῥεισείου τηλεφώνου, ὅπερ ἦν ἄν μοι ὅλως εὐάρεστον.

Ἐν τῷ περιοδικῷ Gartenlaube τοῦ 1872 ἀποδίδοταί μοι διαρρήδην ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ῥεισείου τηλεφώνου. Εἰ καὶ παραχρῆμα ἐγγράφως ἀπεποιήθην τὴν οἰκειοποίησιν ὅπως προφυλάξω τὰ δικαιώματα τοῦ τότε ἀσθενοῦς, νῦν δ' ἤδη τεθνεῶτος φίλου μου, οὐδὲν ἧττον δὲν ἐδέχθησαν τὴν ῥητῶς αἰτηθεῖσαν διόρθωσίν μου, θεωρήσαντες τὸ πρᾶγμα μᾶλλον περίεργον καὶ οὐχὶ ἱκανῶς σπουδαῖον, ἵνα καταχωρήσωσιν ὀλίγας λέξεις. Διὰ τοῦτο ἐπεκράτησε παρά τισιν, ἰδίως ἐν τῇ βορείῳ Γερμανίᾳ ἡ ψευδὴς δόξα, ὅτι τὸ ῥείσειον τηλέφωνον προέρχεται ἐξ ἐμοῦ. Ἡ νῦν γενικῶς τῷ ὀργάνῳ δοθεῖσα προσοχὴ παρέστησεν ὀρθὴν τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ οὐεινχόλδειον τηλέφωνον τὸ πρῶτον μεταδῶσαν τὴν ὁμιλίαν, δηλ. ἦχον μετὰ λεπτοτάτων ἰδιοτήτων, ἦτο ἰδιαίτερον βῆμα ἀπέναντι τοῦ ῥεισείου τηλεφώνου. Κατάδηλον ὅτι ἐν τῷ οὐεινχολδείῳ τηλεφώνῳ ὁ πυθμὴν τῆς πρώτης (σιγαρο)κιστίδος, ἡ πρώτη ξυλίνη τράπεζα ἦτοι πλάξ παρέλαβε τὸν ἦχον μεθ' ὅλων τῶν λεπτοτάτων αὐτοῦ ἰδιοτήτων, διέδωκεν αὐτὸν διὰ τοῦ σύρματος ἢ νήματος σχεδὸν ἀμεταβλήτον εἰς τὴν δευτέραν ξυλίνην πλάκα, τὸν τῆς δευτέρας (σιγαρο)κιστίδος πυθμένα, ὅστις αὖθις παρήγαγεν αὐτὸν ἐπίσης μεθ' ὅλων τῶν λεπτοτάτων αὐτοῦ ἰδιοτήτων. Τὸ οὐεινχόλδειον λοιπὸν τηλέφωνον ἔδειξεν, ὅτι πρὸς τελείαν παραγωγὴν πάσης τοῦ ἤχου λεπτότητος εἶναι ἀναγκαία πλάξ τις, ὅτι σιδηροῦν νῆμα, ὡς μετεχειρίσθη τοῦτο ὁ Ρεῖσος δὲν ἀρκεῖ. Πρὸς τούτῳ ἔδειξεν ὅτι δύο πλάκες εἰσὶν ἀναγκαῖαι, καὶ δὴ καθ' ὅλα ὁμοιαι, μία πρὸς παραλαβὴν τοῦ ἤχου ἐν τῷ στομίῳ τοῦ τηλεφώνου καὶ ἑτέρα ὅλως ὁμοία τῇ πρώτῃ πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἤχου ἐν τῷ ἀκουστικῷ ὀργάνῳ, οὐχὶ δὲ, ὡς ἐν τῷ ῥεισείῳ τηλεφώνῳ, μεμβράνη μὲν ἐν τῷ ὁμιλητικῷ ὀργάνῳ, ἕτερον δὲ τοῦ πρώτου ὅλως διάφορον σῶμα, σιδηροῦν νῆμα, ἐν τῷ ἀκουστικῷ ὀργάνῳ. Διατὶ πλάκες καὶ δὴ ὅλως ὁμοιαι πλάκες ἐν τῷ ὁμιλητικῷ καὶ ἀκουστικῷ ὀργάνῳ εἰσὶν ἀναγκαῖαι γενήσεται δῆλον ἂν ἐξερευνήσωμεν τί τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τελείαν παραγωγὴν πάσης λεπτῆς ἰδιότητος ἤχου. Εἰς τοῦτο οὐχ ἧττον θέλομεν ἐπανέλθει ἀρτίως γνωρίσωμεν τὴν θέσιν τῶν πλακῶν τούτων ἐν τῷ βελλείῳ τηλεφώνῳ.

Ὁ Βέλλος μετεχειρίσθη ἐπίσης ὡς ὁ Οὐεινχόλδος πρὸς παραλαβὴν καὶ παραγωγὴν τοῦ ἤχου, ἔν τε τῷ ὁμιλητικῷ καὶ ἀκουστικῷ ὀργάνῳ πλάκας, οὐχὶ ξυλίνας ἀλλ' ἐκ σιδήρου λίαν λεπτάς, σιδηρᾶ πετάλια. Ἐπειδὴ αἱ ἐργασίαι τοῦ Βέλλου ἄρχονται τῷ 1872, τὸ αὐτὸ ἔτος καθ' ὃ τὸ τοῦ Οὐεινχόλδου τηλέφωνον ἐγένετο τοῖς πᾶσι γνωστὸν, τολμῶμεν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ ἐφεύρεσίς του συνδέεται τῇ τοῦ Οὐεινχόλδου. Διὰ τῆς ἱστορικῆς ἡμῶν ἀναπτύξεως τοῦ τηλεφώνου ἀγόμεθα ἤδη εἰς περιγραφὴν τοῦ βελλείου.

Πρῶτον δέον ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἐν τῷ βελλείῳ τηλεφώνῳ τὸ ἀκουστικὸν καὶ ὁμιλητικὸν ὄργανον συμφωνοῦσι τελείως, ὅτι τούτων ἕκαστον εἶναι τέλειον τηλέφωνον, ὅτι κατὰ ταῦτα ἑκάστῳ βελλείῳ τηλεφώνῳ χρώμεθα πρὸς ἀκοὴν ὡς καὶ πρὸς ὁμιλίαν. Τὴν πλευρὰν εἰς ἣν ἐφαρμόζομεν τὸ στόμα διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν ἐφαρμόζομεν καὶ εἰς τὸ οὖς πρὸς ἀκοήν. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τὸ ἓν τηλέφωνον χρησιμεύει διὰ τὸ ἀκούειν, ὅταν τις ὁμιλῇ εἰς τὸ ἕτερον, ἤτοι ἐπειδὴ πάντοτε ἔχομεν ἀνάγκην δύο τηλεφώνων, ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ὀνομάζωμεν εἰς τὴν ἑπομένην παρατήρησιν τὸ μὲν ὡς ὁ μ ι λ η τ ι κ ὸ ν, τὸ δ' ἕτερον ὡς ἀ κ ο υ σ τ ι κ ὸ ν σ ω λ ῆ ν α.

Τὸ β έ λ λ ε ι ο ν τ η λ έ φ ω ν ο ν συνίσταται ἐξωτερικῶς (εἰκ. 6) ἐκ σωλῆνος στενοῦ, περίπου 15 ὑφεκατομέτρων τὸ μῆκος, εἰς ὃν προσαρμόζεται ἕτερος περίπου διπλασίου εὔρους, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἓν τρίτον τοῦ πρώτου βραχύτερος, φέρων ἐν τῷ πυθμένι τῆς χωνοειδοῦς καμπῆς τῆς προσθίας ἄκρας (ΦΦΦ ἐν εἰκ. 6) ἄνοιγμα πρὸς τὸ ὁμιλεῖν ἢ ἀκούειν. Ἐντὸς τοῦ στενοῦ σωλῆνος εὑρίσκεται ἴσος τούτου τὸ μῆκος ἰσχυρὸς (Jamin) ἰαμίνειος μαγνήτης. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι οἱ Γάλλοι ἐπὶ 20 ἔτη αὐτοκρατορίας ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καταπεπτωκότες εἰς εἴδός τι στασιμότητος, ἀπὸ τοῦ τελευταίου πολέμου (1870) ἔλαβον ἔν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ καταπληκτικῶς μεγάλην ἐπίδοσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φυσικὴν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσωμεν πλέον ἢ τὴν μαγνητο-ηλεκτρικὴν μηχανὴν τοῦ Γράμμη (Gramme) καὶ τὰς μαγνητικὰς ἐρεύνας τοῦ Ἰαμίνου, ὅστις ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐ-

πλούτισε τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαγνητισμοῦ διὰ πολυαρίθμων γεγονότων. Οὕτως ὁ Ἰαμῖνος εὗρεν, ὅτι ὁ μαγνητισμὸς εἰσδύει εἰς λεπτὰ ἐκ χάλυβος πέταλα τόσῳ βαθέως, ὅσῳ εἰς παχείας χαλυβδίνας ῥάβδους, ὅτι ἐκ τούτου λεπτή τις σύνδεσις λεπτῶν χαλυβδίνων πετάλων δύναται νὰ σχηματίσῃ ἐπίσης ἰσχυρὸν μαγνήτην, ὡς ἡ παχεῖα καὶ βαρεῖα σύνδεσις ἀπὸ παχείας χαλυβδίνας ῥάβδους. Ὁ Βέλλος ὅστις βεβαίως ἦτο ἐν γνώσει ἁπασῶν τῶν προόδων τῆς ἐπιστήμης ἐποιήσατο χρῆσιν τῶν μικρῶν τούτων λεπτῶν, ἰσχυρῶν ἰαμινο-μαγνητῶν.

(Εἰκὼν 6).

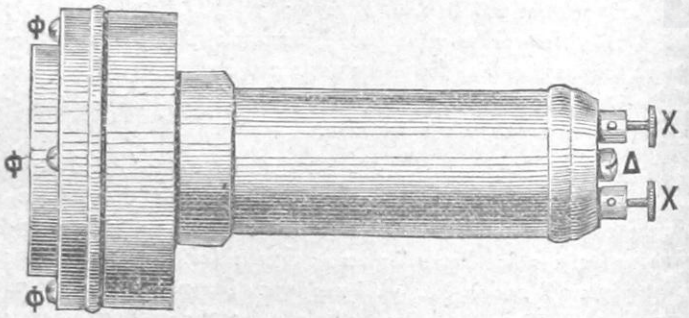

Ὁ Ἰαμῖνος ἐπίσης εὗρεν ὅτι τεμάχιον μαλακοῦ σιδήρου συνδεδεμένον εἰς ἓν ὅλον διὰ τοῦ πόλου μαγνήτου τινός, ἀποτελεῖ ἰσχυράν τινα καὶ δὴ ἰσχυροτέραν τοῦ πόλου τούτου συνέχειαν, ἀλλὰ τεμάχιον πόλου τοιοῦτον, τοῦ ὁποίου ὁ μαγνητισμὸς δύναται διὰ τῶν ἐλαχίστων μαγνητικῶν ἐνεργειῶν ἔξωθεν νὰ γένηται ἰσχυρότερος ἢ ἀσθενέστερος, διότι ἐν μαλακῷ σιδήρῳ ὁ μαγνητισμὸς διεγείρεται λίαν εὐκόλως καὶ ἐπίσης λίαν εὐκόλως ἀφανίζεται. Τούτοις ἑπόμενος ὁ Βέλλος μετεχειρίσθη ἐν τῇ αὐτοῦ μηχανῇ ἰσχυρὸν μαγνήτου πόλον λίαν ἐξαιρέτου εὐαισθησίας, ἵνα οὕτως εἴπωμεν εὐαισθητικοτάτης ἐρεθιστικότητος, ἐφήρμοσε δηλονότι τὴν ἰαμίνειον μέθοδον οὕτω· εἰς τὸν στερρὸν, τὸν ἀμετάβλητον πόλον ἰσχυροῦ μαγνήτου ἐκ χάλυβος προσέθηκεν εὐερέθιστον τεμάχιον μαλακοῦ σιδήρου. Περὶ τὸ τεμάχιον τοῦτο ἔθηκε πηνίον μετὰ πολυαρίθμων σπειρῶν ἐκ λεπτοῦ νήματος ἐκ χαλκοῦ συνυφασμένου μετὰ μετάξης.

Ἐν εἰκ. 7 Μ παρίστησι τὸν ἐκ χάλυβος μαγνήτην, ΣΠ τὸ πηνίον καὶ Κ εἶναι τὸ πρόσθιον ἄκρον τῆς ἐκ μαλακοῦ σιδήρου συνεχείας, ἣν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ τὸν πυρῆνα τοῦ πηνίου. Τὰ δύο

(Εἰκὼν 7).

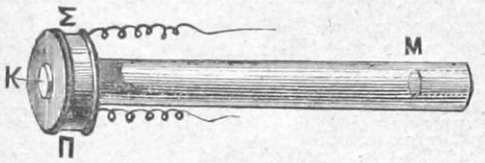

τῶν τοῦ πηνίου νημάτων ἄκρα ἄγουσι κατὰ μῆκος τοῦ μαγνήτου μέχρις εἰς τὸ ὀπίσθιον τῆς μηχανῆς ἄκρον, ἔνθα συνδέονται μετὰ τῶν κοχλιῶν Χ καὶ Χ (εἰκ. 6.).

Ἐκ τῶν κοχλιῶν τούτων νήματα φέρονται πρὸς τοὺς κοχλίας τοῦ τηλεφώνου ἐν τῷ ἄλλῳ σταθμῷ. Εὐθὺ πρὸ τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος καὶ τοῦ αὐτοῦ πηνίου εὑρίσκεται τὸ κύριον μέρος τοῦ τηλεφώνου, τὸ σιδηροῦν πέταλον, κυκλοτερής τις πλὰξ λίαν λεπτὴ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου, ἣν ὁ Βέλλος ἐκάλεσε διάφραγμα, καὶ εὐθὺ πρὸ τοῦ πετάλου τούτου εὑρίσκεται τὸ μικρὸν τῆς μηχανῆς ἄνοιγμα, πρὸς τὸ ὁποῖον κρατοῦμεν τὸ στόμα ὅταν ὁμιλῶμεν ἢ τὸ οὖς ὅταν ἀκούωμεν

[Ἡ θέσις τῶν μερῶν παρίσταται σαφέστερον ἐν τῇ διατομῇ (εἰκ. 8), ἐν ᾗ ΜΚ παρίστησι τὸν μαγνήτην, ΣΠ τὸ πηνίον μετὰ τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος καὶ λα τὸ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου πέταλον. Ὁ γῦρος τούτου πιέζεται πρὸς τὴν προσθίαν τοῦ βραχέος σωλῆνος ἐπιφάνειαν διὰ τοῦ ξυλίνου καλύμματος τοῦ περιλαμβάνοντος τὸ στόμιον οὕτως ὥστε τὸ μέγιστον καὶ μέσον μέρος αὐτοῦ μένει ἐλεύθερον καὶ δύναται νὰ δονῆται εὐκόλως.]

Ὁ Παρατηρῶν τὴν εἰκόνα 8, τὴν περιλαμβάνουσαν τὰ κύρια συστατικὰ τοῦ τηλεφώνου θαυμάζει τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἁπλότητα. Μικρός τις μαγνήτης μετὰ προσθετοῦ τεμαχίου ἐκ μαλακοῦ σιδήρου, ἐπὶ τούτῳ πηνίον καὶ ἔμπροσθεν τούτου τὸ σιδηροῦν πέταλον. Ἐπίσης ἁπλῆν ὡς τὴν τῆς περιγραφῆς ἠδύνατό τις νὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐνεργείας τῆς μηχανῆς ἐκείνῳ, ὅστις θὰ ἠρκεῖτο ἐπιπολαίᾳ τινὶ γνώσει τῆδε. Τὰ τοῦ ἤχου κύματα τοῦ ἀέρος πλήττουσι τὸ διάφραγμα, ὅπερ

μετατιθέασιν εἰς δονήσεις· αἱ δονήσεις αὗται αὐξάνουσικαὶ ἐλαττοῦσιν ἐναλλὰξ τὸν μαγνητισμὸν τοῦ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου πυρῆνος. Ἀλλὰ πᾶσα μεταβολὴ τοῦ μαγνητισμοῦ παράγει ἐν τοῖς νηματοελιγμοῖς τοῦ πηνίου ἠλεκτρικὰ ῥεύματα δι' ἐπαγωγῆς. Τὰ ῥεύματα ταῦτα διαδίδονται διὰ τῶν δύο ἀγωγῶν νημάτων ἐκ τοῦ ὁμιλητικοῦ εἰς τὸν ἀκουστικὸν σωλῆνα, ἐκεῖ ῥέουσι διὰ τοῦ πηνίου καὶ παράγουσιν ἐν τῷ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου πυρῆνι τὰς δονήσεις τοῦ μαγνητισμοῦ ὡς αὗται ὑπῆρχον ἐν τῷ ὁμιλητικῷ σωλῆνι· ὡς ἐκ τούτου μετατιθέασι διὰ τῆς μαγνητικῆς ἕλξεως τοῦ πυρῆνος καὶ τῆς ἐλαστικῆς δυνάμεως τοῦ διαφράγματος, τὸ σιδηροῦν τοῦτο πεταλον εἰς τὰς αὐτὰς δονήσεις, ἃς ἐκτελεῖ τὸ τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος ὁμώνυμον, ὥστε αἱ δονήσεις ἐκεῖναι πρέπει νὰ ἐνεργήσωσιν ἐπὶ τὸ οὖς ἀκριβῶς οὕτως ὡς ὁ ἀὴρ ἐγγὺς τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος.

(Εἰκὼν 8).

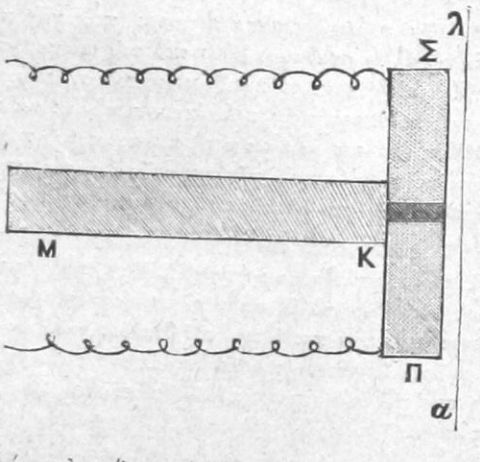

Μετὰ τοιαύτην ἐπιπόλαιον ἐξήγησιν ἤθελέ τις οὐχ ἧττον ἀποστερηθῆ τῆς τέρψεως βαθυτέρας γνώσεως ὡς καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἴδῃ καὶ θαυμάσῃ ὡς ἀκριβῶς ὁ ἐφευρέτης ἦτο οἰκεῖος πάσῃ προόδῳ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ.

Ἡ μεγάλη ἁπλότης τῆς ἐφευρέσεως δυνατὸν εὐκόλως νὰ διεγείρῃ τὴν ἰδέαν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἐφευρετικὴ ἔμπνευσις θείου βλέμματος, ἀστραπή τις τοῦ πνεύματος (genie). Ἡ γνώμη αὕτη ἤθελεν εἶσθαι

σφαλερά· ἐπὶ πέντε ἔτη ἐσκέπτετο καὶ ἀνεδίφει ὁ ἐφευρέτης, κατεσκεύαζε καὶ ἐπειρᾶτο, μετέβαλλε καὶ ἁπλοποίει παρατηρῶν προσεκτικώτατα πᾶσαν πρόοδον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ.

Οὗτος ἰδίᾳ ἦτο ἐν γνώσει τοῦ ὑπὸ Γερμανῶν ἐρευνητῶν καὶ ὀνομαστὶ ὑπὸ τοῦ Helmholz ἀποκαλυφθέντος μυστηρίου τῆς κλαγγῆς. Ἐγνώριζεν ὅτι (τόνου) βάσις τις (grundton) ὡρισμένης κλαγγῆς συνίσταται κατὰ Helmholz ὄχι μόνον ἐκ τούτου τοῦ τόνου, ἀλλ' ὅτι εἰσὶν αὐτῷ ἀναμεμιγμένοι τόνοι ὑψηλότεροι μὴ ἀκουστοὶ δι' ἡμᾶς οἱ καλούμενοι ὑπεραρμονικοὶ φθόγγοι (harmonische Oberttone) ὧν ὁ ἀριθμός, τὸ ὕψος καὶ ἡ ἰσχὺς παράγουσιν τὴν χροιὰν ἤτοι τὴν κλαγγὴν τόνου τινός.

Ὑμεῖς αὐτοὶ δύνασθε εὐκόλως νὰ πεισθῆτε περὶ τούτου ἔχοντες κλειδοκύμβαλον. Ἐὰν νῦν ἀναπετάσαντες τὸ κάλυμμα καὶ πλήξαντες ἰσχυρῶς οἱονδήποτε πλῆκτρον, ταχέως ἐγγίσητε τὰς χορδὰς ἐλαφρῶς καὶ ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ, θ' ἀκούσητε ν' ἀπηχήσῃ ὡς λεπτὸς καὶ μαλακὸς τόνος πλαγιαύλου ὁ ὀξύτερος διὰ πασῶν ἁρμονικὸς (höbere Octave) τῆς βάσεως, ἥτις ἀπεσιωπήθη ἅμα τῇ ἀφῇ τῆς χορδῆς. Ἐπίσης ἀκούετε τὸν διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε (quinte der Octave) ἐγγίζοντες τὰς πληττομένας τοῦ τῆς βάσεως τόνου χορδὰς εἰς τὸ τριτημόριον τοῦ μήκους αὐτῶν, τὸν δὶς διὰ πασῶν (doppelte Octave) ὅταν ἡ τῆς χορδῆς ψαῦσις λάβῃ χώραν κατὰ τὸ τεταρτημόριον τοῦ μήκους αὐτῆς, καὶ τὸν δὶς διὰ πασῶν καὶ διὰ τριῶν (Terz der doppelten Octave) ἐν τῇ ψαύσει κατὰ τὸ πεμπτημόριον τοῦ μήκους. Ἐν ἑκάστῳ λοιπὸν τόνῳ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἐνυπάρχει οὐ μόνον ἡ βάσις (ἐξ ἧς τὸ ὄνομα τοῦ τόνου), ἀλλὰ καὶ ὁ διὰ πασῶν, ὁ διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε, ὁ δὶς διὰ πασῶν, καὶ ὁ δὶς διὰ πασῶν καὶ διὰ τριῶν, καὶ δὶς οἱ τέσσαρες τελευταῖοι τόνοι ὡς λίαν μαλακαὶ χαμηλαὶ τοῦ τόνου ποικίλαι ἀποχρώσεις. Τοὺς τόνους τούτους, οἵτινες περιέχουσι δὶς, τρὶς, τετράκις καὶ πεντάκις πλείω κυμάνσεις ἢ ὁ τῆς βάσεως τόνος, καλοῦσιν ὑπεραρμονικοὺς φθόγγους. Ἐπειδὴ οἱ τοῦ κλειδοκυμβάλου τόνοι περιέχουσι μόνον τοὺς ῥηθέντας τέσσαρας, οἵτινες μετὰ τοῦ τῆς βάσεως ἀποτελοῦσι τ ὴ ν μ ε ί ζ ο ν α ἁ ρ μ ο ν ί α ν (Dur-Dreiklang), ἡ κλαγγὴ τῶν τοῦ κλειδοκυμβάλου τόνων, τοῦ κέρατος ὡς καὶ ἡ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φωνῆς ἐστιν ἄφθονος, πλήρης καὶ ἁρμονική. Τὰ κρουστικὰ ὄργανα παράγουσιν ἤχους μετὰ πολλῶν καὶ λίαν ὑψηλῶν ὀ ξ υ τ έ ρ ω ν ἁ ρ μ ο ν ι κ ῶ ν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κλαγγὴ εὐκόλως γίνεται λιγυρά. Ἡ ῥινίζουσα κλαγγὴτῶν βαρυαύλων (Oboe fagott) προέρχεται ἐκ τούτου ὅτι τῶν τόνων ἐλλείπουσιν οἱ ἄρτιοι ὀ ξ ύ τ ε ρ ο ι ἁ ρ μ ο ν. ὅτι μόνον οἱ περιττοὶ ὀ ξ ύ τ ε ρ ο ι ἁ ρ μ ο ν ι κ ο ί εἰσιν ἀναμεμιγμένοι τῇ

βάσει. Οἱ ὀξύτεροι οὗτοι ἁρμονικοὶ λίαν μαλακοὶ καὶ λεπτοὶ ὄντες δύνανται ὑπὸ τῶν εὐαισθητοτάτων μόνον σωμάτων, νὰ παραληφθῶσι πρὸς παραγωγήν· ἀλλ' εἰς τοιούτου εἴδους σώματα οὐδαμῶς συγκαταλέγονται ἡ ἐκ τῆς χοιρίνης κύστεως μεμβράνη καὶ τὸ σιδηροῦν νῆμα, διὰ τοῦτο ἐν τῷ ῥεισείῳ τηλεφώνῳ ἡ κλαγγὴ τῶν τόνων ἀπώλετο ἐν τῷ τριγμῷ τοῦ ὀργάνου· τοῦτο κάλλιστα ἐγίνωσκεν ὁ Βέλλος.

Ὁ Βέλλος ἐγνώριζεν ὡσαύτως ὅτι τοιαύτη τόνων ἀνάμιξις τότε ἀποτελεῖ φωνῆεν ὅταν ἐπιπροστεθῇ ἔτι τόνος τις ὡρισμένου ὕψους καὶ μετρίας ἰσχύος, π. χ. διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ φωνήεντος U ἂν προστεθῇ τὸ μικρὸν f (φ). Σήμερον ἔχομεν φωνητικὰ ὄργανα (Vocal apparate), δι' ὧν δύναταί τις ν' ἀποδείξῃ τὸν νόμον τοῦτον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν φωνηέντων, καὶ νὰ παραγάγῃ τεχνητῶς φωνήεντα κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. Κρούομεν ἐπί τινος τοιούτου ὀργάνου πλειοτέρους τόνους καὶ ἐπιμίγνυμεν ἔτι ἕνα ἢ δύο ὁριστικοὺς τοῦ φωνήεντος τόνους, τότε τὸ ὄργανον ἀδει λίαν σαφῶς Α ἢ Ο. Ὅτι τὸ μικρὸν f (φ), τὸ f τοῦ βαρέος διαγγράμματος (Bassoctave) εἶναι ὁ ὁριστικὸς τόνος τοῦ φωνήεντος U δύναταί τις εὐκόλως νὰ μάθῃ καὶ ἄνευ φωνοργάνου, ἐὰν μόνον φυσήσας τὸ U ὀξέως ἀκροασθῇ τὸν τόνον, ὅστις ἐν τῇ διατονικῇ κλίμακι εἶναι τοῦτο τὸ φυσηθὲν U.

Τὸν τόνον τοῦτον ἀναζητοῦντες ἐν τῷ κλειδοκυμβάλῳ εὐκόλως εὑρίσκομεν ὅτι οὗτος συμπίπτει μετὰ τοῦ μικροῦ f. Καὶ οὗτοι οἱ χαμηλοὶ τῶν φωνηέντων ὁριστικοὶ τόνοι δὲν δύνανται νὰ παραληφθῶσι καὶ παραχθῶσιν ὑφ' οἱουδήποτε σώματος ἢ μόνον ὑπὸ τοῦ εὐαισθητοτάτου. Τελευταῖον καὶ τοῦτο ἐγίνωσκεν ὁ Βελλος, πῶς δηλονότι ἀποτελοῦνται σύμφωνα· ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ ἕνωσις τόνων τότε ἀποτελεῖ σύμφωνον ἐὰν εἰς αὐτοὺς ἐπιπροστεθῇ ἔτι ἀριθμὸς τόνων μὴ ἁρμονικῶν ἰδίου βάθους ὡς διὰ τὸ ῥ (R) ἢ ἰδίου ὕψους ὡς διὰ το S. Οὕτως ἀποτελεῖται τὸ ῥ, ἐὰν εἴς τινα τόνον ἐπιμιχθῶσιν 10 ἕως 20 ἰσχυραὶ ἀέρος ὧσεις παραγόμεναι διὰ δονήσεων τῆς γλώσσης.

Πάντων τῶν συμφώνων τὸ ῥ παράγεται εὐκολώτατα διὰ τοῦ τηλεφώνου καὶ λίαν δυσκόλως τὸ σ, διότι τὸ σ ἀποτελεῖ μίγμα τόνων λίαν ὑψηλῶν καὶ μὴ ἁρμονικῶν δυσκόλως παραγομένων καὶ ὑπὸ τοῦ εὐαισθητικοτάτου σώματος, ἐνῷ τὸ ῥ εὐκόλως παράγει τις δι' ὀλίγων δονήσεων.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα φωνῆέν τι εἶναι ἡ ἕνωσις πολλῶν καὶ διαφόρου εἴδους δονήσεων καὶ πᾶν ἕτερον αὖθις φωνῆεν, ὅλως διάφορος δονήσεων ἕνωσις, ὁ Βέλλος ἔδει νὰ εἰκάσῃ ὅτι πρὸς παραλαβὴν τῶν περιπεπλεγμένων τούτων καὶ ἐπὶ μέρους λίαν λεπτῶν τοῦ ἀέρος κυμάνσεων οὐδόλως ὀργανικὴ τις μεμβράνη περιωρισμένης ἐλαστικότητος ἐξαρκεῖ, ἀλλ' ὅτι δεῖται λίαν λεπτοῦ πετάλου ἐλαστικῆς ὕλης τοῦθ' ὅπερ ὑπάρχει ἐκ σιδήρου, καὶ ὅτι πρὸς παραγωγὴν τῶν διαφόρων τούτων τόνων, τότε μόνον ἐπαρκεῖ σιδηροῦν τι νῆμα, ὅταν πᾶσα δόνησις προέρχεται ἐξ ἰσχυρᾶς ῥεύματος ὥσεως. Ἀλλὰ τὰ λίαν λεπτὰ τῶν δονήσεων εἴδη τὰ χαρακτηρίζοντα τὴν κλαγγὴν τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων ταυτοχρόνως μετὰ τῶν δονήσεων τοῦ τῆς βάσεως τόνου, τοῦτο μόνον σῶμά τι δύναται νὰ παραγάγῃ, ὅπερ δυνάμει τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐλαστικότητος αὐτοῦ προώρισται διὰ πᾶν δονήσεως εἶδος, ὅπερ δύναταί τις νὰ φαντασθῇ· ὡς ἐκ τούτου παράγει αὐτὰς μετ' εὐκολίας καὶ ἐὰν αὗται ἔτι διὰ λίαν ἀδυνάτων ῥεύματος ὥσεων διεγείρωνται. Τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν παράγουσαν ταυτοχρόνως τοὺς διαφορωτάτους τόνους διὰ μόνης τῆς ἐλαστικότητος ἔχουσιν αἱ ἐλαστικαὶ πλάκες.

Δὲν γνωρίζομεν ὅτι τὸ ἠχητικὸν ἔδαφος τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἡ ἠχητικὴ κιστὶς κρουστικοῦ τινος ὀργάνου, ἔχουσι τὴ δύναμιν νὰ ἐνισχύωσι πάντα ἤχον; Δὲν βλέπομεν εἰς τὰς ἠχητικὰς εἰκόνας τοῦ χλάδνη (Chladnis Klangfiguren), ὅτι πλάκες ἐξ ὑέλου, ξύλου καὶ μετάλλου διάκεινται πρὸς παραγωγὴν ταυτόχρονον τῶν διαφορωτάτων τόνων; ἀλλὰ μὴ ἁρμονικῶν τόνων, δι' ὧν ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἀσχημία τῆς τῶν πλακῶν κλαγγῆς, φαινόμενον τὸ ὁποῖον ἀπέδειξαν μαθηματικῶς οἱ διασημότατοι ἐρευνηταὶ καὶ ἐσημείωσαν διὰ τῆς φράσεως συνύπαρξις κυμάνσεων Coexistenzder Schwingungen). Τὸ ῥηθὲν ἔργον πληρέστατα ἐξεπλήρωσεν ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ Βέλλου λεπτόν τι πέταλον, διότι ἐκτὸς τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐλαστικότητος εἶναι εὐδιέγερτον διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων.

Διὰ μόνην τὴν παραγωγὴν τῶν φωνῶν πέταλόν τι ἐκ χάλυβος ἤθελεν εἶσθαι καταλληλότερον ἕνεκα τῆς ἔτι μείζονος αὐτοῦ ἐλαστικότητος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πέταλον τοῦτο ἔχει ἔτι καὶ ἕτερόν τι θέμα δηλ. νὰ ἀλλάσσῃ ταχέως τὸν ἠλεκτρισμὸν αὐτοῦ, (ὅπερ ἀδύνατον ἐν τῷ χάλυβι) ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ γένηται χρῆσις πετάλου ἐκ μαλακοῦ σιδήρου. Ἡ αὐτὴ σκέψις, ἣν ἐνταῦθα ἔθεμεν διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν φωνῶν, ἰσχύει ἐπίσης καὶ διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν. Τούτου ἕνεκα εὑρίσκομεν ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ Βέλλου ἔν τε τῷ ὁμιλητικῷ ὡς καὶ τῷ ἀκουστικῷ ὀργάνῳ διὰ τὴν παραλαβὴν ὡς καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν φωνῶν σιδηροῦν καὶ δὴ καθ' ὅλα ὅμοιον πέταλον, διότι τότε τὸ ἓν πιστότατα μιμεῖται πᾶσαν κίνησιν τοῦ ἑτέρου.

Ἔρχεται ἤδη τὸ ζήτημα, τί τὸ παράγον ταύτην τὴν πιστὴν ἀπομίμησινεις πᾶσαν ἀπόστασιν; Τοῦτο οὐδεμία καθαρῶς μηχανικὴ

δύναμις δύναται, διότι αὕτη δι' ἐσωτερικῆς τριβῆς κατὰ τὴν μετάδοσιν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις ἔπρεπε ταχέως νὰ καταναλωθῇ· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Οὐεινχόλδος τὸ τηλέφωνον αὐτοῦ οὐδέποτε σπουδαίως συνέστησε νὰ ποιήσωνται χρῆσιν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις. Τὸ ἔργον ἐκεῖνο δύναται νὰ ἐκτελέσῃ μόνη ἡ τῆς φύσεως δύναμις, ἥτις ἐπὶ λίαν ἀπομεμακρυσμέναις ἀποστάσεσιν εἰς ἐλαχίστας θυσίας ὑπόκειται, ἤτοι τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ μάλιστα πληρέστατα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ τὸ εἶδος ἐκεῖνο, τὸ ἐκ βραχέων καὶ ἰσχυρῶν ὥσεων ἀποτελούμενον καὶ ἐφαρμοζόμενον εὐκολώτατα εἰς τὰς τοῦ ἤχου κυμάνσεις, δηλ. ἡ ἐπαγωγὴ (Induction).

Ἐν ἐμοὶ ἐγείρεται πάντοτε αἴσθημα χαρᾶς σκεπτομένῳ τὴν ἐπαγωγὴν καὶ ὁμιλοῦντι περὶ αὐτῆς, διὰ τὸν λόγον ὅτι αὕτη ὡς ἀστραπὴ ἐξῆλθε τῆς κεραλῆς τοῦ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ νοὸς τοῦ δεινοῦ Φαραδάη (Faraday) ἀλλὰ καὶ ὅτι κατ' ἀρχὰς μόλις ἀξιωθεῖσα προσοχῆς βαθμηδὸν μεγάλας ἔλαβε διαστάσεις ὡς πρὸς τὴν δύναμιν αὐτῆς καὶ τὴν χρῆσιν, διασαφηνίσασα ἡμῖν διὰ τῶν σωλήνων τοῦ Γεϊσσλέρου (Geissler'sche Röhren) καὶ τοῦ αὐτῶν φάσματος (Spectrum) τὴν οὐσίαν τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, γινομένη τὸ ἰσχυρότατον ἰαματικὸν μέσον καὶ μέλλουσα νὰ γένηται διὰ τῆς μαγνητοηλεκτρικῆς μηχανῆς ἡ παντοδυναμία τοῦ μέλλοντος καὶ τελευταῖον ὡς ποιήσασα τὸ τηλέφωνον.

Ἐν τῇ ἐπαγωγῇ ἐννοεῖται ὡς γνωστὸν, τὸ φαινόμενον, ὅτι ἠλεκτρικὸν ρεῦμα δύναται ἐν παρακειμένῳ ἀγωγῷ π. χ. ἐν ρευματοπηνίῳ νὰ παραγάγῃ ἠλεκτρικὰ ρεύματα. Ἔχοντες π. χ. στενὸν πηνίον, δι' οὗ κυκλοφορεῖ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, εἰσαγόμενον εἰς ὅμοιον εὐρύτερον παράγει ἐν τῷ νήματι τοῦ δευτέρου ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, στιγμήν τινα μόνον διαρκοῦν, τὸ ὁποῖον τούτου ἕνεκα δικαίως δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ ρεύματος ὦσιν. Ἐπίσης παράγεται ἐν τῷ εὐρεῖ πηνίῳ ἠλεκτρικὸν δι' ἐπαγωγῆς ρεῦμα ἐὰν ἐξαγάγωμεν τὸ στενὸν πηνίον ἐκ τοῦ εὐρέος, ἢ ἐὰν τὸ ρεῦμα ἐν τῷ στενῷ σωλῆνι διακοπῇ (ἢ ὡς λέγομεν ἂν ἀνοιχθῇ), καὶ τελευταῖον ἐὰν τὸ ρεῦμα ἐν τῷ στενῷ σωλῆνι ἐκ νέου τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν ἢ ὡς λέγομεν ἐὰν κλεισθῇ. Κατὰ ταῦτα ἔχομεν τέσσαρα εἴδη ἠλεκτρικῆς ἐπαγωγῆς, διὰ προσεγγίσεως καὶ ἀπομακρύνσεως, διὰ τοῦ ἀνοίγειν καὶ κλείειν τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα.

Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀμπερέου μαγνήτης τις δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς σιδηροῦν σῶμα περιῤῥεόμενον ὑπὸ παραλλήλων ἠλεκτρικῶν ρευμάτων. Τούτου ἐχομένου ἀληθείας, μαγνήτης τις δέον νὰ δύναται ἐπίσης νὰ παράγῃ ρεύματα ἐπαγωγῆς, ὡς τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Καὶ αὕτη ἡ ἁπλῆ καὶ ἀναγκαία συνέπεια ἐκ τῆς ἀμπερείου θεωρίας ἀ-

ληθεύουσα πληρέστατα δίδει διὰ τούτου τὴν λαμπροτέραν ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀληθείας τῆς θεωρίας ἐκείνης. Ἐὰν ἀντὶ τοῦ στενοῦ ρευματοπηνίου εἰσαγάγωμεν μαγνήτην εἰς τὸ εὐρὺ πηνίον, παράγεται ἐν τῷ νήματι τοῦ τελευταίου ρεῦμα δι'ἐπαγωγῆς. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει ἐὰν ἐξαγάγωμεν τὸν μαγνήτην ἐκ τοῦ εὐρέος πηνίου, ἢ ἐὰν εἰς τὸ εὐρὺ τοῦτο πηνίον εἰσαγάγωμεν ῥάβδον ἐκ μαλακοῦ σιδήρου, ἐν τῇ ὁποίᾳ μαγνητισμὸς διεγείρεται ἢ διακόπτεται. Κατὰ ταῦτα ὑπάρχουσιν ἐπίσης τέσσαρες μαγνητικαὶ ἐπαγωγαὶ, διὰ τῆς προσεγγίσεως καὶ ἀπομακρύνσεως μαγνήτου τινὸς, διὰ παραγωγῆς ἢ διακοπῆς τοῦ μαγνητισμοῦ.

Αἱ δύο τελευταῖαι αὗται περιπτώσεις εἶναι εἰς ἐνέργειαν ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ Βέλλου κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ἐὰν διεγερθεὶς μαγνητισμὸς παράγῃ ρεύματα δι' ἐπαγωγῆς, αὔξων μαγνητισμὸς τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν δέον νὰ ἔχῃ, διότι ἡ αὔξησις παραγωγῆς τινος προϋποθέτει νέαν προσθήκην. Καὶ ἐὰν ἐκλείπων μαγνητισμὸς δι' ἐπαγωγῆς ρεύματα παράγῃ, ἐλαττούμενος μαγνητισμὸς δέον νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν, διότι εἶναι φανερὸν ὅτι κατὰ πᾶσαν ἐλάττωσιν μέρος τι τοῦ μαγνητισμοῦ ἀπόλλυται. Τὰ δι' ἐπαγωγῆς ρεύματά εἰσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στιγμιαίας διαρκείας, εἰσὶ ρευμάτων ὥσεις τοσάκις ἐπαναλαμβανόμεναι, ὁσάκις τὸ διεγεῖρον ρεῦμα διακόπτεται ἢ ὁσάκις μαγνήτης τις προσεγγίζεται ἢ ἀπομακρύνεται. Μόνον τὰ διὰ κινήσεως παραγόμενα ἐπαγωγῆς ρεύματα ἔχουσι τὴν διάρκειαν τῆς κινήσεως· π. χ. τὸ δι' ἐπαγωγῆς ρεῦμα τὸ παραγόμενον κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν μαγνήτου τινὸς εἰς πηνίον διαρκεῖ τοσοῦτον, ὅσον καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ μαγνήτου.

Διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν δι' ἐπαγωγῆς ρευμάτων ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ Βέλλου χρησιμεύει τὸ ρευματοπηνίον τὸ ἐπικαθήμενον ἐπὶ τοῦ ἐκ σιδήρου προσθετοῦ τεμαχίου τοῦ ἐκ χάλυβος ἰαμινείου μαγνήτου. Εὐθὺ πρὸ τοῦ σιδηροῦ τούτου πυρῆνος καὶ τοῦ πηνίου εὑρίσκεται τὸ σιδηροῦν πέταλον τὸ ὁποῖον παραλαμβάνει τὸ μίγμα τῶν τοῦ ἤχου κυμάνσεων, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ φωνὴ, τιθέμενον δ' οὕτω εἰς κυμαντικὴν κίνησιν ἐναλλὰξ προσεγγίζει ἢ ἀπομακρύνεται τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος τοῦ ρευματοπηνίου. Ἀλλ' ἐὰν μαλακὸς σίδηρος προσεγγίζῃ μαγνήτην, γίνεται αὐτὸς οὗτος μαγνήτης καὶ δὴ τόσῳ ἰσχυρότερος, ὅσῳ πλέον προσεγγίζει καὶ τόσῳ ἀσθενέστερος ὅσῳ πλέον ἀπομακρύνεται. Κατὰ ταῦτα τὸ σιδηροῦν πέταλον παρὰ τῷ μαγνητικῷ σιδηρῷ πυρῆνι τοῦ πηνίου γίνεται μαγνήτης καὶ ὁ μαγνητισμὸς αὐτοῦ αὐξάνει κατὰ τὴν προσέγγισιν καὶ ἐλαττοῦται κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ πηνίου ἀπομάκρυνσιν. Ὁ μαγνητισμὸς οὗτος πρέπει ν' ἀντε-

νεργήσῃ μὲν ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος τοῦ πηνίου, τὸν ὁποῖον μαγνητισμὸν δέον νὰ ἐνισχύσῃ κατὰ τὴν προσέγγισιν, ἐξασθενήσῃ δὲ κατὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν. Εὐκόλως δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τοῦτο, ἂν ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀμπερέου. Τὰ στοιχειώδη παράλληλα ρεύματα τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος ἐνεργοῦσιν ἐπὶ πολλῶν τοῦ σιδηροῦ πετάλου μορίων οὕτως, ὥστε τὰ μὴ παράλληλα τῶν μορίων τούτων στοιχειώδη ρεύματα γίνονται ἐκείνοις παράλληλα διότι, ὡς πολλάκις εἴπομεν, διασταυρούμενα ρεύματα τείνουσιν εἰς τὸ νὰ διευθύνωνται παραλλήλως. Τοιουτοτρόπως αὐξάνοντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοῦ σιδηροῦ πετάλου μορίων, ὧν τὰ στοιχειώδη ρεύματα εἰσιν ἀλλήλοις παράλληλα, ἐνισχύεται ὁ μαγνητισμὸς τοῦ πετάλου. Ἀλλὰ τὰ ἤδη αὐξήσαντα τοῦ πετάλου στοιχειώδη παράλληλα ρεύματα δέον νῦν νὰ ἐνεργήσωσιν ἐνισχυτικῶς ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ τοῦ πυρῆνος, ἀναγκάζοντα μέρος τῶν τούτου στοιχειωδῶν ρευμάτων, τῶν τοῖς λοιποῖς μὴ παραλλήλων, ἵνα λάβωσι τὴν παράλληλον ταύτην διεύθυνσιν κατὰ τὸν περὶ διασταυρουμένων ρευμάτων πολλάκις μνημονευθέντα φυσικὸν νόμον. Καὶ τοιουτοτρόπως κατὰ πᾶσαν μὲν προσέγγισιν τοῦ σιδηροῦ πετάλου ὁ μαγνητισμὸς τοῦ σιδηροῦ πυρῆνος ἐνισχύεται, κατὰ πᾶσαν δ' ἀπομάκρυνσιν ἐξασθενεῖ.

Ἀλλ' ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν βραχέων περὶ ἐπαγωγῆς (induction) προηγηθέντων λόγων, πᾶσα ἐνίσχυσις καὶ πᾶσα ἐξασθένησις τοῦ μαγνητισμοῦ τοῦ πυρῆνος παράγουσιν ἐν τῷ τὸν πυρῆνα παρικλείοντι ρευματοπηνίῳ ρεύματα δι' ἐπαγωγῆς καὶ ταῦτά εἰσιν τὰ μακρὰν μεταφέροντα τὸν τοῦ τηλεφώνου ἦχον μεθ' ὅλων τῶν λεπτοτάτων αὐτοῦ ἰδιοτήτων.

Τὰ δι' ἐπαγωγῆς ρεύματά εἰσιν ἰσχυρὰ σφοδρᾶς οὔσης τῆς τοῦ πετάλου δονήσεως, τοὐναντίον δὲ μέτρια ἢ ἐξησθενημένα, μετρίας οὔσης τῆς τοῦ πετάλου δονήσεως, διότι κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ πέταλον προσεγγίζει τὸν πυρῆνα πλέον ἢ κατὰ τὴν τελευταίαν. Τὰ δι' ἐπαγωγῆς ρεύματα ἔχουσιν ὡς ἐκ τούτου τὴν αὐτὴν ἐπαλλαγὴν ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν ἢ ἐξασθένησιν, οἵαν αἱ δονήσεις (αἱ ἀποτελοῦσαι τὸν εἰς τὸ τηλέφωνον εἰσελθόντα φωνῆς ἦχον) τοῦ πετάλου.

Τὰ δι' ἐπαγωγῆς ρεύματα εἰσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στιγμιαίας διαρκείας, τὰ δὲ παραγόμενα διὰ κινήσεως ἔχουσι τὴν τῆς κινήσεως διάρκειαν· διὸ παράγονται διὰ βραδέων μὲν τοῦ πετάλου δονήσεων ἐπὶ μακρότερον διαρκοῦσαι ρευμάτων ὧσεις, διὰ ταχέων δὲ δονήσεων, βραχεῖαι ρευμάτων ὧσεις. Ἐνὶ λόγῳ παράγονται ἐν τῷ ρευματοπηνίῳ ἀκριβῶς τοσαῦται ρευμάτων ὧσεις, ὅσαι αἱ τοῦ πετάλου δονήσεις

καὶ αἱ ὧσεις αὗται ἀκολουθοῦσαι κατὰ τὴν ἰσχὺν καὶ διάρκειαν ἀκριβῶς τὰς δονήσεις τοῦ πετάλου, εἰσὶ πιστὸν ἐξ ἀνταναλάσεως κατόπτρισμα τῶν κυμάνσεων ἤχου, ἀδομένων τόνων ἢ ἐκφερομένων λόγων.

Τὰ δι' ἐπαγωγῆς ταῦτα ρεύματα μεταβαίνουσι διὰ δύο ἀγωγῶν συρμάτων ἐκ τῶν κοχλιῶν τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος ἐπὶ τὸ ρευματοπηνίον τοῦ ὁμωνύμου ἀκουστικοῦ καὶ ἀναμφιβόλως ἐξασθενοῦσι μετὰ διὰ τῆς τοῦ σύρματος ἀγωγικῆς ἀντιστάσεως καὶ τῶν ὁμωνύμων ἀντιθέτων ρευμάτων (inducirte gegenströme), ἀλλ' ἐκεῖ ἐπαναλαμβάνονται οὐχ ἧττον ἀκριβῶς ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν, τὴν ἰσχὺν καὶ διάρκειαν ὡς καὶ ἐν τῷ πηνίῳ τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος, διὸ καὶ παράγουσιν ἐν τῷ σιδηρῷ πυρῆνι τοῦ ἀκουστικοῦ σωλῆνος κυμάνσεις μαγνητισμοῦ τοσαύτας, ὅσας αἱ προδιεγερθεῖσαι ἐν τῷ πυρῆνι τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ τοῦ ἀκουστικοῦ σωλῆνος πέταλον ἐν τῷ βραχυχρονίῳ αὐτοῦ μαγνητισμῷ ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς δονήσεις, τὰς ὁποίας παράγουσιν αἱ τοῦ ἤχου κυμάνσεις ἐν τῷ πετάλῳ τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος.

Αἱ τοῦ μαγνητισμοῦ δονήσεις ἐν τῷ πετάλῳ τούτῳ παρήχθησαν ὑπὸ τῶν κινήσεών του. Ἀλλ' ὁ μαγνητισμὸς ὁ παραγόμενος διά τινος ὡρισμένης κινήσεως, εἶναι καὶ εἰς θέσιν νὰ παραγάγῃ πάλιν τὴν αὐτὴν κίνησιν.

Κατ' ἐπακολούθημα δέον διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ τοῦ πυρῆνος καὶ τοῦ πετάλου τοῦ ἀκουστικοῦ σωλῆνος νὰ παραχθῶσιν αἱ αὐταὶ κινήσεις ἐν τῷ πετάλῳ, αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἐν τῷ πετάλῳ τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος. Ὁ ἀὴρ ἐγγὺς τοῦ πρώτου πετάλου δέον νὰ ἐκτελέσῃ τὰς αὐτὰς κινήσεις ὡς ὁ ἀὴρ ἐγγὺς τοῦ δευτέρου ἤτοι τὸν ἦχον τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος νὰ παραγάγῃ καὶ ἐν τῷ ἀκουστικῷ σωλῆνι.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τούτῳ δύο μεταβάσεις κυματωδῶν κινήσεων συμβαίνουσιν, ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπὶ τὸ πέταλον τοῦ ὁμιλητικοῦ σωλῆνος καὶ ἐκ τοῦ πετάλου τοῦ ἀκουστικοῦ σωλῆνος εἰς τὸν ἀέρα, ἐξασθένησίς τις τοῦ ἤχου εἶναι ἄφευκτος. Ἡ ἐξασθένησις αὕτη αὐξάνει ἔτι διὰ τοῦτο ὅτι τὰ ρεύματα ἐξασθενοῦσι διὰ τῆς ἀγωγικῆς τῶν συρμάτων ἀντιστάσεως κατὰ λόγον τοῦ μήκους αὐτῶν. Διὸ ἐπὶ λίαν μεμακρυσμένων ἀποστάσεων ἡ ἐξασθένησις βαίνει μέχρις ἐντελοῦς τοῦ ἤχου ἐκλείψεως, ταύτης ἀρχομένης ἀπὸ τῶν λεπτοτάτων τόνων. Εἰς ὡρισμένην ἀπόστασιν πρῶτον τὰ σύμφωνα δὲν ἀκούονται, εἰς μείζονα γίνεται ἀσαφὴς ἡ τῆς κλαγγῆς χροιὰ καὶ εἰς ἔτι μείζονα ἡ τῶν φωνηέντων διάκρισις, ἐναπολειπομένων τῶν βάσεων (grundtöne) τῶν φωνῶν εἰς ἕναρθρον τόνου μεταλλαγήν. Ἀλλὰ βεβαίως ἡ ἔλλειψις

αὐτὴ θ' ἀναπληρωθῇ ὥστε εἰς οἱανδήποτε ἀπόστασιν νὰ τηλεφωνῆται καὶ ἡ πλέον ὑφειμένη ὁμιλία.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἤδη παρετήρησα ὑμῖν πόσον εὐφυὴς συνάμα δὲ καὶ ἐπιστημονικὴ ἦτο ἡ ἰδέα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν δύο σιδηρῶν πετάλων πρὸς παραλαβὴν καὶ παραγωγὴν τοῦ ἤχου, διότι ταῦτα ὡς ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς μεγάλης αὐτῶν ἐλαστικότητος πληρέστατα ἀνταποδίδουσι τὰς δονήσεις. Νῦν ἤδη γινώσκομεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς τὰ μάλιστα ἐπιτυχὴς διὰ τοῦτο, ὅτι ἡ τῶν πετάλων τούτων κίνησις παράγει ταὐτοχρόνως καὶ τὴν δύναμιν (=τὰ δι' ἐπαγωγῆς ῥεύματα), ἤτοι τὸν ἦχον τῆλε φέρουσα καὶ τὰς τούτου λεπτότητας αὐτοῦ πάσας ἀπομιμουμένη καθιστᾷ περιττὴν τὴν χρῆσιν γαλβανικοῦ στοιχείου. Διὰ ταῦτα ἡ ἐφεύρεσις καθίσταται ἀληθῶς ἁπλουστάτη. Ὅ,τι μέλλει νὰ μεταφερθῇ μακρὰν, (ἡ τοῦ ἤχου κίνησις), αὐτὸ τοῦτο παράγει καὶ τὴν δύναμιν, τὴν μακρὰν φέρουσαν, καὶ παρέχει συνάμα τῇ δυνάμει ταύτῃ τὰς λεπτοτάτας παραλλαγὰς, αἵτινες ἀνταποδίδουσι (reproduire) τὰς λίαν ἠρεμαίας τοῦ ἤχου μεταλλαγάς. Τολμῶμεν ὅθεν εἰπεῖν μετὰ τοῦ διασήμου ἄγγλου φυσικοῦ William Thomson, ὅστις ἐν τέλει λόγου τινὸς περὶ τηλεφώνου λέγει : « Τὸ τηλέφωνον εἶναι τῶν σημαντικωτάτων παρασκευασμάτων τῶν κατασκευασθέντων κατὰ τὸν ἐνεστῶτα αἰῶνα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴν δύναταί τις καὶ νὰ εἴπῃ, εἶναι, ἡ σπουδαιοτάτη ἐφεύρεσις, ἣν εἶχε ν' ἀναγράψῃ ἡ ἱστορία τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἀνυσιμότης τοῦ τηλεφώνου δὲν φθάνουσιν βεβαίως τὸ ἀγυρτικὸν ὕψος, ὅπερ ἀπέβωκαν αὐτῷ αἱ πρῶται ἐξ Ἀμερικῆς καταπληκτικαὶ εἰδήσεις, αἵτινες ὕστερον ἐδείχθησαν ὡς ἀγυρτία ἢ ὡςπαρενοήσις. Κατ' ἀρχὰς ἐγένετο λόγος περὶ τηλεφωνικῶν συναυλιῶν (concert). Ἐφανταζετό τις ὄργανόν τι τηλεφωνοῦν ὅλην συναυλίαν ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην πόλιν εἰς τρόπον ὥστε τὸ δημόσιον συνερχόμενον εἰς αἴθουσάν τινα ἠδύνατο ν' ἀκούῃ τὴν μουσικὴν χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ὁπλισθῇ τὰ ὦτα μετὰ τηλεφώνων.

Ὑπέθετέ τις τὸ τηλέφωνον ἑστημένον ἐν τῷ μέσῳ τῆς μακρᾶς αἰθούσης καὶ ὅτι ἡ θαυμασίως καθ' ἁπάσας τὰς διευθύνσεις ἐκ τοῦ ὀργάνου διαχεομένη μουσικὴ ἠδύνατο ν' ἀκουσθῇ παρὰ πάντων τῶν παρόντων. Τοῦτο ἦτο πλάνη. Μουσικὴν παιανίζουσαν ἔν τινι ἀπομεμακρυσμένῳ δωματίῳ δύναται ν' ἀκούῃ ὁ κρατῶν τὸ οὖς εἰς τηλέφωνον, ὅπερ συνδέεται μεθ' ἑτέρου ὁμωνύμου τοῦ δωματίου τῆς μουσικῆς. Οὕτω τηλέφωνόν τι τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων συνδέεται

μετὰ τοῦ δωματίου εἰς ὃ παίζει βιολίον, καὶ δύνασθε εὐκόλως νὰ πεισθῆτε ὅτι τὴν μουσικὴν ἀκούει ὁ κρατῶν τὸ οὖς εἰς τὸ τηλέφωνον. Βεβαίως ὁ τόνος γίνεται λίαν λεπτὸς καὶ ἠρεμαῖος ὅταν τὸ τηλέφωνον τοῦ δωματίου τῆς μουσικῆς ἵσταται ὄχι ὅλως ἐγγὺς τῆς ἠχητικῆς κιστίδος τοῦ βιολίου· τῆς τελευταίας ὅμως συνθήκης ἐκπληρουμένης, ἡ μουσικὴ δυνατὸν ν' ἀκουσθῇ εἰς ἀπόστασιν 20 μιλίων. Ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἀκούει τις τοὺς τόνους ἐὰν συριχθῇ ἢ τραγῳδηθῇ τι ἐν τῷ μακρὰν τηλεφώνῳ· τότε εὐκόλως δύναταί τις ν' ἀντιληφθῇ πάσης μελῳδίας, ἑκάστης λέξεως μετὰ ἐκπληκτικῆς σαφηνείας, καὶ μετὰ γλυκύτητος καὶ λεπτότητος καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς μουσικῆς μὴ κατεχομένων· τὸ τηλέφωνον καλλωπίζει τὴν μουσικὴν, σβέννυσι πᾶσαν τραχύτητα τῶν φωνῶν καὶ ὀργάνων καὶ ἀφίνει μόνον τὸ καθαρότατον καὶ μαλακώτατον ῥεῦμα τοῦ τόνου νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀκοήν. Καὶ ἡ μουσικὴ, ἰδίᾳ δὲ καθαρὰ μουσικὴ, μεταδίδεται ἔτι μακρὰν ἢ ἡ ὁμιλία. Κατὰ τὰ πρῶτα πειράματα γενόμενα ἐν Βερολίνῳ ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ ταχυδρομείου (τοῦ κράτους) διὰ τηλεφώνων ἡ μὲν ὁμιλία μεταφέρθη μέχρι Βρανδεμβούργου, ἤτοι 68 χιλιάμετρα μακρὰν, ἡ δὲ μουσικὴ μέχρι Μαγδεβούργου, 150 χιλιάμετρα.

Ἡ μεγίστη διάστασις ἡ ὑπερνικηθεῖσα διὰ τοῦ τηλεφώνου ἐν Ἀμερικῇ εἶναι μεταξὺ Boston καὶ Rorth-Connay ἐν New-Hampshire· πιθανῶς λοιπὸν ἐν Ἀμερικῇ νὰ κατεσκευάσθησαν τελειότερα τῶν ἐν Βερολίνῳ, καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἐλπὶς ὑπάρχει δεδικαιολογημένη περὶ περαιτέρω προόδων τοῦ τηλεφώνου. Εἰς τὰ τηλέφωνα, ἅτινα ἔτυχε νὰ ἴδω εὗρον κοινοὺς ἐκ χάλυβος μαγνήτας ἀλλ' ὄχι τοῦ Ἰαμίνου· ἡ ἐφαρμογὴ τῶν τελευταίων δέον νὰ ἔχῃ καλὸν ἀποτέλεσμα.

Εἶναι δὲ καὶ δυνατὸν ὅπως ἰσχυρότεροι μαγνῆται τὰς τοῦ ὀργάνου δονήσεις ἔτι μᾶλλον ἐνισχύουσιν ἢ ἡ ὁμιλία καὶ οἱ τόνοι, ἅτινα ἐκλείπουσιν ὑπὸ τοιαύτης δονήσεως.

Ἐκ τῶν σημειωθέντων ἀριθμῶν κατανοεῖται ὅτι τὰ συνήθη ὄργανα διὰ τὸ τηλεφωνεῖν ἐκ Μογουντίας εἰς Φραγκφόρτην, Manheim, Καρλσρούην, Κολωνίαν ἐξαρκοῦσι καλῶς ὡς ἐδείχθη καὶ διὰ γινομένων πειραμάτων μεταξὺ Μαγουντίας καὶ Δαρμστάτης, καὶ ἔτι μᾶλλον διὰ τὸ ἐσωτερικὸν πόλεώς τινος καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν κείμενα ἐργοστάσια, τηλεγραφικοὺς σταθμούς, ὅθεν τὸ τηλεφώνημα τηλεγραφῆται περαιτέρω.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ ὁ συγγραφεὺς προστίθησιν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐδίδαξε τὸ ἀνωτέρω δημόσιον μάθημα

διάφοροι τελειοποιήσεις ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ τηλεφώνου, μεταξὺ δ' αὐτῶν διακρίνονται δύο: ἡ τοῦ Φείνου ἐν Στουτγάρτῃ, ὅστις συνδυάσας δύο τηλεφωνικοὺς σωλῆνας καὶ ἐφοδιάσας τὸ σύνολον διὰ βαθέος ἐπιστομίου ἐπέτυχεν ὅπως διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου αὐξυνθῇ ἡ ἐντασις τῶν διαβιβαζομένων τόνων εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ μὴ ᾖ πλέον ἀπαραίτητος ἀνάγκη ὅπως προσαρμόζῃ τις τὸ οὖς ἐπὶ τοῦ ἀκουστικοῦ σωλῆνος ἵν' ἀντιληφθῇ αὐτῶν, ὡς ἀκουομένων ἐν ὅλῳ τῷ θαλάμῳ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ συσκευὴ ἢ καὶ ἐν παρακειμένῳ ἔτι δώματι· καὶ ἡ τοῦ Ὀδεϊγγάλδου ἐν Χεμνίτσῃ, ὅστις ἐβελτίωσε τὸ τηλέφωνον κυρίως ἐν τούτῳ ὅτι καταλλήλως κατέστησεν ἰσχυρότατα ἢ πρὶν πάντα τὰ συστατικὰ αὐτοῦ μέλη. Διὰ τῶν τελειοποιήσεων τούτων τὰ τηλέφωνα τῆς νεωτέρας κατασκευῆς κατασκευάζονται τόσον εὐαίσθητα ὥστε ἂν εὐμοιρῶσι καλῶν ἀπομεμονωμένων θυρμάτων δύνανται νὰ διαβιβάζωσιν εὐκρινῶς εἰς ἀπόστασιν 100—1000 βημάτων καὶ τὸν ἐλαφρότερον ψίθυρον, μέχρι δὲ 100 χιλιαμέτρων ἀντιλαμβάνεταί τις μέσον αὐτῶν πάσης διαλέξεως καὶ εἰς ἀπόστασιν 200 χιλιαμέτρων ἠκούσθησαν εὐκρινῶς μελῳδίαι.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ὑπεδείχθη ὁπόσον εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τὴν πρακτικὴν χρῆσιν τοῦ τηλεφώνου μηχανισμός τις, δι' οὗ εἶναι δυνατὸν νὰ εἰδοποιῆται ὁ μακρὰν κείμενος σταθμὸς περὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς τηλεφωνικῆς συνδιαλέξεως· ὁ σκοπὸς οὗτος θὰ ἐπετυγχάνετο βεβαίως ἂν ἦτο δυνατὸν ὁ σταθμὸς τοῦ λαλοῦντος νὰ παράγῃ ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ ἀκούοντος ἦχόν τινα καὶ ἐκ τοῦ μακρὰν ἀκουόμενον, ἄνευ ὅμως ἠλεκτρικῆς τινος συστοιχίας. Τοῦτο πληρέστατα θὰ κατωρθοῦτο ἂν κτύπημά τι ἐπὶ τοῦ σωλῆνος τοῦ λαλοῦντος, παρήγαγεν εὐληπτόν τινα ἦχον ἐν τῷ σωλῆνι τοῦ ἀκούοντος, ἀλλὰ τοιαύτης ἐντάσεως ὥστε νὰ καθιστᾷ προσεκτικὸν τὸν πρὸς ὃν ἀποτείνεται καὶ ἂν ἔτι οὗτος εὑρίσκηται ἐν ἄλλῳ τινὶ δωματίῳ. Τοιοῦτος τέλειος μηχανισμὸς δὲν ἐφευρέθη εἰσέτι, ἀλλ' ἐπενοήθησαν μηχανήματα προσεγγίζοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς αὐτόν. Τὸ τελειότερον τούτων εἶναι τὸ τοῦ Φείνου, ὅπερ ὑπάρχει ἐντὸς ἰδιαιτέρας πυξίδος καὶ τοῦ ὁποίου κυριώτερον συστατικὸν εἶναι κώδων τις (ἐν εἴδει λεκάνης) προσηρμοσμένος ἐντὸς τῆς πυξίδος ταύτης ἐπὶ σιδηρᾶς πλακός, τὰ δὲ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς κατασκευῆς (μαγνῆται ἠλεκτραγωγοί, σύρματα) στηρίζονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τῆς κατασκευῆς τοῦ τηλεφώνου μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐπειδὴ ἐνταῦθα ὁ ἐναποτυπούμενος ἦχος δὲν προέρχεται ἐξ ἀνθρωπίνης φωνῆς, ἀλλ' ἀμέσως ἐξ ἐντόνου κρούσματος διὰ σφυρίου ἐπὶ τοῦ κώδωνος, αἱ δονήσεις αὐτοῦ εἰσὶν ἰσχυρότεραι ἢ αἱ τῆς σιδηρᾶς πλακὸς ἐν

τῷ τηλεφώνῳ, ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς κατασκευῆς εἰσὶν ὡς εἴρηται ἰσχυρότερα ἢ ἐν τῷ τηλεφώνῳ καθίστανται πολλῷ ἐντονώτερα εἰς τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα καὶ παράγουσιν ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ ἀκούοντος (μεθ' οὗ συνδέεται ὁ μηχανισμὸς οὗτος) ἦχον πολλῷ ἐντονώτερον τοῦ παραγομένου διὰ τῆς ἐν τῷ τηλεφώνῳ ἀνθρωπίνης ὁμιλίας· ὁ ἦχος οὗτος εἶναι τόσον ἰσχυρὸς ὥστε ἀκούεται εὐκρινῶς καὶ ἐν παρακειμένῳ δωματίῳ.

Ἕκαστος τηλεφωνικὸς σταθμὸς πρέπει νὰ ᾖναι ἐφοδιασμένος δι' ἑνὸς τηλεφώνου καὶ μιᾶς συσκευῆς τοιούτου κώδωνος· ἐν καιρῷ ἡσυχίας τὸ τηλέφωνον τοῦ ἑνὸς σταθμοῦ συγκοινωνεῖ μετὰ τοῦ κώδωνος τοῦ ἄλλου καὶ ὁ κώδων τοῦ πρώτου μετὰ τοῦ τηλεφώνου τοῦ δευτέρου, εἰς τρόπον ὥστε ὅταν κρούσῃ τις ἐπὶ τοῦ κώδωνος τοῦ ἑνὸς σταθμοῦ ἀκούεται ἀμέσως ὁ ἦχος ἐν τῷ τηλεφώνῳ τοῦ ἄλλου καὶ ὁ ἐν τῷ θαλάμῳ αὐτοῦ ἢ ἐκεῖ που παρατυγχάνων ὑπάλληλος ἀκούει τὸ σύνθημα καὶ προσέρχεται ἀμέσως εἰς τὸ τηλέφωνόν του· ἐπειδὴ δὲ τὸ μεταξὺ τῶν δύο σταθμῶν σύρμα εἶναι ἓν καὶ μόνον, ὑπάρχει μικρός τις ἰδιαίτερος μηχανισμός, δι' οὗ τίθεται εἰς συγκοινωνίαν μετ' αὐτοῦ ὁτὲ μὲν τὸ τηλέφωνον, ὁτὲ δὲ ὁ κώδων ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τῆς χρήσεως.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ **Γ. Α. Λιούμα** ἰατροῦ).

ΣΤ'.

Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΡΩΝ.

Ὁ ἀρχαιότερος Κώδιξ τῆς μητροπόλεως Σερρῶν ἀνέρχεται μέχρι τῆς ΙΣΤ. ἑκατονταετηρίδος, γενόμενος ἐπὶ τοῦ μητροπολίτου Σερρῶν Θεοφάνους ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1604, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἐν σελ. 11 σημειώσεως ἐχούσης ὡδε. «Ὁ ἱερὸς οὗτος Κώδιξ ὑπάρχει τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Σερρῶν· ἐγένετο παρὰ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου κυροῦ Θεοφάνους ἐν ἔτει ζριδ' μηνὶ σεπτεμβρίῳ». Ἐκ χάρτου δὲ εἰς φύλλον μέγα ὑπάρχων, ἀπαρτίζεται ἐκ 400 περίπου σελίδων καὶ βαίνει μέχρι τοῦ 1830 σωτηρίου ἔτους ἤτοι μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ μητροπολίτου Σερρῶν Πορφυρίου.

Τὰ ἐννέα περίπου δέκατα αὐτοῦ κατέχουσιν αἱ πράξεις τῶν μητροπολιτῶν περιστρεφόμεναι εἰς ἰδιωτικὰς τὸ πλεῖστον ὑποθέσεις, οἷον εἰς προικοσύμφωνα, διαζύγια, ἐξοφλητικὰ καὶ ἀγοροπωλησίας διαφόρους, εἰς ἀφιερώματα καὶ διαθήκας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐν οἷς ἀξιολογώτερά εἰσι τὰ περὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως καθιδρυμάτων ἐνισχυῦ σημειούμενα, ἐξ ὧν φαίνεται τὸ φιλόμουσον καὶ φιλάνθρωπον πνεῦμα τῶν φιλοτίμων Σερραίων ἱκανῶς ἤδη ἀνεπτυγμένον ἐπὶ τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. Τὰ λοιπά, ἐκτὸς τῶν ἀποβλεπόντων εἰς τὴν παρὰ τὰς Σέρρας ἀρχαιοτάτην ἱερὰν σταυροπηγιακὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, εἰσὶ πατριαρχικαὶ καὶ συνοδικαὶ ἐπιστολαί, ἐξ ὧν ἀρχαιοτέρα ἐστὶν ἡ ἐπὶ Μητροφάνους τῷ 1580 ἐγκύκλιος κειμένη ἐν σελ. 9. «Ἴσον πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς ὅτι ἔξεστιν εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθεῖν τοὺς ὑφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀναδόχου βαπτισθέντας ἐν ἔτει ζπη', μηνὶ ἰανουαρίῳ». Ἡ ἐπιστολὴ ἄρχεται ὧδε· «Μητροφάνης ἐλέῳ Θεοῦ ἀρ-

χιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Προκαθημένης τῆς ἐμῆς μετριότητος ἐν τῷ πατριαρχικῷ αὐτῆς κριτηρίῳ, συνεδριαζούσης αὐτῇ καὶ τῆς ἱερᾶς τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων συνόδου κτλ.». Γίνεται δὲ ἐν αὐτῇ μνεία καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ τότε μεγάλου λογοθέτου Ἱέρακος ὡς ἑξῆς: «Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεὶς καὶ ὁ τιμιώτατος μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας κὺρ Ἱέραξ, ἀνὴρ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν περὶ τούτων γνῶσιν πεπειραμένος ὡς ἄριστα, ἐμαρτύρησεν ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Διονυσίου ἔτι τὸ πρωτοκανονάρχου κοσμῶν τάγμα τὸ τότε.....ἐδόθη ἄδεια καὶ ἐστεφανώθησαν τότε παρὰ τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ χρηματίσαντος μεγάλου οἰκονόμου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας πρεσβυτέρου κυροῦ Θεοδώρου, τέσσαρα συνοικέσια κλπ». Ἐν δὲ τοῖς κάτωθι τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὑπογεγραμμένοις μητροπολίταις φέρονται καὶ δύο ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐκλείψαντες· οὗτοι δέ εἰσιν

» † Ὁ Τραϊανουπόλεως ΝΙΚΑΝΩΡ» καὶ
» † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μηδείας ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ».

Ἑτέρα ἀρχαία πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐπιστολὴ ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος Κώδικι εὕρηται ἐν σελ. 6—7 ἡ ἐπὶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ραφαὴλ ἐν ἔτει 1604 ἐκδοθεῖσα καὶ τὴν καθαίρεσιν τοῦ μητροπολίτου Σερρῶν Ἰωάσαφ ἀγγέλλουσα. «Ἴσον πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, ἐν ᾗ δείκνυται ἡ καθαίρεσις Ἰωάσαφ μητροπολίτου Σερρῶν παρανόμως καὶ ἐξωτερικῶς εἰσπηδήσαντος, καὶ ἡ ἀποκατάστασις τοῦ κὺρ Θεοφάνους ἐν ἔτει ζριδ' μηνὶ μαρτίῳ, Ἰνδ. δ'». Καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ δὲ ταύτῃ ὑπογραφομένων μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων εἰσί τινες ἐκλιπόντες ὕστερον, ὡς

» † Ὁ Χριστιανουπόλεως ΣΥΜΕΩΝ» [1])
» † Ὁ Φιλίππων ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ».
» † Ὁ Νευροκοπίου ΑΝΑΝΙΑΣ » καὶ
» † Ὁ Πρωϊραδοβισδίου [2]) ΚΑΙΜΗΣ »

Ὑπογράφονται δὲ ἐν τῷδε τῷ γράμματι καὶ οἱ κληρικοὶ τῆς μεγά-

[1]) Οὗτος ἐσώζετο καὶ μέχρι τοῦ 1759, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ αὐτοῦ Κώδικος σελ. 393.

[2]) Ἴσως γραπτέον· ὁ πρώην Ραδοβισδίου ἢ ὁ πρόεδρος Ραδοβισδίου.

λης Ἐκκλησίας, πρῶτος ὁ Οἰκονόμος, δεύτερος ὁ Σακελλάριος καὶ τρίτος ὁ Ἱέραξ, μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ παναγιωτάτου Ἱεροσολύμων κὺρ Σωφρονίου».

Ἐν τούτῳ τῷ κώδικι εὑρηται καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἱεραρχῶν τῆς μητροπόλεως Σερρῶν ἀπὸ τοῦ 1604 μέχρι τοῦ 1830, οὐχὶ μέν τοι ἐν ἀλληλουχίᾳ καὶ τάξει· ἐν συνεχείᾳ καὶ κατὰ τὴν τῆς διαδοχῆς τάξιν σημειοῦνται οἱ μετὰ τούτους ἐπισκοπεύσαντες ἐν τοῖς νεωτέροις κώδιξιν, ἐν οἷς ἀξιολογώτερός ἐστιν ὁ ἐπὶ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κυρίου Γρηγορίου τοῦ ϛ′ γενόμενος, ὅτε τὸν θρόνον ἐκόσμει τῆς μητροπόλεως ταύτης, ῥυθμίζων καὶ προάγων τὰ κατ' αὐτὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ κανονικώτερον.

Ἔχει δὲ ἡ τῶν μητροπολιτῶν ἀκολουθία κατὰ τοὺς εἰρημένους κώδικας ὡς ἑξῆς [3]).

[3]) Σημειούσθω ἐνταῦθα χάριν τῶν πολλῶν ὅτι ἡ μητρόπολις Σερρῶν, ἐπισκοπὴ οὖσα τὸ κατ' ἀρχὰς, προήχθη εἰς μητρόπολιν ἐπὶ τοῦ ιϐ′ αἰῶνος. Πρῶτος δὲ γνωστὸς ἡμῖν αὐτῆς ἐπίσκοπός ἐστιν ὁ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ′ οἰκουμ. συνόδου τῷ 431 μνημονευόμενος. Ἕτερος δὲ ἐπὶ τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἀναφέρεται ἐν τῷ συνοδικῷ τόμῳ, τῷ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σισιννίου γενομένῳ ἐν ἔτει 994—995 «Τόμος συνοδικὸς περὶ τοῦ μὴ λαμϐάνειν δύο ἀδελφοὺς δύο ἐξαδέλφας», ὁ ἐπίσκοπος Σερρῶν Λεόντιος(ὅρ. τὸν τόμ. παρὰ τῷ Leunclavio Jus graeco-roman. Lib. III).

Ἦσαν δὲ καὶ αἱ Σέρραι, ὡς οἱ Φίλιπποι, ἡ Βέρροια, ἡ Κασσάνδρεια, ἡ Ἀμφίπολις, ἡ Λῆμνος, ἡ Θάσσος καὶ ἄλλα, ἐπισκοπὴ τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (ϐλ. Le Quien T. II. p. 28—95 καὶ Handbuch der Kirchlichen Geogr. und Statistik von Wiltsch τόμ. ά. σελ. 123, ἔνθα φέρεται λέγει ὁ Wltsch, παρὰ τῷ Mansi T. VIII p. 577, καὶ σύνοδος τοπικὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μητροπολίτου τῆς πόλεως ταύτης συγκροτηθεῖσα τῷ 518).

Ὁ ἐπίσκοπος Σερρῶν ὡς μητροπολίτης ἀναφέρεται κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 1166 (ϐλ. Wiltsch ἔνθ. ἀν. τόμ. ϐ′ σελ. 352)· ἔπειτα ἐν μιᾷ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ πάπα Ἰννοκεντίου τοῦ Γ′ (1198—1216), ἐξ ἧς τινὲς τῶν νεωτέρων εἰκάζουσιν ὅτι καὶ ὁ Σερρῶν μητροπολίτης ὑπήχθη τότε ἐπὶ τῆς λατινοκρατίας τῷ πάπα (Le Quien T. III, p. 1073 καὶ Wiltsch ἔνθ. ἀνωτ. τόμ. ϐ′, σελ. III). Ὡς μητροπολίτης μνημονεύεται καὶ ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ ὀρθοδόξῳ τοπικῇ συνόδῳ τῷ 1232, ὡς

1604	Ἰωάσαφ (ὁ καθαιρεθείς), σελ. 6—7 [4]).
1604—1613	Θεοφάνης, αὐτόθι.
1613—1618	Δαμασκηνὸς, σελ. 32, 35, 59 καὶ 47, ἔνθα ἁπαντᾷ καὶ ὁ τίτλος τοῦ μητροπολίτου Σερρῶν «ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Μακεδονίας».
1618—1625	Τιμόθεος, σελ. 59, 61, 68, 84, 86, 96.
1625—1629	Ἀχίλλιος, σελ. 97, 82.
1629—1650	Δανιὴλ, σελ. 72, 74, 76,—79, 82, 89, 101, 105, 112, 133, 140, 141.
1650—1678	Κύριλλος, σελ. 145, 147, 158, 113, 114, 116—7, 149, 127, 155.
1678—1706	Ἄνθιμος, σελ. 128, ὅπου ἰδίᾳ χειρὶ σημειοῖ οὗτος «1678 νοεμϐρίου 6 ἤρθαμαι εἰς τὰς Σέρρας καὶ εἰς ἐνθύμυσιν ἔγραψα Σερρῶν Ἄνθιμος». Σελ. 161, 163, 179, 115, 169.
1706—1728	Στέφανος (ὁ ἀπὸ Μελενίκου Σερρῶν), σελ. 261, 175. 177, καὶ 182, ἔνθα καὶ Συμεὼν μητροπολίτης Ξάνθης τῷ 1707 μνημονεύεται.
1728—1735	Παρθένιος (ἀπὸ Δράμας Σερρῶν), σελ. 261, 225.
1735—1745	Γαϐριὴλ, σελ. 259—260.
1745—1769	Ἰωαννίκιος, σελ. 278, 274, 393.
1769—1779	Ἄνθιμος, σελ. 288.
1779—1791	Ματθαῖος, σελ. 294, 319, 320.
1791—1811	Κωνστάντιος (ὁ ἀπὸ Σερρῶν Κυζίκου). σελ. 334, 324, 323, 308, 313, 331.
1811—1824	Χρύσανθος (ὁ ἀπὸ Βερροίας Σερρῶν), σελ. 334, ἔνθα οὗτος γράφει «1768 φεϐρουαρίου κε′ ἐγεννήθην κατὰ τὴν τῶν γεννητόρων μου παράδοσιν· τῷ

καὶ ἐν τῇ β′ κατὰ Λούγδουνον λατινικῇ τῷ 1274 καὶ ἐπὶ τῶν ϐασιλέων Μιχαὴλ καὶ Ἀνδρονίκου τῶν Παλαιολόγων καὶ ὕστερον ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ Β′ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τρὶς πατριαρχεύσαντος (ἀπὸ τοῦ 1572—1594). Παραϐλ. Wiltsch ἔνθ. ἀν. τόμ. ϐ′, σελ. 352).

[4]) Ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀρχαιοτέρῳ Κώδικι αἱ πράξεις τῶν μητροπολιτῶν φέρονται πολλαχοῦ προθυστέρως καὶ φύρδην μίγδην, σημειοῦμεν ἐνταῦθα καὶ τὰς σελίδας τῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἠρύσθημεν τὸν καταστρωθέντα τοῦτον πίνακα τῶν μητροπολιτῶν καὶ εἴτι ἄλλο ἄξιον σημειώσεως αὐτόθι εὕρομεν.

1799 φεβρουαρ. ε', ἐλέει θείῳ, ἐχειροτονήθην ἀρχιερεὺς Βερροίας· τῷ 1811 μετετέθην εἰς τὸν ἁγιώτατον τοῦτον θρόνον Σερρῶν τῇ θείᾳ συνάρσει τῇ ιγ' ἰουλίου περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς, τοῦ προκατόχου μου εἰς τὸν ἁγιώτατον θρόνον Κυζίκου προβιβασθέντος. Ἐνεγράφη δὲ ἐνταῦθα μνήμης καὶ περιεργείας χάριν τῶν περιεργοτέρων. Μέμνησθε δέ μου ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν ὑμῶν εὐπροσδέκτοις δεήσεσιν οἱ ἀναγινώσκοντες· τῇ κε' φεβρ. αωιζ'.

Ὁ Σερρῶν Χρύσανθος». Βλ. καὶ σελ. 300 καὶ 309.

1824—1830 Πορφύριος σελ. 366.

1830—1833 Ἄνθιμος (ὁ Κουταλιανὸς, ὁ μετὰ ταῦτα Προύσης, Ἐφέσου καὶ τελευταῖον πατριάρχης Κων)πόλεως).

1833—1835 Γρηγόριος (ὁ ἀπὸ Πελαγωνείας Σερρῶν καὶ ὕστερον πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως).

1835—1836 Ἐπιτροπικῶς ὁ Κασανδρείας Ἰάκωβος.

1836—1839 Ἐπιτροπικῶς ὁ Δράμας Νεόφυτος.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ.

1839—1846 Ἀθανάσιος (ὁ μετὰ ταῦτα Τορνόβου).

1846—1860 Ἰάκωβος (ὁ ἀπὸ Κασανδρείας, μετὰ ταῦτα δὲ Κυζίκου καὶ ὕστερον πατριάρχης Ἀλεξανδρείας).

1860—1861 Νικόδημος (ὁ ἀπὸ Λαμψάκου καὶ νῦν μητροπολίτης Κυζίκου).

1861—1867 Μελέτιος (ὁ ἀπὸ Σηλυβρίας).

1867—1875 Νεόφυτος (ὁ ἀπὸ Φαναριοφερσάλων καὶ νῦν μητροπολίτης Λαρίσσης).

1875—1877 Φιλόθεος (ὁ ἀπὸ σχολάρχου τῆς Μεγ. τοῦ Γένους σχολῆς καὶ νῦν μητροπολίτης Νικομηδείας).

1877— Γρηγόριος ὁ Βυζάντιος ὁ ἀπὸ Χίου.

† Ὁ Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ.

Ζ'.

ΤΟΥ ΥΠΕΡΤΙΜΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ ΨΕΛΛΟΥ [1]).

Εἰς τοὺς δώδεκα μῆνας.

ΜΑΡΤΙΟΣ.

Ἐγὼ στρατηγοὺς πρὸς πανοπλίαν ἄγω,
Ξίφη τε θήγω καὶ ἐνεργῶ πρὸς μάχας·
Καὶ γῆν ξένην τίθημι τῷ στρατοφίλῳ.
Καὶ νῦν παραινῶ καὶ διδάσκω, ὡς θέμις,
Πάντας κελεύω λαμβάνειν καθ' ἡμέραν
Τροφὴν γλυκίστην, οἶνον εὐώδη θ' ἅμα.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

Ἄρνας πιαίνω πρὸς βροτῶν πανδαισίαν
Τοῦ Πάσχα πιστοῖς τὴν τροφὴν φέρω μόνος
Χαρὰν βραβεύω τῆς ἐγέρσεως πλέον
Λέγω δὲ φεύγειν πᾶσι τὰς βαφανίδας,
Ὡς μὴ γένηται σωμάτων λύμη τάχη (;)
Ἰοῦ γέμοντα καὶ μελαγχόλου βλάβης.

---

[1]) Τὰ βυζαντινὰ ταῦτα στιχουργήματα, ἐξαχθέντα ἐκ χειρογράφου ἐδόθησαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γεδεών, οὗ τὰ προλεγόμενα παραλείπομεν, ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου, προτιθέμενοι νὰ ἐκδώσωμεν ταῦτα μετὰ τοῦ κειμένου ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει, χάριν τῶν περὶ τὴν μεσαιωνικὴν ἡμῶν φιλολογίαν σπουδαζόντων.

ΜΑΙΟΣ.

Ῥόδον δίδωμι λειποθυμίας ἄκος
Κρῖνόν τε τερπνόν, ἄνθος εἰς θυμηδίαν,
Ταῖς γὰρ χλόαις τὴν ῥίζαν ἁδρᾶν ἐκφύω.
Οὐ δεῖ τρώγειν τε κοιλίαν τε καὶ πόδας·
Τίκτουσι γὰρ αἵματα χολῆς πυρώδους
Ἐξ ὧν ῥίγος φύεται καὶ ποδαλγίας

ΙΟΥΝΙΟΣ.

Ἐγὼ δὲ χόρτον τῇ δρεπάνῃ συλλέγω
Χόρτασμα βροτῶν καὶ κτηνῶν γεηπόνων,
Καὶ τοὺς γεωργοὺς εὐτρεπίζω πρὸς θέρος.
Βροτ[τοὺς] παραινῶ πρωὶ λαμβάνειν ὕδωρ
Τοῦ καταψύχειν τὴν χολὴν αὐξομένην
Γεννῶσαν δεινὰς σωματοφθόρους νόσους.

ΙΟΥΛΙΟΣ.

Σῖτον θερίζω καὶ κριθῆς νέμω στάχεις
Καὶ τοὺς ἄλωνας ἐμφορῶ τῶν δραγμάτων
Ἄρτων τε πληρῶν τοῦ λαοῦ τὰς καρδίας.
Λέγω δὲ φεύγειν τῶν ὀπωρῶν τὸν κόρον,
Ἔνδοθεν γὰρ στύψεις τε τῶν ἐνδοσθίων
Ἢ καὶ φθίσιν κάκιστον εἰώθει φέρειν.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Ἐγὼ κελεύω τὰς ὀπώρας ἐσθίειν
Καὶ πᾶσι τοῖς ψύχουσι χρᾶσθαι σιτίοις·
Καὶ γὰρ κύναστρος ἡλίῳ παρατρέχειν
Ὡςπερ κατέστι πᾶσαν ἄρδην τὴν χθόνα
Οὐ φλογμὸς ἅπτει τὰς νόσους διεγείρων,
Ἀφευκτέον τε τοῦ τρέφεσθαι μαλάχ[αις.]

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

Ἐγὼ δὲ κείρω βότρυας τῶν ἀμπέλων,
Τούτους τε ληνοῖς ἐκθλίβων, τεύχω πόμα·
Οἶνον ποθεῖν ἥδιστον εἰς ἀρχὴν ἔτους
Καὶ τοῖς φιλοῦσιν ἐκροφᾶν λέγω γάλα,
Ὡς ἂν κινεῖεν γαστρὸς ἰχῶρας μᾶλλον
Καὶ τοῖς παρεισάγουσι θώρακος πάθη.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

Ὄρνιν μὲν αἴρω καὶ νεοσσῶν πᾶν γένος
Στρουθῶν δὲ μικρῶν ἔθνη ἰξῷ προσφέρω
Ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς ὀρνίθων ποδοβρόχοις (;)
Καὶ προτρέπω τοῦ πράσοις ἐσθίειν πᾶσιν·
Ἕδεσμα πάντων εὐτραφὲς τῆς κοιλίας,
Ὃ καθαίρει τε παρείμενας κοιλίας.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

Γῆς τὴν ἄρουραν ἐξορύττω καὶ φέρω
Σίτου σπόρον ἥδιστον ἐν ταῖς κοιλάσιν,
Ἔχω[ν] καλοῦ[ντας] εἰς σπορὰν τοὺς γεράνους.
Χρᾶσθαι δὲ λουτροῖς παντελῶς ἀποτρέπω,
Τῷ σώματι γὰρ προξενοῦσιν αἰτίας
Καὶ τῇ κεφαλῇ παγκάκου ἀρρωστίας.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Θηρῶ λαγωοὺς ἀγρίοις εὐωχίαν
Καὶ περδίκων πίμπλαμαι δαιτροὺς πλαγίως.
Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων ἔχω
Ἥτις μεγίστη τοῦ Θεανθρώπου Λόγου·
Καὶ βρῶμα μὲν παῖδα (!) ψιλῶς φαγεῖν λέγω,
Κράμβην δὲ φεύγειν τὴν μελάγχολον μόνην.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

Πόθους ἀνάγω καὶ κάλανδρα δεικνύω
Κρεῶν δὲ χοίρων βρῶσιν ἡδεῖαν νέμω
Καὶ πάντας πρὸς ὄρεξιν ἀνθρώπ[ους] φέρω
Ἰχθῦς λιπώδεις, ξιφίας τε καὶ τρίγλας
Ἐν δὲ μόνον φύλαττε πᾶς βῶσιν θέλων:
Τὸν ἄκρατον γάρ οἶνον εἰς κόρον νέω

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ.

Ἑόρταζε πᾶς, πίνε. Μὴ φείδου μόνον.
Ἐγὼ γὰρ αἷμα καὶ τὰ νεῦρα πηγνύω
Αἷμά τε ναρκῶν καὶ μελαίνων τὴν φύσιν
Πρὸς αἰσχρότητα ἐκροποιῶν τὸ ψύχειν.
Σεῦτλα πρὸς ἐσθίασιν οὐ τρώγειν θέλω
Ἰοῦ γέμοντα καὶ μελαγχόλου βλάβης.

ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥΣ

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΑΥΤΑ.

---

[1]) Εὐεξίας τράπεζαν εἰ μαθεῖν θέλεις,
Τῆς ἡμέρας δείπνησον εἰσάπαξ μόνον
Ἁπλοῦν τὸ δεῖπνον, οὐ πολύμυσον, φίλε.
Πρὸ τοῦ κόρου βρῶσίν τε καὶ πόσιν φύγε
Καὶ συμμέτροις γύμναζε σαυτὸν τοῖς πόνοις.
Ἐπὶ τὰ δεξιὰ δὲ τοῖς ὕπνοις κλῖνου.
Κατάψυχρα πότα δὲ χειμῶνος μίσει.
Τὴν κρανιακὴν τέμνε τῷ θέρει φλέβα,
Τὴν καθόλου δὲ τοῖς ψυχροῖς χρόνοις μᾶλλον,
Κἂν ἦς ἐν ἀκμῇ τῆς σελήνης ἐν χύσει
Ἂν δὲ ὑπέρακμος τῆς δε τὸ πλῆρες σκόπει
Καὶ γαστέρος κένωσιν ἐκ τῶν σκυβάλων
Τότ' ἀκριβῶς ἄπικρον, ἄδιψον στόμα.
Χρῷ καὶ λοετροῖς, ἀσφαλεστέρα κρίσει
Συχνῶς μὲν ἂν ἔσχηκας αὐχμηρὰν πλάσιν
Εἰ δὲ πλαδῶσαν σπάνιον· καὶ σὺν χρόνῳ
Τήρει τε γαστρὸς ἐκφόρησιν καὶ στόμα
Δίψους ἄγευστον εἴτε μὴν καὶ πικρίας
Τὸ σῶμα θάλπε χλανίσιν, ἐν τῷ ψύχει,
Καὶ τὴν κεφαλήν. ὡς ἔθος, καὶ τοὺς πόδας
Πλὴν τὰς συσύρας φεῦγε τούτων τὴν ζέσιν
Καὶ μᾶλλον τὰς ἐλασιότριχας πλέον,
Κατοικίας ἔκκλινε δυσωδεστέρας
Αεί τε καὶ μάλιστα καύματος χρόνῳ
Μετὰ Θεοῦ τούτοις γὰρ ἐκφύγοις νόσους.
Χειμῶνι χρᾶσθαι συμφέρει πολυκόποις
Τροφαῖς τε πολλαῖς καὶ γινωσκούσαις κόρον.
Σῶμα καὶ νοῦν ἔαρος σὺ χρῆσ' ὡς θέλεις

[1]) Παραλείπονται 4 στίχοι ἀκατάληπτοι.

Εἴτ' οὖν ἐμέτοις εἴτουν γαστρὸς ἐκχύσει
Εἴτε φλεβὸς τομῇ τε καὶ λύθρου κλύσει.
Θέρους πόνων ἡ λῆξις ἡμῖν συμφέρον
Ἡ τῶν τροφῶν δὲ βραχύτης, καὶ ψυχρότης,
Καὶ τῶν ὑδάτων ἡ περίψυχος πόσις.
Ἐν φθινοπώρῳ σὺν ἀκριβείᾳ τρέφου·
Τὰ ψυχρὰ φεῦγε· τῆς ὀπώρας τὸν κόρον
Σύκοις δὲ συχνῶς καὶ σταφυλαῖς ἐκτρέφου.
Ἰσημερίας σῶμα ταχὺς ἐκκένου
Μιᾷ κενώσει τῶν τριῶν, ὡς ἐγράφη·
Τοῦ δ' ἀέρος τραπέντος εἰς πλεῖον κρύος
Χλαίναις τὸ σῶμα θάλπε καὶ φεύγεις νόσους
Πεινῶν διαρκῶς εἴπερ ἐσθίεις τότε
Ἔξω τὰ πολλὰ συνετηρήθης νόσου.
Διψῶν ἂν ὑπνῆς κερδανεῖς εὐεξίαν.
Δεξιοκοίταις, ὡς ἰατρός τις λέγει.
Καὶ χλιαροῦ πίνουσι μακρὸς ὁ χρόνος
Ἐν τῷ λιβάνῳ θυμιῶν σου τὸν δόμον
Καιροῖς θερινοῖς φθόρον καὶ βλάβην φεύγεις
Ἐν λαδάνῳ δὲ θυμιῶν σου τὴν στέγην
Ἐν κρυερῷ τε καὶ καταῤῥοίας χρόνῳ
Πύκνωσιν αὐτὸς καὶ καταῤῥοῦν ἐκφύγοις.
Ψυχροστομάχοις καὶ ποτοψύχροις πλέον
Λεπτὴ πτέρωσις ἐστὶν εἰς θεραπείαν
Πυρίδιον πλήσασα διπλοῦν ἐξ ὕλης
Καὶ τῷ στομάχῳ συνεχῶς ἐζωσμένῳ,
Μέλι τὸ καλὸν, ἐξ ἄκρας εὐχυμίας,
Τέρπει τε γεῦσιν καὶ βίου πολυχρόνου
Αἴτιόν ἐστι καὶ νέοις καὶ πρεσβύταις.
Αἰσθήσεων δὲ λαμπρύνει τὰς ἐκκρίτους
Πλὴν ὠμὸν αὐτὸ μηδ' ἐσθίειν
Φθόγγον φάρυγγος ἔσχεν ἀπολαμπρύνειν.
[Δειπνῶν δέ μοι] σκόροδον, ὡς αὐτὸς θέλεις,
Εἴτ' ὠμὸν, εἴτ' ἐπ' ἀνθράκων ζέσας,
Καὶ κιννάμωμον λαμπρόφωνος εὑρέθης.
Ἠντίβιον φακήν τε πυκνῶς ἐσθίων
Ἀναφρόδιτον τὴν φύσιν ἐξεργάσεις.
Ἂν μνήμονα νοῦν ἐγκαταστῆσαι θέλῃς
Ὕδατι συνέψησον, εἶτ' οὖν ἀκράτῳ,

Ὀρίγανον πρὸς ἄκραν ἐκκαύσας ζέσιν
Καὶ κατὰ γένναν τῆς σελήνης ἐκφόρει.
Σπέρμα λεανθὲν τῆς θριδακίνης μέλλει
Ψυχρῷ νάματι συγκερασθὲν εἰς πόμα
Τὸ πρωϊνόν τε, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἑσπέραν,
Συνουσίας παύειν τε. Καὶ γονὴν ψύχει.
Ψύλλας διώκει καὶ, πρὸς αὐταῖς τὰς κόρεις
Ὑποστρωθὲν τῇ κορε[ο]τρόφῳ κλίνῃ.
Ἀβρότονόν τε, καὶ μάλιστ' ἀψινθίῳ
Ζωμός τε φύλλων τῆς συκῆς τῆς ἀγρίας
Ἀποφλεγέντων ἐν χύτρᾳ κατ' ἀνθράκων
Ψύλλας διώκει καταχυθεὶς ἐν δόμῳ.
Μυοκτόνος γένοιο ταχὺς, εἰ θέλεις,
Ξύσματα λεπτὰ τοῦ σιδήρου συμφύρας
Ζύμῃ τε καὶ στέατι πρὸς μίαν κράσιν
Πλάττων τε κολλύρια κονάρων τύπῳ
Τίθει τράπεζαν τοῖς μυσὶ καὶ κτεννύεις.
Ἡ γοῦν βοτάνην τὴν μυοφθόρον λάβε
Πυρράν βοτάνην καὶ χνοώδη τὴν θέαν.
Ζύμῃ τε καὶ στέατι καὶ ταύτην φύρων
Ποιῶν τε κολλούρια τοὺς μύας τρέφε.

ΑΔΗΛΟΥ

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι ὅταν τύχῃ ἡ τοῦ αὐγούστου μηνὸς, ἢ τοῦ δεκεμβρίου ἢ τοῦ ἀπριλίου πρώτη ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ὀφείλεις ἀπέχεσθαι πάσης φλεβοτομίας καὶ καθάρσεως, καὶ ἑτέρου οἱουδήποτε βοηθήματος· ὁ γὰρ φλεβοτομούμενος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ἢ παραυτίκα τελευτᾷ, ἢ τὴν ἕκτην ἡμέραν οὐ φθάνει, ἀλλ' εἰ καὶ τύχῃ βοηθήματος οἱουδήποτε ἔσωθεν δεκαπέντε ἡμερῶν ἀποθνήσκει· ἀλλὰ καὶ ὁ ἐσθίων χήνιον κρέας, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τελευτᾷ συμπληρουμένων ἑξήκοντα ἡμερῶν. Τὸ δὲ γενόμενον ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις βιοθάνατον ἔσται καὶ πρόσεχε.

[ΙΕΡΟΦΙΛΟΥ Σοφιστοῦ];

ΠΩΣ ΔΕΙ ΔΙΑΙΤΑΣΘΑΙ.

Καθ' ἕκαστον μῆνα.

ΜΗΝΙ ΜΑΡΤΙΩ—ἀρχὴ τοῦ ἔαρος—ἰσημερία ἀπὸ τὰς κϐ, πληθύνεται αἷμα ξανθὸν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τὸ ἐσθίειν κρέα τρυφερὰ καὶ οἶνον εὐωδέστατον πίνειν· καὶ πᾶσαν τῶν καρυκευμάτων δύναμιν λαμβάνειν. Χρὴ δὲ ἀπέχεσθαι ῥαφάνου, ἡδυόσμου, καππάρεως, ὠκύμου, γογγύλου, πηγάνου, θύμου, θρίμπης καὶ πάντων τῶν πάνυ δριμέων διὰ τὴν τοῦ σώματος κίνησιν.

ΜΗΝΙ ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΔ' — Τὸ μέσον τοῦ ἔαρος, αὐξάνει αἷμα πυρρὸν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι πίνειν οἶνον εὐώδη, καὶ μύρον εὐῶδες βρώματα εὔοσμα ἐσθίειν καὶ θερμά. Χρὴ δὲ καὶ ἀναπαύεσθαι καὶ ἀπέχειν ποδοκεφάλων καὶ συκοτοπνευμόνων καὶ πάντων τῶν σκληρῶν καὶ καρφαλαίων καὶ κακοχύμων τε καὶ παχυχύμων· ἰχθύας δὲ παστοὺς μὴ ἐσθίειν καὶ νεῦρα θαλάσσια κολώδη τε καὶ νευρώδη, κρέα βόεια τε καὶ ὀρκεια, διὰ τὰς προσφάτους κεφαλαλγίας.

ΜΗΝΙ ΜΑΙΩ ΚΓ'—Τὰ τέλη τοῦ ἔαρος, αὐξάνει ἡ πικρὰ χολὴ εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τὸ γλυκοτροφεῖν καὶ γλυκοποτεῖν, καὶ πασῶν ἁλικῶν καὶ σεμιδάλεως χρᾶσθαι· ἀπέχεσθαι δὲ δεῖ μορίων λαγωῶν καὶ ὀρκάδων καὶ κυάμου καὶ κράμβης, χρᾶσθαι δὲ οἰνομέλιτος καὶ τὰ μεσολίπαρα κρέη ἐσθίειν· ἀπέχεσθαι δὲ τῶν ἰχθύων κεφάλων, διὰ τὴν αὔξησιν τῆς χολῆς· τότε γὰρ πληθύνεται ὁ ταύτης χυμὸς πάνυ μηδὲ ἀφροδισιάζειν.

ΜΗΝΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΩ ΚΔ'—Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου, αὐξάνει τῆς μελαίνης χολῆς ὁ χυμὸς εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τοῦ πίνειν οἶνον παλαιὸν, γλυκόψυχρα καὶ πᾶσι τοῖς γλισχροῖς χρᾶσθαι· τῶν δὲ δριμέων μᾶλλον ἀπέχεσθαι, πρασοφαγίας [τε] καὶ πρασοζέματος καὶ καρυκεύματος ὅτι συγκροτοῦσι τοῦ δεσμοῦ τῶν φαρμάκων.

ΜΗΝΙ ΟΚΤΩΒΡΙΩ — Τὰ μέσα τοῦ φθινοπώρου, αὐξάνει ἡ μέλαινα χολὴ, ἡ ψυχικὴ, εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τοῦ πίνειν οἶνον παλαιὸν καὶ γλυκὺν, ἐσθίειν τε θερμὰ καὶ γλυκέα, τοῖς

δὲ ὁριμέσι χρᾶσθαι, ἀπέχεσθαι δὲ λουτρῶν παντελῶς· εἰ δ' ἀνάγκη ἐστι, τρὶς τὸν μῆνα λούεσθαι κράμβην δὲ καὶ σεῦτλα ἐσθιέτω [σε]. Τὴν μὲν κράμβην διὰ τὴν τῶν ἀρτηριῶν σύστασιν, τὸ δὲ σεῦτλον διὰ τὴν τοῦ αἵματος ἀνάγκην. . . . . .

ΜΗΝΙ ΝΟΕΜΒΡΙΩ ΚΔ'—Τέλος τοῦ φθινοπώρου, αὐξάνει τῆς ὀξύνης (;) χολῆς ὁ χυμὸς εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τοῦ πίνειν οἶνον παλαιὸν ἀπὸ πρωΐας, καὶ γλυκέα καρυκεύματα καὶ πρασοζέματα καὶ αὐτὰ ὠμὰ ἐσθίειν κατὰ κόρον, ἀπέχεσθαι δὲ κράμβης καὶ σεύτλου καὶ κρέατος βοείου καὶ ἐλαφινοῦ, καὶ φακῆς καὶ λαθηρίων· ἀπέχεσθαι καὶ λουτροῦ παντελῶς, διὰ τὴν κακουργίαν τῶν νεφρῶν καὶ ἀφροδισιάζειν.

ΜΗΝΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΩ—Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος, αὐξάνει τὸ φλέγμα εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καλόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος λαμβάνειν οἶνον καλὸν καὶ γλυκὺν καὶ κονδύτην, καὶ καρυκευμάτων ἐδέσματα καὶ βρώματα θερμὰ καὶ γλυκέα, καὶ ἀλείματα εὔοσμα, καὶ σκορδοφάγια καὶ πρασοζέματα, τῶν δὲ ὁριμέων ἀπέχεσθαι, διὰ τὴν τοῦ φλέγματος κίνησιν.

ΜΗΝΙ ΙΑΝΟΥΑΡΙΩ ΚΔ'—Τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος, αὐξάνει τὸ φλέγμα τὸ ἁλμυρὸν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καλόν ἐστι τοῦ λαμβάνειν οἶνον παλαιὸν, πρωΐ, νῆστιν τὸν ἄνθρωπον καὶ λάχανα ἥμερα ἐσθίειν καὶ συνουσιάζειν· τῶν δ' ἀγρίων λαχάνων ἀπέχεσθαι, τὴν κράμβην δὲ καὶ τὸ σεῦτλον προσφέρειν, καὶ ἰχθύας τὰ κολάσματα(;) καὶ πάντα τὰ κακόχυμα, διὰ τὴν τοῦ στομάχου ἀγωγήν.

ΜΗΝΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΩ ΚΓ'— Τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος αὐξάνει φλέγμα γλυκὺ εἰς τὸ σῶμα. Καλόν ἐστι τοῦ γλυκοτροφεῖν καὶ γλυκοποτεῖν καὶ χρᾶσθαι πάσης τροφῆς καὶ ποτοῦ ἀρκετοῦ καὶ μὴ εἰς πλῆθος· ὁριμυταγίας πάσης ἀπέχεσθαι, καὶ μάχης, καὶ μανίας, καὶ κρόμμυα ἐσθίειν, διὰ τὴν τοῦ φλέγματος κίνησιν.

ΦΩΤΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΣΤΙΧΗΡΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΔΟΘΕΝΤΑ ΤΩι ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΩι ΒΑΣΙΛΕΙ ΚΥΡΩ ΙΩΑΝΝΗ.,

Περὶ μεθόδου Ὑελίων.

περὶ οὔρων στιχ. ἦχος α'. *Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.*

Τῶν ἀσθενῶν ὑελία μάθε τρισκαίδεκα· τὸ μὲν λευκὸν τὸ πρῶτον, τὸ ξανθὸν δ' ἐπὶ τοῦτο· τρίτον ροδινίζον βρύσιον δὲ τό γε τέταρτον γίνωσκε· αἷμα καθάπερ πυρρόν γε τὸ πέμπτον ἐστὶ, τὸ δὲ ἕκτον ὁλοκρόκινον.

Μετὰ δὲ τοῦτο ὡς κίτρινον ἴσθι τὸ ἕβδομον· τὸ ἑφεξῆς δὲ μέλαν καὶ τὸ ἔννατον ἄσπρον, ὥσπερ καὶ τὸ ὕδωρ· δέκατον δὲ σὺν τρυγίᾳ ὑπόλευκον· τεθολωμένον δὲ ἔστιν ὅλον αὐτό· γάρος ὥσπερ τὸ ἑνδέκατον.

Τοῦ δωδεκάτου τὸ εἶδος μόνον οὐ πέφυκεν οὐ θαλερὸν οὐδ' αὖθις καθαρὸν γὰρ ὁρᾶται· μίγμα πεφυρμένον βοῦρκός ἐστι, τρισκαιδέκατον δύσοχρον· ἀλλ' ἐπιστήσας ἐνταῦθα μάθε λοιπὸν τούτων νῦν καὶ τὴν διάγνωσιν.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΒΛΕΜΜΥΔΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΑΙΜΑΤΟΣ.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Μάθε καὶ τὰ αἵματα λοιπὸν τῆς φλεβοτομίας ὁπόσα καὶ τί σημαίνουσι· Δίχα τοῦ ἰχῶρος γὰρ τὸ μέλαν αἷμα ῥυὲν ῥῖγος ἔχει· ἰχῶρα δὲ ποιῆσα[ν] ἐκεῖθεν κάλλιστον ἑλκῶδες δὲ τῆς νόσου λύσιν δηλοῖ οὔσης ἢ μελλούσης· τὸ δ' ὅλον βένετον καὶ ὅλως οὐχ αἷμα χρόνον ἢ ἐξάμηνον βιώσειεν.

Αἷμα καταπράσινον φανὲν ἢ μετὰ τὴν πέμπτην μηνύει προδήλως θάνατον ἢ μεθημερέβδομον· εἰ δ' ὅλον κίτρινον, ἐπὶ χρόᾳ παφόμοιον

σχιστῇ ἀρσενίκῃ, θάνατον μαντεύεται· ὡς πίσσα ῥεῦσαν δ' αὐτὸ τοῦτο ἐκτικὸν προμηνύει χρόνον ἢ ἑξάμηνον ζήσας θνήσκει ὁ ἐξ οὗπερ τοῦτο ἔρρευσε.

Τοῦτο δ' ὡς κογχύλη ἐκρυὲν θάνατον σημαίνει προδήλως· εἰ δ' ἕλκος ἤμισυ καὶ αἷμα δὲ συνάμα ῥεῦσαν καλὸν ὑγιαίνει ταχέως γάρ· εἰ λάκκον δὲ μέσα ἔχει φέρει θάνατον· δυσῶδες ὅμως παχὺ ἔχον ὀστρακῶδες λωρία ἢ καὶ βορβορῶδες παχεῖαν τοῦτο ἀπὸ σήψεως ἐγένετο.

Χρῶμα φοινικοῦν τὸ ἐσχηκὸς αἷμα ἀφοβίαν μὲν ἔχει, μακρονοσίαν δέ. Ἔμαθες τὰ αἵματα ὡς ἐν συντόμῳ λοιπόν· ἀγωνίζου καὶ σπούδαζε, καὶ φίλει τοὺς πόνους· δίωξον τὸν ὕπνον δὲ καὶ ῥαθυμίαν κακήν. Σέβου τὸν Θεόν· τρέμε κρίσιν· βίωσον ἀμέμπτως· μιμνήσκου ταῦτα καὶ ΒΛΕΜΜΙΔΟΥΣ τοῦ ποιήσαντος.

Η'.

ΤΥΠΟΣ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΦΙΡΜΑΝΙΟΥ ΔΙ' ΟΙΚΟΔΟΜΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Τετιμημένε ὑπουργέ, ἔσοχε Μουσίρη, ἡ τάξις τοῦ κόσμου, ὁ τὰ δημόσια πράγματα μετὰ διορατικότητος διευθύνων, ὁ τὰς σπουδαίας κοινὰς ὑποθέσεις εὐστόχως διεκπεραιῶν, ὁ ἐκτείνων τὴν βάσιν τοῦ κράτους καὶ τῆς εὐτυχίας, ὁ κρατύνων τὰ στηρίγματα τῆς δόξης καὶ εὐημερίας, ὁ ὑπὸ τῶν χαρίτων τοῦ ὑψίστου βασιλέως περιστοιχούμενος, Βαλῆ τοῦ Βιλαγετίου (δεῖνος) ὁ φέρων τὰ ἔνδοξα παράσημα τοῦ Μετζητιὲ καὶ Ὀσμανιὲ τοῦ πρώτου βαθμοῦ, Βεζύρη μου . . . πασᾶ· διατηροίη ὁ ὕψιστος Θεὸς τὴν δάξαν σου· καὶ ὑμεῖς, τὸ πρότυπον τῶν τὴν ἀλήθειαν διερευνώντων Οὐλεμάδων, Ναΐπα καὶ Μουφτῆ τοῦ Καζᾶ (δεῖνος) αὐξηθείη ἡ σοφία ὑμῶν· καὶ ὑμεῖς, τὰ σεμνώματα τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ τιμιωτάτων, καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, αὐξηθείη ὁ κάλαμος [1] ὑμῶν. Ἅμα φθάσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικόν μου μονόγραμμα [2], γνωστὸν ἔστω ὅτι, τοῦ ῥωμαϊκοῦ Πατριαρχείου ἀνακοινώσαντος διὰ τακριρίου ὅτι, ἐν τῷ χωρίῳ (δεῖνα) τῷ ὑποκειμένῳ εἰς τὸν Καζᾶν (δεῖνα) ἀναγκαιούσης Ἐκκλησίας, ὅπως ἐκτελῶσι τὰ τῆς θρησκείας οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τοῦ ῥηθέντος (χωρίου), ἐζητήσαντο ἤδη ἵνα παραχωρηθῇ ἡ ὑψηλή μου ἄδεια πρὸς οἰκοδομὴν ἐκ νέου Ἐκκλησίας, πλησίον. . . . . ἐπὶ γηπέδου μουλκίου, μήκους . . . πήχεων, πλάτους . . . πήχεων καὶ ὕψους . . . πήχεων, τοῦ δὲ πράγματος ὑποβληθέντος πρὸς τὸ ἱερὸν αὐτοκρατορικόν μου μέρος καὶ ἀδείας ἐξαιτηθείσης — παρεχωρήθη ἡ ὑψηλὴ αὐτοκρατορική μου ἄδεια πρὸς τὴν ὡς ἀνωτέρω οἰκοδομὴν αὐτῆς, ἐπὶ δὲ τῇ αὐτο-

---

[1]) Κατὰ λέξιν τὸ μελανοδοχεῖον. [2]) Ὁ τουγρᾶς.

χρατορικῇ βασιλικῇ διαταγῇ μου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μου Διβανίου ἡ παροῦσα ἔκλαμπρος διαταγή μου, περιέχουσα τὴν ἄδειαν κατὰ τὴν ὑψηλὴν διακέλευσιν, καὶ ἐδόθη. Ὑμεῖς, ὁ ῥηθεὶς Βαλῆς, ὁ Ναΐπης, ὁ Μουφτῆς καὶ λοιποί, ἐὰν ὁ τόπος ἐν ᾧ κατασκευασθήσεται ἡ Ἐκκλησία εἶναι πράγματι μοῦλκι, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ῥηθὲν ἔθνος, δὲν ἔχουσι μετοχὴν εἰς αὐτὸν τὰ ἄλλα ἔθνη, δὲν εὑρίσκεται ἐν ὀθωμανικῇ συνοικίᾳ καὶ ἐντὸς βακουφίου, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλο τι κώλυμα ὡς πρὸς τὸν τόπον καὶ τὴν θέσιν, ἐὰν εἰς οὐδένα προσγίνεται ἀληθὴς βλάβη, ἐὰν ὑπάρχῃ ἡ συγκατάθεσις τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ (τοῦ τόπου), ἐὰν τὸ ῥηθὲν ἔθνος θέλῃ νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ νέου Ἐκκλησίαν καὶ ἐὰν ἡ δαπάνη τῆς οἰκοδομῆς θέλει καταβληθῇ κατὰ τοὺς κειμένους τύπους καὶ κανόνας· προσέξατε ὅπως μὴ ἐμποδισθῇ ἡ ἐπὶ τῷ ὕψει τοῦ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν μῆκος πλάτος καὶ ὕψος οἰκοδομὴ καὶ ἀνέγερσις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅπως μὴ ἐπὶ τῇ προσάσει ταύτῃ συναχθῶσι διὰ τῆς βίας ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος ἔθνους χρήματα ἢ ἄλλως πως ἐνοχληθῇ τοῦτο ἢ συμβῶσιν ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ὅπως. ἐὰν ὑπάρχῃ κώλυμά τι, λαβόντες ἐπιστρέψητε τὴν παροῦσαν ὑψηλήν μου διαταγὴν, εἰδοποιοῦντες τὸ πρᾶγμα ἐνταῦθα· ἀπόσχετε δὲ πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ πράξητέ τι ἐναντίον. Ἐγράφη τῇ . . . . .

(Μετεφράσθη κατὰ λέξιν ὑπὸ **Ιω. Χλωρου**).

Θ'.

Η ΕΚ ΡΟΔΩΝ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Α'.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1837, τετάρτην περίπου ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, δύω γυναῖκες ὁδοιπόροι ἀνέμενον ἐν τῷ σταθμῷ τῆς πόλεως Chaumont ὅπως ἐπιβῶσι τοῦ λεωφορείου διὰ τοὺς Παρισίους. Δὲν εἶχον προφθάσει ἐκ προτέρων νὰ προμηθευθῶσιν εἰσιτήρια, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν δημοσίων ἁμαξῶν ἐπιστάτης ἐφαίνετο ἀμφιβάλλων ἂν αἱ δύω ταξειδιώτιδες ἤθελον δυνηθῇ νὰ εὕρωσι θέσεις,

τοῦτο δὲ εἰς μεγάλην ἐνέβαλλεν αὐτὰς δυσαρέσκειαν, ἐπειδὴ οὐδόλως εὔρισκον εὐχάριστον τὸ νὰ διανυκτερεύσωσιν εἴς τι πανδοχεῖον, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν καὶ τὴν καταναγκαστικὴν βραδύτητα ἥτις ἤθελεν ἐπέλθει εἰς τὴν διὰ τοὺς Παρισίους μεταβασίν των.

Ἦσαν δὲ αἱ δύω αὗται γυναῖκες μήτηρ καὶ θυγάτηρ, καὶ ἤρχοντο ἐκ τῆς πόλεως Bourbonne-les-Bains, ὅπου ἐπί τινας ἡμέρας ἐριλοξενήθησαν παρὰ φίλων.

Καὶ ἡ μὲν μήτηρ ἐφαίνετο ἡλικίας 45—50 ἐτῶν, ἡ δὲ θυγάτηρ 23 περίπου· εἶχεν ὅμως ἡ τελευταία αὕτη καλλονὴν θαυμασίαν, καὶ ἔξοχόν τι διεκρίνετο εἰς ὅλον τὸ ἦθός της.

Ποδοβολητὸς ἵππων καὶ θόρυβος τροχηλασίας ἀνήγγειλαν ἐπὶ τέλους τὴν ἄφιξιν τοῦ λεωφορείου, ἑλκομένου ὑπὸ τεσσάρων ῥωμαλέων ἵππων. Ὡς δὲ προεῖδεν ὁ ἐπιστάτης, ἅπασαι αἱ θέσεις τῆς ἁμάξης ἦσαν κατειλημμέναι ἤδη, ἐξαιρέσει μόνον μιᾶς θέσεως ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ, τὴν ὁποίαν ἔσχε τὴν φιλοφροσύνην νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς γυναῖκας ὅπως τὴν καταλάβῃ ὁποία εὐηρεστεῖτο ἐκ τῶν δύω. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤθελον νὰ ταξειδεύσωσιν ἡ μία ἄνευ τῆς ἑτέρας, ἀπεφάσισαν ἐξ ἀνάγκης νὰ διανυκτερεύσωσιν εἰς Chaumont.

— Τὸ δυσάρεστον αὐτὸ δὲν τὸ προεἴδομεν, εἶπεν ἡ νεᾶνις. Ἀνάγκη νὰ ὑπομείνωμεν διὰ μίαν νύκτα, καὶ ἄλλοτε νὰ εἴμεθα προσεκτικώτεραι.

— Αὔριον κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν πρὸ μεσημβρίας θὰ ἔχετε τὸ εὐτύχημα νὰ λάβητε δύο λαμπρὰς θέσεις, προσεῖπεν ὁ ἐπιστάτης ἐν εἴδει παραμυθητικοῦ λόγου.

Ἐκράτησαν δὲ τότε αἱ γυναῖκες δύω θέσεις διὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ὄνομα τῆς κυρίας Δουπλεσῆ.

— Ἤδη, εἶπεν ἡ μήτηρ, ἀνάγκη νὰ φροντίσωμεν δι' ἓν ξενοδοχεῖον, διότι δὲν μᾶς ἔμεινεν ἄλλο παρὰ νὰ μὴ εὕρωμεν καὶ κατάλυμα.

— Ὤ! περὶ τούτου μὴ ἀνησυχεῖτε τὸ παραμικρόν, εἶπεν ὁ ἐπιστάτης μειδιῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἴσως ἔχετε ἀποστροφὴν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα, δύναμαι νὰ σᾶς διευθύνω, ἂν ἀγαπᾶτε, εἰς μίαν γυναῖκα ἐδῶ πλησίον, ἥτις εἰμπορεῖ νὰ διαθέσῃ δι' ὑμᾶς ἓν ἢ δύω δωμάτια μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαιούντων, μάλιστα δὲ καὶ νὰ δειπνήσητε ἐκεῖ, διότι μαγειρεύει ἐξαίρετα, εἶμαι δὲ βέβαιος ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ μείνητε καθ' ὅλα εὐχαριστημέναι.

— Εἶσθε πολὺ ὑποχρεωτικὸς, κύριε, καὶ δεχόμεθα εὐχαρίστως καὶ μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν πρότασίν σας.

Καλέσας τότε ἕνα ὑπάλληλον ὁ ἐπιστάτης διέταξεν αὐτὸν νὰ ὁδη-

γήσῃ τὰς δύω γυναῖκας παρὰ τῇ «κυρίᾳ Ζακὲ», μεθ' ὃ ἠρώτησεν αὐτὰς ἂν ἐπιθυμῶσι νὰ πέμψῃ πρὸς αὐτὰς τὰ κιβώτιά των.

— Ναὶ, κύριε, ἂν ἦτο δυνατὸν, ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις.

— Θὰ τὰ ἔχετε εἰς ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, κυρία.

Μετά τινα λεπτὰ, αἱ δύω ὁδοιπόροι ἦσαν ἐνώπιον τῆς κυρίας Ζακὲ, ἥτις τὰς ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης καὶ χάριτος καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὰς τὰ ὑποσχεθέντα δύω δωμάτια, τὰ ὁποῖα πράγματι ἦσαν πολὺ ὡραιότερα παρ' ὅσον ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίζῃ εἰς τοιαύτην μικρὰν πόλιν.

Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἡ πρεσβυτέρα τῶν δύω γυναικῶν παρεκάλεσε τὴν ἀξίαν οἰκοδέσποιναν ὅπως μὴ ἀνησυχήσῃ λαμβάνουσα περιττοὺς κόπους, διότι ἁπλῆ τις τροφὴ ἐξ ἁπλουστάτων φαγητῶν τὰς ἠὐχαρίστει, οὐχ ἧττον ἐφιλοτιμήθη νὰ παραθέσῃ εἰς τὴν τράπεζάν των ὅ,τι ἡ μαγειρικὴ τέχνη της κατεσκεύαζε πλουσιώτερον καὶ μᾶλλον εὐχάριστον, ἐκτὸς τῶν παντοειδῶν ὀπωρικῶν, ἐφ' ᾧ καὶ ἤκουσε ζωηρὰ εὐχαριστήρια ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν γυναικῶν ἃς ἐφιλοξένει.

Ἐν ᾧ δὲ αὗται εὑρίσκοντο εἰσέτι εἰς τὸ δεῖπνον, αἴφνης ἦχος κλειδοκυμβάλου ἀντήχησεν ἐκ παρακειμένου δωματίου.

— Ὑπάρχει κανεὶς μουσικὸς ἐδῶ ; εἶπεν ἡ νεᾶνις.

— Μάλιστα, δεσποσύνη· εἶνε ὁ υἱός μου ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ζακὲ, μὴ δυναμένη νὰ κρύψῃ μικρόν τι αἴσθημα ὑπερηφανείας.

— Ἄ ! εἶνε ὁ υἱός σας ! ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις, καὶ ἤρξατο προσεκτικῶς παρακολουθοῦσα τὴν μουσουργίαν.

Μετὰ μικρὸν δὲ, προσέθηκεν :

— Ὁ υἱός σας, κυρία, ἔχει πολλὴν τέχνην, διότι τὸ τεμάχιον αὐτὸ, τὸ ὁποῖον παίζει κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἐκτελεῖται θαυμάσια.

Ἡ κυρία Ζακὲ ἠρυθρίασε, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἠστινοβόλησαν ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Ὁ υἱός μου εἶχε πάντοτε μεγάλην κλίσιν διὰ τὴν μουσικὴν, εἶπεν· ἔχει ἡλικίαν εἰκοσιοκτὼ ἐτῶν καὶ σπουδάζει ἤδη δεκαοκτὼ ἔτη. Παίζει μάλιστα καὶ τὸ βιολίον καὶ τὸν αὐλὸν (flûte). Ἄ ! δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσα χρήματα μᾶς ἐστοίχισεν αὐτὴ ἡ ἀγάπη του διὰ τὴν μουσικὴν, καὶ ὅμως δὲν κατωρθώσαμεν νὰ τὸν στείλωμεν εἰς τοὺς Παρισίους. Οἱ Παρίσιοι ἦτο τὸ ὄνειρόν του . . . . . Μ' ὅλα ταῦτα εἰργάσθη πολὺ, ἀλλὰ περισσότερον μόνος του παρὰ μὲ τοὺς διδασκάλους του. Σήμερον ἔγινε καὶ αὐτὸς διδάσκαλος καὶ μᾶς ἀποζημιόνει πλουσιοπαρόχως διὰ τὰς προηγουμένας θυσίας μας χάριν αὐτοῦ. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, ἐφαντάσθη νὰ καταρτίσῃ μίαν μουσικὴν ἑταιρίαν, τῆς ὁποίας καὶ ἔμεινε διευθυντής. Πρὸς ἀγορὰν ὀργάνων ἐπρομηθεύθη χρήματα ἀπὸ τὸν κύριον κόμητα Β . . . παλαιόν μου αὐθέντην, καὶ τοιουτοτρόπως, δεσποσύνη, ἡ πόλις εὐτύχησε νὰ ἔχῃ ἕνα μουσικὸν θίασον, ὁ ὁποῖος, τουλάχιστον κατὰ τὸ λέγειν τῶν εἰδημόνων, εἶνε ἐξαίρετος.

— Ὅλα ὅσα μᾶς εἴπετε εἶνε θαυμάσια, κυρία μου. Ὁ ἀξιότιμος υἱός σας δικαιοῦται νὰ χαίρῃ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ συμπάθειαν ὅλων τῶν συμπολιτῶν του.

— Βεβαιότατα· καὶ νὰ ἰδῆτε, δεσποσύνη, ὅτι ἡ μουσικὴ αὐτὴ ἑταιρία ἦλθε πολλάκις εἰς ἀρωγὴν τῶν δυστυχούντων καὶ πάντοτε τὴν βλέπομεν πρόθυμον εἰς τὸ ἀγαθοεργεῖν. Ἀπόψε λόγου χάριν πρόκειται νὰ δοθῇ μουσικὴ συναυλία, τὴν ὁποίαν ὁ υἱός μου μέ τινας φίλους του διωργάνισε πρὸς βοήθειαν μιᾶς δυστυχοῦς χήρας μὲ πέντε τέκνα, τῶν ὁποίων τὸ μεγαλείτερον εἶνε μόλις ὀκτὼ ἐτῶν. Ὁ πατὴρ τῶν ταλαιπώρων ὀρφανῶν ἦτο κτίστης, γνωστὸς εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ἀξιόλογος καὶ ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης, τίμιος δὲ καὶ ἐργατικὸς εἰς τὸ ἄκρον, καὶ διὰ τοῦτο ἐτιμᾶτο καὶ ἠγαπᾶτο ἀπὸ ὅλους. Ἐν τοσούτῳ πρὸ ἑνὸς μηνὸς, ἐν ᾧ εἰργάζετο εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, δὲν ἠξεύρω πῶς, ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο εἰς τὸ λιθόστρωτον, ὁπόθεν τὸν ἀνήγειραν νεκρὸν, αἱματόφυρτον, μὲ τὰ μέλη συντετριμμένα καὶ τὴν κεφαλὴν ῥαγισμένην.

Αἱ δύω γυναῖκες ἐφρικίασαν εἰς τὴν διήγησιν ταύτην καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ ῥήξωσι κραυγήν.

— Πρὸς ἀρωγὴν λοιπὸν τῆς χήρας τοῦ κτίστου καὶ τῶν ὀρφανῶν, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ κυρία Ζακὲ, ὁ υἱός μου ἔλαβε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ διοργανίσῃ μίαν συναυλίαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ δημαρχείου, τὴν ὁποίαν ὁ κύριος δήμαρχος ἀμέσως ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν του. Κατὰ δυστυχίαν, μὲ πολὺν μάλιστα κόπον, μόλις κατώρθωσαν οἱ φίλοι του καθὼς καὶ ὁ ἴδιος νὰ διανείμωσιν ἑξήκοντα εἰσιτήρια, καὶ μάλιστα περισσότερα τῶν τριῶν φράγκων παρὰ τῶν πέντε. Ἄχ ! δεσποσύνη, ἐὰν ἐτόλμων . . . Ἀλλ' ὄχι, ὄχι, δὲν ἔχω τὸ θάρρος.

Θελξινούστατον μειδίαμα ἐπέψαυσε τὰ χείλη τῆς νεάνιδος.

— Λέγετε, λέγετε ἐλευθέρως, εἶπε πρὸς τὴν οἰκοδέσποιναν.

Αὕτη ὅμως ἐδίστασε πάντοτε.

— Ἠθέλατε ἴσως νὰ μᾶς προτείνητε νὰ λάβωμεν εἰσιτήρια διὰ τὴν συναυλίαν ; ἠρώτησεν ἡ κόρη.

— Ναὶ, δεσποσύνη.

— Καὶ δὲν εἴχετε τὸ θάρρος νὰ τὰ προσφέρητε. Ἔχετε ἄδικον. Εὐχαρίστως θὰ λάβω δύω τῶν πέντε φράγκων.

— Μήπως ἔχεις σκοπὸν νὰ παρευρεθῇς ; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Ποσῶς, μῆτέρ μου, ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις μὲ τὴν μελῳδικὴν φωνήν της, ἀλλὰ δυνάμεθα καὶ χωρὶς τούτου νὰ λάβωμεν μέρος εἰς μίαν ἀγαθοεργίαν.

Καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν οἰκοδέσποιναν, — Ἀγαπητή μου κυρία, εἶπε, λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ φέρητε δύο εἰσιτήρια.

Ἡ κυρία Ζακὲ εὑρίσκετο ἤδη εἰς τὴν θύραν, ἀλλ' ἡ νεᾶνις τὴν ἀνεκάλεσεν.

— Ἐπεθύμουν, κυρία, νὰ ἴδω τὸν κύριον υἱόν σας, εἶπεν. Εἶνε ἆρά γε δυνατόν ; Παρακαλέσατέ τον νὰ λάβῃ τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ φέρῃ ὁ ἴδιος τὰ γραμμάτια. Εἴπατέ τῳ προσέτι ὅτι μὲ εὐχαρίστησιν θὰ ἀναγνώσω καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς μουσικῆς συναυλίας του.

Ἡ κυρία Ζακὲ ἐξῆλθε περιχαρής.

Β'.

Μετὰ μικρὸν, τὸ κλειδοκύμβαλον δὲν ἠκούετο πλέον, ἀμέσως δὲ ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἐκρούσθη ἐλαφρῶς.

— Εἰσέλθετε, εἶπεν ἡ νεᾶνις.

Ἡ θύρα ἠνεῴχθη, καὶ εἰσῆλθεν ὁ νεαρὸς μουσικοδιδάσκαλος, ὅστις ὅμως ἐθορυβήθη μεγάλως εἰς τὴν θέαν τῶν δύω γυναικῶν.

— Ἡ μήτηρ μου μὲ εἶπεν . . . ἐτραύλισεν.

— Ὅτι ἐπεθύμουν νὰ λάβω δύω εἰσιτήρια τῆς συναυλίας τὴν ὁποίαν θὰ δώσετε ἀπόψε, εἶπεν ἡ νεᾶνις συμπληροῦσα τὴν διακοπεῖσαν φράσιν τοῦ νεανίου. Εἶνε ἀληθές. Ἡ πρᾶξίς σας, κύριε, εἶνε ἀγαθὴ ἅμα καὶ ὑψηλὴ, καὶ φανερόνει τὸ μεγαλεῖον τῆς καρδίας σας. Οἱ ἀληθεῖς καλλιτέχναι ἐκ τοιούτων γνωρίζονται.

Ὁ νέος ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ συστολῆς.

Ἐν τοσούτῳ ἡ νεᾶνις ἐλκύσασα βαλάντιον μεταξωτὸν ἐκ τοῦ κόλπου της ἐξέβαλεν ἓν εἰκοσάφραγκον καὶ ἐνεχείρισεν αὐτὸ εἰς τὸν διδάσκαλον λέγουσα :

— Τὸ μικρὸν αὐτὸ ποσὸν παρακαλῶ νὰ προσθέσητε εἰς τὴν εἴσπραξιν τὴν ὁποίαν ἐκάμετε ὑπὲρ τῶν προστατευομένων σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ ἐξ ὀνόματός των, δεσποσύνη. Ἰδοὺ τέσσαρα γραμμάτια.

— Ὢ ! Δύω μᾶς ἀρκοῦσιν, εἶπεν ἡ κόρη μειδιῶσα.

Θὰ μᾶς κάμετε ἆρά γε τὴν τιμὴν νὰ παρευρεθῆτε εἰς τὴν ἑσπερίδα ;

— Νὰ σᾶς τὸ ὑποσχεθῶμεν δὲν δυνάμεθα, κύριε, διότι εἴμεθα ὀλίγον καταβεβλημέναι. Μὴ εὑροῦσαι θέσιν εἰς τὸ λεωφορεῖον, ἐξ ἀνάγκης θὰ διανυκτερεύσομεν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν διὰ νὰ περιμείνωμεν τὸ λεωφορεῖον τῆς πρωΐας.

— Ἔχετε δίκαιον ἄλλως τε. Μία συναυλία εἰς τοιαύτην ἐπαρχιακὴν πόλιν δὲν εἶνε μεγάλον πρᾶγμα, ὥστε νὰ χάσῃ τις τὸν καιρόν του εἰς τὸ νὰ τὴν ἀκούσῃ.

— Ἐγὼ ὅμως δὲν σκέπτομαι τοιοῦτό τι, ὑπέλαβε μετὰ ζωηρότητος ἡ νεᾶνις. Οἱ καλοὶ τεχνῖται δὲν εὑρίσκονται μόνον εἰς Παρισίους, καὶ παράδειγμα σεῖς ὁ ἴδιος !

— Ὢ ! δεσποσύνη ! . . .

— Πρὸ ὀλίγου σᾶς ἤκουσα, κύριέ μου, καὶ ἔχω ἀρκετὴν ἰδέαν μουσικῆς ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐκτιμήσω τὴν ἱκανότητά σας.

— Μὲ κολακεύετε πολὺ, δεσποσύνη, διότι ἡ ἀξία μου εἶνε μετριωτάτη, γνωρίζετε δὲ ὅτι, ὅταν τις εἰργάσθη καὶ ἐσπούδασε πολὺ εἰς τὴν μουσικὴν, ἐννοεῖ καλλίτερον τὰς ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας του. Ἄ ! ἐγὼ δὲν εἶμαι τῆς γνώμης σας, διότι φρονῶ ὅτι μόνον οἱ Παρίσιοι κατέχουν τοὺς μεγάλους διδασκάλους, τὴν πραγματικὴν μεγαλοφυΐαν, τοὺς ἀμιμήτους ἀριστοτέχνας. Ἀκόμη δὲν ηὐτύχησα νὰ ἴδω τοὺς Παρισίους, καὶ νομίζω ὅτι ἤθελον δώσει δέκα ὅλα ἔτη τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ διέλθω ἐκεῖ ἡμέρας τινάς. Ὢ ! πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἴδω καὶ ἀκούσω τὸν Ἀδόλφον Νουρρῆ, ὅστις τόσην φήμην ἀπέκτησε μὲ τὰς ἐπιτυχίας του εἰς τὸν «Γουλλιελμον Τέλλον», τὴν «Βωβὴν», τὴν «Ἑβραίαν», τὸν «Ροβέρτον Διάβολον», τοὺς «Οὐγενώτους» ! . . . Ἄ ! εἶνε πραγματικῶς ἀμίμητος καὶ θὰ εἶνε ὁ πρῶτος πάντοτε ἀοιδὸς τῆς οἰκουμένης, διότι κάνεις δὲν ἑρμηνεύει μὲ τόσην τέχνην τὰ μουσικὰ τεμάχια. Δυστυχῶς, τὸν γνωρίζω μόνον ἀπὸ τὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων, αἵτινες μὲ πολὺν ἐνθουσιασμὸν λαλοῦσι περὶ αὐτοῦ καθὼς καὶ περὶ ἄλλων συγχρόνων τεχνιτῶν. Πλησίον αὐτοῦ ἐπεθύμουν ν' ἀκούσω τὴν Δαμορῶ, τὴν Ἀλίκην, τὴν Ραχὴλ, καὶ ἰδίως τὴν κυρίαν Φαλκὸν, τὴν περιλημένην μαθήτριαν τοῦ Ἀδόλφου Νουρρῆ . . Ἄ ! ὁ Ἀδόλφος Νουρρῆ καὶ ἡ κυρία Φαλκὸν, δυὰς τεχνιτῶν, οἵτινες πάντοτε θὰ εἶνε ὁ θαυμασμὸς τοῦ κόσμου !

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἀντήλλαξαν βλέμμα καὶ μειδίαμα ἐν ταὐτῷ.

— Κύριε Ζακὲ, εἶπεν ἡ νεᾶνις μετὰ μικρὰν σιγὴν, δὲν εἶνε ἆρά γε δυνατὸν νὰ μοὶ δείξητε τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας σας ;

— Μετὰ χαρᾶς, δεσποσύνη, ἰδοὺ αὐτό.

Ἡ νεᾶνις λαβοῦσα διεξῆλθεν αὐτὸ ταχέως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

— Πῶς ! ἀνέκραξε μετ' ἀπορίας, ἔχετε μόνον μίαν ἀοιδόν ;

— Λησμονεῖτε, δεσποσύνη, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς Chaumont, πόλιν μικρὰν καὶ ἀσήμαντον, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως μᾶς εἶνε ἀδύνατον νὰ φέρωμεν ἀοιδοὺς ἐκ Παρισίων. Πρέπει νὰ κάμνῃ τις ὅ,τι εἰμπορῇ καὶ ὄχι ὅ,τι θέλῃ· ἑπομένως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος καλλιτέχνας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐραστὰς τῆς τέχνης (dilettanti). Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουσιν ἐδῶ καί τινες κυρίαι ψάλλουσαι πολὺ καλὰ, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν αἴθουσάν των, χάριν τῶν φίλων καὶ τῶν οἰκείων των. Ἡ κυρία Σουλλὺ, τὴν ὁποίαν βλέπετε εἰς τὸ πρόγραμμα, ἔχει εὔμορφον φωνὴν, καὶ εἶνε ὁπωσοῦν εἰδήμων τῆς μουσικῆς, ἐμφανίζεται δὲ κατὰ παράκλησίν μου εἰς τὸ δημόσιον, μόνον καὶ μόνον πρὸς χάριν τοῦ ἀγαθεργοῦ σκοποῦ, καὶ τοῦτο μὲ πολλὴν δυσκολίαν, μὲ ἀληθινὴν θυσίαν. Ἂχ ! αὐταὶ αἱ προλήψεις ! . . .

Ἡ νεᾶνις ἦτο βεβυθισμένη εἰς σκέψεις, ἔχουσα τὴν κεφαλὴν ἐλαφρῶς κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους.

— Κύριε Ζακὲ, εἶπε μετὰ μίαν στιγμὴν, ἡ μήτηρ μου καὶ ἐγὼ θὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν συναυλίαν σας. Ὅσοι μὲ γνωρίζουν καὶ μὲ ἤκουσαν λέγουν ὅτι ἡ φωνή μου εἶνε ὁπωσοῦν εὐχάριστος. Ἐὰν λοιπὸν συγκατατίθεσθε, θὰ εἶμαι ἀπόψε ἡ δευτέρα ἀοιδὸς τοῦ προγράμματός σας.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νεανίου ἐσπινθηροβόλησαν ἐξ ἀγαλλιάσεως.

— Ὦ ! δεσποσύνη, εἶπε μετὰ συγκινήσεως, δὲν ἠξεύρω τίνι τρόπῳ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου, εἶμαι πραγματικῶς τόσον εὐτυχής, τόσον . . .

— Λοιπὸν, συμφωνημένον, διέκοψε μειδιῶσα γλυκύτατα ἡ κόρη. Σᾶς παρακαλῶ μόνον νὰ εἰδοποιήσητε ἁπλῶς τὸ δημόσιον καθ' ἣν στιγμὴν πρέπει νὰ ψάλω· θὰ εἰπῆτε ὅτι μία κυρία κατὰ τύχην διερχομένη ἐκ τῆς πόλεως ἐπεθύμησε νὰ συνδράμῃ εἰς τὸν ἀγαθεργὸν τοῦτον σκοπόν. Ἤδη, ἂς ἴδωμεν, τί πρέπει νὰ ψάλω ;

Καὶ ἐγερθεῖσα ἠνέῳξε μαρσίπιον καὶ ἐκ σωρείας μουσικῶν τεμαχίων ἐξήγαγεν ἓν ᾄσμα τῆς « Ἑβραίας » : Il va venir (θὰ ἔλθῃ), καθὼς καὶ ὅλον τὸ μελόδραμα « Ροβέρτος Διάβολος », τὸ ἀριστούργημα τοῦ Μάγερβερ.

— Ἰδού, εἶπεν ἐπανερχομένη πρὸς τὸν νέον, θὰ ψάλω τὸ ᾄσμα τῆς Ῥαχὴλ, καὶ τὸ τῆς Ἀλίκης εἰς τὸν « Ροβέρτον Διάβολον » : Va, dit-elle, mon enfant.

— Ἀκριβῶς τὰ δύω τεμάχια διὰ τὰ ὁποῖα τόσον ἐχειροκροτήθη ἡ κυρία Φαλκὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὑψηλοφώνως ὁ μουσικός.

— Δὲν θὰ ἦτο καλὸν νὰ προμελετήσωμεν ὁμοῦ τὰ δύω αὐτὰ τεμάχια, τοὐλάχιστον διὰ μίαν φοράν ;

— Ἐννοεῖται, δεσποσύνη. Τὸ κατ' ἐμὲ, θεωρῶ τὴν προμελέτην αὐτὴν ἀπαραίτητον διὰ νὰ μὴ σᾶς συνοδεύσω ὅλως διόλου ἀπρογύμναστος μὲ τὸ κλειδοκύμβαλον.

— Δὲν φοβοῦμαι τοιοῦτόν τι, ἐπανέλαβεν ἐπιχαρίτως ἡ νεᾶνις. Ἄλλως τε, ἐξαιρέσει μόνον τοῦ μέρους σας, τὸ ὁποῖον γνωρίζετε πολὺ καλὰ, δὲν ἔχετε νὰ πράξητε ἄλλο τι ἢ νὰ παρακολουθῆτε τὸ ᾄσμά μου. Ἔχομεν ἄρα γε καιρόν ;

— Ἡ συναυλία θὰ γίνῃ εἰς τὰς ὀκτὼ, καὶ ἤδη ἔχομεν ὥραν ἑκτὴν καὶ ἡμίσειαν. Εἰμποροῦμεν λοιπὸν νὰ διαθέσωμεν τοὐλάχιστον ἡμίσειαν ὥραν.

Μετέβησαν τότε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μουσικοδιδασκάλου, ὅστις ἀμέσως ἐκάθησεν ἔμπροσθεν τοῦ κλειδοκυμβάλου, τοῦ φοβεροῦ τούτου συνοδοῦ τῶν μελῳδιῶν, καὶ ἡ προγύμνασις ἤρξατο ἀπὸ τοῦ ᾄσματος τῆς Ἀλίκης.

Πρὸ τοῦ τέλους τῆς πρώτης στροφῆς, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἀοιδὸς ἐπανελάμβανε τὸ τρίτον τὰς λέξεις :

Sa mère va prier pour lui

οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μουσουργοῦ ἐσκοτίσθησαν, οἱ δὲ δάκτυλοί του ἔμειναν ἀκίνητοι ἐπὶ τοῦ ὀργάνου.

Ὁ νεανίας ἀνετινάχθη ἀποτόμως. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο δακρύβρεκτον.

— Ἄ ! δεσποσύνη ! ἀνεφώνησε, μοῦ ἐκρύψατε τὴν ἀλήθειαν· ἡ ἐντύπωσις ἣν δοκιμάζω δὲν μ' ἀπατᾷ· εἶσθε ἀπαράμιλλος ἀοιδός !

— Μὴ κολακεύετε, κύριε, πολὺ, διότι εἶμαι μόνον μετρία τέχνης ἀοιδὸς, εἰς τὴν ὁποίαν τῷ ὄντι ἔχει τὴν καλωσύνην ὁ κόσμος νὰ ἀναγνωρίζῃ ἀξίαν τινά. . . Ἀλλ' ἐξακολουθήσωμεν, σᾶς παρακαλῶ, τὴν προγύμνασίν μας. Εἶμαι βεβαία ἤδη ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν πληρέστατα.

Μετὰ τὴν δευτέραν ἐπανάληψιν ἑκάστου τεμαχίου, ἡ νεαρὰ ἀοιδὸς ἐδήλωσεν ὅτι ἦτον ἐντελῶς ηὐχαριστημένη, ὁ δὲ μουσικοδιδάσκαλος, πεπεισμένος πλέον ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του ἔξοχον ἀοιδὸν, ἐπεμελήθη ὅσον ἠδύνατο εἰς τὸ νὰ παρακολουθῇ τὰς ἰδιοτροπίας αὐτῆς καὶ τοὺς διαφόρους χρωματισμοὺς τοῦ ᾄσματός της.

— Δουπλεσῆ ! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ νέος ὅτε ἔμεινε μόνος καὶ ἐνεδύετο τὴν ἐσπερινὴν αὐτοῦ ἐνδυμασίαν. Τὸ ὄνομα αὐτὸ μὲ εἶνε ὅλως διόλου ἄγνωστον, καὶ ὅμως ἡ ἐπαγωγὸς αὐτὴ καὶ χαριτόβρυτος νέα εἶνε ἐκ τῶν σπανίων εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην . . .

Γ'.

Κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ τέταρτον, ὁπότε ἡ συναυλία ἤρχισε διὰ μελῳδίας τινὸς ἐκ τοῦ μελοδράματος « Πολιορκία τῆς Κορίνθου » ἐκτελεσθείσης ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας, ἐκ τῶν διακρσίων τεσσαράκοντα θέσεων τῶν ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένων ἐν τῇ αἰθούσῃ, μόλις αἱ ἑκατὸν ἦσαν κατειλημμέναι. Ὁπωσδήποτε ὅμως δὲν ἔλειπον ἐκ τοῦ ἀκροατηρίου ὁ ἔπαρχος καὶ ἡ οἰκογένειά του, καθὼς καὶ τὸ ἄνθος τῆς ἐν Chaumont κοινωνίας. Οὐδεμία ἐλπὶς ὑπῆρχε πλέον νὰ προσέλθωσι καὶ ἄλλοι ἀκροαταί

Πρὶν ἡ ἀρχίσῃ συμφωνία τις τῆς ὀρχήστρας, δι' ἧς ἐπεσφραγίζετο τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἑσπερίδος, ὁ ἀρχιμουσικὸς ἠγέρθη καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ ἀκροατήριον μὲ φωνὴν προδήλως συγκεκινημένην ἀνήγγειλεν ὅτι εἶχε λάβει τὸ ἀνέλπιστον εὐτύχημα νὰ εὕρῃ « ἐν τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ » μίαν δευτέραν ἀοιδὸν, καὶ ὅτι ἡ κυρία αὕτη, ξένη ὅλως πρὸς τὴν πόλιν, θέλουσα νὰ συντελέσῃ πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἀγαθοεργοῦ σκοποῦ, ἐπρόκειτο νὰ ψάλῃ μετ' ὀλίγας στιγμάς.

Ψιθυρισμὸς εὐαρεσκείας διέδραμεν ἀμέσως τὴν αἴθουσαν ὅλην, κατόπιν δὲ ἐπῆλθε βαθυτάτη σιγὴ, ὁπότε γυνὴ νεαρὰ, ὑψηλὴ καὶ περικαλλεστάτη, ἀφεῖσα τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἕδραν της ἠγέρθη καὶ διηυθύνετο συγκεκινημένη καὶ ἐρυθριῶσα πρὸς τὸ τμῆμα τῶν μουσικῶν, ὅπου ἀνέβαινον διὰ μικρᾶς τινος κλίμακος ἐκ πέντε ἢ ἓξ βαθμίδων.

Μεγαλοπρεπῆ ἔφερεν ἐσθῆτα, μετὰ πολλῆς χάριτος κατερχομένην ἐπὶ τοῦ σώματός της, ὡς μόνον δὲ στολισμὸν τῆς κεφαλῆς εἶχε τὴν λαμπρὰν αὐτῆς κόμην, ἥτις προσωμοίαζε στέμμα ἡγεμονίδος, καὶ ὑπὸ τὸ εὐρὺ καὶ καθαρὸν μέτωπόν της ἔλαμπον ὀφθαλμοὶ θαυμασίας ἐκφράσεως.

Ἐχαιρέτισε τὸ δημόσιον καὶ δι' ἐλαφρᾶς κινήσεως τῆς κεφαλῆς ἔνευσε πρὸς τὸν ἀρχιμουσικὸν, ὅστις καὶ ἤρχισεν ἀμέσως τὸ προανάκρουσμα τῆς Ἀλίκης ἐν τῷ « Ροβέρτῳ ». Εἰδός τι ῥίγους διεδραμε τὰ σώματα τῶν ἀκροατῶν ὁπότε ἤρχισε τὸ ᾆσμα. Ἐν τούτοις ἠκροάσθησαν μετὰ θρησκευτικῆς σιωπῆς. Μόλις ὅμως ὁ τελευταῖος τόνος τῆς ἐπῳδῆς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματος τῆς ἀοιδοῦ, ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐξερράγη διὰ μιᾶς καὶ φρενητιώδη χειροκροτήματα μετ' ἀνευφημιῶν κατεκλόνησαν τὴν αἴθουσαν. Πάντες εἶχον ἐγερθῆ ἐπὶ ποδὸς, οἱ μικρότεροι τὸ ἀνάστημα ἀνέβησαν εἰς τὰς ἕδρας ὅπως ἴδωσι καλλίτερον, καὶ ὅλοι ἐκρότουν τὰς χεῖρας. Ἡ διακοπὴ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ πέντε λεπτά. Ἐπὶ τέλους δὲ ἡ σιωπὴ ἀποκατέστη ἐκ νέου, καὶ ἡ ἀοιδὸς ἐξηκολούθησε τὸ ᾆσμα, οὗτινος τὸ τέλος διεδέξαντο πάλιν θορυβώδεις

ἀνευφημίαι καὶ χειροκροτήματα Ὁ ἐνθουσιασμὸς δὲν εἶχε πλέον ὅρια. Πολλοὶ ἔκλαιον. Διότι ὑπάρχουσι δάκρυα καὶ ἐν τῷ θαυμασμῷ.

Κατελθοῦσαν ἐκ τῆς σκηνῆς περιεκύκλωσαν ἐν τῷ ἅμα τὴν ἀοιδὸν καὶ συνεχάρησαν καὶ ηὐχαρίστησαν ἐνθέρμως ὁ ἔπαρχος καὶ ὅλα τὰ ἐπίσημα ὑποκείμενα τῆς πόλεως.

— Εἶχον προσηλωμένον τὸν νοῦν μου εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς χήρας καὶ τῶν πέντε ὀρφανῶν, εἶπεν αὕτη μετριοφρόνως, καὶ προσεπάθησα παντὶ σθένει ὅπως πράξω κάτι τι, καθὼς καὶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν συμπάθειάν σας.

Οἱ πάντες ὅμως ἠγνόουν τὸ ὄνομα τῆς ἐξόχου ἀοιδοῦ. Ὁ εἷς ἠρώτα τὸν ἕτερον, ἀλλ' οὐδεὶς τὸ ἐγνώριζε. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ dilettanti τῆς πόλεως διετέλουν εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ἦσαν μόνον βέβαιοι ὅτι ἤκουσαν πρώτης τάξεως τεχνίτριαν, ἀληθῆ ἀοιδὸν, τῆς ὁποίας ἡ ἰδιότης ὡς soprano ἦτον ἀπαράμιλλος.

— Θὰ εἶνε ἡ Μαλιβρὰν, ἔλεγεν εἷς.

— Ἡ κυρία Μαλιβρὰν ἀπέθανε πέρυσι· δὲν τὸ ἠξεύρεις; εἶπεν ἕτερος. Θὰ εἶνε μᾶλλον ἡ δεσποσύνη Φαλκόν.

— Ἤ ἡ κυρία Δαμορὼ, προσέθηκε τρίτος.

— Ἤ ἡ κυρία Δορύς.

— Ὄχι, ὄχι ! θὰ εἶνε ἡ δεσποσύνη Νάου.

Οὕτω δὲ ἠκούοντο τὰ ὀνόματα τῶν περιωνυμωτέρων ἀοιδῶν τῆς ἐποχῆς, ἐξ οὗ ἀπεδείκνυτο πασιφανῶς ὅτι οὐδεὶς ἐγνώριζε πράγματι τὴν νεαρὰν ἐκείνην καὶ πολυθέλγητρον ὑψίφωνον.

Τέλος ἠρώτησαν τὸν κ. Ζακέ.

— Ὀνομάζεται Δουπλεσῆ, ἀπεκρίθη οὗτος.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἔψευδε τὰς ἐλπίδας ὅλων.

Πῶς ! ὑπῆρχε τοιαύτη ἔξοχος ἀοιδὸς ὀνομαζομένη Δουπλεσῆ, καὶ ποτὲ δὲν ἤκουσαν νὰ γίνεται λόγος ! Ὁποία αἰδὼς δι' ἕνα dilettante !

Μετὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς συναυλίας ὅλον τὸ πλῆθος σχεδὸν ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης συζητοῦν καὶ ἐρίζον θορυβωδέστατα.

Πρὶν δὲ παρέλθωσι δέκα λεπτὰ, ἐγνώσθη ἤδη ἀπὸ περάτων μέχρι περάτων τῆς πόλεως ὅτι νέα καὶ ὡραία ἀοιδὸς, ἔξοχου τέχνης, ἔψαλε πρὸ μικροῦ ἐν τῷ δημαρχείῳ καὶ ὅτι ἐπρόκειτο ἐκ νέου νὰ ψάλῃ εἰς τὸ δεύτερον τῆς συναυλίας μέρος.

Ἡ εἴδησις αὕτη ἤρκεσεν ὅπως ἀστραπηδὸν συρρεύσωσι πανταχόθεν οἱ κάτοικοι τοῦ Chaumont εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ δημαρχείου, καὶ εἰς ὀλίγον ὅλα τὰ καφενεῖα τῆς πόλεως ἔμειναν ἔρημα. Τὸ πλῆθος

εἰσώρμησεν εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὃν τρόπον εἰσβάλλει ὁ ἐχθρὸς εἰς φρούριον κυριευθὲν ἐξ ἐφόδου. Εἰς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης σφοδρὰ συνεκροτεῖτο πάλη, τίς πρῶτος νὰ λάβῃ εἰσιτήριον. Οὕτως, ἡ εἴσπραξις, ἥτις κατ' ἀρχὰς εὑρίσκετο εἰς ἀπελπιστικὸν σημεῖον, ἤδη ἐτριπλασιάσθη. Νέοι τινὲς ἔδωκαν εἴκοσι φράγκα καὶ περισσότερα, μόνον διὰ ν' ἀξιωθῶσι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου δὲν ὑπῆρχε θέσις ὁπωσδήποτε καθήσωσι.

Μετ' ὀλίγον ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν παρευρεθέντων εἰς τὸ πρῶτον μέρος μετεδόθη καὶ εἰς τοὺς νέους ἀκροατάς.

Ἐξ ἀνάγκης ὅμως ἡ ἐπανάληψις τῆς συναυλίας ἐβράδυνε κατὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ πλήθους τὸ ὁποῖον συνωστίζετο πεπυκνωμένον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς αἰθούσης, ὅπου οὐδὲν πλέον ὑπῆρχε κάθισμα, ἀφέθησαν ἀνοικταὶ ὅλαι αἱ θύραι.

Τέλος, ἡ συναυλία ἐξηκολούθησε.

Τὰ πρῶτα τεμάχια ἠκούσθησαν μέ τινα ἀδιαφορίαν καὶ ἐχειροκροτήθησαν πολλὰ ὀλίγον. Καὶ ὅμως ἡ κυρία Σουλλὺ ἔσχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀνακληθῇ καὶ πάλιν, καθότι τὸ δημόσιον ἐνόει ὅτι τῇ ὤφειλε μέρος τῆς εὐγνωμοσύνης του, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν καλωσύνην μεθ' ἧς ἐπροθυμήθη νὰ συνδράμῃ εἰς τὸν ἀγαθοεργὸν τοῦτον σκοπόν. Ἄλλως τε, ἡ φωνή της ὡς mezzo-soprano ἦτο συμπαθητικωτάτη, καὶ ἔψαλλε μετὰ πολλῆς τῆς καλαισθησίας.

Ὅτε ὅμως ἀνεφάνη ἐκ νέου εἰς τὴν σκηνὴν ἡ τόσον ἀνυπομόνως περιμενομένη ἀοιδός, ἠναγκάσθη αὐτὴ νὰ σταθῇ ἐπὶ ἀρκετὰ λεπτὰ σιωπηλή, ὅπως κοπάσῃ ἡ τρὶς ἐκραγεῖσα καταιγὶς τῶν χειροκροτήσεων.

Ἔψαλε δὲ κατὰ πρῶτον τὴν συγκινητικὴν μελῳδίαν «Il va venir» τῆς δευτέρας πράξεως τῆς «Ἑβραίας» μὲ ἀπερίγραπτον χάριν καὶ μὲ ἐκφρασιν ἀμιμήτου μελαγχολίας.

Ὁ θρίαμβός της ὑπῆρξεν ἐντελής. Ἀλλ' ἐν ᾧ χάλαζα ἀνευφημιῶν κατεπλημμύρει τὴν αἴθουσαν, ἄπειροι φωναὶ ἐκραύγαζον ζητοῦσαι τὸ ἆσμα τῆς Ἀλίκης ἐν τῷ «Ῥοβέρτῳ Διαβόλῳ». Ὡς εἴπομεν ἤδη, ἡ αἴθουσα εἶχε πληρωθῇ κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς συναυλίας διάστημα, εἰς τρόπον ὥστε διακόσιοι περίπου ἄνθρωποι δὲν εἶχον ἀκούσει τὴν ὡραίαν μελῳδίαν τοῦ Μάγερβερ.

Ἡ ἀοιδὸς ἠσθάνθη ὅτι ὤφειλεν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἐξ ἐνθουσιασμοῦ φρενητιῶντας ἐκείνους ἀκροατάς, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ χάριν αὐτῆς καὶ μόνης. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶχε κατέλθει τοῦ βήματος, ἀνέβη ἐκ νέου καὶ ἔψαλε τὸ ἆσμα, ἴσως μὲ περισσοτέραν ζέσιν καὶ γλυκύτητα παρ' ὅσον τὴν προηγουμένην φοράν.

Δ'.

Μεγαλοπρεπῆ ἀνθοδέσμην ἐκ ῥόδων ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα ἡ σύζυγος τοῦ ἐπάρχου, κομισθεῖσαν ὑπό τινος τῶν οἰκετῶν κατ' ἰδίαν αὐτῆς ἐντολήν. Ἡ ἀνθοδέσμη αὕτη συνίστατο ἐξ εἰκοσιπέντε μέχρι τριάκοντα ῥόδων. Τὰ ἐν λόγῳ ἄνθη εἰσὶ σπανιώτατα κατὰ τὸν σεπτέμβριον· ἦσαν ἑπομένως τὰ μόνα δυνατὰ νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὸν κῆπον τοῦ ἐπαρχείου.

Πάντες αἱ θεαταὶ ἐμάντευον τὸν σκοπὸν τῆς εὐγενοῦς γυναικὸς, καὶ ἐγνώριζον ὅτι ἡ λαμπρὰ ἀνθοδέσμη ἦτο προωρισμένη διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀοιδόν.

Καὶ τῷ ὄντι, καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη κατέβη ἐκ τῆς σκηνῆς ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων καὶ ἀνευφημιῶν, ἡ σύζυγος τοῦ ἐπάρχου ἠγέρθη καὶ προχωρήσασα τῇ ἐνεχείρισεν ἐπιχαρίτως τὴν ἀνθοδέσμην.

Ἡ νεᾶνις τὴν ἔλαβε καὶ μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην της δι' ὀλίγων λέξεων.

Ἐννοεῖται ὅτι ἐπὶ τούτοις αἱ χειροκροτήσεις ἐδιπλασιάσθησαν.

Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀοιδὸς ἡτοιμάζετο νὰ καθήσῃ εἰς τὴν θέσιν της, νεανίας τις ἠκούσθη λέγων :

— Θὰ ἔδιδα ἓν λουδοβίκειον δι' ἓν ἀπὸ τὰ ῥόδα ἐκεῖνα !

Ἡ ἀοιδὸς ἐστάθη, παρετήρησε τὸν νεανίαν καὶ μειδίαμα θελξινούστατον ἔψαυσε τὰ χείλη της.

Εἰς τὸ πνεῦμά της ἐγεννήθη ἰδέα, τὴν ὁποίαν μόνον ἡ ἔξοχος καρδία ἐμπνέει, καὶ ἀνελθοῦσα εἰς τὴν σκηνὴν ἐκ νέου ἔλαβε τὸν ἐκ λευκοῦ μετάλλου δίσκον ἐφ' οὗ ἐφέροντο τὰ διὰ τοὺς ψάλλοντας ποτήρια σακχαρομίκτου ὕδατος, ἔθηκεν ἐπ' αὐτοῦ ἓν ῥόδον ἀποσπασθὲν ἐκ τῆς ἀνθοδέσμης, καὶ ἐπανελθοῦσα πρὸς τὸν νεανίαν τῷ εἶπε διὰ τῆς γλυκείας καὶ χορευτικῆς αὐτῆς φωνῆς :

— Ἰδοὺ τὸ ῥόδον, κύριε.

Ὁ νεανίας ἠγέρθη καὶ ἔλαβε τὸ ῥόδον, εἰς δὲ τὴν θέσιν αὐτοῦ ἔρριψεν ἓν εἰκοσάφραγκον.

Σιγὴ πάνδημος ἐπεκράτει ἤδη καθ' ὅλην τὴν αἴθουσαν, τὴν προδὶ μικροῦ πεπληρωμένην θορύβου.

— Κύριοι, εἶπεν ἡ ἀοιδὸς μετὰ φωνῆς παλλούσης, πάντες εὑρισκόμεθα ἐνταῦθα χάριν ἑνὸς σκοποῦ ἀγαθοεργοῦ. Εἰς ἀντάλλαγμα ἑνὸς ἄνθους ἐκ τῆς ἀνθοδέσμης ταύτης ἐδόθησαν εἴκοσι φράγκα ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς χήρας καὶ τῶν πέντε αὐτῆς τέκνων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀνάγκην ἐνδυμάτων, ἀνθράκων καὶ ἄρτου διὰ τὸν πλησιάζοντα χει-

μῶνα! . . . . Ἓν ῥόδον ἐξ ὅλων τούτων ἐπιθυμῶ νὰ φυλάξω εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἑσπερίδος ταύτης καὶ τῶν γλυκυτάτων συγκινήσεων τὰς ὁποίας μοὶ ἐπροξενήσατε· ὅλα τὰ ἄλλα τὰ προσφέρω ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τιμῇ καθὼς καὶ τὸ πρῶτον. Τίς ἐξ ὑμῶν ἔχει τὴν καλωσύνην νὰ ἐξασφαλίσῃ μηνῶν τινων ὕπαρξιν διὰ τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανά;

Παρατεταμένος ψιθυρισμὸς ἐπιδοκιμασίας ὑπεδέξατο τοὺς λόγους τούτους.

Καὶ πεντήκοντα χεῖρες ὑψώθησαν ὁμοῦ ζητοῦσαι τὰ ῥόδα τῆς ἀνθοδέσμης. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐργασία αὕτη δὲν ἦτο τόσον εὐχερὴς διὰ τὴν νεαρὰν γυναῖκα, ὁ τοῦ πρώτου ῥόδου ἀγοραστὴς ἔσπευσε νὰ λάβῃ τὸν δίσκον, ὅστις παραχρῆμα ἐπληρώθη λουδοβικείων καί τινων μάλιστα τραπεζιτικῶν γραμματίων, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀοιδὸς ἀγαλλομένη καὶ φαιδρὰ διένεμεν ἰδίᾳ χειρὶ τὰ ἄνθη.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ ὀρχήστρα ἐπαιάνιζε τελευταῖόν τινα ἦχον, ὅστις καὶ ἐπεσφράγισε τὴν συναυλίαν.

Τὸ πλῆθος ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης ὅπως ἀναμείνῃ τὴν ἀοιδὸν ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Δημαρχείου.

Ὅτε δὲ ἐνεφανίσθη αὕτη ἐκεῖ στηριζομένη ἐπὶ τῆς μητρός της, πεντακόσιαι φωναὶ ἐζητωκραύγασαν, μεθ' ὃ ἐν σεβασμῷ ἠνεῴχθη δίοδος καὶ διῆλθον αἱ δύω γυναῖκες.

Πολυάριθμος συνοδία παρέπεμψεν αὐτὰς μέχρι τοῦ προσωρινοῦ καταλύματός των.

Ἀναμέσον τοῦ συγκεκινημένου καὶ θαυμάζοντος ἐκείνου πλήθους, παρετηροῦντο οἱ εὐτυχεῖς κτήτορες τῶν ῥόδων, οἵτινες ἔφερον ὑπερηφάνως ἐπὶ τῆς κουβιδοῦχης των τὰ ἄνθη τῆς ἀοιδοῦ. . . . .

. . . . . .

Τῇ πρωΐᾳ τῆς ἐπιούσης, αἱ δύω ὁδοιπόροι ἀπετελείουν τὸ πρόγευμά των ὅπως μεταβῶσιν ἔπειτα εἰς τὸν σταθμὸν τῶν λεωφορείων, ὅτε ὁ νέος μουσικοδιδάσκαλος ἐζήτησε διὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ τὰς ἐπισκεφθῇ.

— Δὲν εἴχομεν βέβαια σκοπὸν νὰ ἀναχωρήσωμεν χωρὶς νὰ ἴδωμεν τὸν ἀξιότιμον υἱόν σας, ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις. Ἔχετε, σᾶς παρακαλῶ, τὴν καλωσύνην νὰ τῷ εἴπητε ὅτι μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως θέλομεν τὸν ἰδεῖ.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ νεανίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἡ νεᾶνις ἐγερθεῖσα προσῆλθεν ὀρέγουσα αὐτῷ τὴν δεξιάν.

Ὁ μουσουργὸς κατείχετο ὑπὸ ζωηροτάτης συγκινήσεως. Λαβὼν δὲ τὴν τεινομένην αὐτῷ χεῖρα ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὰ χείλη του.

— Γενναία καρδία! διενοήθη ἡ νεᾶνις.

— Δεσποσύνη, εἶπεν ὁ νεανίας, ἔρχομαι νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου· ἐχρεώστουν νὰ τὸ πράξω ἀπὸ τῆς χθὲς, ἀλλὰ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ εὕρω λέξεις. Χθὲς τὴν ἑσπέραν, χάρις εἰς ὑμᾶς, ἐδοκίμασα τὴν μεγίστην καὶ καθαρωτέραν ἐπὶ ζωῆς μου ἀγαλλίασιν, τοιαύτην δὲ ἡμέραν δὲν θέλω βεβαίως οὐδέποτε ἄλλοτε ἀπολαύσει. Δέχθητε συγχρόνως, δεσποσύνη, τὰς εὐχαριστίας τῆς χήρας καὶ τῶν δυστυχῶν ὀρφανῶν, εἰς τῶν ὁποίων τὴν μνήμην θὰ μείνετε διὰ βίου ἐντετυπωμένη, ἐπίσης δὲ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν φίλων μου καὶ τῆς πόλεως ὁλοκλήρου.

— Παρακαλῶ, εἶπεν ἡ νεᾶνις, νὰ εἴπητε εἰς τοὺς φίλους σας ὅτι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους μοὶ ἀπευθύνετε ἐξ ὀνόματός των μὲ συγκινοῦσι βαθύτατα, καὶ ὅτι λογίζομαι λίαν εὐτυχὴς διότι ἠδυνήθην ὁμοῦ μὲ ὑμᾶς καὶ μὲ αὐτοὺς νὰ συνδράμω εἰς μίαν ἀγαθοεργίαν. Ἡ ὑποδοχὴ ἧς ἠξιώθην χθὲς ἐν τῇ πόλει σας, αἱ συμπαθητικαὶ ἐνδείξεις ὅλων πρὸς μίαν ἄγνωστον ἀοιδὸν, μοὶ ἐνεποίησαν γλυκυτάτην ἐντύπωσιν, ἥτις οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τῆς μνήμης μου.

— Οἱ φίλοι μου καὶ ἐγὼ, δεσποσύνη, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν εὐτυχησάντων νὰ σᾶς ἀκούσωσι συμμερίζονται τὴν γνώμην ταύτην, ὅτι δηλαδὴ ὄχι μόνον δὲν εἶσθε ἀφανὴς καὶ ἄγνωστος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀνήκετε εἰς τὴν μεγάλην Ἀκαδημίαν τῆς Μουσικῆς. Δὲν θέλετε ἐν τοσούτῳ νὰ γίνητε γνωστή· κύπτομεν εὐσεβάστως ἐνώπιον τῆς ὑμετέρας θελήσεως.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἄνθρωπός τις σταλεὶς ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου τῶν λεωφορείων εἰσῆλθεν ὅπως παραλάβῃ τὰ κιβώτια τῶν ὁδοιπόρων· κατὰ συνέπειαν ὁ νέος μουσικὸς ὤφειλε νὰ τὰς ἀποχαιρετίσῃ, καὶ μετ' ὀλίγον μήτηρ καὶ θυγάτηρ ἦσαν ἐν τῷ λεωφορείῳ.

Μετὰ μίαν δὲ ὥραν εὑρίσκοντο ἤδη μακρὰν τοῦ Chaumont.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἡ κυρία Ζακὲ, διευθετοῦσα τὰ τοῦ δωματίου ἔνθα εἶχον διανυκτερεύσει αἱ κυρίαι Δουπλεσσῆ, εὗρε μίαν ἔκδοσιν τοῦ «Ροβέρτου Διαβόλου», ἥτις ἐφαίνετο λησμονηθεῖσα ἐπί τινος ἐπίπλου. Ἔφερεν αὐτὴν μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν υἱόν της.

Οὗτος ἠνέῳξε μηχανικῶς πως τὸ βιβλίον, ἀλλὰ κραυγὴν συνάμα ἐξέπεμψε χαρᾶς καὶ ἐκπλήξεως, καθότι ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος ἀνέγνω τὰς ἑπομένας λέξεις:

« Προσφέρεται τῷ κυρίῳ Ἰουλίῳ Ζακὲ, μουσικοδιδασκάλῳ.

» Ἐνθύμιον τῆς ἑσπερίδος τῆς 8 σεπτεμβρίου 1837.

Κορνηλία ΦΑΛΚΟΝ».

— Αὐτή! ἀνεφώνησεν ὁ νεανίας μὲ ἀκτινοβόλον πρόσωπον· ἡ κυρία Φαλκόν! . . . Ὢ! τὸ εἶχα μαντεύσει ἐγώ! . . .

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Γ. Λ. Ξ.

Γ'.

ΑΝΘΙΚΟΥ ΟΡΜΕΜΦΥΤΟΥ ΕΙΚΩΝ.

Ι.

Ἀναδενδράδες δροσεραὶ καὶ σύμπυκνοι μὲ φυλλώματα ποικίλα, βαθυπράσινα, χλοερά, θωπευόμενα καὶ ἐλαφρῶς κινούμενα ὑπὸ τῆς αὔρας τοῦ πτερυγίζοντος ζεφύρου, σχηματίζουσι διάδρομον κομψὸν καὶ σύσκιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἑτέρα ἄκρα ἐνοπτριζομένη εἰς ὁρίζοντα καθαρὸν φαίνεται ὡς ἡ εἴσοδος αἰθούσης περωταγωγημένης. Διέλθωμεν τὸν σκιερὸν τοῦτον διάδρομον, ὅπως πλησιάσωμεν τὴν φωτοβόλον ἄκραν. Ἀρέσκεται ὁ ἀπηυδημένος καὶ κεκμηκὼς εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ τὸ ζωηρὸν καὶ γελαστὸν πνεῦμα ἐπιζητεῖ πάντοτε τὸ φῶς! . . .

Ὡραῖος, θαλερός, πεποικιλμένος καὶ μεγαλοπρεπής, ὡς τὸ ἐστιατόριον τοῦ πλουσιωτέρου τῆς γῆς ἄρχοντος, ἐπεκτείνεται μυρσβάλος καὶ περιπεποιημένος κῆπος, μεστὸς ἀνθέων φιλομειδῶν καὶ ζωηρῶν, ὡς τὸ πρόσωπον κόρης φιλαρέσκου, ἀγνοούσης εἰσέτι τὸν ἔρωτα! Γήπεδα, ἀτόφυα, κάνιστρα, πρασιαί, λειβάδια, ἅπαντα πλήρη φυτῶν χλοερῶν καὶ εὐόσμων, κοσμοῦσιν ἐπιχαρίτως τὸν κῆπον τοῦτον τῶν Ἐσπερίδων, ἀπέραντος δὲ σμαραγδώδης τάπης ἐπεκτείνεται κατέχων τὸ κέντρον αὐτοῦ. Ἐν τῷ μεγαλητέρῳ τοῦ τάπητος τμήματι, ἐπικρατεῖ τὸ πράσινον χρῶμα, ἔχον τὸ γλυκὺ προγόμιον τοῦ καθησυχάζειν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀναπαύειν τὰ νεῦρα! Τὸ ἐπίλοιπον ἀποδεχόμενον πλαγίως τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας καθίσταται ὠχρόν, ὡς ἡ φυσιογνωμία ἐραστοῦ δυστυχοῦς καὶ περιλύπου! . . .

Ῥύαξ ἡδέως κελαρύζων ποικίλλει τὰ θέλγητρα τοῦ ἐπιγείου τούτου παραδείσου. Ὁ κηπουρὸς ὁ περιποιούμενος αὐτὸν εἶναι ὁ ἄρχων καὶ κύριος τῆς μυθολογικῆς ταύτης ἐπαύλεως. Ἀνυπόμονα καθ' ἑκάστην πρωΐαν περιμένουσιν αὐτὸν ὅλα τὰ φυτά, ὅπως ἓν ἕκαστον προσφαύσηται τῆς χειρός του, πληρόνων οὕτω τὸν φόρον τῆς ἐκεῖ εὐτυχοῦς καὶ ἀταράχου ὑπάρξεως αὐτοῦ . . . Εὐθαλῆ καὶ μεστὰ ζωτικοῦ χυμοῦ αὐξάνουσι πολυπληθῆ δένδρα καὶ φυτά, ἄνθη καὶ θάμνοι. Βρύα καὶ μύκητες ἀναπτύσσονται πλησίον τοῦ γεγηρακότος κορμοῦ δασυσκίου δρυός, Ἡράνθεμα χαμαίζηλα κοσμοῦσιν ἑκατέρωθεν τὰς ὁδοὺς τῆς ὁρατῆς ταύτης Ἐδέμ, Ἰβίσκοι ἐρυθροί, ὡς τὰ χείλη ἀθώου νηπίου, Ἐλελίφασκοι ποικιλόχροοι δανεισθέντες τὰς χροιὰς αὐτῶν, τινὲς μὲν ἐκ τοῦ γλαυκοῦ οὐρανοῦ, τινὲς δὲ ἐκ τῆς πυρᾶς τῆς καμίνου τοῦ πτωχοῦ, Γεράνια, Κρῖνα, Ῥόδα, Καρυόφυλλα, Ἱεροβοτάναι, Λείρια, ὅλα φιλοκάλως πεφυτευμένα, ἀμιλλῶνται ποῖον αὐτῶν νὰ ὑπερτερήσῃ κατὰ τὰς χάριτας τὸ ἕτερον καὶ νὰ ἐφελκύσῃ οὕτω τὴν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν τοῦ κυρίου αὐτοῦ· τὸ σύνολον τέλος, ἀπέραντον καὶ πλουσιοπάροχον, κάνιστρον μαγεῦον καὶ κρατοῦν ἐπὶ μακρὸν ὡς ἄλλη Κίρκη τὸν μίαν καὶ μόνην στιγμὴν βουλόμενον ἀτενίσαι αὐτό! . . .

Πολλοὶ ἥρωες καὶ θεαὶ τῆς μυθολογίας μεταμορφωθέντες ζῶσιν ἐντὸς τοῦ ῥωμαντικοῦ τούτου κήπου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκδιωχθεῖσα Δάφνη ἀψηφᾷ τὰς φλογερὰς εἰσέτι ὑπ' αὐτοῦ ἐκπεμπομένας αὐτῷ ἀκτῖνας. Ὁ καρπὸς τῶν ἐρώτων τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Χλωρίδος Περικλύμενον ἀναρριχᾶται ἐπὶ τοῦ προστυχόντος δενδρικοῦ στελέχους.

Παρὰ τὴν λίμνην τὴν ἱκανὸν μέρους κατέχουσαν ἐξακολουθεῖ κλαίουσα καὶ μοιρολογοῦσα ἡ δυστυχισμένη Δαναὶς Ἰτέα. Ὁ δὲ καλλιπάρειος Νάρκισσος, καίτοι μεταμορφωθεὶς ἐρᾶται εἰσέτι τῆς ἐντὸς τῆς λίμνης ἐνοπτριζομένης αὐτοῦ μορφῆς. Ὁ ὑπὸ τῆς Ἀνθήλης φρενευθεὶς Κισσὸς περιπτύσσεται ἀκόμη τὸ παρ' αὐτὸν εὑρεθὲν τεῖχος. Δύο ζηλωτυπίας θύματα ἀναδίδουσι τὰ εὐώδη αὐτῶν ἀρώματα· ταῦτα εἰσιν ὁ ὑπὸ τοῦ Ζεφύρου ζηλευθεὶς Ὑάκινθος καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Ἥρας ζηλευθεῖσα Ἰώ. Ἡ δὲ μήτηρ τοῦ Μελεάγρου καὶ ἀδελφὴ τῆς Δηδοῦς Ἀλθαία κοσμεῖ ἐπίσης μίαν τῶν γωνιῶν τοῦ κήπου τούτου. Καὶ ἡ χαρίεσσα δὲ τοῦ Θεοκρίτου ποιμενὶς Ἀμαρυλλὶς μετὰ πολλῆς τῆς φιλαρεσκείας ἐπιδείκνυσιν ἐπίσης τὴν ποικιλόχρουν στεφάνην αὐτῆς!!!. . .

Οὐδεμία ἀκαλήφη, ἡ κνίδη φύεται ὅπως διαταράξῃ τὴν ἁρμονίαν τῶν εὐγενῶν τούτων φυτῶν, εἰς οὐδὲν τοῦ κήπου μέρος βλαστάνει ἡ ἑλξίνη καὶ ἡ ἄγρωστις ἡ κοινὴ, οὐδὲν ἴχνος φυτοῦ ἀγρίου μήπω φυτευθέντος φαίνεται. Ἡ παμμήτωρ γῆ δὲν τολμᾷ νὰ ἐκγεννήσῃ ἀληθῆ καὶ γνήσιον γόνον αὐτῆς, διότι ὁ κύριος τοῦ κήπου θὰ ἐκριζώσῃ ἀμέ-

σως αὐτὸν, διότι τὰ ἀληθῆ αὐτῆς τέκνα κατεδικάσθησαν νὰ ἐπονομάζωνται ἄγρια, διότι αὕτη ἐπεφορτίσθη νά ᾖναι ἡ τροφὸς καὶ τίτθη ὡραίων, ξένων καὶ ἀγνώστων νόθων!! . . .

II.

Εἶναι ὡραία ἡμέρα τοῦ Ἰουνίου. Ἡ φύσις ἅπασα φαίνεται ἡσυχάζουσα κατόπιν τετραημέρου εὐωχίας καὶ κραιπάλης, καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς ἤνοιξε τὴν ὑπόγειον αὐτοῦ οἰνοθήκην,—ἐὰν φαντασθῶμεν καὶ τὸν οὐρανὸν εὐγενῆ πότην—καὶ ἐξεκένωσεν ἐπ' αὐτῆς πληθὺν φιαλῶν καὶ πίθων οἴνου προτιμοτέρου καὶ θρεπτικωτέρου τῶν συνήθων καμπανίτου καὶ βορδιγαλλείου!! Κατὰ τὸ διάστημα τῆς εὐωχίας ταύτης τοῦ σύμπαντος, ὁ μέγας αὐθέντης τοῦ ἡμετέρου κήπου ἐκ κομψῆς παραθυρίδος προβάλλει τὴν κεφαλὴν, ὡς κοχλίας ἔξω τῆς περιβαλλούσης αὐτὸν κόγχης καὶ τέρπεται ἐκ τῆς γενικῆς καὶ εὐαρέστου ταύτης συγχύσεως καὶ χαίρει, βλέπων τὰ εὐνοούμενα αὐτοῦ φυτὰ ἀπολαμβάνοντά τι ἐκ τῆς τετραημέρου βροχερᾶς ἑορτῆς! Ἀλλ' ἤδη ἀπηύδησε θεωρῶν μόνον καὶ ἀναμένει ἀνυπομόνως τὴν ἐπαύριον, ὅπως δυνηθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ συγχαρῇ τὰ προστατευόμενά του ἄνθη καὶ φυτά.

Τὴν πορείαν τῆς χθὲς ἀκολουθοῦσα καὶ ἡ ἐπαύριον ἀναφαίνεται, τὰ δὲ ἐν τῷ κήπῳ μυρίπνοα ἄνθη ζωογονούμενα ὑπὸ τοῦ φλογεροῦ ἡλίου ἀρωματίζουσι τὴν πέριξ αὐτῶν φύσιν.

Ὁ αὐθέντης ἐξέρχεται.

Μετὰ παιδικῆς χαρᾶς—διότι μόνον ἡ χαρὰ τοῦ παιδίου εἶναι ἀληθὴς χαρὰ—ἐπισκέπτεται ἓν ἕκαστον τῶν ἐν τῷ κήπῳ αὐτοῦ ἀνθέων, ἄλλα μὲν ἀνασηκόνων, ἄλλα δὲ ὑποστηρίζων καὶ προσδένων αὐτὰ κομψῷ πασαλίσκῳ.

Αἴφνης ὠχριᾷ ἀπὸ θυμὸν προσηλόνων τὸ βλέμμα ἐπὶ ὡραίας νεαρᾶς ῥοδῆς, ἥτις δειλὴ καὶ συνεσταλμένη παρὰ χαρίεν ῥοδόδενδρον αὐξάνει! Δὲν ἐλησμόνησε κατὰ τὸ διάστημα τῆς μέθης καὶ κραιπάλης ἡ Γῆ νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ αὐστηροῦ κυρίου καὶ νὰ ἐκγεννήσῃ τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς κυοφορούμενον ἔμβρυον. Ἐνόμισεν ἡ τάλαινα ὅτι θὰ διέφευγε τὸ ἄργειον ὄμμα τοῦ κυρίου αὐτῆς καὶ θὰ ἠδύνατο ν' ἀναθρέψῃ τὸν γόνον αὐτῆς ἐν τῷ μαγευτικῷ ἐκείνῳ κήπῳ . . .

Πλησιάζει ὁ κύριος τὴν νεογέννητον ῥοδὴν καὶ θέλει νὰ ἐκριζώσῃ αὐτὴν διὰ μιᾶς. Ἡ μήτηρ περισφίγγει αὐτὴν ἐκ τοῦ βάθους . . . Ὁ κύριος ψιθυρίζει μεταξὺ τοῦ ἑρκους τῶν ὀδόντων αὐτοῦ.—Νὰ ἦτο τοὐλάχιστον εὐγενής; εἶναι ἀγρία εἶναι κυνόσβατος! Κατόπιν μικρᾶς σκέψεως ἀποφασίζει νὰ ἀφήσῃ αὐτὴν τινὰς εἰσέτι ἡμέρας εἶτα δὲ νὰ τὴν καταστήσῃ στήριγμα ἑτέρου εἴδους εὐγενοῦς! . . . Ὢ τῆς σκληρότητος! Φαντάσθητε τὴν θέσιν τῆς ταλαιπώρου Γῆς ὡς καὶ τῶν τῆς κυνοσβάτου, ὅταν μετά τινας ἡμέρας πλησιάζων αὐτὴν τῇ ἀποκόπτει τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς βραχίονας, σχίζει ἄνευ οἴκτου μίαν ἄκραν τοῦ ἐναπολειπομένου κορμοῦ, διασχίζει τὸν φλοιὸν τοῦ καυλοῦ καὶ εἰσάγει μεταξὺ τοῦ ξύλου καὶ αὐτοῦ τεμάχιον ἑτέρου φλοιοῦ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀναθάλλει μετά τινας ἡμέρας φύτρον πλῆρες ζωῆς!

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅλη ἡ δύναμις, ἅπας ὁ χυμὸς, ὅλη τῆς ἀγρίας ἐκείνης Ῥοδῆς ἡ ζωὴ, ἀφιεροῦται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ξένου ἐκείνου κλάδου. Ἐν ὀλίγοις, τὸ στέλεχος ἐκεῖνο καθίσταται τὸ στήριγμα, ὁ προστάτης, ὁ ὑπηρέτης, ὁ εἴλως, ἡ βακτηρία τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου αὐθεντίσκου, ἐργάζεται δι' αὐτὸν, τὸ δὲ ὡραῖον πύκνωμα τῶν κλώνων, τῶν φύλλων καὶ τῶν ἀνθέων, ὅπερ σχηματίζει τὴν ἀποκοπεῖσαν κεφαλήν του καὶ ὅπερ αὐτὸς τροφοδοτεῖ, δὲν ἀνήκει εἰς αὐτόν· αὐτὸν τὸν ὠνόμασαν ἄγριον!! . . .

Κατὰ τί ἔπταισεν εἰς τοῦτο ἐκεῖνος;

Κατ' οὐδέν.

Ἀληθὴς βλαστὸς, γνήσιος γόνος τῆς γενετείρας αὐτοῦ γῆς, κατεδικάσθη εἰς τὸ βάρβαρον τοῦτο ἐπώνυμον!

Πλὴν καί τοι τοῦ ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς βραχίονας, οὗτος ἀναμένει τὴν κατάλληλον ὥραν ὅπως ἐκδικηθῇ . . .

Δὲν ἀνέχεται τὴν δουλείαν ἐπὶ πολύ.

Ἐν τῷ κρυπτῷ ἐργάζεται! . . .

Ἰδού! κάτωθεν τοῦ ἐγκεντρισμοῦ, κάτωθεν τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐθέντου, κάτωθεν τοῦ ὑπερηφάνου τυράννου ῥοδόχρους ὀφθαλμὸς ἀναφαίνεται καὶ οὐδόλως φοβούμενος, οὐδὲ συστελλόμενος ἐκ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν ἐντρυφῶντος κυρίου, ἐκρήγνυται προάγων κλῶνα!...

Ἐξεδικήθη!

Ἅπας ὁ χυμὸς αὐτοῦ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξανόμενος τρέφει αὐτὸν, ὁ δὲ τύραννος μάτην ἀναμένει τὴν πληρωμὴν τῶν συνήθων φόρων.

Χαῦνος, ἐκτεθηλυμένος, δειλὸς καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ὁ ὡραῖος δεσπότης ἐπικαλεῖται εἰς βοήθειαν τὴν κοπτερὰν τοῦ μεγάλου αὐθέντου μάχαιραν, ἥτις καὶ πάλιν ἀνηλεῶς κόπτει τὸ νεαρὸν φύτρον! . . Καὶ πάλιν θρῆνοι καὶ ὀδυρμοὶ διὰ τὸν ταλαίπωρον εἴλωτα, θλίψεις καὶ κλαυθμοὶ, οὓς καταπνίγει εἰς τὰ βάθη τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος δυστυχῶς, καὶ μὴ ἔχων τὰς ἀπαιτουμένας δυνάμεις ὅπως πράξῃ τι ὑπὲρ ἑαυτοῦ . . .

III.

Φιλογελωτες καὶ χαρίεσσαι νεάνιδες συνοδευόμεναι ὑπὸ ζωηρῶν καὶ εὐπρεπῶν νεανιῶν, εἰσέρχονται καγχάζουσαι θορυβωδῶς ἐντὸς τοῦ μεγαλοπρεποῦς κήπου, ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ μακρόθεν ἐπιβλέπων τὰ πάντα, χαίρει διότι δύναται νὰ παράσχῃ τοῖς ξένοις αὐτοῦ στιγμὰς ἀληθοῦς καὶ ἀθῴας τέρψεως. . . .

Ἡ ἐν τῷ κήπῳ ἐπικρατοῦσα ἀπαράμιλλος τάξις καὶ καλλονὴ καταθέλγει τοὺς πάντας, ὥστε πολλοὶ αὐτῶν ἀποροῦσι ποῦ νὰ ἐπιστήσωσι μᾶλλον τὴν προσοχὴν αὐτῶν· ὅλα γενικῶς τὰ ἄνθη φιλαρέσκως ἐπιδεικτιῶσιν ὡς κόραι ἐράσμιαι· ἐὰν ἔμως φαντασθῇ τις ὅτι ὁ κῆπος οὗτος ἀπεικονίζει σκηνὴν θεάτρου, ἔνθα ἀμιλλῶνται αἱ καλλίφωνοι καὶ εὐειδεῖς ἀοιδοὶ ἐπιζητοῦσαι στεφάνην καὶ δάφνας, θέλει δώσει ἀμέσως τὸ γέρας εἰς τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν φίλην τὴν Ῥοδῆν! . . .

Αὕτη ἀνεπτύχθη μεγάλως, σχηματίσασα πυκνόφυλλον καὶ χαρίεν δενδρύλλιον μεσττῶν ἀνθέων, ζωηρῶν καὶ εὐόσμων, ἐπισυρόντων τὴν προσοχὴν τῶν ξένων τοῦ κήπου. Καὶ ὅμως ἡμεῖς γινώσκομεν κάλλιστα ὅτι ἡ ἀξία εἶναι ἰδική της, καὶ ὅτι ἅπασα ἡ ζωτικὴ ἰκμάς —τὸ κυριώτερον— ἀνήκει εἰς τὸν δῆθεν ἄγριον! . . .

Ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν λησμονεῖ τις ὄντως τὸν ὑπὲρ τοῦ εἴλωτος οἶκτον αὐτοῦ· ὅλη δὲ ἡ προσοχὴ στρέφεται πρὸς τὸν ἀλαζόνα δεσπότην. Θαυμάζει τὴν καλλονὴν αὐτοῦ, σέβεται τὴν ἀξιοπρέπειάν του, διακηρύσσει τὴν σπανίαν αὐτοῦ ὡραιότητα, ἐκφράζει τὴν εὐχαρίστησιν, ἣν αἰσθάνεται βλέπων τὰ ὡραῖα μεγαλοπρεπῆ καὶ ζωηρὰ αὐτοῦ ἐνδύματα, ὅτε αἴφνης . . . ὡραίαν τινὰ πρωΐαν διακρίνει ὅτι τὰ φύλλα αὐτοῦ φθίνουσιν, οἱ κάλυκες μαραίνονται, οἱ κλῶνες ξηραίνονται, καὶ βαθμηδὸν τὸ πᾶν στερεῖται ζωτικοῦ χυμοῦ!! . . .

Ὁ πλούσιος δεσπότης, ὁ μεγαλοπρεπὴς τύραννος τὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ δούλου ἐφ' ἱκανὸν χρόνον σχηματίσαν ἄνθος ἀπέθανεν καὶ μετ' αὐτοῦ φαίνεται συναποθνῄσκον καὶ τὸ ὅλον τοῦ σώματος.

Φαίνεται ὅμως! . . .

Ὄπισθεν τοῦ κορμοῦ τῆς γεγηρακυίας ἐκείνης αἰγείρου ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, τῇ σκιᾷ καὶ τῇ σιωπῇ, ἀνεφύησαν φύτρα τινα, ἅπερ ἄγνωστον πόθεν ὁρμώμενα ἐξῆλθον τῆς γῆς . . . εἶναι ἀληθεῖς βλαστοὶ καὶ γόνοι τοῦ εὐγενῶς ἐκδικηθέντος ἀγρίου δούλου!! . . .

Ὁ μέγας τοῦ πλησίον κήπου κύριος, μάρτυς τῶν διαδραματισθέντων, ἐκκόπτει τὸν ἐξηραμένον κορμὸν τοῦ τε ἐμβολιάσματος καὶ τοῦ εἴλωτος, καταρώμενος πρὸς στιγμὴν τὴν ἀτυχίαν τοῦ προστατευομένου του ὡραίου θετοῦ προγόνου.

Ἀγνοεῖ τὸ ἐν τῇ σκιᾷ γεννηθέν! . . .

Μετά τινα ὅμως καιρὸν, ἐν ᾧ περιποιεῖται τὰ περὶ τὴν γηραιὰν αἴγειρον φυτὰ, ὀσφραίνεται εὐωδίαν προερχομένην ἄγνωστον πόθεν!.

Ἡ Ῥοδῆ, ἡ κυνόσβατος, ἡ μόνη ἀληθὴς θυγάτηρ τῆς γῆς, πλήρης εὐχρόων καὶ καλλιμόρφων ἀνθέων, ἐκπέμπει τῷ κυρίῳ τοῦ κήπου μύρα εὐωδέστατα, ἀληθῆ φόρον τῆς ἐκεῖ ἐγκατατρίψεώς της! . . .

Ὁ κύριος ἐξίσταται, ὁ αὐθέντης συγκινεῖται, ὁ ἄρχων τῆς ἐπαύλεως ἐννοήσας τὸ συμβὰν εὐχαριστεῖται, καὶ τότε ἀγαπᾷ τὴν Ῥοδῆν πλειότερον τῶν ἄλλων ἐκεῖ θαλλόντων φυτῶν!! . . .

IV.

Ἐὰν ἀποστρέψητε τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἀπὸ τοῦ ἐπιγείου καὶ φαντασιώδους τούτου παραδείσου καὶ ἀτενίσητε πρὸς τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν θέλετε εὑρεθῇ ἀπὸ τῆς εἰκόνος εἰς τὴν πραγματικότητα!...

Κωνστ. Χ. Μεταξας.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ.

ΥΠΟ

Χ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΟΥ.

Ὁ Ἀγαμέμνων ἀποπέμπει κακῶς τὸν Χρύσην.

«Γέρο, μὴν τύχῃ καὶ σὲ ἰδῶ ἐδῶ εἰς τὰ καράβια
τόρα νὰ κοντοστέκεσαι ἢ καὶ κατόπι νἄρθῃς,
μὴ γίνουν ἀνωφέλευτα, κι' οὐδὲ σὲ διαφεντέψουν
ἡ πατερίτσα ποῦ κρατεῖς καὶ τἄγγιρο τὰ στεφάνια:
Αὐτὴν ἐδῶ, ἐγὼ 'ς τὸ νοῦ δὲν ἔχω ν' ἀπολύσω·
'ς τ' ἀρχοντικό μας γηρατειὰ βχρειὰ θὰ τὴν πλακώσουν·
μακρυὰ ἀπὸ τὸν τόπο της, 'ς τὸ Ἄργος, ἐκεῖ κάτω·
'ς τὸν ἀργαλειὸ νὰ στέκεται νὰ στρώνῃ τὰ κρεββάτια.
Ὥρα καλῇ! Σύρ' ἀπὸ 'δῶ, καὶ μὴ μ' ἀναγριεύεις,
σωστὸς ἂν ἔχῃς ὄρεξι νὰ 'πᾷς ἐκεῖθε πούρθες·

Ἔτσ' εἶπε· κι' ἐφοβήθηκεν ὁ γέροντας· ἀκούει
τὴν ὁμιλία· ἀμίλητος 'γιαλό, 'γιαλὸ πηγαίνει·
καὶ μακρυὰ 'σὰν ἔφθασε παρακαλεῖ καὶ λέ'ει. . .
«'ς τῆς ἐκκλησιᾶς σου, Ἀπόλλωνα, καμμιὰ φορὰ τὴ χάρι,
«ἂν ἔβγαλα κι' ἐγὼ σκεπὴ, κι' ἂν ἔκαψα ποτέ μου
«μηριὰ παχειὰ 'ς τὴ χάρι σου ἀπὸ τραγιὰ καὶ βώδια,
«ἐτούτη μου τὴν 'γκαρδιακὴ παράκλησι καὶ κάμε:
«Μὲ σαϊτιαίς σου οἱ Ἕλληνες τὰ δάκρυά μου νἄ πληρώσουν.»

Ἔτσ' εἶπε μὲ παράκλησι· ὁ Ἀπόλλωνας ἀκούει·
καὶ νάτος ἀπὸ ταῖς κορφαῖς τοῦ Ὀλύμπου μανισμένος.
Γόξα 'ς τὸν ὦμο ἔφερνε καὶ τὴ σαϊτοθήκη,
τὴ σκεπαστὴ κι' ἀπὸ ταῖς δυὸ μεριαίς. Γκλάν! γκλάν! ἐκάμαν
ἐπάνω εἰς τὸν ὦμόν του 'σὰν κίνησε ἡ σαΐταις·
αὐτὸς δ' ἐπήγαινεν ἐμπρὸς ὡσὰν τὴ νύχτα μαῦρος.
Ἀντίκρυ ἀπ' τὰ καράβια τους ἐκάθισε· καὶ ρίχνει
σαΐτα· καὶ μὲ γκλιγκλιτὸ τινάχθηκε ἡ σαΐτα.

(Ἰλ. Α.).

Ἀποχαιρετισμὸς Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης.

—Καλότυχε, ἡ ἀνδρία σου θὲ νὰ σὲ φάῃ· δὲν ἔχεις
λύπη γιὰ τὸ μικρό σου γυιὸ κι' ἐμὲ τὴν κακομοίρα,
ποῦ χήρα θὰ ἦμαι δίχως σέ· 'σὰν πέσουν μαζεμένοι
θὰ σὲ σκοτώσουν οἱ Ἕλληνες· καὶ κάλλιο γιὰ τ' ἐμένα
ἂν θὰ σὲ χάσω νὰ σχισθῇ ἡ γῆ νὰ μὲ χωνέψῃ·
γιατὶ ἂν χάσῃς τὴ ζωή, παρηγοριὰ δὲν θἄχω
ἄλλη ἀπ' τὸ ἄχ! Δὲν ἔχω πλειὰ μητέρα ἢ πατέρα·
τοὺς σκότωσεν ὁ Ἀχιλλέας καὶ πῆρε καὶ τὴ Θήβα,
τὴν πολιτεία τὴν λαμπρὴ τὴν πῆρε καὶ τὴν καίει·
Ἕκτορα! ἐσὺ πατέρας μου, ἐσύ 'σαι καὶ μητέρα,
καὶ ἀδερφός μου εἶσαι σὺ καὶ ἀγαπημένος ἄνδρας.
Ἄχ! ἔλα καὶ σπλαγχνίσου με, καὶ μεῖν' αὐτοῦ 'ς τὸν πύργο,
μὴν ὀρφανέψῃς τὸν υἱὸ καὶ 'μένα κάμῃς χήρα.
«Τὰ ξέρω αὐτά, γυναῖκα μου, μὰ 'ντρέπομαι ἀπὸ τἄλλο
τοὺς Τρῶες, ταῖς γυναῖκαις τους ποῦ τὰ φουστάνια σέρνουν·
'συνείθισα, γυναῖκά μου, νὰ ἦμαι παλληκάρι
καὶ πρῶτος εἰς τὸν πόλεμο μέσα 'ς τοὺς ἄλλους Τρῶες.
Τὴ δόξα τοῦ πατέρα μου κρατῶ καὶ τὴ δική μου·
γιατὶ καλὰ τὸ 'νοιῶθω ἐγὼ, 'ς τὸ νοῦ καὶ 'ς τὴ ψυχή μου,
θὲ νἄρθῃ 'μέρα νὰ χαθῇ ἡ ἅγια Τροφάδα,
καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ λαὸς τοῦ 'ξακουστοῦ Πριάμου . . .
Κι' οὐδὲ λυποῦμαι τόσο ἐγὼ τὴν ἴδια τὴν Ἑκάβη,
τὸν βασιλέα τὸν Πρίαμο ἢ καὶ τοὺς ἄλλους Τρῶες,
ἢ καὶ τ' ἀδέρφια μου αὐτὰ πολλὰ καὶ διαλεγμένα
'ς τὸ χῶμα 'ποῦ θὰ 'ξαπλωθοῦν σφαγμέν' ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας,
ὅσον ἐσὲ, γυναίκα μου· μὲ δάκρυα 'ς τὰ 'μάτια

'ποῦ κἄποιος ἕλλην θὰ τραβάει μέσ' 'ς τὸ χαλκὸ 'ντυμένος,
ὁ ἥλιος τῆς ἐλευθερίᾶς ὅταν γιὰ σὲ θὰ σβύσῃ,
καὶ μέσ' 'ς τὸ Ἄργος τὸ πανὶ γιὰ ἄλλη θὰ ὑφαίνεις,
καὶ τὸ νερὸ θὰ κουβαλεῖς γιὰ 'κείνηνε ἀπ' τὴ βρύσι,
καὶ θὰ τραβᾷς τὰ βάσανα, καὶ βία θὰ σὲ σφίγγει.
Κι' ἴσως σὲ ἰδῇ ποτε κανεὶς δάκρυα πικρὰ νὰ χύνῃς
καὶ 'πῇ· «αὐτὴ τοῦ Ἕκτορα, αὐτή 'ναι ἡ γυναίκα,
« 'ποῦ πρῶτος 'ς τὴν παλληκαριὰ μέσα 'ς τοὺς Τρῶες ἦταν,
« ὅταν ἐπολεμούσανε ἀπ' ἔξω 'ἀπ' τὴν Τρωάδα».
Αὐτὰ θὰ εἰπῇ ποτε κανείς, καὶ σένανε ἡ καρδιά σου
πάλι βαρειὰ θὰ λυπηθῇ πῶχασες τέτοιον ἄνδρα,
νὰ σὲ γλυτρόνῃ ἀπ' τὴ σκλαβιὰ, κι' ἀπὸ τὰ βάσανά της.
Καλλίτερα, καλλίτερα νὰ μὲ σκεπάσῃ χῶμα,
παρὰ νὰ ζήσω νὰ σὲ ἰδῶ, νὰ σὲ τραβοῦν, νὰ σκούζῃς.
Ἔτσ' εἶπε τότε, κι' ἔσκυψε τὸ γυιό του νὰ φιλήσῃ,
καὶ τὸ παιδὶ 'ξεφώνησε, καὶ μέσ' 'ς τῆς παραμάνας
τὰ στήθια γέρνει· 'σκιάχθηκε τὴν ὄψι τοῦ πατέρα,
τῆς περικεφαλαίας του 'φοβήθηκε τὴ χήτη,
ὁποῦ σαλεύει φοβερὴ ἐπάνω 'ς τὴν κορ'φή της.
Κι' ἐγέλασε ὁ πατέρας του καὶ ἡ γλυκειά του μάνα.
Τὴν περικεφαλαία του ὁ Ἕκτορας ἐβγάλλει,
καὶ κάτω τὴν ἀκούμβησε 'ποῦ ἔλαμπε 'σὰν ἥλιος·
καὶ τὸν υἱό του ἐκράτησε 'ς τὰ χέρια, τὸν χορεύει,
καὶ λέ'ει καὶ κάνει μιὰν εὐχὴ εἰς τοὺς θεοὺς, 'ς τὸ Δία.
« Δία μου κι' ἄλλοι ἐσεῖς θεοί! Κάμετε τὸ παιδί μου,
« ὡσὰν ἐμένα νὰ γενῇ καμάρι μέσ' 'ς τοὺς Τρῶες,
« παλλήκαρος καὶ βασιλειὰς τῶν Τρώων ἀνδρειωμένος,
« νὰ 'πῇ κανένας μιὰ φορὰ 'σὰν στρέφῃ ἀπὸ τὴ μάχη
« Εἶναι πολὺ καλλίτερος αὐτὸς ἀπ' τὸν πατέρα!»
Εἶπε, καὶ 'ς τῆς γυναίκας του τὰ χέρια τὸ παιδί του
ἀπήθωσε· 'ς τὴν ἀγκαλιὰ τὴν μοσχομυρισμένη.
Κι' ἐκείνη τὸ ἐδέχθηκε μὲ δάκρυα καὶ μὲ γέλοια·
κι' ἐκεῖνος τὴ λυπήθηκε· 'ς τὸ νοῦ της μέσα 'μβῆκε·
'λαφρὰ, λαφρὰ 'ς τὸν ὦμό της τὴν χτύπησε καὶ λέ'ει·
« Πίχρα δὲν θέλω 'ς τὴν καρδιὰ, καλότυχη, νὰ μοῦχῃς!
« Κι' ἂν ἔχω χρόνια ἀπ' τὸ Θεό, κανεὶς δὲν μὲ σκοτόνει·
« μ' ἀνίσως πάλι θάνατος μοῦ μέλλει· πρὸς 'ς τὸν κόσμον
« ἀπ' τὸ γραφτό του γλύτρωσεν ἄνδρας ἢ φοβητσιάρης;
« 'ς τὸ 'σπίτι σύρε, πήγαινε, καὶ κύττα τὴ δουλειά σου·

« τὸν ἀργαλειό σου δούλευε, καὶ γύριζε τὸν κλώστη,
« καὶ πρόσταζε ταῖς δούλαις σου νὰ κά'νουν ταῖς δουλειαίς τους.
« Τὴν ἔγνοια γιὰ τὸν πόλεμον ἂς ἔχουνε οἱ ἄνδρες,
« κι' ἀπ' ὅλους περισσότερο, τὴν ἔγνοια ἐγὼ ἂς ἔχω.»
Εἶπεν αὐτὰ ὁ Ἕκτορας ὁ μορφοκαμωμένος,
καὶ πέρνει κάτωθε ἀπ' τὴν γῆ τὴν περικεφαλαία·
καὶ κίνησε ἡ γυναίκα του ἡ πολυαγαπημένη,
ς' τὸ σπῆτί της ἐπήγαινε, ς' τὸ 'σπῆτί της πηγαίνει,
καὶ χύνει δάκρυα πικρὰ, κι' ὅλο γυρνάει τὸν βλέπει.

(Ἰλ. Ζ.).

Ἀχιλλέως ἐνύπνιον.

'ς τὴν πολυτάραχη ἄκρια τῆς θάλασσας πεσμένος,
βαρειὰ στενάζει ὁ 'Αχιλλέας 'πίσω ἀπὸ Μυρμηδόνες
πολλοὺς, σὲ τόπο χωριστὸ, ἐκεῖ ὁποῦ 'χτυποῦσε
τὸ κῦμα 'ς τὴν ἀκρογιαλιὰ, ὡς 'ποῦ τὸν 'πῆρε ὁ ὕπνος
κ' ἐπανωθέ του ἐχύθηκε γλυκὺς καὶ ζαχαρένιος·
γιατὶ ἀπὸ τὴν κούρασι 'σκοτώθη τὸ κορμί του
νὰ κυνηγάῃ τὸν Ἕκτορα 'ς τὴν ὑψηλὴ Τρωάδα.
Σιμόνει τότε κι' ἡ ψυχὴ τοῦ δόλιου τοῦ Πατρόκλου,
'ς τ' ἀνάστημα ἀπαράλλαχτη, 'ς τὰ 'μάτια, 'ς τὴ φωνή του
μὲ 'ροῦχα μὲ φορέματα, ἐκεῖνα ὁποῦ φοροῦσε,
καὶ 'πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του ἐστάθη καὶ τοῦ λέ'ει:
« Κοιμᾶσαι· καὶ μὲ ξέχασες ἐμένανε, 'Αχιλλέα!
« Δὲν μὲ ξεχνοῦσες ζωντανὸ, μόν' τόρα 'ποθαμένο!
« Θάψε με! τοῦ Ἅδου γρήγορα ταῖς θύραις νὰ περάσω·
« μακρυὰ μὲ διώχνουν ἡ ψυχαὶς, ἴσχοι τῶν 'ποθαμένων·
« καὶ νὰ ταῖς σμίξω ἀπ' τὴ μερειὰ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἄλλη
« ἀκόμη δὲν μ' ἀφίνουνε· καὶ γύραις ἔτσι φέρνω
« 'στὸν κάτω κόσμο, 'ποῦ φαρδειαὶς ἔχει ταῖς μαύραις θύραις.
« Καὶ δός μου καὶ τὸ χέρι σου γιὰ νὰ μοιρολογήσω!
« Ἄχ! 'ς τὴ φωτιὰ 'σὰν ῥίξετε τ' ἄψυχό μου κουφάρι,
« ἀπὸ τὸν Ἅδη δὲν γυρνῶ κι' ἀπὸ τὸν κάτω κόσμο!
« Μαζὶ δὲν θὰ καθήσουμε, μακρυὰ ἀπ' τὰ συντρόφια
« νὰ 'ποῦμε, νὰ 'μιλήσωμε· μ' ἔφαγε μαύρη μοῖρα,
« ἡ μοῖρα 'ποῦ μοῦ ἔμελλεν ἀπὸ τὴ γέννησί μου. . .
« Κι' ἐσένα ἡ μοῖρα, 'Αχιλλέα, 'σὰν ἄγγελος 'ποῦ 'μοιάζεις

« ἀπὸ τοὺς Τρῶες νὰ χαθῇς εἶναι καὶ νὰ 'ποθάνῃς. . .
« Μ' ἄκουε, ἂν θέλῃς, τί θὰ 'πῶ καὶ τί σοῦ παραγγέλλω
« Τὰ κόκκαλά μου χωριστὰ ὦ! μὴ ἀπ' τὰ 'δικά σου
« τὰ βάλῃς. Βάλε τα μαζί· ὅπως 'ς τ' ἀρχοντικό σας
« 'σὰν ἀδερφάκια καὶ οἱ δυὸ γενήκαμε μεγάλοι . . .
« ἔτσι ἕνα χῶμα καὶ τῶν δυὸ τὰ κόκκαλα νὰ κρύβῃ.
Τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Ἀχιλλέας ὁ γρήγορος 'ς τὰ πόδια·
« Κεφάλι ἀγαπημένο μου· γιατ' ἦρθες ἐδῶ πέρα
« τέτοιαις νὰ λὲς παραγγελιαίς; Γιὰ σένανε αὐτὰ ὅλα
« ἐγὼ θὰ κάμω, ὅπως τὰ θὲς κι' ὅπως τὰ παραγγέλνεις.
« Ἔλα! Ἄχ! ἔλα ἐδῶ κοντά· ὀλίγο ἀγκαλιασμένοι
« κι' οἱ δυό μας νὰ χορτάσωμε μὲ μαῦρο μοιριολόγι!»
Εἶπε· τὰ χέρια ξάπλωσε γιὰ νὰ τὸν ἀγκαλιάσῃ,
κι' οὐδὲ τὸν ἔπιασε· ἡ ψυχή κάτω 'ς τὴν γῆν ἐχάθη,
ὡσὰν καπνός, μ' ἕνα τριγμό· ξιππάσθηκε καὶ ἐσκώθη,
χτυπάει τὰ χέρια του ἀδειανά, λυπητερὸ λέ'ει λόγο.

Κηδεία τοῦ Πατρόκλου.

Ἐμπρὸς οἱ καβαλλάρηδες καὶ 'πίσω ἡ πεζούρα
ὡσὰν τὸ σύννεφο πυκνὴ, ἀμέτρητη 'σὰν ἄμμος,
'ς τὴ μέση τὰ συντρόφια του τὸν Πάτροκλο σηκόνουν
νεκρό, καὶ μὲ πλεξούδαις τους κομμέναις σκεπασμένο.
Κρατάει καὶ τὸ συντρόφι του 'ξοπίσω ἀπ' τὸ κεφάλι
μὲ πικραμένη τὴν καρδιὰ ὁ ἥρωας Ἀχιλλέας·
ξεπροβοδάει μηλαδερφό, ἄχ! ποῦ τοῦ πέρνει ὁ Χάρος.
Κι' ὄντας 'ς τὸ μέρος 'φθάσανε, 'ποῦχε παραγγελμένα
ὁ Ἀχιλλέας νὰ σταθοῦν· κάτω τὸν πεθαμένο
ἀκούμπησαν· καὶ σώριαζαν τὰ ξύλα νὰ τὸν κάψουν.
Τότε 'ς τὸ νοῦ κατέβηκε τοῦ Ἀχιλλέα ἄλλο.
Μακρυὰ ἐστάθη ἀπ' τὴ φωτιὰ καὶ τὰ ξανθὰ μαλλιά του
'ς τὸν ποταμὸ τὸ Σπερχειὸ ποῦ ἤτανε ταγμένα
κουρεύει· ἔπειτα τηράει μὲ 'μάτια βουρκωμένα
τῆς θάλασσας τὰ κύματα τὰ μαῦρα κι' αὐτὰ λέει.
« Ποτάμι μου, ὁ πατέρας μου ἔταξεν ὁ Πηλέας
« ς' τὸ ἀγιάσμα σου τὰ μακρυὰ μαλλιά μου νὰ κουρέψω
« καὶ νὰ σοῦ σφάξω ἑκατὸ σιμὰ 'ς τὸν ὄχθο βώδια

« κι' ἄλλα πενῆντα διαλεχτὰ σφαχτὰ γιὰ σὲ νὰ κόψω,
« ἀνίσως καὶ 'ς τὸ τόπο μου ἐγύριζα καὶ πάλι.
« Αὐτὰ ὁ γέρος σ' ἔταζε· κρίμα 'ς τὸ τάξιμό του!
« Γραφτὸ, γραφτὸ 'ς τὸν τόπο μου δὲν εἶναι νὰ γυρίσω·
« γιὰ τοῦτο τὰ μαλλάκια μου, ποτάμι μου, κουρεύω,
« κι' ἀντὶς γιὰ νεκρολούλουδα 'ς τὸν Πάτροκλο τὰ ῥίχνω.
Εἶπε καὶ ταῖς πλεξούδαις του 'ς τὰ χέρια τοῦ Πατρόκλου
ταὶς ἔβαλε, καὶ 'βούρκωσαν καὶ κλαῖν τὰ παλληκάρια.

(Ἰλ Ψ.).

Ὁ Πρίαμος εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Κοντὰ σ' αὐτὸν ἐστάθηκε καὶ μὲ τὰ χέρια πιάνει
τὰ γόνατά του, καὶ φιλεῖ τὰ φοβερὰ τὰ χέρια,
τὰ φονικὰ, 'ποῦ σκότωσαν τόσα πολλὰ παιδιά του.
Καθὼς δὲ ἕνας ἄνθρωπος 'ποῦ ἡ συμφορὰ τὸν διώχνει,
ἄνθρωπος 'ποῦ 'ς τὸν τόπο του ἐσκότωσε ἕναν ἄλλο,
κι' εἰς ἄλλον τόπον ἔρχεται, 'ς ἓ' πλούσιο 'μβαίνει 'σπῆτι,
κι' ὅσοι τὸν 'δοῦν ἐθά'μαξαν, κι' ὅσοι τὸν 'δοῦν θα'μάζουν.
ἔτσι θα'μάζει ὁ Ἀχιλλέας, θα'μάζουν τὰ συντρόφια
καὶ βλέπουνε τὸν Πρίαμο, κ' ἕνας 'ς τὸν ἄλλο ῥίχνει
'ματιαίς· κι' αὐτὸς παρακαλεῖ τὸν Ἀχιλλέα καὶ λέει.
« Θυμήσου τὸν πατέρα σου 'ποῦ γέρος 'σὰν ἐμένα
« ἐπάτησε 'ς τῶν γηρατειῶν τὸ μαῦρο τὸ κατῶφλι·
« 'θυμήσου, Ἀχιλλέα μου, 'ποῦ ἄγγελον ὁμοιάζεις.
« Κι' ἐκείνονε οἱ γειτόνοι του ἴσως τὸν βασανίζουν,
« κι' οὐδὲ κοντά του εἶναι κανεὶς νὰ τόνε διαφεντεύῃ·
« μὰ 'κεῖνος ἔχει μιὰ χαρὰ 'ς τὰ στήθια 'σὰν ἀκούῃ
« πῶς εἶσαι ἀκόμα ζωντανὸς κι' ὁλημερὶς ἐλπίζει
« ἀπ' τὴν Τρωάδα νὰ σὲ 'δῇ ὀπίσω νὰ γυρίσῃς.
« Μὰ ἐγὼ, μὰ ἐγὼ ὁ βαρεμοιρος, παιδιὰ καὶ παλληκάρια
« εἰς τὴ μεγάλη ἀπόχτησα καὶ 'ξακουστὴ Τρωάδα,
« κι' οὐδ' ἕνα κἂν μ' ἀπόμεινε, παρηγοριὰ νὰ τῶχω.
« Πενῆντα γυιοὺς καμάρονα 'σὰν ἤρθετε 'δῶ πέρα,
« κι' ἀπ' τοὺς πενῆντα δεκαννιὰ μοῦ γέννησε ἡ Ἑκάβη,
« κι' ἄλλαις γυναῖκες τοῦ 'σπητιοῦ μοῦ 'γέννησαν τοὺς ἄλλους
« Μῶφαγε ὁ πόλεμος πολλοὺς, καὶ μῶμεινε ἕνας μόνο
« νὰ διαφεντεύῃ τὸ λαὸ, τὸν τόπο, τὴν πατρίδα·
« κι' αὐτόνε 'ποῦ διαφέντευε τὸν τόπο, τὴν πατρίδα

« κι' αὐτόνε τὸν ἐσκότωσες· καὶ γιὰ τ' αὐτόνε νἄμαι
« ἐδῶ 'ς τὴν ἄκρα τοῦ γιαλοῦ 'ς τὰ γυριστὰ καράβια,
« δῶρα νὰ φέρω ἀμέτρητα καὶ ξαγορὰ νὰ φέρω
« νὰ πάρω τὸ κορμάκι του. Λυπήσου με, Ἀχιλλέα!
« Θυμήσου τὸν πατέρα σου, καὶ τὸ θεὸ φοβήσου!
« Δὲν τράβηξε ὁ πατέρας σου ταὶς πίκραις ταῖς δικαίς μου·
« χαροκαμένος σὰν ἐμὲ 'ς τὸν κόσμο δὲν εἶν' ἄλλος!
« Τὸ χέρι 'ποῦ μοῦ σκότωσε τόσα πολλὰ παιδιά μου
« πιάνω καὶ μὲ τὰ χείλια μου φιλῶ τὰ πικραμένα.»
Σπρώχνει τὸ χέρι του ἐλαφρὰ ὁ Ἀχιλλέας καὶ λέει.
« Δυστυχισμένε γέροντα! Τί τράβηξες, καϋμένε!
« Καὶ πῶς σοῦ βάσταξε ἡ καρδιὰ, καὶ πῶς δὲν ἐφοβήθης
« ν' ἄρθῃς ἐδῶ μονάχος σου, γέροντα, 'ς τὰ καράβια,
« ἀνάμεσα 'ς τοὺς Ἕλληνες, κοντὰ σ' ἐμένα ν' ἄρθῃς
« ποῦ τόσους γυιούς σου διαλεχτοὺς ἐξάπλωσα 'ς τὸ χῶμα;
« Ἔχεις καρδιὰ ἀπὸ σίδερο, τὸ βλέπω, γέροντά μου.
« Μὰ ἔλα 'δῶ καὶ κάθησε εἰς τὸ θρονὶ ἐπάνω·
« ταῖς πίκραις καὶ τὰ βάσανα κι' οἱ δυὸ μας ἂς ξεχνοῦμε·
« τὰ δάκρυα δὲν ὠφελοῦν, καὶ τοῦ κακοῦ ἡ λύπαις·
« μὲ λύπαις καὶ μὲ δάκρυα εἶναι γραφτὸ νὰ ζοῦμε..
« Καρδιὰ, μὴν κλαῖς! Δὲν ὀφελοῦν τὰ δάκρυα 'ποῦ χύνεις·
« δὲν ἀναστήνεις τὸν ὑγιὸ ποτάμι κι' ἂν τὰ κάμῃς.»
Τὸ στόμα ἀνοίγει ὁ Πρίαμος κ' αὐτὰ τοῦ λέει μὲ πόνο:
« Ἄχ! μὴ μὲ βάλῃς σὲ θρονί! Δὲν κάθωμαι, Ἀχιλλέα·
« ἄθαφτος εἶν' ὁ Ἕχτορας κ' ἐδῶ παραβριγμένος.
Ἄχ! δός μου τὸ κορμάκι του, τὰ μάτια μου νὰ 'δοῦνε,
« καὶ πάρε δῶρα ἀμέτρητα καὶ ξαγορὰ 'ποῦ φέρνω,
« μὲ τὸ καλὸ 'ς τὸν τόπο σου καὶ πάλι νὰ γυρίσῃς . . . . . »

(Ἰλ. Ω.)

ΙΑΤΡΟΥ ΠΑΡΕΡΓΑ.

Εἰς νεάνιδας ἁλιευούσας.

(Ἐν τῇ Πριγκήπων, τῇ 2ᾳ Ὀκτωβρίου 1871)

Δὲν ἀρκεῖ τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν τὸ πλῆθος, ὅταν
ἤγρευσεν ἡ θεσπεσία ὁρμιὰ τοῦ βλέμματός σας,

ἧς αἱ Χάριτες καὶ Μοῦσαι ἔνησαν τὸ χρυσοῦν λίνον
δι' ἡλακατῶν παγχρύσων καὶ ἀτράκτων ἠλεκτρίνων;
Τοῦ ἀγκίστρου δὲν ἀρκοῦσιν τῶν θελγήτρων σας αἱ τρώσεις
ὅπερ Ἔρως ἐν καρδίας φλογὶ ἔτευξεν ἐρώσης,
ἐπ' ἀδαμαντίνου τοῦτο ἄκμωνος σφυρηλατήσας
καὶ εἰς τοξικὸν, τὸν πόθον, τὴν ἀκμὴν αὐτοῦ βαπτίσας;
Τῆς ἐκ τοῦ πεφαρμαγμένου, Θεὲ, τούτου ἀγκιστρίου
τρώσεως, ὀδύνης, πάντα λατρευτὴν πιστόν σου ῥύου.
Ὡς ἐὰν μὴ ἤρκει ὅτι ἐν τῷ τῶν χερσαίων κράτει
ἡ γυνὴ τὸ σκῆπτρον φέρει, ἄνασσα κραταιοτάτη,
θέλετε τὴν τοῦ ὡραίου ὑμῶν φύλου, λοιπόν, ἵνα
ἐπεκτείνητ' ἐξουσίαν, ὑπὲρ τῆς ἁλὸς τὴν θῖνα,
καὶ εἰς τῶν ἐνυδροβίων τὸ βασίλειον, ὅ ἤδη
μαργαρίτας ὑμῖν φόρον τῆς ὑποτελείας δίδει;
Ἰδοὺ ἕνα ἡ ἑτέρα τῶν ἐρατεινῶν παρθένων
ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕλκει κωβιὸν ἠγκιστρευμένον.
Αἴφνης ἀπηωρημένος εὑρεθεὶς ἐν τῷ ἀέρι,
πῶς ὁ τάλας ἰχθὺς, ὕδωρ ποθῶν, οἰκτιστα ἀσπαίρει!
Ὁ ἀθῶος ἰχθὺς οὗτος, συμπαθὴς νεάνις, τί σοι
ἔπταισεν, ἵνα τοιαύτην φρικαλέαν ποινὴν τίσῃ;
Νὰ τιμωρηθῇ ὁ τάλας ἔπρεπεν ἀσπλάγχνως τόσον,
εἰ' ἐκ τοῦ δελέατός σου μικρὸν ἔφαγε, λιμώσσων;
Ἵν' ἀγρευτικῆς ἀθῶον θῦμα παιδιᾶς κερδάνῃς,
αἵματι τὸ συνειδός σου ἔχρανας, χρηστὴ νεάνις.
Τῆς φρικώδους ποινῆς ταύτης ἀξιώτερος δὲν ἦτον
ὁ τῶν ὀρφανῶν τὸν ἄρτον κατεσθίων καὶ πενήτων,
οἱ τῷ ἐνδεεῖ οὐδόλως συμπαθοῦντες τῶν πλουσίων,
οἱ λῃσταὶ, οἱ συκοφάνται, οἱ φθονοῦντες τῷ πλησίον,
ὅσοι τῶν θεμιστοπόλων προσοποληπτοῦσιν, ὅσοι
καπηλεύουσι τὰ θεῖα καὶ τὰ ἱερὰ συλῶσι,
ὅσοι τὰ κοινὰ ῥοφῶσι μετὰ τόσης ἀκορίας,
ὅσην γαλεὸς οὐδέπω ἔσχεν, οὐδὲ καρχαρίας,
ὅσοι γίνονται προδόται, λύμη τῶν τιμαλφεστέρων
συμφερόντων τῆς πατρίδος διὰ ποταπὸν συμφέρον;

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ καὶ ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ [1])

Ὅτε ἐνέσκηψε φρικαλέος
εἰς τὴν Περσίαν λοιμοῦ σκηπτὸς,
πρέσβεις προσῆλθον τοῦ βασιλέως
τῶν βασιλέων, γονυπετῶς
τὸν ἐνδοξότατον Ἱπποκράτην
ἐπὶ τὴν τόσον φονικωτάτην
παρακαλοῦντες ἐπιδημίαν,
ἥτις ἠπείλει μεταβαλεῖν
εἰς ἀκατοίκητον ἐρημίαν
τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν.

Δῶρα ἐκόμιζον δὲ καλλίστην
χρυσῆν εἰκόνα Ἀσκληπιοῦ
πρὸς τὸν περίπυστον αὐτοῦ μύστην
σοφὸν ἀνθάμιλλον τοῦ θεοῦ·
χρυσῶν στατήρων μέδιμνον ἕνα·
σκύφη σμαράγδων πεπληρωμένα·
κάνδυν διάχρυσον, ἐκ πορφύρας·
ἐγγεγραμμένα δὲ τὰ ἑξῆς
εἰς τὰς σεπτὰς αὐτοῦ ἔδων χεῖρας
ἐπὶ μεγάλης πλίνθου χρυσῆς.

---

[1]) Τὸ ἐν ταῖς βιογραφικαῖς περὶ Ἱπποκράτους εἰδήσεσι φερόμενον ἐπεισόδιον τοῦ βίου αὐτοῦ, εἰς ὃ ἔχει τὴν ἀναφορὰν τὸ στιχουργημάτιον ἡμῶν τοῦτο, καί τοι μὴ βεβηκὸς ἐπὶ βεβαίων ἱστορικῶν βάσεων (ὡς ἐκθήσομεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ), ἐνετείναμεν, οὐδὲν ἧττον, εἰς ἐπύλλιον ἐν στιγμαῖς σχολῆς, ἅτε μὴ ἀχάριτα ἐν ποιήσει ὑπόθεσιν. Οὐκ ἀπηξίωσε δ' ἡ Μοῦσα ἡμῶν ἐνδιατρίψαι ἐν τῷ βιογραφικῷ τούτῳ στοιχείῳ (ὅπερ καὶ ὑπόθεσις ἐγένετο καλλιτεχνικώτατα κεχαλκογραφημένης εἰκόνος ἀνατεθείσης τῇ ἰατρικῇ ἐν Παρισίοις σχολῇ) καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο δύναται παραδειχθῆναι τῷ Κριτικῷ ὡς παράδειγμα φαντασιώδους περικοσμήσεως τοῦ βίου τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, προϊὸν μάλιστα ἐκ γεννήτορος, κηρύττοντος, ὅτι οὐδαμῶς θεωρεῖ τὸ τοῦ ἔργου αὐτοῦ θέμα ἐπαρκῶς μεμαρτυρημένον, πολλῷ δ' ἧττον βέβαιον καὶ γνωστὸν ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς λεπτομερείαις.

Ὁ ποιήσας.

« Ο ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ΤΩ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙ,
» ἰατρῷ ἄκρῳ, ᾧ πατρὶς Κῶς,
» ὃς μακρὸν ζῴοι τε καὶ εὖ πράττοι,
» τάδ' ἐπιστέλλει ἱκετικῶς·
» λοιμὸν ἐνταῦθα ῥαγέντα ἴσθι,
» ὑφ' οὗ τὸ ἥμισυ ἐθερίσθη
» σχεδὸν, ἐν χρόνῳ συντόμῳ λίαν
» τῶν ὑπηκόων, φεῦ, τῶν ἐμῶν·
» καθικετεύω σε, εἰς Περσίαν
» ἐλθὲ, ἀπέρυξον τὸν λοιμόν.

» Εἰ τῆς δεήσεως εἰσακούσεις,
» δίαιτα ἔσται βασιλικὴ
» καὶ ἴδιόν σοι κράτος ἐν Σούσοις
» καὶ σὸς ὁ πλοῦτος ὅσος ἐκεῖ·
» συζύγους δέ σοι ἁβρᾶς παρθένους
» ἐκ τοῦ ἐνδόξου μου δώσω γένους·
» καὶ μεγιστάνων μου θυγατέρας
» θεραπαινίδας ἕξεις πολλὰς,
» ὧν οὔπω ἔσχεν εὐειδεστέρας
» οὐδ' ἡ καλλίπαις ὑμῶν Ἑλλάς ».

Ταῦτ' ἀναγνοὺς μετ' ἐπιστασίας
ὁ περιώνυμος ἰατρὸς,
καὶ τὰς τῶν πρέσβεων ἱκεσίας
ἀκροασάμενος ἱλαρῶς,
τάδε ἀπήντησε θαρραλέως
τῇ λιπαρήσει τοῦ βασιλέως·
« Ἀποδεχθῆναι οὐκ ἔξεστί μοι
» τοιαύτην πρόσκλησιν· τῷ ἐμῷ
» ἔθνει ἀρήγειν τῇ ἐπιστήμῃ
» τῇ φιλανθρώπῳ μου προτιμῶ.

» Ταῦτα ἀγγείλατε τῷ δεσπότῃ
» τῷ ὑμετέρῳ ὡς παρ' ἐμοῦ,
» καὶ τὰ πολύτιμα αὐτοῦ ὅτι
» ἀποποιοῦμαι δῶρα ὁμοῦ ».

ΦΙΛΟΤΗΣΙΑ ΑΣΜΑΤΙΑ

ΚΑΤΑ ΜΙΜΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΔΩΝ.

α'.

Σ' τσὴ Χιὸς τὸ ἔμορφο νησὶ ταξείδευψ' ἀ' σ' ἀρέσῃ
ζγουραφιστὸ 'μματόφρυδο καὶ δακτυλίδι μέσῃ·
ἂν νοστιμεύεσαι κορμὶ χυτό, κυπαρισσένο,
σὲ πρῶτο ἔμπα ἄρμενο ποῦ φεύγει τὴ Ναῖνο·
ἀ' θὲς γλυκὸ χαμόγελο καὶ χείλι 'σὰν κοράλλι,
ἀρώτηξε ς' τὴ Λειβαδιὰ ποιὸς δρόμος θὰ σὲ βγάλῃ·
εὐγενικιὰ καὶ πρόσχαρη ἀ' 'ρέγεσαι κοπέλλα,
μὲ 'μμάτια παιχνιδιάρικα, να'υρῇς, 'ς τὴν Πόλι ἔλα·
ἂν ἡ καρδία σου πρόσωπο τρανταφυλλένο θέλῃ,
τσὴ Σμύρνης τέτοιο ἔχουνε οἱ θηλυκοὶ ἀγγέλοι·
σὲ μιά κοπέλλ' ἀ 'θὲς μαζῆ να'υρῇς τὰ κάλλη οὖλα
ἄμε 'ς τσὴ Κρήτης τὰ Σφακιὰ να'υρῇς Κρητικοπούλα·
μὰ 'ς τὰ Σφακιὰ τήρα καλὰ, φίλε, γιὰ τ'ἐκεῖ πέρα
μακρὺς δουλεύει σισανὲς καὶ κοφτερὴ μαχαίρα.

β'.

Ἄχ! 'νὰ μποροῦσα 'σὲ χρυσὸ
'νὰ πέρναγα σειρίτι
τὴν παύλια, τὸν αὐγερινὸ
καὶ τὸν ἀποσπερίτη,
'νὰ σοῦ στολίσω τὸ λαιμὸ,
γιὰ τὶ νὰ τὸν στολίσῃ
δὲ 'ὑρίσκεται διαμαντικὸ
'ς 'Ανατολὴ καὶ Δύσι.

γ'.

Δέκ' ἄσκημες κι' ἂν μοιραστοῦν τὰ ἐδικά σου κάλλη,
ὅλαις θὰ γέννουν ἔμορφες κι' ἔμορφη θά'σαι πάλι.

δ'.

Σ' τὸν ὕπνο μού' δ' ἀπὸ κλειδιὰ πῶς δύο μαλαματένια
γιὰ 'νὰ διαλέξω μ' ἔβαλεν ἡ Τύχη μου τὸ ἕνα·
πῶς εἶν' τσὴ Πόλις τὸ κλειδὶ μοῦ εἶπενε τὸ πρῶτο,
καὶ πῶς τὸ δεύτερο κλειδὶ εἶν' τσὴ καρδιᾶς σου, Φώτω!

κι' ἐδιάλεξα ἀπὸ τὰ δύο χαρούμενος ἐκεῖνο
'π' ἀνοίγει τὴν καρδούλα σου, γιὰ 'νά 'μπω νὰ 'ξωμείνω.

ε'.

Ἀφ' τὸ κλαδάκι 'που βαστᾷς τοῦ μυρωδάτου 'δυόσμου
ἕνα φυλλάκι μοναχὸ, παρακαλῶ σε, δός μου.

ς'.

Ὁ Ἔρωτας εἶν' ὁ ψαρᾶς, καὶ ἡ καρδιὰς οἱ χάννοι,
καὶ ἡ 'μματιά σου τὸ χρυσὸ ἁρμίδι 'ποῦ τσὴ πιάνει.

ζ'.

Ἀπὸ τὴ ζούλια' των, Ἀνθή, μαραίνουνται οἱ κρῖνοι,
πῶς ὁ λαιμὸς, τὰ στήθια σου ἄσπρα' ναι 'σὰν ἐκεῖνοι.

η'.

Σ' τὸν κρουσταλλένιο σου λαιμὸ σταυρὸ 'χεις κρεμασμένο·
γιὰ νὰ λατρεύω τὸ σταυρὸ καλόγερος θὰ γένω,
μὲ κομποσκοίνι 'ς τὸ σταυρὸ 'μπροστὰ καὶ μαῦρο ράσο,
παρακαλῶντας, τὴ ζωὴ ὅλη μου νὰ περάσω.

θ'.

Φράγγισσα σὺ, Ρωμηὸς ἐγὼ, πάρε με, νὰ σὲ πάρω,
νὰ κάμουν τὴ στεφάνωσι ρωμηόπαπας μὲ φλάρο,
νὰ ἑνωθοῦν ἡ πίσταις μας νὰ γένουν πάλι ἕνα
τὰ δύο κοπάδια τοῦ Χριστοῦ, ποῦ'ν τώρα χωρισμένα.

Εἰς ἀντίτυπον τῆς θείας Γραφῆς, δωρηθὲν
τῇ ά. τοῦ ἔτους μικρῷ κορασίῳ.

Εἰς λιμένα σε ἡ βίβλος αὕτη ἀσφαλῆ ὁρμήσει,
ἣν πυξίδα πρὸς τοῦ βίου τὸν διάπλουν δίδωμί σοι.

Εἰς ὑπόσχεσιν ἀνεκπλήρωτον.

Ζεῦγος χρυσῶν ὑπέσχου μοι, Ῥωξάνη, εὐμαρίδων[1])
ἀλλ' ἄν τις ἵππον πράσινον κ' ἐγὼ τὸ δῶρον εἶδον.
Ἕως οὗ ἴσως πλέξῃς μοι τὰ χρυσανθῆ βλαυτία[1])
ὀστέων ὁρᾷς οἱ πόδες μου ψιλῶν ἔσονται μία.

[1]) Pantoufles

καὶ τότε ὑποδήσομαι τὸ δῶρον σου, Ρωξάνη,
ὅταν τῆς κοινῆς κρίσεως τὸ σάλπισμα σημάνῃ.

Νανούρισμα.

Σ' τὴν κούνια σου τὴν ἀργυρὴ, παιδί μου, κάνε νάνι,
καὶ γιὰ τὰ σένα ἡ Μοῖρά σου μακρὺ ταξείδι κάνει·
περνάει πέλαος πολὺ, ψηλὰ βουνὰ διαβαίνει,
βαθηὰ λαγγάδια διασκελᾷ ἀπ' τὸ Θεὸ σταλμένη.
Πρῶτα θὰ πάει 'ς τὰ ἱερὰ τοῦ Ἁϊ Τάφου μέρη
τίμιο ξύλο φυλαχτὸ. παιδί μου, νὰ σοῦ φέρῃ,
'ς τὴ 'ξακουσμένη ὕστερα Ἀθήνα γιὰ νὰ πάρῃ
μιὰ τρίχα ἀπ' τὸ κάτασπρο κεφάλι τοῦ Κανάρη [1])
καὶ ἕνα νῆμα ὁλόχρυσο ἀπὸ τὸ πετραχῆλι
τοῦ Πατριάρχη, 'ποῦ ἔχ' ἐκεῖ Ἁγιου χρυσὸ καντύλι,
καὶ μιὰ μεταξωτὴ κλωνιὰ ἀπ' τὸ καμένο φέσι
ποῦ ἐφοροῦσε ὁ Μπότσαρης 'ς ἂν εἶχε νεκρὸς πέσει.
Θὰ στρίψῃ νῆμα καὶ κλωνιὰ καὶ τρίχα γιὰ νὰ κάνῃ
τοῦ τίμιού σου φυλαχτοῦ, παιδί μου, γαϊτάνι,
νὰ τὸ περάσῃ σὲ σταυρὸ χρυσὸ καὶ διαμαντένο,
'ποῦ θἆν' τὸ ξύλο μέσα του τὸ τίμιο βαλμένο,
καὶ θὰ τὰ δέσῃ μιὰν αὐγὴ, παιδί μου, 'ς τὸ λαιμό σου
ποῦ σὲ κακὸ κάθε λογῆς νὰ τἄχῃς φυλαχτό σου.

. . λλ. . . . .

---

[1]) Τὸ βουκάλημα ἐποιήθη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἥρωος.
Σημ. τοῦ ποιήσαντος.

SIC TRANSIT.

Ἐπάμερος—τί δέ τις; Τί δ' οὔτις;
Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωπος.

(Πίνδ. Πυθ. Η 135).

Ζοφώδη περιβάλλουσί με νέφη,
κ' ἐν τῇ βαρείᾳ θνήσκω ἀτμοσφαίρᾳ· —
κυπάρισσος τὴν κεφαλήν μου στέφει,
καὶ χαΐνον ἕλκος ἀεννάως τρέφει
παρερχομένη πᾶσά μου ἡμέρα.

Πῶς ἄλλοτε φαιδρὸς μοὶ ἐμειδία
ὁ ουρανὸς τῶν νεαρῶν μου χρόνων;
Πῶς, παίζουσα εἰς διανθῆ πεδία,
μορφὴ μ' ἐκάλει πρὸ ἐμοῦ ἡδεῖα,
κ' ἐδόκει μοι ὁ βίος μου αἰώνων;

Πῶς ἔτυπτε τὸ στῆθός μου τὸ πάλλον
καρδία φίλτρου, καὶ ὀνείρων πλήρης;
Πῶς ἔσπευδον γοργότερον τῶν ἄλλων
καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τῶν ἐξάλλων
ποῖαι διῆκον χίμαιραι θυμήρεις;

Ἕνα πρὸ πάντων εἶχον πόθον, ἕνα· —
τὴν εὐτυχίαν τῶν πεφιλημένων· —
καὶ πρὸ ἐμοῦ ἰνδάλματα ἐγέννα
ἡ υἱϊκὴ στοργὴ μεμαγευμένα
μυθώδους πλούτου, καὶ τιμῶν, κ' ἐπαίνων.

Ἐφανταζόμην ὅτι θεία κόρη,
ἡ Μοῦσα, κλῶνα μ' ἔφερε μυρσίνης· —
κόσμους ὁ νοῦς καινοὺς ἐκυοφόρει,
καὶ ἀλαζὼν ἡ μήτηρ ἐθεώρει
τὸν παῖδα, ὃν ἐβάστασεν ἐν θρήνοις.

Ἐφανταζόμην ὅτι ἀμυθήτους
ἀθροίσας θησαυροὺς, τοὺς ἐν φροντίσι
μοχθοῦντας, κ' ὑπὸ τ' ἄχθος καταβλήτους,

εἰς παραδείσους ἤγον διαρρύτους,
μιγνὺς στεφάνους ῥόδων ταῖς ῥυτίσι.

Ἐφανταζόμην ὅτι τῆς πατρίδος,
τὸ ξίφος φέρων εὐκλεῶν προγόνων,
προυμάχουν, καὶ κατέλιπεν ὁ Μῆδος
τὸ θαῦμα τὸ κλεινὸν τῆς Προποντίδος,
πρὸ ἀηττήτων φεύγων λεγεώνων.

Ἐφανταζόμην πανταχοῦ σειρῆνας
ἐπαγωγοὺς, ἠρέμα προσνευούσας· —
οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξέπεμπον ἀκτῖνας,
καὶ τὰς ὠλένας τὰς ἀλαβαστρίνας
ἡδυπαθῶς ἑώρων μαρμαιρούσας.

Ὡχρὰς ἐφανταζόμην Δυσδαιμόνας
παρὰ τὰς ῥίζας συμπαθοῦς ἰτέας
πενθούσας τῆς καρδίας τοὺς χειμῶνας,
κ' ἐκμυστηρευομένας κατὰ μόνας
εὐχὰς ἀνεκλαλήτους, καὶ ματαίας.

Ἐφανταζόμην κ' ἐν τῇ μέθῃ πάσῃ
τῆς ἡλικίας ἥλπιζον τῆς πρώτης·
θερμὰς ἀγκάλας ἔτεινον τῇ πλάσει,
κ' ἐν χαροπῇ προέβαινον ἐκστάσει,
παντὸς γενναίου ἔνθους θιασώτης.

Ἐφανταζόμην, ἀλλ' ἡ θεία πλάνη,
ὡς ὄναρ ἐξ ἀπίνης διελύθη.
Πικρὰ ἡ δείλη ἤδη καταφθάνει,
καὶ ἡ χιὼν τοῦ γήρως, πρὶν λευκάνῃ
τὴν κάραν, μοὶ κατέψυξε τὰ στήθη.

Ἀνένηψα, κ' εὑρέθην αἴφνης γέρων,
συντετριμμένος, ἄγνωστος, καὶ μόνος,
καὶ πανταχοῦ τὸ βλέμμα περιφέρων,
ἀντὶ τῶν χιμαιρῶν τῶν χρυσοπτέρων,
τὰς ἐριννύας βλέπω τοῦ χειμῶνος.

Παρῆλθε, ναὶ, παρῆλθε λεληθότως
ὁ βίος μου ὡς ὥρα ἅπας μία,
καὶ ἤδη βαίνω κύπτων εἰς τὸ σκότος,

καὶ μοὶ ἀγγέλλει ὁ αἰμώζων ὦτος
τίς προσπελάζει τέλος ἠρεμία.

Ὑμεῖς οἱ ἐν τῷ κόσμῳ τὸν κρατῆρα
μέχρι τρυγὸς πιόντες τῆς ὀδύνης,
ὑμεῖς οἱ πάντα μελανὰ καὶ στεῖρα
εὑρόντες, ἡ παραφρονοῦσα χήρα,
ὁ ἐπὶ δημοσίας θνήσκων κλίνης,

Ὑμεῖς οἱ κρύφα, κατὰ νύκτας μέσας,
τῶν ὀφθαλμῶν ξηραίνοντες τὰς κρήνας,
ὃ πᾶν ἡδὺ καὶ φίλον ἀπολέσας,
ὃ ἄπελπις, ὁ φθίνων, καὶ ὁ πταίσας,
ὃ πρὸς τὸ στῆθος τὴν αἰχμὴν ἰθύνας,

Ὑμεῖς τῷ ἀδελφῷ τὴν χεῖρα δότε,
προπέμποντες ὀλίγον ἔτι χρόνον,
καὶ ὅταν ὑπὸ ἄγνωστον ἅπλῶται
ταχέως πλᾶκα, τῷ δειλαίῳ τότε
ὑμεῖς ἐν δάκρυ σπείσατε, ἓν μόνον.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ.

Τοῖς γὰρ θανοῦσι μόχθος οὐ προσγίγνεται
(Σοφ. Τραχ. 164).

Τὴν ζωήν μου βαρυνθεὶς,
κεκμηκὼς, καὶ πληγωθεὶς,
ὅπου πικριῶν, πληθὺς
τί ἀκόμη μένω ;

Σπεῦσον, σπεῦσον, ὦ ψυχή,
ἄρες με τὸν ἀτυχῆ·
μόνη αὕτη μου εὐχή.
Στένων ἀναμένω.

Ὅπου θύμοι θλιβεροὶ,
καὶ τὸ πᾶν πενθηφορεῖ,
ὅπου ἀδελφῶν σωροὶ
καταστρώσω κλίνην.

Εἰς τοῦ τάφου τοὺς μυχοὺς
οὐκ αἰσθάνεται ὁ χοῦς.
Οὗτος μόνος δυστυχοῦς
παύει τὴν ὀδύνην.

Κλεων Ραγκαβης.

Ὄνειρον ὀνείρου.

Μὲ ποῖον ὄνειρον κοιμᾶται
ἐρατεινὴ καὶ μειδιῶσα,
μὲ ποῖον αἴφνης συναντᾶται
καθ' ὕπνους χαίρουσα, ἐρῶσα ;

Στηρίζετ' ἆρά γε ἐπ' ἐμοῦ
ν' ἀνέλθῃ βράχους εἰς τὰ ὄρη ;
ὑπὸ σκιὰν μετὰ παλμοῦ
φαιδρὰ μὲ ἀναμένˊ ἡ κόρη ;

Σχίζομεν ὕδατα τῆς λίμνης
ὁμοῦ μὲ κώπην ἐλατίνην ;
Εἰς τὴν κοιλάδα ἐντὸς ποίμνης
πίνω τὸ γάλα μου μ' ἐκείνην ;

Βλέπει θύελλας νὰ γελᾷ ;
Αἰσθάνεται βροχὴν ῥαγδαίαν ;
Τρεπόμεθα ὁμοῦ τρελλὰ
εἰς παιδικὴν φυγὴν ματαίαν ;

Μὲ ποῖον ὄνειρον κοιμᾶται,
μ' ἡμίκλειστα τὰ βλέφαρά της ;
Φεύγει μακρὰν, παντοῦ πλανᾶται,
κ' εἶμαι παντοῦ κ' ἐγὼ σιμά της ;

Τριγύρω στρέφει λύπης βλέμμα
ἅμα γλυκὰ ἀφυπνισθῇ,
καὶ προτιμᾷ πάλιν ἠρέμα
εἰς ὄναρ νὰ παραδοθῇ ; . . .

Ἔρως.

Καὶ ἦτο νύξ· μεσονυκτίου
μυστηριώδης ὥρα ἦτο,
στιγμὴ εὐρύνσεως τοῦ βίου,
ὡς ἂν μ' αἰῶνας ἐμετρεῖτο.

Καὶ εἶπα τότε νὰ λαλήσω,
τότε νὰ εἴπω τ' ὄνομά της,
ἓν «Σ' αγαπῶ» νὰ ψιθυρίσω
εὐδαιμονίας ὑπερτάτης.

Ἐπόθησα ἡ κεφαλή μου
ἐπὶ τοῦ ὤμου της νὰ κλίνῃ,
κ' αἰὼν θὰ ἦτο ἡ στιγμή μου,
ἡ ἄφατος στιγμὴ ἐκείνη ! . . .

Καὶ εἶδα ταῦτα, καὶ μ' ἐφάνη
εἰς ἕκαστον αὐτῶν πῶς ἤμην.
συγχρόνως καὶ παντοῦ--ὢ πλάνη!--
ὅτι ἐγγύς της ἐκαθήμην.

Ιω. Κ. Καμπουρογλος.

Εἰς τὸν Μάϊον τοῦ 1878. [1])

Ὦ Μάϊε, ἐπέστρεψας, κι' ἐφέτος ἐπανῆλθες !
Κι' ἐμὲ, ἐμὲ τὴν τάλαιναν εὑρίσκεις ἐν τῇ γῇ !
Σὺ ὁ τῶν ῥόδων βασιλεὺς, φαιδρὸς καὶ πάλιν ἦλθες,
ἀλλὰ ἐγὼ ἡ δύσμοιρος ἐμμένω ἐν σιγῇ !

Τὸ πνεῦμα μου ἐξήμβλωσε δεινὴ, χρονία νόσος,
ἀπώλεσα ὅ,τι καλὸν ὑπῆρχεν ἐν ἐμοὶ,
τὸ πῦρ τῆς φαντασίας μου ἀπέπτη, καὶ ἡ δρόσος
τῶν νεαρῶν μου τῶν ἐτῶν φεύγ' ἀνεπιστρεπτεί !

) Τοῦτο εἶναι ἓν τῶν πολλῶν ποιητικῶν δοκιμίων τῆς ἀειμνήστου καὶ πολυκλαύστου Δομνίκης Χ. Μεταξᾶ. Ὀφείλομεν αὐτὸ εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ κ. Χριστοφόρου Σαμαρτσίδου πρὸς ὃν, ἐπὶ τῇ ἐπι-

Καὶ τί εἰμί ; ἀλήμων ὦ ! ἀθλία διαβᾶτις !
Διῆλθον τὸ ταξείδιον ὅλον μετὰ κλαυθμῶν·
ἐγέλασ' ἡ καρδία μου στιγμάς τινας, κι' ἐσχάτης
ἀπελπισίας ἔρμαιον κατέστην, ὀδυρμῶν !

Ναί ! ὁτημέραι τήκομαι, μαραίνομαι, λυποῦμαι,
τῶν ἀναισθήτων μία τις δὲν εἶμ' ἐγὼ ψυχῶν.
Τὸν θάνατον, ὦ Μάϊε, συχνὰ ἐπικαλοῦμαι,
πλὴν φεῦ ! κωφεύει ὁ σωτὴρ οὗτος τῶν δυστυχῶν !

Χορήγησον, ὦ Μάϊε, εἰς ἄλλους τ' ἀγαθά σου !
Φύλαξον μόνον δι' ἐμὲ ἄνθη τινὰ ξηρὰ,
καὶ μὲ αὐτὰ τὸν τάφον μου ἂς ῥάνωσι. Φαντάσου !
θέλω σκιρτήσει ἐν αὐτῷ, καὶ ἄφατος χαρὰ

θὰ κυριεύσῃ ὅλον μου τ' ἀναίσθητον τὸ σῶμα,
ὅταν μὲ ἄνθη ῥάνωσιν εὔοσμα θελκτικὰ
τὸν τάφον μου· καὶ μάλιστα, ὅταν ἐκεῖ 'ς τὸ χῶμα
φυτεύσωσιν ἀειθαλῆ δενδρύλλια, φυτά.

Ἴσως ἐκεῖ ψυχαί τινες τὸ βῆμα θὰ εὐθύνουν,
« κι' ἐδῶ κοιμᾶτ' αἰώνια πολυπαθὴς ψυχὴ »
ψελλίσωσι, καὶ δάκρυον ἴσως θερμὸν ἐκχύνουν,
ὡς δεῖγμα τῆς ἀγάπης των πρὸς μίαν δυστυχῆ.

Τοῦτο μ' ἀρκεῖ, ὦ Μάϊε μ' ἀρέσκει, ἀδελφοί μου.
Νὰ ἔρχεσθε ἐνίοτε 'ς τὸν τάφον τὸν πικρὸν,
ἓν δάκρυον ἀφίνετε ἐκεῖ, ἀγαπητοί μου !
αὐτὸ τὸ δάκρυ θὰ κοσμῇ τὸ σῶμά μου νεκρόν.

μόνῳ αἰτήσει του, τὸ εἶχε προσενέγκῃ ἡ θανοῦσα κόρη ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου της : — Εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, τὸ κύκνειον ᾆσμα τῆς ποιητρίας. Καρδία ποιητικὴ ἡ Δομνίκη ἐπὶ τριετίαν ἐκράτησε τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου εἰς τὰς ὀδύνας τηκομένη ἀνιάτου νόσου, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν, φυλλορρυείσης τῆς ἀνθοδέσμης τῶν εἰκοσιοκτὼ αὐτῆς Μαΐων, ἔδυεν εἰς τὰ βάθη τοῦ τάφου, οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν της ἀνεύρισκον ποικιλόχρουν στεφάνην ποιητικῶν αὐτῆς ἔργων. Τὴν ποιητικὴν ταύτην στεφάνην προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ ὁ τῆς θεᾶς Χλωρίδος μύστης καὶ ἀδελφὸς τῆς μακαρίτιδος κ. Κωνσταντῖνος Χ. Μεταξᾶς. Σ. Σ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Α'. Ἀρτωρίου Χαριλάου.

Ῥίζης ἐξ ὁσίης γενόμην ὄνομ' Αἰκατερίνη
Ἱρεὺς δὲ Χριστοῦ, Παῦλος ἐμοίγε πόσις.
Τῷ δὲ τεκοῦσα φίλῳ τέκνα εὐνέτῃ ἄρσενα πέντε,
Εἶξα θεοῖο νόμοις ὧδε λιποῦσα δέμας·
Ναίω δ' οἰχομένη ἐς Ὄλυμπον ἀγήραος αἰέν·
Οὐκ ἄρα ταῦτα γόων ἄξια καὶ δακρύων.

Εἰς Στέφανον Καραθεοδωρὴν ἰατρόν.

Ἦ μέγας ὦρτο γόος Βύζαντος ἀνὰ κλυτὸν ἄστυ
λυγρῇ ἐπ' ἀγγελίῃ οἰχομένου Στεφάνου·
Πᾶσά τε θρηϊκίη πυκινὸν στενάχεσκε περὶ χθὼν
Οἷον ἔθεν Στέφανον μοῖρ' ἀπέκερσε πικρή.
Πολλὰ δ' ἀκηχεμένη πενθεῖ μιν ἀάσχετον Ἑλλὰς,
Μουσάων τε χορὸς στυγνὰ κατηφιόων.
Ὅς περὶ μὲν σοφίῃ περὶ δ' ἦν Παιωνίδι ἱρῇ,
Ἠδὲ καὶ εὐσεβίῃ καὶ τ' ἀρετῇ ζαθέῃ.
Πᾶσι δὲ τιμήεις καὶ φίλτατος ἔπλετο λίην,
Νῦν πόθῳ οἷα φίλου πατρὸς ὀδυρομένοις.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Αἴ, Αἴ, κάτθανες, ὦ Στέφανε, κλυτὲ, κῦδος Ἀχαιῶν
Πιερίδων θεράπων πᾶσιν ἀειδόμενε.
Ὃς σοφίης λύχνῳ τηλαυγεῖ πάγχυ φαείνων
Ἀχλὺν ἀϊδρείης πουλὺν ἀπεσκέδασας·
Πολλοὺς δ' αὖ τέχνην Παιήονος ἐξεδίδαξας,
Καὶ πλείστους νούσων ῥύσαο καὶ θανάτου.
Ἔμπης δὲ ὀνοφερὸν θανάτου φεῦ ἄῆμ' ἐπιβρῖσαν,
Ἔσβεσεν ἐξ ἀπίνης σοῖο λύχνον βιότου.
Τῷ δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα σὸν οἶκον
Βύζαντος τε πόλιν νῦν δὴ ἀμαυροτέρην.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ὀστέα μὲν Στεφάνου κατὰ γαῖα μέλαινα καλύπτει.
Κλεινοῦ ἐν ἰητροῖς καὶ σοφίῃ μεγάλου·
Ὃς πόλλ' ἔγραψεν καὶ πολλὰ πολέας τ' ἐδίδαξεν,
Ἑλλάδι δ' ἀμφὶ φίλῃ πλεῖστ' ἐμόγησε πρόφρων.
Οἱ δ' ἄρ' ἐν ἑπταλόφῳ πόλει ἱρῇ Σύλλογοι αἰὲν
Μουσοπόλοι πρόεδρον σφὸν ποθέουσι φίλον.
Πικρὰ δὲ τ' εὐσεβέων λαὸς κατὰ δάκρυα λείβει
Πάντοσε παπταίνων, εἴ κέ μιν αὖτ' ἐσίδῃ
Αὐτὰρ ἔθεν φάτις ἐσθλὴ ὑπέρπτατο γαῖαν ἁπάντῃ,
Καὶ τ' ἀρετῆς ὀπίσω μνῆστις ἐϋστεφάνου.

Εἰς τὸν ἐν Θεραπείοις ναὸν τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς.

Τῷ δ' ἐν Ἀεθλοφόροιο Παρασκευῆς δόμῳ ἱρῷ
Εὔχεο ἐμβαίνων ὄλβια δειμαμένοις·
Ὃν ῥα πάροιθε δαμέντα βίῃφι χρόνου καὶ ἀνάγκῃ,
Ἄζόμενοι Χριστοῦ μάρτυρα οἶδε λίην,
Ἤγειραν νέον ἐκ βάθρων περικαλλέα τοῖον.
Οἷς χάρις εὐσεβίης ἄφθιτος ἐν φθιμένοις.

Β'. Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων.

Εἰς αὐτόγραφον Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως.

Χαῖρέ μοι Εὐγενίοιο γραφὶς, μέλαν, ἀκαμάτη χείρ.
Καὶ ζαθέη κορυφὴ καὶ νόος ὑψιβάμων.

Εἰς Κρήτην.

Κρήνη προχέῃ διψῶσι νάματ' ἀφθόνως [1])
Καὶ πᾶσι διψῶν καὶ ῥυπῶν λοῦσαι δέμας.
Μόνον τὸ οὖς μοι κλῖνον, εἶπωσι τάδε·
Ὡς ῥεῦμα καὶ σὺ ῥεῖς, παρέρχῃ, σωφρόνει.

---

1) Οὕτως ἀνεπληρώθη ὁ πρῶτος στίχος, ἐλλείπων ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν χειρογράφου.

Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν.

Χαῖρέ μοι ἀνθεμόεσσα Προποντίδος ἄφθιτε κούρη
Χαλκῖτις νῆσος πᾶσιν ἀειδομένη·
Ἣ καλὴν στεφάνην περὶ κρήδεμν' ἐστεφάνωσαι
Τὴν δε Μονὴν ἱερὴν τῆς μεγάλης Τριάδος
Φώτιος, ἣν πρῶτος Πατριάρχης κεῖνος ὁ θεῖος
Δείματο καί ἑ νέην ἐξονόμηνε Σιών·
Ὡς δὲ μόγησε χρόνῳ, Πατριάρχης καίνισεν ἄλλος·
Καὶ μιν ἔσοπτρον ἐὺς κλῄϊσε Μητροφάνης·
Νῦν δ' αὐτὴν τὸ τρίτον Πατριάρχης κύδιμος αὖτις
Τῆς Τριάδος λάτρις Γερμανὸς ἰδρύσατο.
Ἀμφὶ δὲ δώματ' ἔτευξεν ἀνάκτορα ἔμμεναι ἐσθλὰ
Τῆς θείης σοφίης πᾶσι διδασκομένης.
Ἄμβαιν' ἠϊθέων σεμνὸς χορὸς ἠρέμα ταρσῷ·
Τὸν δ' ἀκμῆτι βιβᾶς ἱμερόεντα λόφον·
Κ' ἢν δὲ μέτωπ' ἰδίῃ, γέρας ἕξεις· οἶσθα γὰρ ὅττι
Τῆς ἀρετῆς ἱδρῶ προσθεν ἔθηκε θεός.

Ἕτερον.

Ἴαμεν ἐς Χάλκης νήσου Βυζαντίδος ἄκρην,
Κεῖνον ὑπερτέλλοντ' οἶκον ἐποψόμενοι
Μέσσος ὅδε Τριάδος θεῖος νεὼς, ἀμφὶ δὲ πολλὰ
Δώματα τῆς ἀρετῆς καὶ σοφίης θάλαμοι.
Οἵην ἀγλαίην στίλβει δόμος! Ὡς δὲ οἱ ὕψος
Ἵεται ἑπταπόρων ἐγγύθι πληϊάδων.
Πάντῃ μὲν θυρίδεσσι κεκριμένος ἐκπεπέτασται
Ζειδώροις αὔραις εὐαέων ἀνέμων·
Πάντῃ δὲ προτιδέρκεται Ἥλιος· οὐδ' ὑπὸ γαῖαν
Γηθόσυνος τρέπεται, θαῦμα τοιόνδε λιπών.
Τουτεί Πηγασίδος κασιγνήτη καλλιρέθρος
Ἀμβλυζε κρήνη νάματα νεκτάρεα·
Κεῖθι τέθηλε νάπη, ψαίρει πίτυς ἀμφ' ἐλάτῃσι·
Γαῖα δὲ παντοίοις ἄνθεσιν ἀμφιγελᾷ.
Τῇλε δ' ἀποθρώσκει κώμης καπνός· ἠδ' ἐπίκειται
Ἄλλη δῖα Μονὴ τῆς σοφίης τέμενος
Ἄλλη δ' ἄλλος ἀνὴρ ποιμὴν ὅδε· τοὺς δ' ἐν ἀρούρῃς
Ἀθρεῖς· ὁ δὲ λίνοις πόντον ἐπ' ἰχθυάα

Αὐγάζου τὸν Ὄλυμπον, τὸ ἀγλαὰ ἔργα Βιθυνῶν,
Καὶ θρήκης ἑτέρωσ' οὔρεα καὶ πεδία·
Δένδρα, δόμους, νήσους, ἄλα, ναῦς, πόλιν εὐρυάνασσαν·
Δέρκεο Εὐρώπην, δέρκεο τὴν Ἀσίην.

Γ'. Νικολάου Λογάδου.

Εἰς Κισσόν [1]).

Κισσὲ φιλερπυστὰ, Βάκχοιο ἀναιδὲς φύλλον,
τίπτε ἀνερπύζεις τείχεσιν ἠλιβάτοις,
Κωνσταντίνοιο κλεινῆς πόλιος; Τίνυ κρύπτεις
κάλλεα τοσσάτια, γράμματά τε προγόνων;
Ἕρπε ἐς ὑψικόμους ἀναδενδράδας, ἔρφ' ἵνα βούλει,
Πύργων μοῦνον ἐμῶν ἵμερος οὔ σε λάβῃ.
Ἦ οὐκ οἶσθά γε Μουσάων εἶναι ἔπεα ταῦτα
ἀρχεγόνου ὕλης ἔγγραφα δεσπόσυνα;
Παῦσαι οὖν ἀδικῶν ἡμᾶς, ἢ Ζεὺς ἐπίηρα
κούρῃσι προφέρων, ἐς τέλος ἐξολέσει.
Ταῦτα κατώδυνος ὦ κισσὲ, σείει σοι ἔπη,
ἐκ πατραλγείης Νικόλεως Λογάδης

Εἰς τὸν ἐν Ξηροκρήνῃ οἶκον αὐτοῦ.

Οἶκος ὅδε ξείνοισι μὲν ἀμβατὸς οὐδέσι δ' ἄλλοις.
Εἰ γοῦν ξεῖνος ἔῃς, τὸν ποθέει Λογάδης.
Εἴσιθι, ἴζευ, ἀμπαύου τεῷ ὡς ἐνὶ οἴκῳ.
Οὔτι γὰρ ἤδιον ὡς ξύνγε φίλοισι βίος.

[1]) Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἀοίδιμος διδάσκαλος κωλυθεὶς ὑπὸ κισσοῦ νὰ ἀναγνώσῃ ἐπιγραφήν τινα ἐπὶ ἀρχαίου τείχους.

ΤΑ ΚΑΛΑΝΔΑ [1])

ΤΟΥ

1879.

Τὰκ, τάκ! — «Ποιὸς εἶναι;» — Τὰκ, τὰκ, τάκ! — «Ποιὸς εἶναι;»
[— Δύο φίλοι!
— «Ἐμπρός!» . . . Ὁ κὺρ Γενάρης μας μὲ τὸν Ἁϊ Βασίλη.
«Ὁρίσατε! Ὁρίσατε! Καλῶς τους. . . Εὐλογεῖτε!
«Μίαν στιγμὴν καθήσατε γιὰ νὰ ξεκουρασθῆτε.
«Ὀλίγη βασιλόπηττα; . . . κομμάτι παντεσπάνι;
«Ἐλᾶτε δά! . . μὴν ντρέπεσθε! Τὸ κομπλιμέντο φθάνει!

—Ἄρχοντες καὶ ἀρχόντισσαις, μᾶς συγχωρεῖτε, ὅμως
ὁ δρόμος ποῦ θὰ κάμωμε, μικρὸς δὲν εἶναι δρόμος.
Βίζιταις ἔχομεν πολλαὶς καὶ πᾶμε μὲ τὴν ὥρα.

— «Ἐμεῖς σᾶς ἑτοιμάσαμεν, εὐλογημένοι, δῶρα·
«γλυκὰ πολλὰ καὶ ἄφθονα καὶ πήτταις καὶ τσουρέκια,
«ὄρνιθαις παραγεμισταὶς, καὶ κούρκους καὶ μπουρέκια,
«φορέματα, στολίσματα, χίλιων λογιῶν παιχνίδια,
«λίραις χρυσαὶς καὶ χάρτιναις καὶ τόσα πιχλιμπίδια!»

—Τὰ δῶρα τὰ χαρίζομεν εἰς τὰ παιδιὰ κι' οἱ δύο,
γιὰ ν' ἀγαποῦν τὰ γράμματα, νὰ τρέχουν 'ς τὸ σχολεῖο,
νύχτα καὶ 'μέρα νὰ κρατοῦν 'ς τὸ χέρι τὸ βιβλίο,
νὰ σέβουνε καὶ ν' ἀγαποῦν πατέρα καὶ μητέρα
καὶ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα νὰ κά'νουν πᾶσα 'μέρα,
γιὰ ν' ἀποχτοῦν χαρίσματα κάθε ἡμέρα νέα.
Τὸ χίλια ὀκτακόσια ἑβδομηνταεννέα
εὐτυχισμένον νἄχετε εὐχόμαστε κι' οἱ δύο·
ἄρχοντες καὶ ἀρχόντισσαις, πηγαίνομεν. Addio.

[1]) Ἐποιήθησαν ὑπὸ Χ. Σαμαρτσίδου πρὸς χρῆσιν τῶν παίδων τῆς δημοτικῆς σχολῆς τοῦ Ἑλλην. Ἐκπαιδευτηρίου.

Ἂϊ Βασίλη, τὰ παιδιὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐχή σου,
καὶ τὰ καλὰ 'ποῦ ἔφερες, φέρνε πάντα μαζί σου.
Γεννάρη μου, τὴ χάρι σου, τὴ χάρι τὴ μεγάλη,
κάθε παιδὶ «κικιρικὶ» 'σὰν πετεινάρι ψάλλει.

Τὰ εἴπαμε τὰ κάλαντα! χαρὰ μεγάλη. Τόρα
τὰ ψαλτικά μας ἄρχοντες, ἀρχόντισσαις, τὰ δῶρα.

ΣΗΜ. Πολλὰ ἄλλα ποιήματα δοκίμων ποιητῶν ἠναγκάσθημεν νὰ παραλείψωμεν ἕνεκεν ἐλλείψεως χώρου.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.

Μαθήματα Γεωγραφίας.— Συνταχθέντα κατὰ νέαν ὅλως μέθοδον ὑπὸ Ν. Γεωργιάδου. Ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1878. Πωλεῖται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τῶν ἀδελφῶν Δεπάστα.

Χρηστομάθεια τῶν δημοτικῶν σχολείων. Προπαιδεία ἐπιστημονική. Τεῦχος Α΄ καὶ ἀναγνωστικὸν Α΄. Περιόδου. ὑπὸ Ι. Δ. Ἀριστοκλέους. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. 1878. Τύποις Βουτυρᾶ καὶ Σας. Πωλεῖται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τῶν ἀδελφῶν Δεπάστα.

Διδακτικῆς Γραμματικῆς τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου τὸ στοιχειολογικὸν καὶ τὸ ὀνοματικὸν πλὴν τοῦ σημασιολογικοῦ, δεύτερον καὶ βελτίω ἐκδιδόμενα ὑπὸ Μιλτιάδου Πανταζῆ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. 1878. Πωλεῖται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τῶν ἀδελφῶν Λεπάστα.

Καλλιγραφία Ἑλληνικὴ ὑπὸ Α. Σ. Ῥωσσάκη. 1878.

ΕΚΔΟΘΗΣΟΜΕΝΑ.

Ἐγχειρίδιον Ἰχνογραφίας, πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπὸ Κ. Ὀρφανουδάκη [1]).

1) Εἰς τὴν γραφῖδα τοῦ καλλιτέχνου τούτου ὀφείλονται τὰ ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ ἡμῶν ξυλογραφήματα.

Χλωρὶς μηνιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ Α. Χρηστίδου. Συνδρομὴ ἐτησία ἐν Κων/πόλει ἓν ἀργυροῦν μετζίτιον. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 8.

Βυζαντινὸν πανόραμα μηνιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ Ἐλευθερίου Θωμᾶ. Συνδρομὴ ἐτησία ἐν Κων/πόλει 1/2 ὀθωμ. λίρα· ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μετζιτ. 3· ἐν Εὐρώπῃ φρ. 14. Ἡ ἔκδοσις ἄρχεται τῇ 15 Ἰανουαρίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἐν Σταυροδρομίῳ. Ὁδὸς Τεπέμπασι ἀριθ. 5.

ΙΔΡΥΤΑΙ Ἀναστάσιος Τάγης καὶ Ἀνδρ. Σπαθάρης.

Καθηγηταί. Ἀνδρέας Σπαθάρης, Ἀναστάσιος Τάγης, Φίλιππος Τάγης.—Ἀθανάσιος Δημητριάδης.—Στ. Νούκας.— Κωνσταντῖνος Ζαχαριάδης.—Ι. Δ. Ἀριστοκλῆς.— Χριστόφορος Σαμαρτσίδης.— Ν. Νικολαΐδης.—Κ. Κυφιώτης.—A. Pachalery.—L Roux.— Λουτράρης.—Ι. Μουσικός.—Roberts.— Α. Ῥωσσάκης.— Ν. Παρανίκας.—Γ. Γραμμανδάνης.

Οἱ τρόφιμοι τῆς δημοτικῆς Σχολῆς καταβάλλουσιν ἐτησίως λίρας χρυσᾶς 35, οἱ δὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τοῦ Γυμνασίου λίρας χρυσᾶς 45.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΕΠΑΣΤΑ.

Ἐν Γαλατᾷ Κωνσταντίνου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαχμουδιὲ, ὑπ' ἀριθμ. 13, πλησίον τοῦ Χανίου τῆς Δημαρχίας,

Τὸ καλῶς συγκεκροτημένον τοῦτο βιβλιοπωλεῖον διακρίνεται διά τε

τὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειάν του, πεπλουτισμένον διὰ πάσης ὕλης βιβλίων, διδακτικῶν καὶ φιλολογικῶν. Δέχεται δὲ παραγγελίας οἱουδήποτε βιβλίου.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

Ἐν Γαλατᾷ Γιοργαντζιλὰρ, ἀρθμ. 27.

Τὸ γνωστὸν τοῦτο κατὰ τὴν Ἀνατολὴν βιβλιοπωλεῖον διακρίνεται διὰ τὰς πολλὰς καὶ σπουδαίας γνησίας καὶ μὴ ἐσφαλμένας στερεοτύπους ἐκδόσεις, χάριν τῶν ὁποίων ἐσύστησεν ἐνταῦθα βιβλιοπωλικὸν ὑποκατάστημα. Ὑπάρχει δ' ἐν αὐτῷ ἐκλεκτὴ καὶ καλὴ ὕλη ὁσημέραι πλουτιζομένη διά τε εὐρωπαϊκῶν καὶ μὴ βιβλίων, διδακτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν.

LIBRAIRIE

MARANGO ET VASSILICOPOULO.

CONSTANTINOPLE

458. Grand' Rue de Péra. 458.

Vis-à vis de l'Hotel d'Angleterre.

Relations Directes

avec

Tous les pays de l'Europe.

Grand Assortiment de livres en toutes les langues

Tauchnitz Edition.—Aschers collection Murray's Handbooks English Bookseller.

Abonnements

à

Tous les Journaux.

Cartes Géographiques.—Livres concernant l'Orient.—Albums de Constantinople.—Deutsche Buchhandlung

---

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ὁδὸς Κουλὲ-καπουσοῦ, ἀριθ. 635.

Ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τούτῳ πωλοῦνται ἑλληνικὰ καὶ γαλλικὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ ἐκδόσεις συγγραφέων σπανιώταται καὶ δυσεύρετοι, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ νεώτατα ἔργα Γάλλων μυθιστοριογράφων.

Librairie à bon marché

DE

J. C. PAPADIS.

Péra, Passage Oriental N° 22.

CABINET DE LECTURE.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

Γ. Α. ΚΟΠΑΝΑΡΗ.

Ἐν Κων/πόλει ἔσωθεν τοῦ Ζιντὰρ Καπουσοῦ ἀριθμ. 4, καὶ κατὰ τὸ Μπαλοὺκ Παζὰρ ἀριθ. 66.

Πωλοῦνται ἐν αὐτῷ πλὴν τῶν διδακτικῶν καὶ ἄλλων παντὸς εἴδους καὶ ἐκκλησιαστικὰ καὶ μουσικὰ βιβλία.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ.

Ἐν Βαλοὺκ παζαρίῳ Πόλεως, δίοδος Χαλβατζῆ μεσίτου τῶν διαφόων ἀτμοπλοίων τῶν προσεγγιζόντων εἰς Θεσσαλονίκην ὡς καὶ ἐνίοτε εἰς Ἅγιον ὄρος.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ

Ἀτμόπλοιον τῶν Γαλλικῶν διαπορθμεύσεων ἀναχωρεῖ ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν κατὰ πέμπτην διὰ Θεσσαλονίκην προσεγγίζον εἰς τὰς καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν αὐτῆς ἀποβάθρας.

Ἀτμόπλοιον τῆς Αὐστριακῆς Ἑταιρίας Λόϋδ ἀναχωρεῖ ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν κατὰ Σάββατον διὰ Θεσσαλονίκην μετὰ τῶν αὐτῶν προσεγγίσεων.

Ἀτμόπλοιον τῆς Μασσαλιωτικῆς ἑταιρίας Ι. Φλόριο καὶ Σας, ἀναχωρεῖ ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν προσεγγίζον τὴν μὲν μίαν ἑβδομάδα εἰς Θεσσαλονίκην τὴν δὲ ἄλλην εἰς Σμύρνην.

Εἰς τὸ ἴδιον δὲ γραφεῖον ὑπάρχει καὶ ταχυδρομεῖον διά τε τὴν Θεσσαλονίκην, Ἅγιον ὄρος, καὶ τινας ἐπαρχίας ἐκτὸς τῆς Θεσσαλονίκης.

Πλειότεραι πληροφορίαι δίδονται ἐν τῷ Γραφείῳ.

Η. ΒΙΤΑΛΗΣ καὶ Σα.

504, μεγάλη ὁδὸς τοῦ Πέρα 504,

Μεγάλη ποικιλία χάρτου, ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ, φάκελλοι παντὸς εἴδους καὶ ποιότητος, κατάστιχα καὶ πάντα τὰ χρειώδη γραφείων. Σφραγῖδες παντὸς εἴδους. Σφαῖραι, διαβῆται, τετράδια κλπ. πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων, χάρτης, σχέδια, χρώματα καὶ ἐργαλεῖα ἰχνογραφίας. Ὀμματουάλια Παρισίων καθαροῦ κρυστάλλου groow glass. Βαρόμετρα καὶ θερμόμετρα. Ἐπισκεπτήρια καὶ μονογράμματα. Λιθογραφικαὶ ἐργασίαι παντὸς εἴδους.

Τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν καθὼς καὶ παντὸς ἐργαλείου χρησίμου εἰς τὰς φυσικομαθηματικὰς ἐπιστήμας δέχεται τὸ εἰρημένον κατάστημα χονδρικῶς παραγγελίας πρὸς τοὺς διασημοτέρους τῶν Παρισίων κατασκευαστὰς ἐπὶ μετρίᾳ ἀμοιβῇ προμηθείας.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΩΝ

ΕΝ ΓΑΛΑΤΑΙ,

Πλατεῖα Καράκιοϋδπὸ τὸ Δεϊρμὲν Χὰν, ἀριθ. 37.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑΙ.

Ὁδὸς Μαχμουδιὲ, ἀριθ. 63.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΙ,

Δίοδος Ἀλῆ Πασσᾶ.

Τὸ διακεκριμένον τοῦτο κατάστημα εἶναι πεπλουτισμένον διὰ μεγάλης συλλογῆς κοσμημάτων χρυσῶν παντὸς εἴδους καὶ πάσης ἀξίας,

προερχομένων ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἐργοστασίων τῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ ὁι' ἀρίστης συλλογῆς πλουσίων ὡρολογίων, ἀδαμαντοκολλήτων, χρονομέτρων remontoires καὶ λοιπῶν, καὶ παντὸς εἴδους ἀργυρῶν, πωλουμένων εἰς συγκαταβατικὰς τιμάς.

Δηλοποιοῦνται προσέτι οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις κοσμηματοπῶλαι καὶ ὡρολογοπῶλαι ὅτι δύνανται νὰ προμηθεύωνται ἐκ τοῦ καταστήματος τούτου τὰ ῥηθέντα εἴδη χονδρικῶς εἰς ἐξαιρετικῶς μετρίας τιμάς.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ καὶ Σα.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΞΩΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΥΣΟΥΦΑΝΤΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

32 Μεγάλη ἀγορὰ. Ὁδὸς Sardàl Βεζεστὲρ, 32.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΚΑΠΠΟΥ.

Ἐν Γαλατᾷ, κατὰ τὴν ὁδὸν Μουμχανὲ ὑπ' ἀριθμὸν 63,

ΑΠΟΘΗΚΗ ΠΑΝΤΟΕΙΔΟΥΣ ΥΑΙΚΟΥ ΔΙ' ΟΙΚΟΔΟΜΑΣ.

Ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ πωλοῦνται εἰς μικρὰς ἢ μεγάλας ποσότητας τούβλα, κεραμίδια διάφορα, σωλῆνες, σίδηρα, πέτραι, ἄσβεστος, τσιμέντα διάφορα, οἷον Πορτλὰνδ, Γρενόβλ καὶ Ραστοέν. Τὸ αὐτὸ κατάστημα δέχεται παραγγελίας πρὸς προμήθειαν τῶν ἄνω εἰδῶν ἐκ τῶν ἐργοστασίων Λονδίνου, Μασσαλίας Βελγίου, Τεργέστης, Λιθόρνου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΡΜΟΖΟΣ.

576, ὁδὸς Κουλὲ Καπουσοῦ, 576.

Ἀποθήκη παντὸς εἴδους ἐπίπλων τῆς τελευταίας κατασκευῆς οἷον ἐρμαρίων, καθρεπτῶν καὶ τῶν παρομοίων· ἀνακλίντρων, βιβλιοθηκῶν, καθισμάτων μετ' ὑφάσματος ἢ ψιάθου, τραπεζῶν πρὸς διαφόρους χρήσεις, κλινῶν, κοιτίδων κλπ. κλπ.

Δέχεται παραγγελίας εἰς Εὐρώπην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ εὑρισκομένων σχεδιαγραφημάτων καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ἐξ ὁλοκλήρου διακόσμησιν οἰκιῶν μέχρι καὶ τῶν ταπήτων καὶ παπετασμάτων. Τιμαὶ μέτριαι.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.

Μεγάλη ἀποθήκη ὑποδημάτων παντὸς εἴδους. — Ἐν τῇ μεγάλῃ ὁδῷ Καράκιοϊ ἀπέναντι τοῦ Χανίου τῆς Δημαρχίας εἰς Γαλατᾶ. — Τιμαὶ μετριώταται.

ΠΑΝΤΖΟΣ ΒΟΙΑΤΖΙΔΗΣ.

Κατάστημα λυχνιῶν (λαμπῶν) ἐν Ἀλατζὰ χαμὰμ ἀριθ. 33.

Ἐν τῷ γνωστῷ τούτῳ καταστήματι ἐκτὸς τῶν προϊόντων τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐργοστασίων κατασκευάζονται διαφόρων εἰδῶν λυχνίαι (λάμπαι) καὶ πᾶν ἕτερον εἶδος ἐξ ὀρειχάλκου (προύντζου) λευκοσιδήρου (τενεκὲ) ψευδαργύρου (τζίγκου) κλπ. Στερεότης καὶ φιλοκαλία — Ἐπιδιόρθωσις λαμπῶν κλπ. ἐντελής. — Τιμαὶ μετριώταται. — Δέχεται παραγγελίας ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΙΩΤΟΥ.

Ὑποδηματοποιεῖον. Ἐν τῇ Μεγάλῃ ὁδῷ Σταυροδρομίου 465 Παρὰ τῷ ξενοδοχείῳ τῆς Ἀγγλίας (Μισίρη). Ὑποδήματα παντὸς εἴδους τῆς τελευταίας κατασκευῆς. — Ἐργασία στερεὰ καὶ φιλόκαλος.

Π. ΔΕΟΥΔΕΣ.

Νέον ὑποδηματοποιεῖον παρὰ τὸ τετράδρομον τοῦ Πέρα. Ὁδὸς Ἀσμαλὶ Μετζὶτ ἀριθ. 5.

Ἐν τῷ ὑποδηματοποιείῳ τούτῳ κατασκευάζονται παντὸς εἴδους ὑποδήματα ἀνδρικά τε καὶ γυναικεῖα. —Στερεότης καὶ κομψότης.

BRASSERIE UNIVERSELLE

Grand' Rue de Péra N. 451.

à côté de l'Ambassade de Russie.

Vins et liqueurs de 1er Choix.
Déjeuners froids

Bière de Vienne, de Graz, de Strasbourg etc.

BRASSERIE PARISIENNE

4. Rue des Postes 4.

Ζύθος ἐκλεκτὸς καὶ παντὸς ἄλλου εἴδους ποτά. —Ἄκρα καθαριότης καὶ περιποίησις.

Τὸ ζυθοπωλεῖον τοῦτο διατελεῖ ἀνοικτὸν μέχρις τῆς πρωΐας· εὑρίσκονται δ' ἐν αὐτῷ ἐφημερίδες εἰς πάσας τὰς γλώσσας ἐντόπιαι καὶ εὐρωπαϊκαὶ ὡς καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

ΜΠΙΡΑ ΚΑΛΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ.

Ἐν Γαλατᾷ, ὁδῷ Μουμχανὲ ἀριθ. 125

ἀντικρὺ τοῦ χανίου τοῦ Λοϋδ ἐν τῷ καταστήματι

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ

Πωλεῖται χονδρικῶς καὶ λιανικῶς καὶ συνιστᾶται διὰ τὴν καλὴν ποιότητα καὶ τοὺς συγκαταβατικοὺς ὅρους εἰς τοὺς ἔχοντας προμηθείας ἢ ἄλλως ἔχοντας ἀνάγκην.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΛΑΝΤΖΗ καὶ Σας.

Πνευματοποιεῖον καὶ ἀποθήκη παντὸς εἴδους εὐρωπαϊκῶν ποτῶν· οἶνοι διάφοροι ἐκλεκτοί. Μεγάλη ὁδὸς Γαλατᾶ ἀριθ. 109.

ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΤΣΙΓΚΡΗ.

Πνευματοποιεῖον καὶ ἀποθήκη παντὸς εἴδους εὐρωπαϊκῶν ποτῶν. Οἶνοι διάφοροι, τῆς Κύπρου ὀκταετὴς κλπ. Μεγάλη ὁδὸς Γαλατᾶ ἀριθ. 67.

Γ. Ν. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ.

Πνευματοποιεῖον καὶ ἀποθήκη διαφόρων εὐρωπαϊκῶν ποτῶν· οἶνοι Θεσσαλονίκης κλπ. Ὁδὸς Μαχμουδιὲ (Καράκιοϊ) ἀριθ. 5.

ΑΝΔΡΕΟΥ ΠΑΠΠΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ.

Πνευματοποιεῖον καὶ ἀποθήκη παντὸς εἴδους εὐρωπαϊκῶν ποτῶν. — Οἶνοι διάφοροι καὶ μαστίχη πρώτης ποιότητος. — Ἔλαΐαι καὶ ἔλαιον Ἀμφίσσης (Σαλώνων). —Ὁδὸς Φερμελετζίδικα ἀριθ. 32.

ΠΙΝΑΞ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΕΙΚΩΝ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ Γ'.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Χρονολογικὰ συστήματα. Σελ. ζ'—ιθ'.
Ἐκλείψεις Ἡλίου καὶ Σελήνης. » κ'.
Ἡλιοδρόμιον. » κά—κβ'.
Ἑορτολόγιον τῶν 12 μηνῶν. » κγ'—λδ'.
Ἑορταὶ Λατινικαί. » λε'.
Ἑορταὶ Ἀρμενικαί. » λς'—λζ'.
Πασχάλια. » λζ'
Ὀθωμανικὸν Ἡμερολόγιον » λη'—μ'.
Ἰουδαϊκὸν Ἡμερολόγιον. » μα'
Ἑορταὶ τῶν δημοσίων γραφείων » μβ'—μγ'.
Ἑορταὶ τοῦ Χρηματιστηρίου Κωνσταντινουπόλεως » μγ'.

ΜΕΡΟΣ Β'.

I. Γενεαλογία τῶν βασιλευόντων Ἡγεμόνων. Σελ. 1 - 31.
Πίναξ τῶν βασιλευόντων ἡγεμόνων. α) κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐνθρονίσεως αὐτῶν· β') κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

II. Καταστατικαὶ πληροφορίαι περὶ τῶν διαφόρων κρατῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἄλλων. » 32—35.
α) Κράτη ἀνατολικὰ (Ἑλλάς.—Τουρκία.—Αἴγυπτος.—Τύνις.—Βουλγαρία.—Σάμος.—Ἀνατολικὴ Ῥωμυλία.—Κύπρος.—Ῥουμανία.—Σερβία.—Μαυροβούνιον) καὶ σύγκρισις αὐτῶν. » 36—125.
β') Κράτη εὐρωπαϊκά. (Ἀγγλία.—Αὐστρουγγαρία.—Ἀνδύρ.—Βέλγιον.—Γαλλία—Γερμανία.—Δανία.—Ἑλβετία.—Ἱσπανία.—Ἰταλία.—Λειχτενστάϊν—Λουξεμβοῦργον.—Μόνοικον.—Ὁλλανδία—Πορτογαλία.—Ῥωσσία.—Φινλανδία.—Σὰν-Μαρίνο.—Σουηδία καὶ Νορβηγία). σελ. 126—174.

III. Κράτη τῶν ἄλλων Ἠπείρων τὰ ἐπισημότερα (Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι.—Βρασιλία—Ἰαπωνία.—Κίνα.—Μαρόκον.—Μεξικόν.—Περσία). » 175—188.

IV. Αἱ λοιπαὶ χῶραι τῆς γῆς κατ' ἠπείρους. (Ἀσία.—Ἀφρική.—Αὐστραλία—Ἀμερική). » 189—192.
Γενικὰ ἐξαγόμενα. » 193—197.
Συγκριτικοὶ πίνακες τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. (Πληθυσμὸς καὶ ἐπιφάνεια.—Ἡγεμονικαὶ ἐπιχορηγήσεις.—Στρατιωτικαὶ καὶ ἐκπαιδευτικαὶ δαπάναι).—Σιδηρόδρομοι.—Ταχυδρομεῖα καὶ τηλέγραφοι). » 198—213.

V. Πολιτειογραφικὰ ποικίλα. » 214—234.

VI. Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι. (Οἰκουμενικὸς Θρόνος.—Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.—Ἐκκλησία Ἀντιοχείας.—Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων.—Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου.—Ἐκκλησία τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.—Ἐκκλησία Ῥωσσίας). » 235—262.

VII. Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον. (Σχολαί: Θεολογική, Νομική, Ἰατρική, Φιλοσοφική.—Ἐπιστημονικαὶ συλλογαὶ καὶ Παρατήματα τοῦ Πανεπιστημίου [Ἀστεροσκοπεῖον, Βοτανικὸς κῆπος καὶ τὰ διάφορα Νοσοκομεῖα.]) » 263—268.

VIII. Ἑλληνικὰ προξενεῖα. » 269—272.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Α'. Τραπεζιτικαὶ καὶ ἄλλαι ἀνώνυμοι ἑταιρίαι ἐν Κωνσταντινουπόλει. (Αὐτοκρ. Ὀθωμ. Τράπεζα.—Γενικὴ Ἑταιρία.—Γενικὴ Ὀθωμ. Πίστωσις.—Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως.— Ἑταιρία συναλλαγῶν καὶ χρεωγράφων.—Λουγδονικὴ Πίστωσις.— Ἑταιρία τροχιοδρόμων.— Ἑταιρία ὑπογείου σιδηροδρόμου.) σελ. 273—293.

Β'. Νομισματικὸν σύστημα τῶν διαφόρων ἐθνῶν. » 294—312.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Α'. Πατριαρχικαὶ σελίδες. » 313—335.

Β'. Περὶ καλαισθησίας ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς Κωνσταντινουπόλεως. » 336—345.

Γ'. Ἐπιστολὴ περὶ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου. » 346—353.

Δ'. Τὰ ἐν Ἀμερικῇ δημοτικὰ σχολεῖα. » 354—358.

Ε'. Περὶ Τηλεφώνου. » 359—385.

ς'. Ὁ ἀρχαιότερος Κώδιξ τῆς μητροπόλεως Σερρῶν » 386—390.

Ζ'. Βυζαντινῶν ἰατρῶν παραγγέλματα. » 391—400.

Η'. Τύπος αὐτοκρατ. φιρμανίου δι'οἰκοδομὴν ἐκκλησίας. » 401—402.

Θ'. Ἡ ἐκ ῥόδων ἀνθοδέσμη. (Διήγημα.) » 402—416.

Γ'. Ἀνθικοῦ ὁρμεμφύτου εἰκών. » 416—421

ΙΑ'. Ποιήσεις. » 422—440.

ΙΒ'. Ἐπιγράμματα. » 441—446.

ΙΓ'. Ἀγγελίαι καὶ προκηρύξεις. » 447—457.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

Σελ.	Στίχ.	Ἀνάγνωθι.
γ'.	28	παρεισφρήσαντα
δ'.	30	δι' ὅσας
ιδ'.	8	ἐπιστήμη,
ιε'.	24	ἡ πομπηΐα
ις'.	24	indictionis
κα'.	6	6(18.
κθ'.	29	τῆς ἁγίας
λα'.	10	Σώζοντος
2	11	3 Ἰουνίου 1865.
12	17	1849)
»	24	ἀποθανόντα τῇ 9 Ἰανουαρίου
13	12	19 φεβρουαρίου
14	10	1836 (ἀντὶ 1856)
»	»	1853 (ἀντὶ 1855)
»	21	1843 ἐνυμφεύθη
18	8	1877.
»	30	14)26 ἀπριλίου 1859.
»	32	4)16 ἐκτωβρίου 1861.
20	21	Ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί.
25	22	10 Ἰουλίου 1876)
26	8	νεώτερος ἀδελφὸς
28	27	16 σεπτεμβρίου 1826,
29	28—29.	Ἕρρικος ΙΔ',
»	30	11 Ἰουλίου
30	18	γενν. τῇ 8 δεκεμβρίου.
32	24	(Πέτρος κλπ.) 1853 27 φεβρ.
33	4	(Ἀδόλφος ») 1860 21 νοεμβ.
»	10	(Γεώργιος ») 1863 6 Ἰουνίου.
35	26	(Οὐμβέρτος ») 14 μαρτ. 1844.
»	30	(Γεώργιος Α'.») 32. 7. 7.
40	20	Κυκλάδων 23,990
41	37	αἱ δὲ ὀλιγώτεραι
42	1	ἀποδιώσεων
45	27	(1877) 1468,
48	6	βιβλιοθήκη
49	29	ὡς ὁ ὄπισθεν
51	21	3,308 καὶ 28,597
52	26—27	παρατηρουμένου
57	12	βυρσοδεψεῖα
58	12	ἐτησίως
72	38	καὶ τέσσαρες ἐπαρχίαι
74	6—7	ἐκλογῶν
76	16	διαιρουμένη
»	17	συστηθεῖσα

Σελ.	Στίχ.	Ἀνάγνωθι
89	17	Ἀκτοπλοΐα
91	20	ὑπῆρχον
95	1	ταλαντεύονται
»	17	ἀναμφισβήτητον
97	18	ταῖς νήσοις
104	34	60 χλμ.
111	27—28	κατάρρυτος
113	28	ἀπαριθμεῖ
126	20	(πληθ. Φινλ.) 5338906
»	25	(ἄθροισις πληθ.) 33807930
141	1	ἡ λέξις «αὐτῆς» πλεονάζει
»	32	Ἀμβούαγου
143	11	ἓν βαθικὸν
144	19	ἔχοντα
156	33	συρμάτων
168	3	ἤτοι φράγ.
169	7	μὴ μαχητῶν μετὰ
170	16	ὑπερίδη
172	11	126 (ἀντὶ 118)
174	26	διαδιδαχθεῖσαι
175	22	Ἀρκανσάς.
177	23	120,077
180	29 καὶ 30	Ὑοκοχάμα
»	36	20 γένη.
181	33	Ὑοκοχάμαν
184	34	Σμαγγάης
186	21	προϋπολογισμὸς
212	(δὶς)	Οὐρουγουάη
214	11	ἑκάστην
215	28	Στατιστικῶς
220	23	τοῖς ὀλίγοις
221	18	ταῖς πόλεσι
222	9	εἶναι
230	28	γῆ χρυσοφόρος
233	27	Γεωγρ Ζ'
237	27	σχολ. διδακτικὰ βιβλία
242	12—13	(Ἀμφότεροι οἱ στίχοι διαγραπτέοι)
249	4	Ἐν τοῖς νήσοις
251	10	νέας Ἰουστινιανῆς
260	16	Ὁ μητροπλ. Νοβγορὸδ (Νέας πόλεως), Πετρουπόλεως καὶ Φινλανδίας Ἰσίδωρος (Νικόλσκη) πρόεδρος

Σελ.	Στίχῳ	Ἀνάγνωθι
272	15	N. Μπέτσος
279	21	821,250
282	21	τοῦ κατὰ πᾶσαν
289	12	γραμματια
301	17	Pfennig
320	4	παράπονον
335	10	προσώπῳ
337	19	ἀκατάσχετος
339	4	le style
341	7	φῦλον
351	26	ἐξοχέλλοντες
355	25	Yankee
357	24	χορικὰ

Ἡ ἐν σελ. 76 ὑποσημείωσις ὑπονοεῖται κάτωθεν τῆς σελ. 75.

Τὰ καταληπτότερα τυπογραφικὰ σφάλματα περὶ τὸν τονισμὸν καὶ τὴν στίξιν παρελείφθησαν, ἀφιθέντα εἰς τὴν νοημοσύνην τοῦ ἀναγνώστου.

"ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ"
Β.' ΠΕΡ. ΕΤ. (66) 5 1 / 18 ΔΡ
6.1054 (ωκρουσίκου 205 λ(μφολογίου).

SISMANOGLIO
MEGARO